

LEGE
Codul contravențional al Republicii Moldova*

nr. 218-XVI din 24.10.2008

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.78-84/100 din 17.03.2017

Monitorul Oficial nr.3-6/15 din 16.01.2009

* * *

CUPRINS

CARTEA ÎNTÎI
DREPTUL MATERIAL

TITLUL I
PARTEA GENERALĂ

Capitolul I
DISPOZIȚII COMUNE

- [Articolul 1.](#) Legea contravențională a Republicii Moldova
- [Articolul 2.](#) Scopul legii contravenționale
- [Articolul 3.](#) Acțiunea legii contravenționale în timp
- [Articolul 4.](#) Acțiunea legii contravenționale asupra persoanei și în spațiu
- [Articolul 5.](#) Principiul legalității
- [Articolul 6.](#) Principiul egalității în fața legii
- [Articolul 7.](#) Principiul dreptății
- [Articolul 8.](#) Principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale
- [Articolul 9.](#) Principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale

Capitolul II
CONTRAVENȚIA. RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

- [Articolul 10.](#) Contravenția
- [Articolul 11.](#) Contravenția continuă
- [Articolul 12.](#) Contravenția prelungită
- [Articolul 13.](#) Tentativa
- [Articolul 14.](#) Vinovăția
- [Articolul 15.](#) Răspunderea pentru contravenția săvârșită în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe
- [Articolul 16.](#) Răspunderea contravențională a persoanei fizice
- [Articolul 16¹.](#) Răspunderea contravențională a proprietarului vehiculului
- [Articolul 17.](#) Răspunderea contravențională a persoanei juridice
- [Articolul 17¹.](#) Responsabilitatea
- [Articolul 18.](#) Proporțiile și daunele

Capitolul III
CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL CONTRAVENȚIONAL
AL FAPTEI ȘI RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

[Articolul 19.](#) Cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei

[Articolul 20.](#) *Abrogat*

[Articolul 21.](#) Legitima apărare

[Articolul 22.](#) Starea de extremă necesitate

[Articolul 23.](#) Constrângerea fizică și/sau psihică

[Articolul 24.](#) Riscul întemeiat

[Articolul 25.](#) Cazul fortuit

[Articolul 25¹.](#) Executarea ordinului sau dispoziției superiorului

[Articolul 26.](#) Înlăturarea răspunderii contravenționale

[Articolul 27.](#) Renunțarea benevolă la săvârșirea contravenției

[Articolul 27¹.](#) Starea de iresponsabilitate

[Articolul 28.](#) *Abrogat*

[Articolul 29.](#) Împăcarea victimei cu făptuitorul

[Articolul 30.](#) Prescripția răspunderii contravenționale

[Articolul 31.](#) Amnistia

[Articolul 31¹.](#) Constatarea amiabilă a accidentului rutier

Capitolul IV
SANȚIUNILE CONTRAVENȚIONALE

[Articolul 32.](#) Sancțiunea contravențională

[Articolul 33.](#) Avertismentul

[Articolul 34.](#) Amenda

[Articolul 35.](#) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate. Privarea de dreptul de a deține anumite funcții

[Articolul 36.](#) Aplicarea punctelor de penalizare. Suspendarea exercitării dreptului special. Privarea de dreptul special

[Articolul 37.](#) Munca neremunerată în folosul comunității

[Articolul 38.](#) Arestul contravențional

[Articolul 39.](#) Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfășura o anumită activitate

[Articolul 40.](#) *Abrogat*

Capitolul V
APLICAREA SANȚIUNII CONTRAVENȚIONALE

[Articolul 41.](#) Criteriile generale de individualizare a sancțiunii

[Articolul 42.](#) Circumstanțele atenuante

[Articolul 43.](#) Circumstanțele agravante

[Articolul 43¹.](#) Aplicarea sancțiunii contravenționale în cazul tentativei de contravenție

[Articolul 44.](#) Aplicarea sancțiunii contravenționale în cazul pluralității de contravenții

[Articolul 44¹.](#) Aplicarea sancțiunii mai blânde decât cea prevăzută de lege

[Articolul 45.](#) Repararea prejudiciului

[Articolul 46.](#) Executarea obligației a cărei neîndeplinire este sancționată

Capitolul V¹

REMEDIEREA UNOR ÎNCĂLCĂRI CARE CONSTITUIE CONTRAVENȚII

[Articolul 46¹](#). Planul de remediere

Capitolul V²

ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD

[Articolul 46²](#). Dispoziții generale

[Articolul 46³](#). Motive de prejudecată

TITLUL II PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE POLITICE, DE MUNCĂ ȘI LA ALTE DREPTURI CONSTITUȚIONALE ALE PERSOANEI FIZICE

[Articolul 47](#). Împiedicarea exercitării dreptului electoral

[Articolul 47¹](#). Coruperea electorală pasivă

[Articolul 48](#). *Abrogat*

[Articolul 48¹](#). Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor de inițiativă

[Articolul 48²](#). Neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale

[Articolul 48³](#). Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum

[Articolul 49](#). Împiedicarea activității organului electoral și periclitarea procesului de votare

[Articolul 50](#). Afișajul electoral neautorizat sau deteriorarea afișajului electoral

[Articolul 51](#). Înscrierea în mai multe liste de candidați

[Articolul 52](#). Agitația electorală interzisă

[Articolul 52¹](#). Transportarea organizată a alegătorilor

[Articolul 53](#). Încălcarea legislației electorale de către membrii organului electoral

[Articolul 54](#). Încălcarea legislației cu privire la cultele religioase

[Articolul 54¹](#). Practicarea fără drept a unei profesii sau a unei activități

[Articolul 54²](#). Încălcarea egalității în domeniul muncii

[Articolul 55](#). Încălcarea legislației muncii

[Articolul 55¹](#). Utilizarea muncii nedeclarate

[Articolul 55²](#). Achitarea salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă

[Articolul 55³](#). Încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă

[Articolul 55⁴](#). Încălcarea regulilor de desfășurare a unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de către zilieri

[Articolul 56](#). Încălcarea legislației privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă

[Articolul 56¹](#). Încălcarea legislației privind încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități

[Articolul 56²](#). Eschivarea sau refuzul de a îndeplini obligațiile serviciului de alternativă

[Articolul 56³](#). Refuzul sau eschivarea de la serviciul militar în termen, serviciul militar cu termen redus sau serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați

[Articolul 57](#). Încălcarea termenelor de plată a salariilor, pensiilor, burselor, indemnizațiilor și de efectuare a altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație

[Articolul 58.](#) Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viața și sănătatea lui sau atragerea minorului la munci care prezintă pericol pentru viața și sănătatea lui

[Articolul 59.](#) Eschivarea de la negocieri asupra încheierii contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de încheiere a acestuia

[Articolul 60.](#) Refuzul neîntemeiat de a încheia contract colectiv de muncă

[Articolul 61.](#) Împiedicarea exercitării dreptului de întemeiere a sindicatelor și de afiliere lor

[Articolul 62.](#) *Abrogat*

[Articolul 63.](#) Neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului

[Articolul 63¹.](#) Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vârsta de 16 ani în localurile de agrement fără însoțire în afara orelor stabilite

[Articolul 64.](#) Împiedicarea exercitării dreptului de a comunica cu copilul și de a-l educa

[Articolul 64¹.](#) Exercițarea necorespunzătoare a obligațiilor părintești

[Articolul 64².](#) Divulgarea secretului adopției

[Articolul 65.](#) Încălcarea legislației cu privire la protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

[Articolul 65¹.](#) Discriminarea în domeniul învățământului

[Articolul 65².](#) Împiedicarea activității asistentului social/specialistului în protecția drepturilor copilului

[Articolul 65³.](#) Refuzul neîntemeiat de eliberare a certificatului medical de constatare a nașterii

[Articolul 65⁴.](#) Ultragierea personalului didactic, științifico-didactic sau științific

[Articolul 66.](#) Încălcarea regulilor înfierii, instituirii tutelei (curateleii) asupra copiilor rămași fără îngrijire părintească, neîndeplinirea prescripțiilor legale ale autorității tutelare

[Articolul 67.](#) Încălcarea legislației privind întrunirile

[Articolul 67¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 68.](#) Constrângerea sau împiedicarea de a participa la grevă

[Articolul 68¹.](#) Organizarea sau conducerea unei greve ilegale, împiedicarea activității întreprinderii, instituției ori organizației în condițiile stării de urgență, de asediu și de război

[Articolul 69.](#) Injuria

[Articolul 70.](#) Calomnia

[Articolul 70¹.](#) Instigare la discriminare

[Articolul 70².](#) Hărțuirea

[Articolul 70³.](#) Victimizarea

[Articolul 71.](#) Încălcarea legislației privind accesul la informație și cu privire la petiționare

[Articolul 71¹.](#) Discriminarea privind accesul la serviciile și bunurile disponibile publicului

[Articolul 71².](#) Împiedicarea activității Consiliului pentru egalitate

[Articolul 72.](#) Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic

[Articolul 73.](#) Încălcarea modului de predare a exemplarelor depozitului legal, distrugerea sau deteriorarea intenționată a fondului bibliotecii

[Articolul 74.](#) Încălcarea legislației cu privire la patrimoniul cultural, patrimoniul arheologic sau monumentele de for public

[Articolul 74¹.](#) Prelucrarea datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal

[Articolul 74².](#) Refuzul de a furniza informații sau împiedicarea accesului personalului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

[Articolul 74³.](#) Neîndeplinirea deciziilor Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

Capitolul VII
CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA SĂNĂTATEA POPULAȚIEI,
SĂNĂTATEA PERSOANEI, LA STAREA SANITAR-EPIDEMIOLOGICĂ

[Articolul 75.](#) Divulgarea informației confidențiale privind examenul medical de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienței umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA

[Articolul 76.](#) Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris

[Articolul 76¹.](#) Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice

[Articolul 77.](#) Practicarea ilicită a activității medicale și farmaceutice

[Articolul 77¹.](#) Nerespectarea angajamentelor privind asigurarea instituției medico-sanitare cu medicamente

[Articolul 77².](#) Ultragiurea medicului sau a lucrătorului medical

[Articolul 78.](#) Vătămarea integrității corporale

[Articolul 78¹.](#) Violența în familie

[Articolul 78².](#) Acte de persecuție

[Articolul 79.](#) Încălcarea legislației privind donarea de sânge

[Articolul 80.](#) Încălcarea regulamentelor sanitare

[Articolul 80¹.](#) Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preșcolarilor și elevilor în instituțiile de învățământ general și profesional tehnic, precum și în taberele de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților

[Articolul 81.](#) Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfășoară activități de întreținere corporală a personalului fără examen medical și/sau fără instruire igienică, și/sau fără calificarea necesară în materie de igienă

[Articolul 82.](#) Plasarea pe piață a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

[Articolul 82¹.](#) Utilizarea în procesul de producție, plasarea pe piață și distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante și a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

[Articolul 83.](#) Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piață a noi tipuri de produse alimentare și de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare

[Articolul 84.](#) Producerea, plasarea pe piață și/sau comercializarea de produse și prestarea deservicii periculoase pentru viața și sănătatea consumatorului

[Articolul 85.](#) Procurarea ori păstrarea ilegală de droguri, precursori, etnobotanice și a analogilor acestora în cantități mici sau consumul de droguri fără prescripția medicului

[Articolul 86.](#) Neluarea de măsuri pentru asigurarea protecției semănăturilor de plante ce conțin droguri, precursori și analogi ai acestora

[Articolul 87.](#) Cultivarea ilegală a plantelor ce conțin droguri, precursori și analogi ai acestora și fabricarea etnobotanicelor

[Articolul 88.](#) Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe

[Articolul 89.](#) Practicarea prostituției

[Articolul 90.](#) Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice

[Articolul 90¹.](#) Activități publice cu impact negativ asupra minorilor

[Articolul 91.](#) Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis și comercializarea băuturilor alcoolice către minori

[Articolul 91¹.](#) Încălcarea legislației privind controlul asupra plasării pe piață și consumul produselor din tutun, al produselor conexe, al dispozitivelor și al accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

Capitolul VIII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE REALE

[Articolul 92.](#) Tăinuirea informației despre fondul funciar disponibil

[Articolul 93.](#) Încălcarea legislației privind geodezia, cartografia și topografia

[Articolul 94.](#) Încălcarea regulilor de construcție pe suprafețe cu zăcăminte de substanțe utile

[Articolul 95.](#) Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare și transportare a lemnului, de recoltare a rășinii

[Articolul 96.](#) Încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe

[Articolul 96¹.](#) Încălcarea regulilor privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe

[Articolul 97.](#) Utilizarea ilegală a mărcii

[Articolul 97¹.](#) Utilizarea ilegală a denumirii de origine a produsului și a indicației geografice

[Articolul 97².](#) Utilizarea ilegală a denumirilor specialităților tradiționale garantate

[Articolul 98.](#) Utilizarea, la marcarea produselor, a unor indicații false ori înșelătoare

[Articolul 99.](#) Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului de invenție sau al titularului modelului de utilitate

[Articolul 100.](#) Încălcarea dreptului exclusiv al titularului de drept asupra desenului sau modelului industrial

[Articolul 101.](#) Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului pentru soi de plantă

[Articolul 102.](#) Încălcarea dreptului exclusiv al titularului topografiei circuitului integrat

[Articolul 103.](#) Încălcarea drepturilor de autor asupra invenției, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial

[Articolul 104.](#) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine

[Articolul 104¹.](#) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor proprietate comună a asociațiilor de coproprietari în condominiu

[Articolul 105.](#) Sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului

[Articolul 106.](#) Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere

[Articolul 107.](#) Obținerea informațiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal

[Articolul 107¹.](#) Editarea publicațiilor periodice publice neînregistrate

[Articolul 108.](#) *Abrogat*

Capitolul IX

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI

[Articolul 109.](#) Încălcarea regimului de protecție a apelor

[Articolul 110.](#) Încălcarea regulilor de folosire a apei

[Articolul 111.](#) Nerespectarea regulilor și instrucțiunilor privind exploatarea construcțiilor, instalațiilor și aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor

[Articolul 112.](#) Deteriorarea construcțiilor și instalațiilor hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor

[Articolul 113.](#) Încălcarea regulilor de desfășurare a activității economice în zonele de protecție a apelor

[Articolul 114.](#) Încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit

[Articolul 115.](#) Degradarea terenurilor, falsificarea informației despre starea și folosirea lor

[Articolul 116.](#) Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului sau de folosință a terenului

[Articolul 117.](#) Neîndeplinirea obligației de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinației, inclusiv de a combate și preveni răspîndirea buruienilor

[Articolul 118.](#) Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecție a solului contra eroziunii provocate de vînt și de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

[Articolul 119.](#) Încălcarea modului de protecție și de folosire a subsolului

[Articolul 120.](#) Decopertarea și distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii și a stratului superior de sol fertil

[Articolul 121.](#) Efectuarea unor exploatari forestiere contrar scopurilor sau cerințelor prevăzute de legislație

[Articolul 122.](#) Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor și arbuștilor

[Articolul 123.](#) Distrugerea și vătămarea culturilor silvice, a arboretului tînăr provenit prin regenerare naturală, a semințișului natural și preexistent

[Articolul 124.](#) Distrugerea și vătămarea puietilor și butașilor din pepiniere și plantații silvice

[Articolul 125.](#) Încălcarea modului și a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate și a terenurilor neîmpădurite

[Articolul 126.](#) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a fînețelor, pășunilor, șanțurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor și a instalațiilor inginerești de pe terenurile fondului forestier

[Articolul 126¹.](#) Pășunatul ilegal al animalelor

[Articolul 126².](#) Neaprobarea amenajamentelor pastorale și a planurilor privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor și fânețelor publice

[Articolul 126³.](#) Neexecutarea lucrărilor de întreținere și de ameliorare a pășunilor și fânețelor publice

[Articolul 127.](#) Încălcarea regulilor de folosire a obiectelor fondului forestier

[Articolul 128.](#) Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic

[Articolul 129.](#) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a locurilor de viațuire a faunei

[Articolul 130.](#) Amplasarea neautorizată a stupilor și a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripțiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

[Articolul 131.](#) Încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în apicultură

[Articolul 132.](#) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a semnelor de restricție, a indicatoarelor de amenajament silvic, a barierelor și parapetelor, a obiectelor de agitație și informație vizuală

[Articolul 133.](#) Darea în exploatare a obiectivelor de producție fără instalațiile de prevenire a impactului negativ asupra pădurilor

[Articolul 134.](#) Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier și spațiile verzi pentru defrișare, construcție de clădiri administrative, depozite și alte obiective

[Articolul 134¹.](#) Încălcarea regulilor de construcție a obiectivelor și/sau amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinația acestora

[Articolul 135.](#) Circulația și parcarea vehiculelor pe terenurile fondului forestier, în spațiile verzi din afara drumurilor publice și în locuri interzise

[Articolul 136.](#) Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spații verzi, grădini publice, rezervații și ocoale silvice

[Articolul 137.](#) Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spații verzi, grădini publice, rezervații și ocoale silvice

[Articolul 138.](#) Încălcarea modului stabilit de creare și de folosire a colecțiilor zoologice

[Articolul 139.](#) Încălcarea modului de folosire a regnului animal în rezervațiile naturale și în alte arii naturale protejate de stat

[Articolul 140.](#) Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexele la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES)

[Articolul 141.](#) Încălcarea regimului de protecție a obiectelor și complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat

[Articolul 142.](#) Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare și de export al lemnului

[Articolul 143.](#) Neefectuarea plății pentru poluarea mediului

[Articolul 144.](#) Încălcarea cerințelor ecologice la construcția, la punerea în funcțiune, la exploatarea întreprinderilor, instalațiilor, altor obiective

[Articolul 145.](#) Neadmiterea inspectării obiectivelor sau neprezentarea informației despre starea mediului

[Articolul 146.](#) Nefolosirea instalațiilor pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate

[Articolul 147.](#) Depășirea valorilor-limită de emisii dăunătoare asupra mediului și emisia de poluanți fără autorizație

[Articolul 148.](#) Încălcarea regimului și modului de utilizare a hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon

[Articolul 149.](#) Poluarea mediului cu cauzarea de prejudicii

[Articolul 150.](#) Neîndeplinirea obligațiilor de înregistrare în actele de bord a operațiunilor cu substanțe și amestecuri nocive

[Articolul 151.](#) Încălcarea regulilor de testare tehnică și ecologică

[Articolul 152.](#) *Abrogat*

[Articolul 153.](#) Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor și aeronavelor care depășesc normativele admise de emisie a poluanților și de emisie a zgomotului

[Articolul 154.](#) Încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor

[Articolul 154¹.](#) Încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului

[Articolul 155.](#) Încălcarea regulilor de evidență, transport, păstrare, utilizare și înhumare a preparatelor biologice, chimice și a altor substanțe toxice

[Articolul 155¹.](#) Încălcarea regulilor de desfășurare a activităților nucleare și radiologice

[Articolul 155².](#) Încălcarea cerințelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului

[Articolul 156.](#) Neîndeplinirea prevederilor legislației privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului

[Articolul 157.](#) Cruzimea față de animale

[Articolul 158.](#) Încălcarea regulilor de întreținere a cîinilor, pisicilor și altor animale

[Articolul 158¹.](#) Încălcarea regulilor privind identificarea și înregistrarea animalelor, precum și a regulilor zootehnice

[Articolul 158².](#) Încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în domeniul clasificării carcaselor de bovine, porcine și ovine

Capitolul X

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI, CONSTRUCȚIILOR, ENERGETICII, GOSPODĂRIEI COMUNALE, LOCUINTELOR ȘI AMENAJĂRII TERITORIULUI

[Articolul 159.](#) Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice cu privire la efectuarea în condiții de securitate a lucrărilor care pot provoca situații de avarii sau incidente

[Articolul 160.](#) Încălcarea regulilor, normelor și a instrucțiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea și evidența materialelor explozive

[Articolul 161.](#) Deconectarea neautorizată a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

[Articolul 162.](#) Provocarea unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune până la 1000 de volți

[Articolul 163.](#) Încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice

[Articolul 163¹.](#) Neîndeplinirea prescripțiilor emise de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

[Articolul 164.](#) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

[Articolul 165.](#) Încălcarea dreptului de acces la echipamentele de măsurare și/sau la instalațiile operatorului

[Articolul 166.](#) *Abrogat*

[Articolul 167.](#) Deteriorarea rețelelor termice sau a utilajelor acestora

[Articolul 168.](#) Încălcarea regulilor cu privire la protecția rețelelor termice

[Articolul 169.](#) Încălcarea normelor de desfășurare a activității de către participanții la piața energiei electrice, la piața gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și la producerea, distribuția și/sau furnizarea energiei termice

[Articolul 169¹](#). Încălcarea normelor de desfășurare a activității de către participanții la piața produselor petroliere

[Articolul 170](#). Conectarea neautorizată la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare

[Articolul 171](#). Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă și a sistemului de canalizare

[Articolul 172](#). Încălcarea regulilor privind zonele de protecție a rețelelor de conducte de apă și a instalațiilor de alimentare cu apă și de canalizare

[Articolul 173](#). Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă și de la sistemul de canalizare

[Articolul 174](#). Deteriorarea intenționată a aparatelor de evidență a consumului de apă potabilă și a volumului de apă uzată evacuată

[Articolul 175](#). Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă și volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

[Articolul 176](#). Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, de energie termică în locuințe și pe teritoriul agenților economici

[Articolul 177](#). Încălcarea legislației și a documentelor normative în amenajarea teritoriului, urbanism și construcții

[Articolul 178](#). Încălcarea regulilor de construire a caselor cu un nivel în localitățile rurale și a căsuțelor de livadă în întovărășirile pomicole

[Articolul 179](#). Construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente

[Articolul 180](#). Încălcarea legislației cu privire la locuințe

[Articolul 180¹](#). Încălcarea regulilor cu privire la accesul vehiculelor utilizate cu sistem de alimentare cu gaze în parcările subterane sau parcările supraterane de tip închis

[Articolul 181](#). Încălcarea regulilor de asigurare a curățeniei în localitățile urbane și rurale

[Articolul 182](#). Vătămarea sau tăierea samavolnică a vegetației din zonele verzi ale localităților

Capitolul XI

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL AGRICOL ȘI SANITAR-VETERINAR

[Articolul 183](#). Introducerea pe teritoriul țării, producerea, comercializarea, promovarea, reambalarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților fără certificate de conformitate, neomologate, interzise, neînregistrate sau contrafăcute

[Articolul 184](#). Încălcarea normelor tehnice privind producerea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor

[Articolul 185](#). Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulțire și săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislație, falsificarea acestora

[Articolul 186](#). Înființarea de plantații cu suprafață de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau de soiuri și tipuri de portaltoi neraionate

[Articolul 187](#). Defrișarea neautorizată a plantațiilor pomicole și bacifere

[Articolul 188](#). Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantațiilor pomicole și bacifere

[Articolul 189](#). Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante și a buruienilor

[Articolul 189¹](#). Încălcarea regulilor de evidență, de transportare, de păstrare sau de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanților

[Articolul 189²](#). Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcție de răspundere care exercită supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției plantelor

[Articolul 189³](#). Tăinuirea sau denaturarea informației despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizanții care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu

[Articolul 189⁴](#). Poluarea producției agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți peste limita maximă admisibilă

[Articolul 189⁵](#). Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecție a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților și a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

[Articolul 189⁶](#). Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluțiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum și a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale și a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți

[Articolul 189⁷](#). Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare și de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanților

[Articolul 190](#). Scoaterea producției supuse controlului fitosanitar din punctele de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

[Articolul 191](#). Împiedicarea inspectorilor din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a exercita supravegherea și controlul fitosanitar

[Articolul 192](#). Încălcarea modului stabilit de încercare și raionare a soiurilor de viță-de-vie

[Articolul 193](#). Producerea și/sau comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

[Articolul 194](#). Încălcarea modului stabilit de înființare a plantațiilor viticole

[Articolul 195](#). Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi și de defrișare a plantațiilor viticole

[Articolul 195¹](#). Încălcarea modului de depunere a declarațiilor referitoare la plantațiile viticole

[Articolul 196](#). Încălcarea normelor sanitare veterinare

[Articolul 196¹](#). Încălcarea normelor sanitare-veterinare în domeniul farmaceutic veterinar și al asistenței medicale veterinare

Capitolul XII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL DIN TRANSPORTURI

[Articolul 197](#). Încălcarea normelor de efectuare a transportului rutier de persoane și mărfuri

[Articolul 197¹](#). *Abrogat*

[Articolul 198](#). Încălcarea regulilor de securitate în transportul feroviar

[Articolul 199](#). Încălcarea regulilor de navigație

[Articolul 199¹](#). Exploatarea navei neînregistrate sau înregistrate cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor

[Articolul 199²](#). Încălcarea regulilor de identificare a navei

[Articolul 199³](#). Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislației privind echipajul navei

[Articolul 199⁴](#). Încălcarea normelor de securitate și de siguranță la bordul navei

[Articolul 199⁵](#). Încălcarea normelor de siguranță și de securitate la exploatarea navelor

[Articolul 199⁶](#). Încălcarea regimului operațiunilor de pilotaj al navei

[Articolul 199⁷](#). Încălcarea normelor de securitate și de siguranță în port

[Articolul 199⁸](#). Încălcarea regimului de organizare și de întreținere a parcurilor reci și a iernaticelor pentru nave

[Articolul 199⁹](#). Încălcarea regimului de construcție, de reconstrucție, de reparație sau de dezmembrare a navei

[Articolul 199¹⁰](#). Încălcarea regimului de construcții pe căile navigabile interne

[Articolul 199¹¹](#). Încălcarea regimului de păstrare a documentelor

[Articolul 199¹²](#). Încălcarea regimului de control și de supraveghere a siguranței și a securității navei

[Articolul 199¹³](#). Încălcarea regimului de siguranță la bordul navei

[Articolul 200](#). Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele

[Articolul 200¹](#). Încălcarea regulilor traficului de mărfuri periculoase

[Articolul 201](#). Încălcarea regulilor de asigurare a integrității încărcăturilor

[Articolul 202.](#) Deteriorarea intenționată a transportului în comun și a echipamentului interior

[Articolul 203.](#) Încălcarea regulilor de conduită de către pasagerii și conducătorii vehiculelor

[Articolul 204.](#) Călătoria fără bilet de călătorie

[Articolul 205.](#) Falsificarea biletelor și tichetelor și/sau comercializarea biletelor și tichetelor false

[Articolul 206.](#) Încălcarea regulilor de înregistrare și de evidență a navelor, de folosire a navelor și a debarcaderelor

[Articolul 207.](#) Admiterea exploatării vehiculelor, a locomotivelor și a vagoanelor, a navelor cu încălcarea regulilor de exploatare

[Articolul 207¹.](#) Nerespectarea capacității maxime de îmbarcare în transportul autorizat de persoane

[Articolul 208.](#) Încălcarea regulilor de siguranță a zborurilor

[Articolul 209.](#) Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) și la obiectele amplasate pe acest teritoriu

[Articolul 210.](#) Încălcarea regulilor de conduită în aeronavă

[Articolul 211.](#) Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice

[Articolul 212.](#) Încălcarea cerințelor care au stat la baza certificării/autorizării agenților aeronautici și încălcarea standardelor operaționale

[Articolul 213.](#) Încălcarea regulilor referitoare la procedura de deservire la sol a aeronavelor

[Articolul 214.](#) Încălcarea regulilor de autorizare a personalului aeronautic

[Articolul 215.](#) Încălcarea normelor de evidență a timpului de muncă, timpului de zbor și a timpului de odihnă al personalului aeronautic

[Articolul 216.](#) Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei

[Articolul 217.](#) Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare și de centrare a aeronavei

[Articolul 218.](#) Împiedicarea accesului la documentele referitoare la aeronavele exploatare

[Articolul 219.](#) Încălcarea cerințelor de asigurare de către agenții aeronautici

[Articolul 220.](#) Omiterea informării autorităților competente despre producerea evenimentelor aeronautice

[Articolul 220¹.](#) Desfășurarea activității în domeniul aviației civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare

[Articolul 220².](#) Omiterea executării prevederilor prescripției inspectoriale

[Articolul 220³.](#) Împiedicarea efectuării inspecției aeronautice

[Articolul 220⁴.](#) Încălcarea regulilor de operare a aparatelor de zbor ultraușoare și a aeronavelor ușoare

[Articolul 220⁵.](#) Exerțarea atribuțiilor de serviciu în stare de ebrietate

[Articolul 220⁶.](#) Utilizarea dispozitivelor de iluminare ce prezintă pericol pentru siguranța zborurilor

[Articolul 221.](#) Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a mașinilor autopropulsate și a regulilor de securitate tehnică a vehiculelor

[Articolul 221¹.](#) Încălcarea legislației privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la mijloacele de transport în comun

[Articolul 222.](#) Încălcarea regulilor de securitate în construcția, exploatarea și repararea conductelor magistrale

[Articolul 223.](#) Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulației rutiere, altor instalații rutiere

[Articolul 224.](#) Încălcarea regulilor de folosire a drumurilor la circulația vehiculelor

[Articolul 225.](#) Blocarea intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport

[Articolul 226.](#) Încălcarea regulilor de folosire a drumului, a zonei de protecție a acestuia și a regulilor de folosire și de protecție a zonei drumului

[Articolul 227.](#) Nerespectarea regulilor de întreținere, de reparație și de reconstrucție a drumurilor

Capitolul XIII

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL CIRCULAȚIEI RUTIERE

[Articolul 228.](#) Încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor

[Articolul 228¹.](#) Fraudarea datelor odometrelor

[Articolul 229.](#) Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat, de inspecție tehnică periodică a vehiculelor

[Articolul 230.](#) Conducerea unui vehicul cu încălcarea regulilor de amplasare a numărului de înmatriculare sau conducerea unui vehicul fără un astfel de număr

[Articolul 231.](#) Conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind dreptul de a conduce vehicule

[Articolul 231¹.](#) Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru

[Articolul 231².](#) Încălcarea regulilor de efectuare a instruirii practice a candidaților la conducători de autovehicule pe drumurile publice

[Articolul 232.](#) Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state

[Articolul 232¹.](#) Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii

[Articolul 232².](#) Conducerea de către o persoană terță a unui vehicul introdus cu scutirea de plata drepturilor de import

[Articolul 233.](#) Conducerea vehiculului cu depășirea limitelor de alcool admisibile

[Articolul 234.](#) Necomunicarea identității persoanei căreia i s-a încredințat conducerea vehiculului

[Articolul 235.](#) Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță, a căștii de protecție, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii și a regulilor privind convorbirile radiotelefonice

[Articolul 235¹.](#) Încălcarea regulilor de transportare a copiilor cu vîrsta de pînă la 12 ani

[Articolul 236.](#) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum

[Articolul 237.](#) Încălcarea regulilor de traversare a liniei de cale ferată

[Articolul 238.](#) Încălcarea regulilor de oprire și neacordarea de prioritate pietonilor și altor participanți la traficul rutier

[Articolul 239.](#) Nerespectarea regulilor de circulație în zonele rezidențiale sau pietonale

[Articolul 240.](#) Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră

[Articolul 241.](#) Neîndeplinirea indicației legale de oprire a vehiculului și de acordare vehiculelor a priorității de trecere

[Articolul 241¹.](#) Încălcarea de către conducătorii de vehicule a regulilor de circulație rutieră prin comportament agresiv

[Articolul 241².](#) Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă

[Articolul 242.](#) Încălcarea regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale ușoare

[Articolul 243.](#) Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier

[Articolul 243¹.](#) Deplasarea neautorizată în grup pe drumurile publice

[Articolul 244.](#) *Abrogat*

[Articolul 245.](#) Încălcarea regulilor de circulație de către pietoni și alți participanți la circulația rutieră

Capitolul XIV

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE ȘI AL COMUNICAȚIILOR POȘTALE

[Articolul 246.](#) Furnizarea neautorizată a rețelelor sau a serviciilor de comunicații electronice sau de comunicații poștale

[Articolul 247.](#) Nerespectarea condițiilor de autorizare generală

[Articolul 248.](#) Utilizarea fără licență și fără permis tehnic a canalelor, a frecvențelor radio, a resurselor de numerotare

[Articolul 249.](#) Nerespectarea condițiilor prevăzute în licențele de utilizare a canalelor, a frecvențelor radio, a resurselor de numerotare

[Articolul 249¹.](#) Încălcarea legislației și a reglementărilor privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice

[Articolul 250.](#) Încălcarea legislației, a reglementărilor și a normelor tehnice din domeniul comunicațiilor electronice și al comunicațiilor poștale

[Articolul 250¹.](#) Încălcarea legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea

[Articolul 250².](#) Încălcarea legislației privind modul de furnizare a serviciilor de acces la internet

[Articolul 251.](#) Încălcarea normelor de emisie electromagnetică și de perturbații industriale admisibile pentru radiorecepție, împiedicarea recepționării programelor audiovizuale sau a funcționării echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice

[Articolul 252.](#) Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate la rețelele de comunicații electronice

[Articolul 253.](#) Refuzul neîntemeiat al furnizorului autorizat de rețele sau de servicii de a conecta la rețele sau la servicii un alt furnizor autorizat de rețele sau de servicii

[Articolul 254.](#) Executarea lucrărilor în domeniul comunicațiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărârii judecătorești privind executarea acestor lucrări

[Articolul 255.](#) Deteriorarea liniilor, a instalațiilor, a echipamentelor de comunicații electronice și comunicații poștale

[Articolul 256.](#) Francarea trimiterilor poștale cu mărci poștale utilizate sau neautorizate

[Articolul 257.](#) Confecționarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună știință de mărci poștale false, de clișee ale mașinilor de francare sau de sigilii poștale

[Articolul 258.](#) Predarea spre expediere a obiectelor care prezintă pericol sau a obiectelor cu caracter obscen

[Articolul 259.](#) Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației

[Articolul 259¹.](#) Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor poștale

[Articolul 259².](#) Împiedicarea activității Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

[Articolul 260.](#) *Abrogat*

[Articolul 261.](#) Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deținerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației

[Articolul 262.](#) Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației, nerespectarea altor condiții de licențiere

Capitolul XV

CONTRAVENȚII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR, FISCALITATEA, ACTIVITATEA VAMALĂ ȘI VALORILE MOBILIARE

[Articolul 263.](#) Desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător

[Articolul 263¹.](#) Organizarea de structuri financiare ilegale

[Articolul 263².](#) Nedeclararea informației cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivii

[Articolul 263³.](#) Desfășurarea activității ilicite de transport rutier și a activității de transport conexe

[Articolul 263⁴.](#) Prezentarea informației neveridice, incomplete sau incorecte la înregistrarea de stat

[Articolul 264.](#) Participarea ilegală a funcționarului public, a persoanei cu funcție de demnitate publică la activitatea

de întreprinzător

[Articolul 265.](#) Achiziționarea, păstrarea, transportul și comercializarea ilegală a valorilor materiale

[Articolul 265¹.](#) Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tănuirea bunurilor gajate, înghețate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate

[Articolul 266.](#) *Abrogat*

[Articolul 266¹.](#) Încălcarea regulilor de gestionare și asigurare a transparenței mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală de către prestatorii de servicii medicale și farmaceutice

[Articolul 266².](#) Încălcarea de către Compania Națională de Asigurări în Medicină a regulilor privind publicarea pe pagina web oficială a informațiilor oficiale

[Articolul 267.](#) Comerțul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată

[Articolul 268.](#) Atribuirea ilegală de proprietăți profilactice, curative produselor

[Articolul 269.](#) Încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare

[Articolul 270.](#) Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

[Articolul 271.](#) Plasarea pe piață a produselor alimentare pentru care a fost decisă fortificarea, dar care nu au fost fortificate

[Articolul 272.](#) Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare și de desfacere a timbrelor de acciz și a mărcilor comerciale de stat

[Articolul 272¹.](#) Încălcarea legislației cu privire la tichetele de masă

[Articolul 273.](#) Încălcarea regulilor de comerț

[Articolul 274.](#) Încălcarea regulilor de comerț în piață

[Articolul 275.](#) Neasigurarea respectării cerințelor actelor normative ce reglementează comerțul în piețe

[Articolul 276.](#) Neasigurarea trasabilității

[Articolul 277.](#) Încălcarea legislației în domeniul pieței produselor petroliere

[Articolul 277¹.](#) Încălcarea legislației cu privire la jocurile de noroc

[Articolul 278.](#) Încălcarea cerințelor legale privind interesele economice ale consumatorilor

[Articolul 279.](#) Prezentarea de informații neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor și ale serviciilor

[Articolul 280.](#) Folosirea ilegală a codului liniar

[Articolul 281.](#) Comercializarea produselor supuse obligatoriu evaluării conformității fără certificat de conformitate, fără declarație de conformitate sau cu utilizarea ilegală a mărcii naționale de conformitate

[Articolul 282.](#) Încălcarea regulilor de achiziționare de la populație a metalelor și pietrelor prețioase în articole și resturi, de fabricare și de comercializare a acestora

[Articolul 283.](#) Falsificarea și contrafacerea produselor

[Articolul 283¹.](#) Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea și/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare și/sau a semifabricatelor acestora

[Articolul 284.](#) Încălcarea legislației cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și producției alcoolice

[Articolul 285.](#) Încălcarea legislației cu privire la documentele privind produsele alcoolice

[Articolul 286.](#) Încălcarea regulilor de comercializare cu amănuntul a băuturilor alcoolice

[Articolul 287.](#) Încălcarea regulilor vamale

[Articolul 287¹.](#) Împiedicarea activității în cadrul controlului ulterior

[Articolul 287².](#) Împiedicarea activității în cadrul executării silite a obligației vamale

[Articolul 287³.](#) Încălcarea regulilor privind vinieta

[Articolul 288.](#) Încălcarea legislației cu privire la insolvabilitate

[Articolul 289.](#) Eschivarea de la primirea spre plată a bancnotelor și monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei

[Articolul 289¹.](#) Reproducerea ilegală a bancnotelor și a monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei

[Articolul 290.](#) Activitatea bancară fără autorizație

[Articolul 290¹.](#) Activitatea neautorizată pe piața financiară nebancaară

[Articolul 291.](#) Încălcarea regulilor privind operațiunile valutare

[Articolul 291¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 291².](#) *Abrogat*

[Articolul 291³.](#) *Abrogat*

[Articolul 291⁴.](#) *Abrogat*

[Articolul 291⁵.](#) *Abrogat*

[Articolul 291⁶.](#) *Abrogat*

[Articolul 291⁷.](#) *Abrogat*

[Articolul 291⁸.](#) *Abrogat*

[Articolul 291⁹.](#) *Abrogat*

[Articolul 292.](#) *Abrogat*

[Articolul 293.](#) Încălcarea regulilor de efectuare a plăților în numerar

[Articolul 293¹.](#) Încălcarea regulilor de exploatare a echipamentelor de casă și de control

[Articolul 293².](#) Încălcarea legislației cu privire la prestarea serviciilor de plată și emiterea de monedă electronică

[Articolul 294.](#) *Abrogat*

[Articolul 294¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 295.](#) Încălcarea regulilor de organizare și de ținere a contabilității, de întocmire și prezentare a situațiilor sau rapoartelor financiare

[Articolul 295¹.](#) Încălcarea procedurii de raportare a informației necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public

[Articolul 296.](#) *Abrogat*

[Articolul 297.](#) Încălcarea drepturilor, intereselor și obligațiilor contribuabilului sau ale unui alt participant la raporturile fiscale

[Articolul 297¹.](#) Admiterea creanțelor cu termen de prescripție expirat

[Articolul 298.](#) Încălcarea modului de calculare, de aprobare, de utilizare a mijloacelor bugetare și de gestionare a patrimoniului public

[Articolul 299.](#) Încălcarea regulilor de producere, de evidență, de vânzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidență și/sau de utilizare a hîrtiei speciale cu semne de protecție și a simbolurilor de stat, destinate confecționării documentelor/blanchetelor de strictă evidență

[Articolul 300.](#) Abuzurile pe piața de capital

[Articolul 301.](#) *Abrogat*

[Articolul 301¹.](#) Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale și de achitare a obligațiilor, precum și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

[Articolul 302.](#) Încălcarea regulilor privind obligațiile emitenților și a deținătorilor de instrumente financiare

[Articolul 303.](#) Încălcarea regulilor privind oferta publică de instrumente financiare

[Articolul 304.](#) Încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebancaară

[Articolul 304¹.](#) Încălcarea regulilor privind registrul deținătorilor de instrumente financiare

[Articolul 304².](#) Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară

nebancařă

[Articolul 304³](#). Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebancařă

[Articolul 304⁴](#). Încălcarea prevederilor cu privire la modul de încheiere a unor tranzacții cu bunurile societății comerciale

[Articolul 305](#). Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor

[Articolul 306](#). *Abrogat*

[Articolul 307](#). Încălcarea regulilor activității de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări

[Articolul 308](#). *Abrogat*

[Articolul 309](#). *Abrogat*

[Articolul 310](#). *Abrogat*

[Articolul 310¹](#). Încălcarea legislației privind activitatea fondurilor de pensii facultative

[Articolul 310²](#). *Abrogat*

[Articolul 310³](#). Încălcarea legislației privind activitatea organizațiilor de creditare nebancařă

[Articolul 311](#). Încălcarea termenului de restituire a taxei pe valoarea adăugată

Capitolul XVI

CONTRAVENȚII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR PUBLICE

[Articolul 312](#). Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

[Articolul 312¹](#). Neasigurarea persoanelor cu dizabilități auditive cu un interpret mimico-gestual de către autoritățile publice

[Articolul 312²](#). Neglijența în serviciu

[Articolul 313](#). Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu

[Articolul 313¹](#). Favoritismul

[Articolul 313²](#). Nedecararea sau nesoluționarea conflictului de interese

[Articolul 313³](#). Excesul de putere privind actele permissive

[Articolul 313⁴](#). Încălcarea regimului juridic al incompatibilităților și limitărilor aplicabile funcției publice sau funcției de demnitate publică

[Articolul 313⁵](#). Neluarea măsurilor privind executarea prevederilor Legii privind declararea averii și a intereselor personale

[Articolul 313⁶](#). Încălcarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea în sectorul privat al agenților publici (pantuflej)

[Articolul 313⁷](#). Excesul de putere în cazul documentelor în format electronic

[Articolul 313⁸](#). Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice

[Articolul 314](#). Tăinuirea unui act de corupție ori a unui act conexas sau neluarea măsurilor de rigoare

[Articolul 314¹](#). Neasigurarea măsurilor de protecție a avertizorului de integritate

[Articolul 315](#). Luarea sau darea de recompensă nelegitimă sau de folos material

[Articolul 315¹](#). Încălcarea modului de convocare sau organizare a ședinței organului colegial

[Articolul 316](#). Neîndeplinirea cerințelor legitime ale deputatului în Parlament

[Articolul 317](#). Manifestarea lipsei de respect față de instanța de judecată sau față de Curtea Constituțională

[Articolul 318](#). Neexecutarea hotărârii instanței de judecată

[Articolul 318¹](#). Neexecutarea ordinului de restricție de urgență

[Articolul 319](#). Neexecutarea obligațiilor prevăzute de Codul de executare

[Articolul 319¹](#). Împiedicarea activității Autorității Naționale de Integritate

[Articolul 319²](#). Neexecutarea hotărârilor Curții de Conturi

[Articolul 320.](#) Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului

[Articolul 321.](#) Încălcarea regulilor de folosire a pașapoartelor diplomatice și de serviciu ale Republicii Moldova

[Articolul 322.](#) Încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice

[Articolul 323.](#) Acțiunile ilegale față de distincțiile de stat

[Articolul 324.](#) Uzurparea de calități oficiale

[Articolul 324¹.](#) Confecționarea și/sau comercializarea uniformelor și/sau a însemnelor funcționarilor publici din cadrul autorităților publice din domeniile apărării, securității naționale, ordinii publice și al sistemului administrației penitenciare

[Articolul 325.](#) Divulgarea datelor despre măsurile de securitate

[Articolul 326.](#) Încălcarea prevederilor Legii cadastrului bunurilor imobile și a prevederilor imperative legate de publicitatea imobiliară din alte acte normative

[Articolul 326¹.](#) Încălcarea prevederilor Legii privind administrația publică locală

[Articolul 327.](#) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenției Rezerve Materiale

[Articolul 327¹.](#) Încălcarea regulilor de inițiere și desfășurare a procedurilor de achiziții publice

[Articolul 327².](#) *Abrogat*

[Articolul 327³.](#) Încălcarea regulilor privind acordarea asistenței sociale

[Articolul 327⁴.](#) Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

[Articolul 328.](#) Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidență și de folosire a documentelor de arhivă

[Articolul 329.](#) Distrugerea și deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic

[Articolul 330.](#) Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenți și deținătorii surselor de date administrative a obligațiilor prevăzute de lege privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor sau prezentarea unor date eronate, pentru scopuri statistice

[Articolul 330¹.](#) Împiedicarea activității legitime a Consiliului Concurenței

[Articolul 330².](#) Încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale

[Articolul 330³.](#) Încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat

[Articolul 330⁴.](#) Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului și de bacalaureat, precum și a soluțiilor la acestea

[Articolul 330⁵.](#) Încălcarea legislației din domeniul concurenței

Capitolul XVII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL FRONTIEREI DE STAT ȘI REGIMUL DE ȘEDERE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

[Articolul 331.](#) Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenționată a semnelor frontierei de stat, instalarea unor semne de frontieră false

[Articolul 332.](#) Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat și a regulilor de trecere a frontierei de stat

[Articolul 332¹.](#) Încălcarea regulilor de transportare a străinilor și a obligației de a prezenta datele privind pasagerii transportați

[Articolul 333.](#) Încălcarea regulilor de ședere în Republica Moldova

[Articolul 334.](#) Încălcarea regulilor de plasare în câmpul muncii a cetățenilor străini sau a apatrizilor

Capitolul XVIII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA MODUL DE ADMINISTRARE. CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII PIEȚEI, METROLOGIEI, STANDARDIZĂRII ȘI PROTECȚIEI CONSUMATORILOR

[Articolul 335.](#) Samavolnicia

[Articolul 336.](#) Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept

[Articolul 336¹.](#) Imixtiunea în procesul contravențional

[Articolul 337.](#) Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislației

[Articolul 338.](#) Folosirea ilegală a semnelor aflate sub protecția tratatelor internaționale

[Articolul 339.](#) Încălcarea legislației privind regimul actelor de stare civilă

[Articolul 339¹.](#) Încălcarea legislației privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte

[Articolul 340.](#) Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate

[Articolul 341.](#) Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcție de răspundere a buletinului de identitate

[Articolul 342.](#) Chemarea intenționat falsă a serviciilor specializate

[Articolul 343.](#) *Abrogat*

[Articolul 343¹.](#) Transmiterea ilegală a unor obiecte sau substanțe interzise persoanelor deținute în instituțiile penitenciare

[Articolul 344.](#) Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor și încălcarea regulilor de protecție a consumatorilor

[Articolul 344¹.](#) Încălcarea cerințelor legislației referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanță pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanță, contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb și la contractele de servicii turistice

[Articolul 345.](#) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei

[Articolul 346.](#) Încălcarea regulilor de punere la dispoziție publică și difuzare a standardelor moldovenești, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, inclusiv a proiectelor acestora

[Articolul 347.](#) *Abrogat*

[Articolul 348.](#) Încălcarea regulilor de evaluare a conformității

[Articolul 349.](#) Împiedicarea activității legitime a funcționarului public

[Articolul 350.](#) Încălcarea de către persoanele cu funcții de răspundere a legislației privind autorizarea activității de întreprinzător

[Articolul 350¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 350².](#) Încălcarea legislației privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător

[Articolul 351.](#) *Abrogat*

[Articolul 352.](#) Ultragierea militarului

[Articolul 353.](#) Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență

Capitolul XIX

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA ORDINEA PUBLICĂ ȘI LA SECURITATEA PUBLICĂ

[Articolul 354.](#) Huliganismul nu prea grav

[Articolul 355.](#) Consumul de băuturi alcoolice în locuri publice și apariția în astfel de locuri în stare de ebrietate produsă de alcool

[Articolul 355¹.](#) Cerșitul însoțit de simularea unei dizabilități sau prezentarea de date false referitoare la starea de sănătate

[Articolul 356.](#) Jocurile de noroc și ghicitul în locuri publice

[Articolul 357.](#) Tulburarea liniștii

[Articolul 358.](#) Încălcarea reglementărilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor

[Articolul 358¹.](#) Încălcarea normelor și a cerințelor prevăzute de legislație cu privire la protecția civilă

[Articolul 359.](#) Încălcarea regimului special în condiții de stare excepțională

[Articolul 360.](#) Încălcarea modului de comercializare și/sau de înstrăinare a armelor letale sau neletale și/sau a

munițiilor aferente

[Articolul 361.](#) Încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire sau aplicare a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, precum și a armelor nesupuse autorizării

[Articolul 362.](#) Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale și neletale sau de vizare a permisului de armă sau a permisului de deținere a armelor

[Articolul 363.](#) *Abrogat*

[Articolul 364.](#) Încălcarea legislației cu privire la publicitate

[Articolul 364¹.](#) Încălcarea legislației cu privire la publicitatea și sponsorizarea produselor din tutun și a produselor conexe

[Articolul 365.](#) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a obiectelor activității de publicitate

[Articolul 365¹.](#) Încălcarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice

[Articolul 365².](#) Secretizarea/desecretizarea neîntemeiată a informațiilor

[Articolul 365³.](#) Încălcarea regulilor de comportament al spectatorilor la competiții sportive oficiale desfășurate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane

[Articolul 365⁴.](#) Încălcarea legislației în domeniul protecției antiteroriste

[Articolul 365⁵.](#) Încălcarea drepturilor cetățenilor prin răspândirea atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni

Capitolul XX

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL EVIDENȚEI MILITARE

[Articolul 366.](#) Neîndeplinirea îndatoririlor privind evidența militară

[Articolul 367.](#) Deteriorarea sau nimicirea cu intenție ori pierderea din neglijență a documentelor de evidență militară

[Articolul 368.](#) Eschivarea de la examenul medical

[Articolul 369.](#) Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruților și a rezerviștilor neluați la evidență militară

[Articolul 370.](#) Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)

[Articolul 371.](#) Favorizarea sustragerii cetățenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetățenilor de la încorporare

[Articolul 372.](#) Introducerea în uz sau purtarea fără drept, în orice situație, a uniformei și a însemnelor militarilor sau a însemnelor similare celor ale militarilor

[Articolul 373.](#) Încălcarea normelor privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public

[Articolul 373¹.](#) Neexecutarea intenționată a ordinului șefului

[Articolul 373².](#) Insultarea militarului

[Articolul 373³.](#) Refuzul sau eschivarea de la serviciul militar

CARTEA A DOUA PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

TITLUL I

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 374.](#) Procesul contravențional

[Articolul 375.](#) Prezumția de nevinovăție

[Articolul 376.](#) Inviolabilitatea persoanei

[Articolul 377.](#) Libertatea de mărturisire împotriva sa

[Articolul 378.](#) Dreptul la apărare

[Articolul 379.](#) Limba în care se desfășoară procesul contravențional și dreptul la interpret

[Articolul 380.](#) Dreptul de a nu fi urmărit sau sancționat de mai multe ori

[Articolul 381.](#) Accesul liber la justiție

[Articolul 382.](#) Citarea

[Articolul 383.](#) Cheltuielile aferente procesului contravențional

[Articolul 383¹.](#) Apărarea secretului de stat, comercial și a altor informații cu acces limitat în procesul contravențional

Capitolul II

PARTICIPANȚII LA PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

[Articolul 384.](#) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

[Articolul 385.](#) Agentul constatator

[Articolul 386.](#) Procurorul

[Articolul 387.](#) Victima

[Articolul 388.](#) Martorul

[Articolul 389.](#) Specialistul

[Articolul 390.](#) Expertul

[Articolul 391.](#) Interpretul, traducătorul

[Articolul 392.](#) Apărătorul

[Articolul 392¹.](#) Consilierul de probațiune

Capitolul III

AUTORITĂȚILE COMPETENTE SĂ SOLUȚIONEZE CAUZELE CONTRAVENȚIONALE

[Articolul 393.](#) Autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale

[Articolul 394.](#) Instanța care înfăptuiește justiția în cauzele contravenționale

[Articolul 395.](#) Competența instanței de judecată

[Articolul 396.](#) Competența procurorului

[Articolul 397.](#) Modul de formare a comisiei administrative

[Articolul 398.](#) Competența comisiei administrative

[Articolul 399.](#) Competența agentului constatator

[Articolul 400.](#) Ministerul Afacerilor Interne

[Articolul 401.](#) Centrul Național Anticorupție

[Articolul 401¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 402.](#) Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor

[Articolul 403.](#) Serviciul vamal

[Articolul 404.](#) Comisia Națională a Pieței Financiare

[Articolul 404¹.](#) Consiliul Concurenței

[Articolul 405.](#) Inspectoratul pentru Protecția Mediului

[Articolul 406.](#) Agenția Națională pentru Sănătate Publică

[Articolul 406¹.](#) Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

[Articolul 407.](#) Organele de specialitate în domeniul transporturilor

[Articolul 408.](#) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor

[Articolul 408¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 408¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 408².](#) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică

[Articolul 409.](#) Inspectoratul de Stat al Muncii

[Articolul 409¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 409².](#) Inspectoratul Social de Stat

[Articolul 410.](#) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

[Articolul 411.](#) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

[Articolul 411¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 412.](#) *Abrogat*

[Articolul 413.](#) Compania Națională de Asigurări în Medicină

[Articolul 414.](#) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

[Articolul 415.](#) Ministerul Apărării

[Articolul 415¹.](#) Cancelaria de Stat și oficiile sale teritoriale

[Articolul 416.](#) *Abrogat*

[Articolul 416¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 417.](#) Serviciile publice de gospodărie comunală

[Articolul 418.](#) Agenția Rezerve Materiale

[Articolul 418¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 419.](#) Biroul Național de Statistică

[Articolul 420.](#) Serviciul de Stat de Arhivă

[Articolul 421.](#) Executorul judecătoresc

[Articolul 421¹.](#) Inspectoratul Național de Probațiune

[Articolul 421².](#) Administrația Națională a Penitenciarelor

[Articolul 422.](#) *Abrogat*

[Articolul 423.](#) *Abrogat*

[Articolul 423¹.](#) Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova

[Articolul 423².](#) Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice

[Articolul 423³.](#) Autoritatea Națională de Integritate

[Articolul 423⁴.](#) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

[Articolul 423⁵.](#) Consiliul pentru egalitate

[Articolul 423⁶.](#) Curtea de Conturi

[Articolul 423⁷.](#) Comisia Electorală Centrală

[Articolul 423⁸.](#) Organele de stat cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural

[Articolul 423⁹.](#) Consiliul de Integritate

[Articolul 423¹⁰.](#) Administrația publică locală

[Articolul 423¹¹.](#) Competența autorității tutelare

[Articolul 424.](#) Remiterea materialelor către procuror, către ofițerul de urmărire penală

Capitolul IV

PROBELE

[Articolul 425.](#) Probele

[Articolul 426.](#) Cercetarea la fața locului

[Articolul 427.](#) Temeiurile pentru ridicarea obiectelor și documentelor

[Articolul 428.](#) Temeiurile pentru efectuarea percheziției

[Articolul 429.](#) Percheziția corporală și ridicarea obiectelor și documentelor

[Articolul 430.](#) Procesele-verbale cu privire la percheziție, la ridicarea obiectelor și documentelor, la cercetarea la fața locului

[Articolul 431.](#) Corpurile delictive

Capitolul V

MĂSURILE PROCESUALE DE CONSTRÎNGERE

[Articolul 432.](#) Măsurile procesuale de constrîngere

[Articolul 433.](#) Reținerea

[Articolul 434.](#) Procesul-verbal cu privire la reținere

[Articolul 435.](#) Durata reținerii și condițiile privării de libertate

[Articolul 436.](#) Eliberarea persoanei reținute

[Articolul 437.](#) Aducerea silită

[Articolul 438.](#) Înlăturarea de la conducerea vehiculului

[Articolul 438¹.](#) Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare

[Articolul 439.](#) Ridicarea și aducerea vehiculului la parcare

[Articolul 439¹.](#) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier

[Articolul 439².](#) Amenda judiciară

[Articolul 439³.](#) Punerea sub sechestru

Capitolul V¹

MĂSURILE DE SIGURANȚĂ

[Articolul 439⁴.](#) Măsurile de siguranță

[Articolul 439⁵.](#) Expulzarea

[Articolul 439⁶.](#) Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor

[Articolul 439⁷.](#) Confiscarea specială

[Articolul 439⁸.](#) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor

TITLUL II

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI

CONSTATAREA FAPTEI CONTRAVENȚIONALE

[Articolul 440.](#) Procesul de constatare a faptei contravenționale și atribuțiile agentului constator

[Articolul 440¹.](#) Contravenția flagrantă

[Articolul 441.](#) Temeiurile de încetare a procesului contravențional

[Articolul 442.](#) Procesul-verbal cu privire la contravenție

[Articolul 443.](#) Conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție

[Articolul 443¹.](#) Constatarea contravențiilor cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative și încheierea procesului-verbal în cazul acestor contravenții

[Articolul 444.](#) Încheierea procesului-verbal în cazul pluralității de contravenții

[Articolul 445.](#) Nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție

[Articolul 446.](#) Cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenție
[Articolul 447.](#) Chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției
[Articolul 447¹.](#) Examinarea cauzei contravenționale de către autoritatea competentă
[Articolul 448.](#) Contestația împotriva deciziei agentului constator asupra cauzei contravenționale
[Articolul 449.](#) Sesizarea procurorului în soluționarea cauzei contravenționale
[Articolul 450.](#) Sesizarea privind cauzele și condițiile care au favorizat contravenția și încheierea interlocutorie
[Articolul 451.](#) Inadmisibilitatea divulgării materialelor în cauza contravențională

Capitolul VI¹

PROCEDURI SIMPLIFICATE DE CONSTATARE ȘI EXAMINARE A CONTRAVENȚIEI

[Articolul 451¹.](#) Examinarea faptei contravenționale în baza constatărilor personale ale agentului constator
[Articolul 451².](#) Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator
[Articolul 451³.](#) Contestarea deciziilor privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator
[Articolul 451⁴.](#) Soluționarea cauzei de către instanța de recurs
[Articolul 451⁵.](#) Acordul de colaborare

Capitolul VII

JUDECAREA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE ÎN INSTANȚĂ

[Articolul 452.](#) Judecarea cauzei contravenționale
[Articolul 453.](#) Actele preliminare
[Articolul 454.](#) Termenul de judecare a cauzei contravenționale
[Articolul 455.](#) Participarea la ședința de judecare a cauzei contravenționale
[Articolul 455¹.](#) Procedura de mediere
[Articolul 456.](#) Ședința de judecare a cauzei contravenționale
[Articolul 457.](#) Cercetarea judecătorească
[Articolul 457¹.](#) Dezbaterile judiciare
[Articolul 458.](#) Problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale
[Articolul 459.](#) Procesul-verbal al ședinței de judecare a cauzei contravenționale
[Articolul 460.](#) Deliberarea instanței de judecată
[Articolul 461.](#) Încetarea procesului contravențional în ședință de judecată
[Articolul 462.](#) Hotărârea judecătorească
[Articolul 463.](#) Înminarea copiei de pe hotărârea judecătorească
[Articolul 464.](#) Afișarea și/sau difuzarea hotărârii de sancționare

Capitolul VII¹

PROCEDURA SCRISĂ DE EXAMINARE A CAUZEI CONTRAVENȚIONALE ÎN INSTANȚA DE JUDECATĂ

[Articolul 464¹.](#) Condițiile examinării cauzei contravenționale în procedură scrisă
[Articolul 464².](#) Examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă
[Articolul 464³.](#) Soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă

Capitolul VIII

CALEA ORDINARĂ DE ATAC. RECURSUL

[Articolul 465.](#) Recursul
[Articolul 466.](#) Temeiurile pentru recurs

- [Articolul 467.](#) Persoana care are dreptul de a declara recurs
- [Articolul 468.](#) Recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale
- [Articolul 469.](#) Repunerea în termen a recursului
- [Articolul 470.](#) Efectele recursului
- [Articolul 471.](#) Procedura judecării recursului
- [Articolul 472.](#) Examinarea recursului în ședință publică
- [Articolul 473.](#) Decizia instanței de recurs
- [Articolul 474.](#) Conținutul deciziei instanței de recurs

Capitolul IX

CALEA EXTRAORDINARĂ DE ATAC. REVIZUIREA

- [Articolul 475.](#) Deschiderea procedurii de revizuire
- [Articolul 476.](#) Revizuirea deciziilor și a hotărârilor în cauzele contravenționale
- [Articolul 477.](#) Hotărârea instanței de revizuire

Capitolul X

TRIMITEREA SPRE EXECUTARE A HOTĂRÎRII JUDECĂTOREȘTI. PROBLEMELE CE URMEAZĂ A FI SOLUȚIONATE LA EXECUTAREA SANȚIUNII CONTRAVENȚIONALE

- [Articolul 478.](#) Trimiterea spre executare a hotărârii judecătorești
- [Articolul 479.](#) Problemele ce urmează a fi soluționate la executarea sancțiunii contravenționale
- [Articolul 480.](#) Modul de soluționare a problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale de către instanța de judecată

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

- [Articolul 481.](#)
- [Articolul 482.](#)
- [Articolul 483.](#)
- [Articolul 484.](#)

[Anexă](#)

Notă: În cuprinsul codului, sintagma „Agenția pentru Supraveghere Tehnică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.132 din 26.05.2023, în vigoare 08.06.2023

*Notă: În textul actelor normative adoptate de Parlament:
cuvintele „limba moldovenească”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare;
cuvintele „limba de stat”, „limba oficială” și „limba maternă”, la orice formă gramaticală, în cazul în care se are în vedere limba de stat a Republicii Moldova, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.52 din 16.03.2023, în vigoare 24.03.2023*

Notă: În cuprinsul legii, sintagma „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.156 din 09.06.2022, în

Notă: În cuprinsul codului, cu excepția articolelor 91¹, 199 și 221¹, sintagma „mijloc de transport”, la orice formă gramaticală, și cuvântul „autovehicul”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „vehicul” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022

Parlamentul adoptă prezentul cod.

CARTEA ÎNTÎI DREPTUL MATERIAL

TITLUL I PARTEA GENERALĂ

Capitolul I DISPOZIȚII COMUNE

Articolul 1. Legea contravențională a Republicii Moldova

(1) Prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale.

(2) În cazurile expres prevăzute în prezentul cod, dispoziția articolului din cod poate să conțină o normă de trimitere la un alt act cu caracter normativ, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În asemenea cazuri, exigențele aplicabile normei legii contravenționale, inclusiv exigența de previzibilitate, sînt aplicabile și actului normativ respectiv.

(3) Dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod.

Articolul 2. Scopul legii contravenționale

Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvîrșirii de noi contravenții.

Articolul 3. Acțiunea legii contravenționale în timp

(1) Caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

(2) Legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvîrșirea unei contravenții nu are efect retroactiv.

(3) Fapta care, printr-o lege nouă, nu mai este considerată contravenție nu se sancționează, iar sancțiunea stabilită și neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi nu se execută.

(4) Dacă legea nouă prevede o sancțiune contravențională mai blîndă, se aplică această sancțiune. În cazul aplicării sancțiunii din legea veche, această sancțiune se execută în limita maximului sancțiunii din legea nouă. Dacă legea nouă nu mai prevede o anumită categorie a sancțiunii, sancțiunea de o astfel de categorie, stabilită și neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi, nu se mai execută.

(5) Dacă legea nouă prevede o sancțiune mai aspră, contravenția continuă a cărei săvîrșire a început anterior intrării în vigoare a noii legi se sancționează în conformitate cu legea în vigoare la momentul consumării ei.

(6) Timpul săvîrșirii contravenției este considerat timpul săvîrșirii acțiunii ilicite, iar în cazul inacțiunii, timpul în care trebuia să se desfășoare acțiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 4. Acțiunea legii contravenționale asupra persoanei și în spațiu

(1) Contravenția săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova se sancționează în conformitate cu prezentul cod.

(2) Contravenția săvârșită în afara teritoriului Republicii Moldova de un cetățean al ei sau de un apatrid care domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova se sancționează în conformitate cu prezentul cod dacă fapta este prevăzută și de legea țării în care a fost săvârșită, iar persoana nu a fost trasă la răspundere în acea țară.

(3) Nu pot fi supuși răspunderii contravenționale reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte sau în conformitate cu legile Republicii Moldova, nu cad sub incidența jurisdicției contravenționale a Republicii Moldova sau în cazul cărora este înlăturată răspunderea contravențională

(4) Contravenția săvârșită în apele teritoriale sau în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Contravenția săvârșită la bordul unei nave maritime sau unei aeronave înregistrate conform legislației Republicii Moldova și aflate în afara spațiului ei acvatic sau aerian se sancționează în conformitate cu prezentul cod dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu dispun altfel.

(6) În temeiul prezentului cod se sancționează contravențiile săvârșite la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul aflării navei.

(7) Se consideră loc al săvârșirii acțiunii locul în care a fost săvârșită acțiunea prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. În caz de inacțiune, loc al săvârșirii faptei se consideră locul unde trebuia să se desfășoare acțiunea pe care persoana a omis să o efectueze, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 5. Principiul legalității

(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sînt interzise

(3) Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Articolul 6. Principiul egalității în fața legii

(1) Persoanele care au săvârșit contravenții sînt egale în fața legii și a autorităților publice și sînt supuse răspunderii contravenționale fără deosebire de rasă, naționalitate, limbă, religie, sex, apartenență politică, avere, origine socială sau de orice altă situație.

(2) Conform prevederilor Constituției, ale altor legi și/sau ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, anumite categorii de persoane pot beneficia de condiții speciale de urmărire contravențională sau de garanția de a nu fi supuse urmăririi și răspunderii contravenționale.

Articolul 7. Principiul dreptății

Persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Articolul 8. Principiul caracterului personal al răspunderii contravenționale

(1) Persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

(2) Este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Articolul 9. Principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale

(1) La aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al

contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante.

(2) Nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una și aceeași faptă.

Capitolul II

CONTRAVENȚIA. RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

Articolul 10. Contravenția

Constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Articolul 11. Contravenția continuă

(1) Se consideră contravenție continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității contravenționale. În cazul contravenției continue nu există pluralitate de contravenții.

(2) Contravenția continuă se consumă în momentul încetării acțiunii sau inacțiunii contravenționale sau al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Articolul 12. Contravenția prelungită

(1) Se consideră contravenție prelungită fapta săvârșită cu o unică intenție, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni și/sau inacțiuni contravenționale identice comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o contravenție.

(2) Contravenția prelungită se consumă în momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni contravenționale.

Articolul 13. Tentativa

Se consideră tentativă de contravenție acțiunea sau inacțiunea intenționată, îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei contravenții care, din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

Articolul 14. Vinovăția

(1) Contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență.

(2) Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

(3) Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

(4) Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a contravenției, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea sancțiunii contravenționale și care nu erau cuprinse de intenția persoanei care a săvârșit-o, răspunderea contravențională pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă. În consecință, contravenția se consideră intenționată.

Articolul 15. Răspunderea pentru contravenția săvârșită în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe

Starea de ebrietate produsă de consumarea voluntară a alcoolului sau a altor substanțe nu înlătură caracterul contravențional al faptei. Cauzele ebrietății, gradul și influența ei asupra săvârșirii contravenției se iau în considerare la stabilirea pedepsei.

Articolul 16. Răspunderea contravențională a persoanei fizice

(1) Este pasibilă de răspundere contravențională persoana fizică responsabilă care, în momentul săvârșirii contravenției, are împlinită vârsta de 18 ani.

(2) Persoana fizică cu vârsta între 16 și 18 ani este pasibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea faptelor prevăzute la art.65⁴, art.69 alin.(1), art.78, 85, 87, art.88 alin.(1), art.89, art.91 alin.(1), art.104, 105, art.157 alin.(1)–(4), (6), (7) și (9)–(12), art.203, art.204 alin.(1), (2) și (3), art.228-245, 336, 342, 352-357, 363, 365, art.366 alin.(1), art.367, 368, 370, art.372 alin.(2).

(3) În cazul minorului care a săvârșit o faptă ce se încadrează în dispoziția normei din partea specială a cărții întâi, agentul constatator, procurorul sau instanța de judecată expediază materialele cauzei contravenționale autorității administrației publice locale pentru problemele minorilor. La demersul agentului constatator, instanța de judecată poate aplica față de minor măsuri de constrângere cu caracter educativ conform art.104 din [Codul penal](#).

(4) Pentru săvârșirea contravențiilor în afara exercitării atribuțiilor de serviciu, militarii răspund contravențional conform dispozițiilor generale.

[Alin.(5) art.16 abrogat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

(6) Persoana cu funcție de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție, organizatorice ori economice) este pasibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul:

- a) folosirii intenționate a atribuțiilor sale contrar obligațiilor de serviciu;
- b) depășirii vădite a drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege;
- c) neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

(6¹) În cazul în care fapta contravențională este comisă prin adoptarea sau neadoptarea unui act de către un organ colegial, răspunde fiecare dintre membrii organului colegial.

(6²) Membrul organului colegial nu este pasibil de răspundere pentru adoptarea unui act dacă există probe care demonstrează că:

- a) nu a fost prezent la ședință și nu și-a exercitat votul în contumacie; sau
- b) nu a participat la vot; sau
- c) a votat împotriva.

(6³) Membrul organului colegial nu este pasibil de răspundere pentru neadoptarea unui act dacă există probe care demonstrează că:

1) nu a știut și nici nu trebuia să știe că este necesară adoptarea actului; sau

2) în cazul în care are dreptul legal, contractual sau statutar, a făcut demersurile necesare pentru a convoca ședința sau de a include pe agenda organului colegial chestiunea adoptării actului respectiv, precum și a exercitat corect obligațiile sale privind organizarea, desfășurarea ședinței organului colegial sau, după caz, semnarea, avizarea, contrasemnarea, raportarea cererilor, demersurilor, dosarelor și documentației necesare pentru pregătirea ordinei de zi și examinarea proiectelor deciziilor; sau

3) a lipsit de la ședința pe a cărei ordine de zi era sau la care s-a examinat problema respectivă din următoarele motive:

- a) nu a știut și nici nu putea să cunoască despre convocarea ședinței;
- b) a participat într-o cauză în instanța de judecată, instituția arbitrală sau într-o ședință de mediere;
- c) s-a aflat într-o deplasare în interes de serviciu într-o altă localitate decât cea în care s-a convocat ședința;
- d) s-a aflat în concediu;
- e) ședința a avut loc anterior expirării termenului de 9 zile de la decesul soțului/soției, concubinului/concubinei sau al unei rude apropiate;

f) accidentul, calamitatea naturală sau altă cauză a făcut imposibilă participarea la ședință; sau
4) a votat anterior pentru adoptarea actului.

(7) În lipsa condițiilor enunțate la alin.(6), persoana cu funcție de răspundere vinovată de săvârșirea unei contravenții răspunde conform dispozițiilor generale.

[Art. 16 completat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art. 16 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art. 16 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 16¹. Răspunderea contravențională a proprietarului vehiculului

(1) Prin derogare de la prevederile art.16, pentru contravențiile constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative, persoana fizică sau juridică proprietar al vehiculului cu care s-a comis contravenția este pasibilă de răspundere contravențională sub formă de amendă dacă, în termen de 60 de zile lucrătoare, aceasta nu comunică în condițiile art.443¹ identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției.

(2) În cazul răspunderii contravenționale în condițiile alin.(1) al prezentului articol nu se aplică puncte de penalizare conform art.36 și nu se fac înscrieri în cazierul contravențional.

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică dacă se constată că, la momentul săvârșirii contravenției, vehiculul se afla în posesia altei persoane sau proprietarul a fost deposedat de vehicul în mod ilicit.

[Art. 16¹ introdus prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 17. Răspunderea contravențională a persoanei juridice

(1) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere contravențională pentru o faptă prevăzută de prezentul cod dacă:

a) aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități sau a efectuat o activitate ce nu corespunde actelor sale de constituire sau scopurilor sale declarate;

b) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;

c) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;

d) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.

(1¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:

a) de reprezentare a persoanei juridice;

b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;

c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

(2) Persoana juridică răspunde contravențional în cazul în care norma materială din partea specială a cărții întâi prevede expres sancționarea ei.

(3) Dacă în partea specială a cărții întâi este prevăzută răspunderea contravențională a persoanei juridice, întreprinderea individuală răspunde ca persoană juridică.

(4) Răspunderea contravențională a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice sau, după caz, a persoanei cu funcție de răspundere pentru contravenția săvârșită.

Articolul 17¹. Responsabilitatea

Responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și de a-și dirija acțiunile.

Articolul 18. Proporțiile și daunele

(1) Se consideră de mici proporții valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

(2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, indiferent de proporții.

(3) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege se stabilește luându-se în considerare gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale victimei.

[Art.18 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Capitolul III

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL CONTRAVENȚIONAL AL FAPTEI ȘI RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

Articolul 19. Cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei
Se consideră cauze care înlătură caracterul contravențional al faptei:

[Lit.a) art.19 abrogată prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

- b) legitima apărare;
- c) starea de extremă necesitate;
- d) constrângerea fizică și/sau psihică;
- e) riscul întemeiat;
- f) cazul fortuit;
- g) executarea ordinului sau dispoziției superiorului.

[Art.19 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 20. Starea de iresponsabilitate constatată în modul stabilit de lege

[Art.20 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Articolul 21. Legitima apărare

Este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește o faptă pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, împotriva unei alte persoane sau împotriva unui interes public.

Articolul 22. Starea de extremă necesitate

Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește acțiuni pentru a salva viața, integritatea corporală ori sănătatea sa, precum și viața, integritatea corporală ori sănătatea unei alte persoane, un bun prețios al său ori al unei alte persoane, sau interesele publice de la un pericol grav iminent, care nu poate fi înlăturat altfel.

Articolul 23. Constrângerea fizică și/sau psihică

(1) Nu constituie contravenție fapta prevăzută de prezentul cod săvârșită din cauza unei constrângeri fizice căreia persoana nu i-a putut rezista și care nu putea fi înlăturată în alt mod.

(2) Nu constituie contravenție fapta, prevăzută de prezentul cod, săvârșită din cauza unei constrângeri psihice exercitată prin amenințare cu un pericol iminent, pentru sine ori pentru o altă persoană, care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Articolul 24. Riscul întemeiat

(1) Nu constituie contravenție fapta, prevăzută de prezentul cod, care a cauzat daune intereselor ocrotite de lege în cazul riscului întemeiat în atingerea unor scopuri socialmente utile.

(2) Se consideră întemeiat riscul fără de care scopul socialmente util nu a putut fi atins, iar persoana care a riscat a luat măsuri de prevenire a cauzării de daune intereselor ocrotite de lege.

(3) Nu poate fi considerat întemeiat riscul îmbinat cu bună știință cu pericolul pentru viața persoanei sau cu pericolul provocării unui dezastru ecologic ori social.

Articolul 25. Cazul fortuit

(1) Nu constituie contravenție fapta, prevăzută de prezentul cod, al cărei rezultat este consecința unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

(2) Nu constituie caz fortuit împrejurările create prin concursul contravențiilor.

Articolul 25¹. Executarea ordinului sau dispoziției superiorului

(1) Nu constituie contravenție fapta prevăzută de legea contravențională, săvârșită de persoană în vederea executării unui ordin sau dispoziții a superiorului care sunt obligatorii pentru aceasta, dacă ordinul sau dispoziția nu sunt vădit ilegale și dacă persoana care le-a executat nu a știut că ordinul sau dispoziția sunt ilegale. Răspunderii contravenționale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziția ilegală.

(2) Persoana care a comis intenționat contravenția în vederea executării ordinului sau dispoziției vădit ilegale a superiorului răspunde contravențional în temeieri generale.

(3) Neexecutarea ordinului sau dispoziției vădit ilegale exclude răspunderea contravențională pentru neexecutare și/sau producere de daune în legătură cu aceasta.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică tuturor subiecților răspunderii contravenționale.

[Art.25¹ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 26. Înlăturarea răspunderii contravenționale

Înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul:

- a) renunțării benevole la săvârșirea contravenției;
- a¹) stării de iresponsabilitate;

[Lit.b) art.26 abrogată prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

- c) împăcării victimei cu făptuitorul;
- c¹) încheierii tranzacției conform Legii cu privire la mediere;
- d) prescripției răspunderii contravenționale;
- e) amnistiei;
- f) constatării amiabile a accidentului rutier.

[Art.26 modificat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

[Art.26 completat prin [Legea nr.16 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

Articolul 27. Renunțarea benevolă la săvârșirea contravenției

Este renunțare benevolă la săvârșirea contravenției încetarea acțiunii îndreptată nemijlocit spre săvârșirea contravenției dacă persoana este conștientă de posibilitatea finalizării faptei.

Articolul 27¹. Starea de iresponsabilitate

(1) Se consideră în stare de iresponsabilitate persoana care săvârșește o faptă prejudiciabilă aflându-se în imposibilitatea de a-și conștientiza sau de a-și dirija acțiunile din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări temporare a activității psihice, a alienării mintale sau a unei alte stări psihice patologice.

(2) Nu este pasibilă de răspundere contravențională persoana care a săvârșit o faptă în stare de

responsabilitate, dar care, pînă la pronunțarea hotărîrii de sancționare, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, fiind lipsită de posibilitatea de a-și conștientiza sau de a-și dirija acțiunile sale.

Articolul 28. Contravenția neînsemnată, tentativa de contravenție neînsemnată

[Art.28 abrogat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

Articolul 29. Împăcarea victimei cu făptuitorul

Procesul contravențional pornit încetează în cazul împăcării victimei cu făptuitorul în contravențiile prevăzute la art.69, 78, art.96 alin.(1) lit.a) și alin.(3), art.97, art.97¹ alin.(1), art.97²-105, art.242 alin.(1). Împăcarea este personală. Pentru persoanele lipsite de capacitate de exercițiu, împăcarea se face de reprezentanții lor legali. Persoanele cu capacitate de exercițiu limitată se pot împăca cu încuviințarea reprezentanților lor legali.

Articolul 30. Prescripția răspunderii contravenționale

(1) Prescripția înlătură răspunderea contravențională.

(2) Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 18 luni.

(3) Termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art.74 alin.(4) și (10), art.78¹, art.155¹, art.177 alin.(3) și (4) lit.c), d), g) și art.179 este de 24 luni.

(4) Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale se reduce la jumătate pentru persoanele care la data săvîrșirii contravenției erau minore.

(5) Termenul de prescripție curge de la data săvîrșirii contravenției.

(5¹) Termenul de prescripție se întrerupe în cazul în care, pînă la expirarea termenelor prevăzute de alin.(2) și (3), cauza contravențională se remite în instanța de judecată pentru examinare.

(6) În cazul săvîrșirii unei noi contravenții de către aceeași persoană, termenul de prescripție se calculează pentru fiecare contravenție separat.

(7) Curgerea termenului de prescripție se suspendă dacă persoana care a săvîrșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional. În acest caz, curgerea termenului de prescripție se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Curgerea termenului de prescripție se suspendă și în cazul contestării deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale sau a hotărîrii judecătorești.

[Alin.(8) art.30 abrogat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.06.2024]

(9) În cazul contravenției continue și al contravenției prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvîrșirii ultimei acțiuni sau a inacțiunii.

(10) Termenul de prescripție a punerii în executare a sancțiunii contravenționale este de un an, calculat din data la care decizia sau hotărîrea prin care aceasta a fost aplicată a rămas definitivă.

(11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul:

a) a cărui răspundere contravențională a fost înlăturată;

b) care a executat integral sancțiunea;

c) în a cărui privință procesul contravențional a încetat.

[Art.30 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.06.2024]

[Art.30 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.30 modificat prin [Legea nr.159 din 06.12.2019](#), în vigoare 20.01.2020]

[Art.30 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 31. Amnistia

(1) Amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii contravenționale și a executării sancțiunii contravenționale, reducerea sau comutarea sancțiunii contravenționale.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și nici asupra drepturilor victimei.

Articolul 31¹. Constatarea amiabilă a accidentului rutier

(1) Constatarea amiabilă a accidentului rutier se aplică în contravențiile prevăzute la art.242 alin.(1), în cazul în care în accident sînt implicate două vehicule, accidentul fiind soldat numai cu deteriorarea nesemnificativă a vehiculelor, fără cauzare de vătămări corporale victimei, iar proprietarii și/sau utilizatorii vehiculelor dețin, la data producerii accidentului, polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul vehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile.

(2) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier nu se aplică în cazul accidentului care s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decît vehiculele implicate în accidentul rutier.

(3) Procedura de constatare amiabilă a accidentului rutier constă în completarea, semnarea și prezentarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident” către asigurator, conform prevederilor [Legii nr.414/2006](#) cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

(4) Constatarea amiabilă a accidentului rutier înlătură răspunderea contravențională.

[Art.31¹ introdus prin [Legea nr.16 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

Capitolul IV

SANȚIUNILE CONTRAVENȚIONALE

Articolul 32. Sancțiunea contravențională

(1) Sancțiunea contravențională este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvîrșit o contravenție.

(2) Sancțiunile contravenționale aplicabile persoanei fizice sînt:

- a) avertismentul;
- b) amenda;
- c) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate;
- d) privarea de dreptul de a deține anumite funcții;
- e) aplicarea punctelor de penalizare;
- f) privarea de dreptul special (dreptul de a conduce vehicule, dreptul de deținere sau port și folosire a armei);
- f¹) suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule;
- g) munca neremunerată în folosul comunității;
- h) arestul contravențional.

(3) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, privarea de dreptul de a deține anumite funcții, privarea de dreptul special, suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule și punctele de penalizare pot fi aplicate și ca sancțiuni complementare.

(4) Minorii pot fi sancționați complementar doar cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(5) Sancțiunile contravenționale aplicabile persoanei juridice sînt:

- a) amenda;
- b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(6) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi aplicată și ca sancțiune complementară.

[Art.32 completat prin [Legea nr.35 din 02.03.2023](#), în vigoare 06.07.2023]

[Art.32 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 33. Avertismentul

(1) Avertismentul constă în atenționarea contravenientului asupra pericolului faptei săvîrșite și în recomandarea de a respecta pe viitor dispozițiile legale.

(2) Avertismentul se aplică în scris.

(3) Agentul constatatator aplică, în mod obligatoriu, sancțiunea avertismentului în toate cazurile

prevăzute de prezentul cod, fără remiterea cauzei contravenționale în instanța de judecată, dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- a) pe parcursul ultimului an înainte de comiterea faptei contravenționale persoana nu a fost sancționată pentru aceeași contravenție;
- b) persoana a executat sancțiunile contravenționale aplicate pentru faptele contravenționale comise anterior.

[Art.33 modificat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

Articolul 34. Amenda

(1) Amenda este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 lei.

(2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

(2¹) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

- a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;
- b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.

(2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2⁴) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2⁵) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin.(2⁶)–(2⁹).

(2⁶) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv.

(2⁷) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

[Alin.(2⁸) art.34 abrogat prin [Legea nr.23 din 27.02.2020](#), în vigoare 20.04.2020]

(2⁹) Amenzile aplicate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

(3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea

amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu reavoință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;

c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art.38 alin.(4).

(5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art.228-245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amenda se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

[Art.34 modificat prin [Legea nr.257 din 16.12.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.34 modificat prin [Legea nr.23 din 27.02.2020](#), în vigoare 20.04.2020]

[Art.34 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.34 completat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

Notă: Se declară neconstituțional textul „din momentul stabilirii ei” din alin.(3) art.34, conform [Hot. Curtii Constituționale nr.7 din 26.04.2018](#), în vigoare 26.04.2018

Articolul 35. Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate. Privarea de dreptul de a deține anumite funcții

(1) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a desfășura o anumită activitate. Sancțiunea privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi aplicată în cazul în care activitatea a fost folosită la săvârșirea contravenției sau în cazul în care contravenția reprezintă o încălcare a regulilor de desfășurare a acestei activități.

[Alin.(2) art.35 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(3) Privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an. Această sancțiune se aplică în cazurile în care, ținând cont de caracterul contravențiilor comise de persoana vinovată, legea declară ca fiind inadmisibilă desfășurarea unei anumite activități sau deținerea unei anumite funcții de către aceasta.

Articolul 36. Aplicarea punctelor de penalizare. Suspendarea exercitării dreptului special. Privarea de dreptul special

(1) În cazurile și în mărimea prevăzute de sancțiunile normelor contravenționale din capitolele XII și XIII ale cărții întâi, conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârșirea contravenției, odată cu aplicarea sancțiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancțiune complementară.

(2) Dacă aplicarea sancțiunii în modul prevăzut la alin.(1) condiționează acumularea a 15 puncte

de penalizare, agentul constatator, după aplicarea sancțiunii principale și a punctelor de penalizare, propune suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 30 la 180 de zile, ca sancțiune complementară.

(3) Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a conduce vehicule, inclusiv prin ridicarea permisului de conducere.

(4) Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule ca sancțiune complementară se aplică de către șeful, șefii adjuncți și șefii subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului Național de Securitate Publică, pe un termen de la 30 la 180 de zile, imediat survenirii circumstanțelor de la alin.(2) sau pentru contravențiile a căror sancțiune complementară prevede și suspendarea exercitării dreptului special. Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule se aplică pe un termen de:

a) 30 de zile – dacă persoana acumulează 15 puncte de penalizare;

b) 60 de zile – dacă persoana acumulează, din nou, cel puțin 15 puncte de penalizare în următoarele 6 luni de la data expirării ultimei suspendări a exercitării dreptului special de a conduce vehicule;

c) 180 de zile – dacă persoana acumulează, din nou, cel puțin 15 puncte de penalizare în următoarele 12 luni de la data expirării ultimei suspendări repetate, aplicată în conformitate cu lit.b), a exercitării dreptului special de a conduce vehicule.

(5) Punctele de penalizare se anulează la expirarea termenului de 6 luni de la data constatării contravenției pentru care au fost aplicate sau de la data aplicării, prin decizia agentului constatator rămasă definitivă, a suspendării exercitării dreptului special de a conduce vehicule, sau de la data privării, prin hotărâre judecătorească, de dreptul de a conduce vehicule.

(6) Modul de evidență a punctelor de penalizare și modul de asigurare a accesului titularului dreptului de a conduce vehicule la informația despre punctele de penalizare se stabilesc de Guvern.

(7) Privarea de dreptul de a conduce vehicule se aplică de instanța de judecată pe un termen de la 6 luni la 3 ani. Suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule, precum și privarea de dreptul de a conduce vehicule nu pot fi aplicate persoanei cu dizabilități care folosește vehiculul ca unic mijloc de deplasare, cu excepția cazurilor în care aceasta l-a condus atribuindu-i cu bună știință un număr de înmatriculare fals ori l-a condus în stare de ebrietate produsă de alcool, de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă această stare și care au drept urmare dereglarea psihofuncțională a organismului, ori s-a eschivat de la examenul medical de constatare a stării de ebrietate, ori a părăsit locul accidentului rutier la care a fost participant.

(8) Privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei se dispune de instanța de judecată pe un termen de la 2 la 5 ani, în funcție de gravitatea contravenției prevăzute în partea specială a cărții întâi.

(9) La expirarea termenului de privare sau de suspendare a dreptului de a conduce vehicule sau de dreptul de deținere sau port și folosire a armei, persoana este repusă în acest drept în modul stabilit de Guvern.

[Art.36 în redacția Legii nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.36 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

[Art.36 completat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 37. Munca neremunerată în folosul comunității

(1) Munca neremunerată în folosul comunității constă în antrenarea contravenientului persoană fizică, în afara timpului de serviciu de bază sau de studii, la munca stabilită de autoritatea administrației publice locale.

(2) Munca neremunerată în folosul comunității se stabilește pe o durată de la 10 la 60 de ore și se execută în 2-4 ore pe zi. În cazul contravenientului care nu este angajat în câmpul muncii, nu este antrenat în activități de bază sau de studii, la solicitarea sau cu acordul acestuia, sancțiunea poate fi executată pînă la 8 ore pe zi.

(3) Munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancțiune, cu excepția contravenției prevăzute la art.78¹ și 318¹, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

(4) După pronunțarea hotărârii judecătorești, președintele ședinței de judecată explică esența sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității, fapt care se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată.

(5) Contravenientului sancționat cu muncă neremunerată în folosul comunității i se ia în scris un angajament prin care se obligă să se prezinte în termen de 10 zile la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul.

(6) În caz de eschivare de la munca neremunerată în folosul comunității, această sancțiune se înlocuiește cu arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Demersul cu privire la înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu arest contravențional se examinează de către instanța de judecată în termen de 30 de zile.

(7) Munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vârsta de 16 ani.

[Alin.(8) art.37 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(9) Militarii în termen și militarii cu termen redus sancționați cu muncă neremunerată în folosul comunității execută această sancțiune contravențională în unitatea militară.

[Art.37 modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]

[Art.37 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.37 completat prin [Legea nr.159 din 06.12.2019](#), în vigoare 20.01.2020]

[Art.37 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 38. Arestul contravențional

(1) Arestul contravențional este o sancțiune contravențională excepțională care constă în privarea de libertate pe un termen stabilit prin hotărâre judecătorească și care se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare.

(2) Arestul contravențional se aplică, de regulă, pentru săvârșirea unei fapte care amenință sau pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a persoanei.

(3) Arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale.

(4) Durata arestului contravențional este de la 3 la 15 zile. În cazul concursului de contravenții sau al cumulului de hotărâri de sancționare, pentru care, conform legii, se prevede în calitate de sancțiune arestul contravențional, instanța de judecată poate aplica această sancțiune pe un termen de pînă la 30 de zile.

(5) Durata reținerii contravenționale se include în durata arestului contravențional.

(6) Arestul contravențional nu poate fi aplicat, dacă acesta ar amenința sau ar pune în pericol real sănătatea ori integritatea corporală a contravenientului, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, militarilor în termen, militarilor și angajaților cu statut special ai Ministerului Afacerilor Interne, angajați în bază de contract, minorilor, femeilor gravide, femeilor care au copii cu vârsta de pînă la 8 ani, persoanei care este unicul întreținător al copilului cu vârsta de pînă la 16 ani și nici persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare. Pentru săvârșirea contravenției prevăzute la art.78¹ poate fi aplicat arestul contravențional persoanelor care au împlinit vârsta generală de pensionare, cu condiția că nu există impedimente justificate legate de starea lor de sănătate.

[Art.38 completat prin [Legea nr.159 din 06.12.2019](#), în vigoare 20.01.2020]

Articolul 39. Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfășura o anumită activitate

(1) Privarea persoanei juridice de dreptul de a desfășura o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi

subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a desfășura alte activități.

(2) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu al unității administrativ-teritoriale sau/și la o anumită perioadă a anului și se stabilește pentru un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 40. Expulzarea

[Art.40 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Capitolul V

APLICAREA SANȚIUNII CONTRAVENȚIONALE

Articolul 41. Criteriile generale de individualizare a sancțiunii

(1) Sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante.

(2) Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

(3) La stabilirea sancțiunii muncii neremunerate în folosul comunității sau arestului contravențional pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.78-78², art.85, art.91 alin.(1), art.199 alin.(1), art.233 alin.(1) și alin.(2¹), art.355, art.361 alin.(5), instanța de judecată poate obliga contravenientul să participe la programe probaționale în modul prevăzut de lege.

Articolul 42. Circumstanțele atenuante

(1) La aplicarea sancțiunii contravenționale față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se consideră circumstanțe atenuante:

- a) prevenirea consecințelor prejudiciabile sau repararea benevolă a prejudiciului;
  - b) contribuția la descoperirea contravenției;
  - c) săvârșirea contravenției într-un concurs de împrejurări personale sau familiale;
  - d) săvârșirea contravenției de către un minor, o femeie gravidă sau o persoană care întreține copil cu vârsta de pînă la 8 ani;
  - e) acțiunile ilegale sau imorale ale victimei care au provocat contravenția.
- (2) Se pot considera atenuante și alte circumstanțe decît cele prevăzute la alin.(1).

Articolul 43. Circumstanțele agravante

(1) La aplicarea sancțiunii contravenționale față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se consideră circumstanțe agravante:

- a) continuarea comportării ilicite, contrar somației de a se pune capăt unei astfel de comportări;
- b) săvârșirea contravenției de către o persoană care anterior a fost sancționată pentru o contravenție similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză;
- c) instigarea sau atragerea minorilor la săvârșirea contravenției;
- d) săvârșirea contravenției de către un grup de persoane;
- e) săvârșirea contravenției profitîndu-se de condițiile unor calamități naturale sau ale altor stări excepționale;
- f) săvârșirea contravenției în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe. Instanța de judecată este în drept, în funcție de caracterul contravenției, să nu considere această circumstanță ca agravantă;
- g) săvârșirea contravenției față de un minor, de o femeie, de o persoană în etate sau față de o persoană care se află în imposibilitatea de a se apăra din cauza bolii, dizabilității ori altui factor;
- h) săvârșirea contravenției din motive de prejudecată.

(2) Circumstanța agravantă prevăzută în partea specială a cărții întîi ca element constitutiv al contravenției nu poate fi luată în considerare la aplicarea sancțiunii.

(3) Enumerarea circumstanțelor agravante din prezentul articol este exhaustivă.

[Art.43 completat prin [Legea nr.111 din 21.04.2022](#), în vigoare 03.07.2022]

Articolul 43¹. Aplicarea sancțiunii contravenționale în cazul tentativei de contravenție

(1) La aplicarea sancțiunii pentru tentativa de contravenție se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora fapta nu și-a produs efectul.

(2) Mărimea sancțiunii pentru tentativa de contravenție nu poate depăși trei sferturi din maximumul celei mai aspre sancțiuni prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a cărții întâi pentru contravenția consumată.

Articolul 44. Aplicarea sancțiunii contravenționale în cazul pluralității de contravenții

(1) În cazul în care una și aceeași persoană săvârșește două sau mai multe contravenții, se aplică sancțiunea principală, precum și cea complementară, pentru fiecare contravenție în parte.

(2) Dacă persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multe contravenții, se aplică sancțiunea principală, precum și cea complementară, pentru fiecare contravenție în parte, stabilindu-se definitiv sancțiunea principală, precum și cea complementară, pentru concurs de contravenții prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea mai gravă ori prin cumulul sancțiunilor aplicate în limitele stabilite de articolul care prevede sancțiunea mai gravă.

[Art.44 modificat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 44¹. Aplicarea sancțiunii mai blânde decât cea prevăzută de lege

(1) Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenției, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul și după consumarea contravenției, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei contravenții săvârșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanța de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții întâi pentru contravenția respectivă.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor care în cursul unui an au comis repetat aceeași contravenție sau care nu au executat sancțiunile contravenționale pentru faptele comise anterior sau au antecedente penale nestinse.

[Art.44¹ completat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

[Art.44¹ modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.44¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 45. Repararea prejudiciului

(1) Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție. Prezentul alineat se aplică în egală măsură și în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.

(2) Soluționând cauza contravențională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenție în cazul în care nu există divergențe asupra întinderii lui.

[Art.45 modificat prin [Legea nr.133 din 15.11.2018](#), în vigoare 14.01.2019]

Articolul 46. Executarea obligației a cărei neîndeplinire este sancționată

Sancțiunea contravențională nu absolvă contravenientul de executarea obligației pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată.

Capitolul V¹

REMEDIEREA UNOR ÎNCĂLCĂRI CARE CONSTITUIE CONTRAVENȚII

[Cap.V¹ (art.46¹) introdus prin [Legea nr.59 din 22.04.2021](#), în vigoare 21.05.2021]

Articolul 46¹. Planul de remediere

(1) Planul de remediere reprezintă o anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmită în condițiile prezentului capitol, în care agentul constatator stabilește, cu titlu de recomandare, măsuri de remediere și termenul realizării acestora în vederea conformării contravenientului cu cerințele legislației.

(2) Planul de remediere este întocmit și anexat de către agentul constatator la procesul-verbal cu privire la contravenție prin care s-a constatat contravenția. În cazul în care contravenția a fost constatată în urma controlului de stat efectuat de către organele abilitate cu funcții de control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, planul de remediere se include în procesul-verbal de control sau se anexează la acesta.

(3) În cazul întocmirii unui plan de remediere, nu se aplică sancțiuni contravenționale, inclusiv sancțiuni complementare, până la expirarea termenului de remediere.

(4) Termenul de remediere reprezintă o perioadă între 30 și 90 de zile lucrătoare de la data comunicării procesului-verbal cu privire la contravenție, în decursul căreia contravenientul are posibilitatea remedierii încălcărilor constatate și conformării cu cerințele legislației. Termenul de remediere se stabilește luând în considerare circumstanțele săvârșirii faptei și complexitatea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către contravenient. Termenul de remediere stabilit de agentul constatator nu poate fi modificat.

(5) Agentul constatator nu întocmește un plan de remediere în cazul în care:

- a) contravenientul înlătură imediat încălcarea constatată;
- b) în termen de 3 luni de la data realizării unei măsuri de remediere din planul de remediere, contravenientul săvârșește din nou contravenția pentru care aceasta a fost stabilită;
- c) contravenientului i-au fost emise prescripții pentru aceleași încălcări de către organul de control, conform [Legii nr.131/2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar acesta nu le-a executat în termenul stabilit;
- d) încălcarea este iremediabilă.

(6) Responsabilitatea realizării măsurilor de remediere revine persoanei care, conform legii, poartă răspundere contravențională pentru faptele constatate.

(7) Modelul planului de remediere este stabilit în anexa la prezentul cod.

(8) Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor prezentului capitol atrage nulitatea procesului-verbal.

(9) În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constatator verifică acțiunile întreprinse de contravenient și completează partea a II-a a planului de remediere, în care menționează în ce proporție au fost realizate măsurile de remediere stabilite.

(10) În cazul în care, în urma verificării indicate la alin.(9), se constată neconformarea contravenientului cu cerințele legale și nerealizarea măsurilor de remediere în termenul stabilit, agentul constatator întocmește un alt proces-verbal cu privire la contravenție, prin care persoanei responsabile i se aplică sancțiunile contravenționale respective.

(11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravențiile prevăzute la art.55, 55³–61, art.74–74³, art.76¹, art.77 alin.(1)–(7), art.77¹, art.79 alin.(1) și (5), art.80, art.81–83, art.91¹, art.93–95, art.97–98, art.109–156, art.157 alin.(1)–(3), (5) și (6¹), art.158–169, art.177 alin.(1)–(5), art.180¹, art.182–196¹, art.197 alin.(1)–(10) și (12)–(29), art.198–200¹, art.204, art.206, art.207, art.221¹, art.224, art.246–259¹, art.268, art.270, art.271, art.272¹ alin.(3), (7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.4), 6), 10)–14), 17) și 18), art.274 alin.(2)–(4), (6) și (7), art.275, art.277¹–280, art.283–285, art.286 alin.(1), (2) și (5), art.293² alin.(4) și (5), art.330¹, art.330³, art.330⁵, art.344¹–345, art.348, art.349 alin.(4), art.358, art.358¹, art.364 alin.(6)–(8), art.364¹.

[Art.46¹ modificat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

[Art.46¹ modificat prin Legea nr.112 din 11.05.2023, în vigoare 02.07.2023]

[Art.46¹ modificat prin Legea nr.355 din 22.12.2022, în vigoare 01.07.2023]

[Art.46¹ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.46¹ modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

[Art.46¹ introdus prin Legea nr.59 din 22.04.2021, în vigoare 21.05.2021]

Capitolul V²

ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD

[Capitolul V² (art.46² -46³) introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 46². Dispoziții generale

Ori de câte ori legea contravențională folosește un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înțelesul lor este conform prevederilor ce urmează.

[Art.46² introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 46³. Motive de prejudecată

(1) Prin motive de prejudecată se înțeleg idei preconcepute ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vârstă, stare civilă, statut de migrant sau azilant, indiferent dacă fapta este comisă în privința persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privința bunurilor acesteia sau asociate cu aceasta sau în privința persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală.

(2) Prezența în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a concluda că s-a comis o faptă motivată de prejudecată.

(3) Se consideră că fapta s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parțial de astfel de motive, fiind prezente și alte motive.

[Art.46³ introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

TITLUL II PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE POLITICE, DE MUNCĂ ȘI LA ALTE DREPTURI CONSTITUȚIONALE ALE PERSOANEI FIZICE

Articolul 47. Împiedicarea exercitării dreptului electoral

Împiedicarea accesului în localul de votare

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 47¹. Coruperea electorală pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

(2) Sub incidența prevederilor alin.(1) din prezentul articol nu cad bunurile indicate la art.181¹ alin.(3) din [Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002](#).

(3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală.

[Art.47¹ introdus prin Legea nr.230 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024]

Articolul 48. Utilizarea fondurilor nedeclarate, neconforme sau venite din străinătate pentru

finanțarea partidelor politice

[Art.48 abrogat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 48¹. Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor de inițiativă

(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 120 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(2) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau ale cotizanților în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(3) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidului politic și a mijloacelor din fondul electoral

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.

(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali/participanții la referendum a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale.

(6) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și din raportul privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale.

(7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.48¹ în redacția Legii nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.48¹ modificat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 48². Neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale

Neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale privind vărsarea la bugetul de stat a sumelor primite de partidele politice, grupurile de inițiativă sau de concurenții electorali cu încălcarea legii sau peste plafoanele stabilite

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.48² completat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 48³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum

(1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ

existent,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane juridice, manifestată prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.48³ introdus prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 49. Împiedicarea activității organului electoral și periclitarea procesului de votare

(1) Refuzul sau nefurnizarea datelor și a materialelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierea referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată a listei electorale și/sau a buletinelor de vot

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(3) Refuzul de a executa dispozițiile președintelui biroului electoral al secției de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare și pe teritoriul aferent

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(4) Fotografierea ori expunerea publică a buletinului de vot completat

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(5) Scoaterea neautorizată a buletinului înmănat pentru votare din localul secției de votare sau transmiterea de către alegător a buletinului de vot unei persoane terțe

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale.

[Art.49 modificat prin Legea nr.109 din 26.04.2024, în vigoare 10.05.2024]

[Art.49 în redacția Legii nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 50. Afișajul electoral neautorizat sau deteriorarea afișajului electoral

(1) Afișarea materialului de agitație electorală sau a materialului de susținere a referendumului în alt loc decât cel stabilit, precum și deteriorarea acestuia

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(2) Producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu întrunesc condițiile [Legii nr.62/2022](#) cu privire la publicitate și ale [Codului electoral nr.325/2022](#)

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu privarea de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.50 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.50 completat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 51. Înscrierea în mai multe liste de candidați

Acceptarea deliberată a persoanei de a fi înscrisă în mai multe liste de candidați

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale.

Articolul 52. Agitația electorală interzisă

(1) Efectuarea agitației electorale în ziua votării sau în ziua precedentă zilei votării

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea agitației electorale de către organizațiile necomerciale, sindicate, patronate, reprezentanții cultelor religioase sau ai părților lor componente, desfășurată inclusiv în lăcașele de cult, în cadrul campaniei electorale

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea de către competitorii electorali a discursului de ură și/sau instigarea la discriminare în cadrul perioadei electorale și/sau în materialele de agitație electorală

se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.52 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.52 în redacția Legii nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.52 modificat prin [Legea nr.137 din 04.10.2019](#), în vigoare 18.10.2019]

[Art.52 modificat prin [Legea nr.113 din 15.08.2019](#), în vigoare 17.08.2019]

[Art.52 în redacția [Legii nr.268 din 23.11.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

Articolul 52¹. Transportarea organizată a alegătorilor

(1) Transportarea organizată a alegătorilor spre secția de votare în ziua votării, în scopul determinării acestora să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale, locale, regionale ori în cadrul referendumului,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Organizarea în perioada campaniei electorale a transportării alegătorilor spre secția de votare în ziua votării

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.52¹ completat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.52¹ introdus prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 53. Încălcarea legislației electorale de către membrii organului electoral

(1) Neducerea la cunoștința publică de către membrii organelor electorale a listelor de candidați sau a problemelor supuse referendumului

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(2) Părăsirea nemotivată a localului de votare înainte de începerea totalizării rezultatelor alegerilor, inclusiv a celor regionale, sau rezultatelor referendumului și pînă la semnarea procesului-verbal

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(3) Neînținerea nejustificată a buletinului de vot persoanei înscrise în lista electorală sau înținerea către un singur alegător a mai multe buletine decît este prevăzut de lege

se sancționează cu amendă de la 56 la 100 de unități convenționale.

[Art.53 modificat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

[Art.53 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.53 modificat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 54. Încălcarea legislației cu privire la cultele religioase

(1) Împiedicarea libertății de a aparține sau nu unei anumite religii, de a avea sau nu anumite convingeri, de a-și schimba religia sau convingerile, de a profesa religia ori convingerile în mod individual sau în comun, în public sau în particular, prin învățătură, practici religioase, de cult și prin îndeplinirea riturilor

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă

de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Intoleranța confesională manifestată prin acte care stînjenesc liberul exercițiu al unui cult religios sau prin acțiuni de propagare a urii religioase se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

[Alin.(3) art.54 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(4) Desfășurarea activității religioase de către cetățeni străini în locuri publice fără anunțarea prealabilă a primăriei localității respective

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(5) Ofensa adusă sentimentelor religioase ale persoanelor fizice, profanarea obiectelor venerate de acestea, a localurilor, monumentelor, mormintelor, a simbolicii lor conceptuale

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(6) Încălcarea dreptului exclusiv al cultelor religioase de editare, tipărire și confecționare, comercializare sau răspîndire în alt mod a obiectelor de cult

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(7) Divulgarea tainei mărturisirii de către un deservent al cultului religios

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

[Art.54 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.54 modificat prin Legea nr.197 din 04.12.2020, în vigoare 22.12.2020]

Articolul 54¹. Practicarea fără drept a unei profesii sau a unei activități

Practicarea unei profesii sau a unei activități, alta decît activitatea de întreprinzător, fără deținerea licenței sau a altei autorizații, dacă legea prevede ca obligatorie deținerea acesteia,

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 54². Încălcarea egalității în domeniul muncii

(1) Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, bazată pe criteriu de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, orientare sexuală, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau pe orice alt criteriu, care are ca efect limitarea sau subminarea egalității de șanse sau de tratament la angajare sau la concediere, în activitatea nemijlocită și în formarea profesională, săvîrșită prin:

a) plasarea de anunțuri de angajare cu indicarea condițiilor și criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane;

b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei;

c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională;

d) remunerarea diferențiată pentru același tip și/sau volum de muncă;

e) distribuirea diferențiată și neîntemeiată a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puțin favorabil unor persoane,

se sancționează cu amendă de la 60 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(2) art.54² abrogat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

[Art.54² modificat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 55. Încălcarea legislației muncii

(1) Încălcarea legislației muncii, manifestată prin:

- a) nerespectarea de către angajator a duratei normale a timpului de muncă;
- b) atragerea la muncă suplimentară, în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare în lipsa acordului scris al salariatului;
- c) refuzul angajatorului de a acorda pauze suplimentare pentru alimentarea copilului;
- d) refuzul angajatorului de a acorda concedii anuale de odihnă potrivit modului stabilit de lege;
- e) refuzul angajatorului de a acorda concedii sociale, de studii, garantate de lege;
- e¹) refuzul angajatorului de a suspenda raporturile de muncă în temeiul art.78 alin.(1) din [Codul muncii nr.154/2003](#);

f) efectuarea reținerilor neîntemeiate din salariu;

g) neacordarea garanțiilor și a compensațiilor prevăzute de lege;

h) refuzul angajatorului de a elibera certificatul cu privire la muncă și salariu, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleași încălcări săvârșite asupra minorului

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislației muncii, manifestată prin:

a) prestarea muncii de către o persoană fără a avea încheiat un contract individual de munca în formă scrisă;

b) stabilirea și achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat sau stabilit prin contractul colectiv/convenția de muncă;

c) neretriuirea muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare și/sau a muncii de noapte;

d) neachitarea adaosurilor, a sporurilor, a plăților de compensare, inclusiv a premiilor prevăzute de lege, de regulamentele aprobate de angajator, de contractul colectiv/convenția de muncă, de contractul individual de muncă,

se sancționează cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.55 completat prin Legea nr.195 din 14.07.2022, în vigoare 01.09.2022]

[Art.55 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 55¹. Utilizarea muncii nedeclarate

(1) Utilizarea muncii nedeclarate

se sancționează, pentru fiecare persoană identificată, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceeași încălcare săvârșită asupra minorului

se sancționează, pentru fiecare minor identificat, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.55¹ în redacția Legii nr.46 din 14.03.2024, în vigoare 18.04.2024]

Articolul 55². Achitarea salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă

Achitarea salariului sau a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă se sancționează, pentru fiecare persoană identificată, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 55³. Încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă

(1) Încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, dacă fapta nu constituie infracțiune, manifestată prin:

- a) neevaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă;
  - b) neinformarea salariaților cu privire la riscurile profesionale;
  - c) lipsa în unitatea economică a actelor în domeniul securității și sănătății în muncă, ce trebuie să fie elaborate și/sau deținute de angajator conform legislației în vigoare;
  - d) neasigurarea salariaților cu instrucțiuni și instruirii privind securitatea și sănătatea în muncă;
  - e) atragerea la munci interzise de lege a unor categorii de salariați;
  - f) admiterea la muncă a salariaților fără pregătire profesională și/sau instruirea necesare în domeniul securității și sănătății în muncă;
  - g) nerespectarea obligației de stabilire pentru salariați a atribuțiilor ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă;
  - h) nerespectarea obligației de creare și menținere a condițiilor igienice și sanitare de muncă;
  - i) nerespectarea obligației de acordare gratuită a echipamentului de protecție;
  - j) neasigurarea condițiilor de efectuare a examenului medical periodic în modul stabilit de lege și, după caz, a testării psihologice periodice a salariaților;
  - k) nerespectarea obligației de a lua măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;
  - l) nerespectarea obligației de a asigura funcționarea permanentă și corespunzătoare a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsurare și de control, precum și a instalațiilor de captare, de reținere și de neutralizare a substanțelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice,
- se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleași încălcări săvârșite asupra minorului

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea comunicării, cercetării, evidenței și a raportării în modul stabilit a accidentelor de muncă produse în unitatea economică sau modificarea stării de fapt rezultată din producerea unui accident de muncă, cu excepția cazurilor în care menținerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate pune în pericol viața accidentaților sau a altor persoane,

se sancționează cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.55³ introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 55⁴. Încălcarea regulilor de desfășurare a unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de către zilieri

(1) Încălcarea prevederilor privind durata zilnică sau durata în decursul unui an calendaristic a activității necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilier

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea prevederilor privind atragerea la activități ocazionale desfășurate de zilieri a persoanelor cu vârsta de la 15 la 16 ani fără acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea prevederilor privind remunerarea muncii prestate de zilier se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor de ținere a Registrului de evidență a zilierilor se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.55⁴ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 56. Încălcarea legislației privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă

(1) Utilizarea de către persoanele cu funcție de răspundere, la completarea documentelor oficiale, a denumirilor de profesii sau de funcții care nu corespund Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale.

(2) Necomunicarea, în termenul stabilit de legislație, de către beneficiarul de ajutor de șomaj și/sau de alocații de integrare ori de reintegrare profesională agenției teritoriale de ocupare a forței de muncă la care este înregistrat a oricărei modificări din condițiile care au condus la stabilirea dreptului de beneficiar se sancționează cu amendă de la 2 la 6 unități convenționale.

(3) Neoferirea de către autoritatea publică, instituția publică sau întreprinderea de stat a locurilor planificate pentru stagii de practică de cel puțin 10% din efectivul de personal

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 56¹. Încălcarea legislației privind încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități

(1) Eschivarea sau refuzul de a încheia contract de muncă cu o persoană cu dizabilități care dispune de recomandări privind plasarea în câmpul muncii din partea instituției abilitate prin legislație se sancționează cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Eschivarea sau refuzul de a repartiza locurile de muncă disponibile sau de a crea locuri noi de muncă pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor care și-au pierdut parțial capacitatea de muncă în urma unui accident de muncă sau au căpătat o boală profesională, la angajatorul respectiv, în urma cărui fapt au fost recunoscute ca persoane cu dizabilități,

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale.

(3) Eschivarea sau refuzul de a rezerva locuri de muncă și de a angaja în câmpul muncii persoane cu dizabilități în proporție de cel puțin 5 la sută din numărul total al salariaților, pe parcursul unui an financiar, dacă, conform statelor de personal sunt 20 de salariați și mai mult,

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Necomunicarea agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă de către angajatori, în termenul stabilit de legislație, a informației privind locurile de muncă rezervate pentru angajarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, precum și a informației privind angajările persoanelor cu dizabilități efectuate la locurile de muncă rezervate,

se sancționează cu amendă de la 180 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Neîndeplinirea și nerespectarea normativelor în vigoare privind integrarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități prin amenajarea și adaptarea rezonabilă a locurilor de muncă pentru a asigura accesul și folosirea acestora de către persoanele cu dizabilități

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 56². Eschivarea sau refuzul de a îndeplini obligațiile serviciului de alternativă

Eschivarea sau refuzul persoanei care îndeplinește serviciul de alternativă de a executa obligațiile ce îi revin în cadrul acestui serviciu prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă de până la 650 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată

în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.56² introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 56³. Refuzul sau eschivarea de la serviciul militar în termen, serviciul militar cu termen redus sau serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați

(1) Refuzul neîntemeiat de a îndeplini obligațiile serviciului militar în termen, ale serviciului militar cu termen redus sau ale serviciului militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 50 de ore.

(2) Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

[Art.56³ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 57. Încălcarea termenelor de plată a salariilor, pensiilor, burselor, indemnizațiilor și de efectuare a altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație

(1) Încălcarea intenționată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata salariilor, precum și pentru efectuarea altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea intenționată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata pensiilor, burselor, indemnizațiilor, precum și pentru efectuarea altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație,

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 66 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 132 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.57 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 58. Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viața și sănătatea lui sau atragerea minorului la munci care prezintă pericol pentru viața și sănătatea lui

Admiterea minorului la locuri de muncă care prezintă pericol pentru viața și sănătatea lui sau atragerea minorului la executarea unei munci interzise de legislație

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 59. Eschivarea de la negocieri asupra încheierii contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de încheiere a acestuia

Eschivarea reprezentanților părților de la negocieri asupra încheierii, modificării sau completării contractului colectiv de muncă sau încălcarea termenului de negocieri, neasigurarea activității comisiei în vederea încheierii în termen a contractului colectiv de muncă

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

Articolul 60. Refuzul neîntemeiat de a încheia contract colectiv de muncă

Refuzul neîntemeiat al angajatorului de a încheia contract colectiv de muncă

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

Articolul 61. Împiedicarea exercitării dreptului de întemeiere a sindicatelor și de afiliere lor

Împiedicarea exercitării dreptului salariaților de a întemeia sindicate și de a se afilia lor pentru a-și apăra interesele profesionale, economice și sociale și de a se înscrie în ele
se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 62. Tăinuirea circumstanțelor care împiedică încheierea căsătoriei

[Art.62 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Articolul 63. Neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului

(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului
se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1), dacă au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerșitul ori săvârșirea de către acesta a unei fapte socialmente periculoase,
se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 63¹. Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vârsta de 16 ani în localurile de agrement fără însoțire în afara orelor stabilite

Admiterea aflării persoanelor care nu au împlinit vârsta de 16 ani fără însoțirea părinților sau a persoanelor care îi înlocuiesc în baruri, cafenele, restaurante, cinematografe, discoteci, disco-cluburi, cluburi de noapte, saune, săli de Internet sau în alte localuri de agrement după ora 22.00

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 64. Împiedicarea exercitării dreptului de a comunica cu copilul și de a-l educa

(1) Împiedicarea neîntemeiată a unuia dintre părinți (a ambilor părinți) să ia parte la educarea copilului

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale.

(2) Încălcarea de către părinți/reprezentanți legali, bunici, frați sau surori ale copilului a deciziei autorității tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 12 la 24 de ore.

[Art.64 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 64¹. Exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor părintești

Eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părintești, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituții rezidențiale sau servicii sociale de plasament,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.64¹ introdus prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 64². Divulgarea secretului adopției

Divulgarea secretului adopției contrar voinței adoptatorului, săvârșită de o persoană obligată să păstreze faptul adopției ca un secret profesional sau de serviciu,

se sancționează cu amendă de la 550 la 850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an.

[Art.64² introdus prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 65. Încălcarea legislației cu privire la protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

(1) Neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare de către persoanele abilitate a atribuțiilor de autoritate tutelară locală sau autoritate tutelară teritorială privind:

- a) identificarea, evidența și asistența copiilor aflați în situație de risc;
- b) protecția copiilor separați de părinți;
- c) determinarea statutului copilului;
- d) cooperarea dintre autoritățile tutelare;

e) nerespectarea condițiilor legale de recepționare și înregistrare a sesizărilor privind copiii aflați în situație de risc

se sancționează cu amendă de la 24 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține o anumită funcție pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neasigurarea respectării de către angajații autorităților administrației publice centrale și locale, ai structurilor, instituțiilor și serviciilor din cadrul sau subordonate acestora, care activează în domeniile asistenței sociale, educației, ocrotirii sănătății, organelor de drept, a termenelor și procedurilor prevăzute de mecanismul intersectorial de cooperare privind:

a) transmiterea autorității tutelare competente a sesizărilor privind copiii aflați în situație de risc, precum și a celor privind cazurile de violență, neglijare sau exploatare a copiilor în cadrul serviciilor sociale, al instituțiilor medicale, educaționale, culturale;

b) participarea în procesul de evaluare inițială și complexă a situației copilului la solicitarea autorității tutelare locale, precum și la elaborarea și implementarea planului individualizat de asistență,

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Necomunicarea autorității tutelare de către persoana cu funcție de răspundere și de către alte persoane obligate să o facă despre existența unui pericol pentru viața ori sănătatea copilului sau despre încălcarea drepturilor și intereselor lui legitime

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale.

[Art.65 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 65¹. Discriminarea în domeniul învățămîntului

Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, bazată pe criteriu de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau pe orice alt criteriu, manifestată:

a) la oferirea accesului la instituțiile de învățămînt de orice tip și nivel;

b) prin stabilirea de principii de admitere la studii, bazate pe anumite restricții, cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare;

c) în procesul educațional, inclusiv la evaluarea cunoștințelor acumulate;

d) în activitatea științifico-didactică,

se sancționează cu amendă de la 60 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 65². Împiedicarea activității asistentului social/specialistului în protecția drepturilor copilului

Împiedicarea activității asistentului social/specialistului în protecția drepturilor copilului în procesul de identificare, evaluare, evidență, asistență sau monitorizare a copilului aflat în situație de risc sau a copilului separat de părinți, prin refuz neîntemeiat de a-i oferi informație veridică și completă sau

neprezentare în termenul indicat a informației solicitate, sau împiedicarea ilicită a accesului în locul aflării copilului ori eschivarea cu rea-voință de la executarea dispozițiilor legitime

se sancționează cu amendă de la 6 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a deține o anumită funcție sau de a desfășura o anumită activitate pe un termen de până la 6 luni.

[Art.65² introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 65³. Refuzul neîntemeiat de eliberare a certificatului medical de constatare a nașterii

Neeliberarea certificatului medical de constatare a nașterii, a duplicatului în cazurile prevăzute de legislație de către instituția medico-sanitară, precum și neconstatarea sau neeliberarea certificatului medical de constatare a nașterii de către medicul care a asistat la naștere sau la care s-a adresat mama după naștere, dacă nașterea s-a produs în afara instituției medico-sanitare,

se sancționează cu amendă de la 18 până la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține o anumită funcție până la 6 luni.

[Art.65³ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 65⁴. Ultragierea personalului didactic, științifico-didactic sau științific

(1) Ultragierea personalului didactic, științifico-didactic sau științific, adică jignirea intenționată a onoarei, a demnității sau a reputației profesionale a acestuia, aflat în exercițiul funcțiunii,

se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale.

(2) Ultragierea personalului didactic, științifico-didactic sau științific însoțită de vătămarea integrității corporale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale sau cu arest contravențional de până la 15 zile.

[Art.65⁴ introdus prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 66. Încălcarea regulilor înfierii, instituirii tutelei (curatelei) asupra copiilor rămași fără îngrijire părintească, neîndeplinirea prescripțiilor legale ale autorității tutelare

(1) Încălcarea de către persoanele cu funcție de răspundere din instituțiile curative, de instruire, de asistență socială și din alte instituții similare a termenului de 3 zile pentru comunicare autorității tutelare despre copiii rămași fără îngrijire părintească care pot fi transmiși ulterior spre adopție sau sub tutelă (curatelă) pentru îngrijire și educare

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(2) Prezentarea de date false despre copilul rămas fără îngrijire părintească de către persoana cu funcție de răspundere de la casa (secția) de naștere, de la instituția curativă, de profilaxie sau de alt gen

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(3) Neîndeplinirea în termen a prescripțiilor legale ale autorității tutelare privind modul de exercitare a tutelei sau curatelei asupra minorului ori privind modul de exercitare a măsurii de ocrotire asupra adultului

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale.

[Art.66 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 67. Încălcarea legislației privind întrunirile

(1) Desfășurarea întrunirii fără depunerea declarației prealabile de către organizatorul acesteia în modul stabilit de legislație

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale.

(2) Împiedicarea organizării ori a desfășurării întrunirilor conforme legii, precum și împiedicarea participării ori constrângerea de a participa la ele

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

(3) Neîndeplinirea de către organizatorul întrunirii a obligațiilor prevăzute de lege se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(4) Participarea la întrunire cu deținerea armei asupra sa se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere a armei și de portarmă pe un termen de la 3 luni la un an.

(4¹) Participarea la întrunire cu deținerea asupra sa a substanțelor explozive, a oricăror substanțe interzise sau a altor obiecte ce pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 5 la 15 zile.

(5) Împiedicarea sub orice formă a accesului în clădirile din imediata apropiere a locului de desfășurare a întrunirii se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

Articolul 67¹. Propagarea și/sau utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova a simbolurilor regimului comunist totalitar și promovarea ideologiilor totalitare

[Art.67¹ abrogat prin [Legea nr.95 din 14.05.2015](#), în vigoare 05.06.2015]

Articolul 68. Constrângerea sau împiedicarea de a participa la grevă

Constrângerea sau împiedicarea de a participa la grevă prin amenințarea de a aplica forța ori prin profitarea de dependența celui constrâns

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Articolul 68¹. Organizarea sau conducerea unei greve ilegale, împiedicarea activității întreprinderii, instituției ori organizației în condițiile stării de urgență, de asediu și de război

Organizarea sau conducerea unei greve ilegale, precum și împiedicarea activității întreprinderii, instituției ori organizației în condițiile stării de urgență, de asediu și de război

se sancționează cu amendă de până la 850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.68¹ introdus prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 69. Injuria

(1) Injuria, adică exprimarea verbală, scrisă sau nonverbală, inclusiv prin desen sau imagine, care ofensează intenționat persoana și care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică,

se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 20 de ore.

(2) Injuria adusă în mass-media sau prin intermediul unui sistem informatic

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2) săvârșite din motive de prejudecată

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.69 în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.69 completat prin [Legea nr.111 din 21.04.2022](#), în vigoare 03.07.2022]

[Art.69 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 70. Calomnia

(1) Calomnia, adică răspîndirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană,

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Aceeași acțiune însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Fapta prevăzută la alin.(1) și (2), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de până la 15 zile, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.70 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

[Art.70 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 70¹. Instigare la discriminare

(1) Acțiunile intenționate, îndemnul public, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-mediei, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre instigarea la discriminare pe motive de prejudecată

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 120 la 210 unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Nu se consideră instigare la acțiuni de discriminare pe motive de prejudecată acțiunile făcute ca parte a unui discurs sau a dezbaterilor publice cu o justificare rezonabilă și obiectivă privind probleme de religie, educație, cercetare științifică obiectivă, inclusiv în contextul evenimentelor sau acțiunilor artistice.

[Art.70¹ introdus prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 70². Hărțuirea

Hărțuirea, adică manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu,

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.70² introdus prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 70³. Victimizarea

Orice acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe negative pentru persoana care a depus plângere sau a înaintat acțiune în instanța de judecată în scopul asigurării principiilor egalității și nediscriminării ori în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană

se sancționează cu amendă de la 60 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.70³ introdus prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 71. Încălcarea legislației privind accesul la informație și cu privire la petiționare

(1) Încălcarea intenționată a dispozițiilor legale privind accesul la informație sau a celor cu privire la petiționare

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Prezentarea, la solicitare, a unui răspuns cu date vădit eronate

se sancționează cu amendă de la 27 la 33 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 71¹. Discriminarea privind accesul la serviciile și bunurile disponibile publicului

Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, bazată pe criteriu de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau pe orice alt criteriu, manifestată în domeniul accesului persoanelor la serviciile oferite de autoritățile publice, la cele de asistență medicală, reabilitare medicală și la alte servicii de sănătate, la serviciile de protecție socială, bancare și financiare, de transport, culturale și de agrement, de vînzare sau de închiriere de bunuri mobile sau imobile, precum și la alte servicii și bunuri disponibile publicului, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 71². Împiedicarea activității Consiliului pentru egalitate

Împiedicarea activității Consiliului pentru egalitate cu scopul de a influența deciziile acestuia, neprezentarea în termenul prevăzut de lege a informațiilor relevante solicitate pentru examinarea plîngerilor sau în procesul de monitorizare, ignorarea intenționată și neexecutarea prescripțiilor și recomandărilor consiliului, precum și a obligațiilor asumate prin acordurile de conciliere, împiedicarea sub orice altă formă a activității acestuia

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art. 71² modificat prin Legea nr.2 din 02.02.2023, în vigoare 09.02.2023]

Articolul 72. Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic

Împiedicarea ilegală a accesului la documentele din Fondul arhivistic

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 73. Încălcarea modului de predare a exemplarelor depozitului legal, distrugerea sau deteriorarea intenționată a fondului bibliotecii

(1) Încălcarea modului de predare Bibliotecii Naționale și altor centre biblioteconomice a exemplarelor depozitului legal pentru control bibliografic național și evidență statistică

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunității, în ambele cazuri, de la 20 la 60 de ore.

(2) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a fondului bibliotecii

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 74. Încălcarea legislației cu privire la patrimoniul cultural, patrimoniul arheologic sau monumentele de for public

(1) Încălcarea regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului

arheologic sau a monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Edificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Demontarea, strămutarea sau modificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 750 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Intervențiile prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecție

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(5) Neîndeplinirea atribuțiilor legate de întreținerea, îngrijirea, conservarea și restaurarea monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea de către primarul unității administrativ-teritoriale a prevederilor legale cu privire la protejarea monumentelor istorice, la asigurarea pazei patrimoniului arheologic și semnalarea Agenției Naționale Arheologice referitor la nerespectarea legislației privind protejarea patrimoniului arheologic, precum și semnalarea Agenției de Inspectare a Monumentelor referitor la nerespectarea legislației în domeniul ocrotirii monumentelor,

se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale.

(7) Eliberarea de către emitent a autorizației de construire în lipsa certificatului de descărcare de sarcină arheologică pentru terenurile cu patrimoniu arheologic, în lipsa avizului Consiliului Național al Monumentelor Istorice pentru intervenții la monumente de istorie și cultură de categorie națională sau în lipsa avizului Consiliului Național pentru Monumentele de For Public privind edificarea monumentelor de for public sau a operelor comemorative de război, dacă aceasta nu constituie infraacțiune,

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 9 luni la un an.

(8) Împiedicarea de către proprietarii terenurilor cu patrimoniu arheologic sau de către titularii dreptului de posesiune a acestora a accesului personalului autorizat, conform legislației, de către autoritatea responsabilă de protejarea și valorificarea patrimoniului arheologic, în vederea prospectării arheologice, cercetării și protejării patrimoniului arheologic și asigurării măsurilor de protecție și pază a bunurilor de patrimoniu arheologic

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Înstrăinarea de către proprietarii privați a terenurilor cu patrimoniu arheologic sau a monumentelor înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat fără notificarea prealabilă a Ministerului Culturii

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Efectuarea neautorizată de inscripții, înscrisuri, desene sau orice alte acțiuni care conduc la

distrugerea, degradarea, schimbarea datelor istorice ori a înfățișării monumentelor de for public sau a operelor comemorative de război

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Accesul cu detectoare de metale sau cu alte aparate de teledetectie și utilizarea lor în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic fără autorizația corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile.

[Art.74 completat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.74 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.74 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.74 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

[Art.74 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 74¹. Prelucrarea datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal

(1) Nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5),

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Alin.(2) art.74¹ abrogat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

(3) Încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal, de intervenție asupra datelor cu caracter personal, de opoziție și de a nu fi supus unei decizii individuale

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Alin.(4) art.74¹ abrogat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

(5) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.74¹ modificat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

[Art.74¹ completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 74². Refuzul de a furniza informații sau împiedicarea accesului personalului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

(1) Refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Împiedicarea accesului personalului abilitat cu funcții de control al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în încăperile și pe teritoriul amplasării sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, la datele cu caracter personal prelucrate de operatori și/sau de persoanele împuternicite de operatori, la echipamentul de prelucrare, la programe și aplicații, la orice document sau înregistrare referitoare la prelucrarea de date cu caracter personal se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 74³. Neîndeplinirea deciziilor Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

Neîndeplinirea în termenul stabilit a deciziei Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind repunerea în drepturi a subiectului datelor cu caracter personal, inclusiv privind suspendarea sau încetarea prelucrării datelor cu caracter personal, privind blocarea, distrugerea parțială ori integrală a datelor cu caracter personal prelucrate cu încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Capitolul VII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA SĂNĂTATEA POPULAȚIEI, SĂNĂTATEA PERSOANEI, LA STAREA SANITAR-EPIDEMIOLOGICĂ

Articolul 75. Divulgarea informației confidențiale privind examenul medical de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienței umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA

(1) Divulgarea informației confidențiale despre examenele medicale de depistare a contaminării cu virusul imunodeficienței umane (HIV) ce provoacă maladia SIDA de către personalul medical sau de către alte persoane care, în virtutea obligațiilor de serviciu, dețin astfel de informații

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârșită din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale.

[Art.75 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 76. Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris

Eschivarea bolnavului de tuberculoză eliminator de bacili de la tratament sau încălcarea regimului prescris

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale.

Articolul 76¹. Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice

(1) Nerespectarea prevederilor/măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, precum și a măsurilor de sănătate publică stabilite de autoritățile competente,

se sancționează cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1050 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Notă: Se declară neconstituțional textul „de la 450” din art.76¹ alin.(1), conform Hot. Curții Constituționale nr.18 din 30.06.2020, în vigoare 30.06.2020

Până la modificarea textului de lege declarat neconstituțional, limita minimă a amenzii stabilite persoanei fizice pentru comiterea contravenției prevăzute de articolul 76¹ alin.(1) din Codul contravențional va fi egală cu limita minimă a amenzii prevăzute de articolul 34 alin.(2) din Codul contravențional.

(1¹) Săvârșirea repetată a aceleiași contravenții prevăzute la alin.(1) pe parcursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenție

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Prezentarea intenționată a unor date false sau incomplete ori refuzul de a prezenta datele necesare pentru completarea fișei epidemiologice

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

[Art.76¹ modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.76¹ modificat prin Legea nr.201 din 20.11.2020, în vigoare 08.12.2020]

[Art.76¹ introdus prin [Legea nr.52 din 12.03.2020](#), în vigoare 14.03.2020]

Articolul 77. Practicarea ilicită a activității medicale și farmaceutice

(1) Practicarea activității medicale sau farmaceutice de către o persoană care nu are studiile medicale și farmaceutice corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 12 la 42 de unități convenționale.

(2) Practicarea de către persoana autorizată să desfășoare activități farmaceutice a unor genuri de activitate neindicate în licență

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Desfășurarea activității farmaceutice în locuri neautorizate

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Păstrarea neconformă a medicamentelor, păstrarea, utilizarea, publicitatea și comercializarea medicamentelor neautorizate spre utilizare, a medicamentelor cu termenul de valabilitate expirat, precum și a celor fără documentul și/sau informația ce atestă calitatea și fără denumirea și adresa producătorului,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor de prescriere a rețetelor și de eliberare a medicamentelor

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(6) Producerea, modificarea formulei de producție, a fluxului tehnologic, a marcării medicamentelor, a altor produse farmaceutice și parafarmaceutice, precum și a documentației tehnico-normative, de către întreprinderile care produc medicamente, alte produse farmaceutice și parafarmaceutice fără autorizarea respectivă

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Practicarea activității farmaceutice fără utilizarea sistemului informațional de evidență a circulației medicamentelor, utilizarea acestui sistem cu încălcarea cerințelor stabilite

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(8) Îndeletnicirea cu medicina populară fără autorizație specială, eliberată în modul stabilit de lege, se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate de la 3 luni la un an.

[Art.77 modificat prin Legea nr.216 din 20.07.2023, în vigoare 03.11.2023]

[Art.77 modificat prin [Legea nr.175 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 77¹. Nerespectarea angajamentelor privind asigurarea instituției medico-sanitare cu medicamente

Nerespectarea angajamentelor asumate de părți privind asigurarea instituției medico-sanitare publice ori private cu medicamente conform contractului de achiziții publice sau altui contract de vânzare-cumpărare

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 77². Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical

(1) Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical, adică jignirea premeditată a onoarei, demnității sau reputației profesionale a acestuia, în exercițiul funcțiunii

se sancționează cu amendă de la 10 la 25 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(2) Ultragierea medicului sau a lucrătorului medical însoțită de acte de huliganism și/sau vătămare corporală, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu arest contravențional de până la 15 zile.

[Art.77² în redacția Legii nr.247 din 16.12.2020, în vigoare 25.12.2020]

[Art.77² introdus prin [Legea nr.50 din 23.03.2018](#), în vigoare 13.04.2018]

Articolul 78. Vătămarea integrității corporale

(1) Maltratarea sau alte acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional de la 5 la 10 zile.

(2) Vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional până la 15 zile.

[Art.78 completat prin [Legea nr.111 din 21.04.2022](#), în vigoare 03.07.2022]

Articolul 78¹. Violența în familie

Maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale

se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile.

Articolul 78². Acte de persecuție

Persecutarea în mod repetat a unei persoane căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrânsă să-și modifice conduita de viață, savârșită prin:

a) urmărirea persoanei;

b) contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Articolul 79. Încălcarea legislației privind donarea de sânge

(1) Sustragerea sîngelui și a derivatelor de sânge, alterarea lor neintenționată

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(2) Folosirea sîngelui donat, a derivatelor de sînge și a preparatelor din el în scopul obținerii de profit

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(3) Scoaterea ilicită din țară a sîngelui donat, a derivatelor de sînge și a preparatelor din el se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(4) Neasigurarea păstrării sîngelui donat, a derivatelor de sînge și a preparatelor din el se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Tăinuirea intenționată de către donatorii de sînge a datelor cu privire la afecțiunile anterioare se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Articolul 80. Încălcarea regulamentelor sanitare

(1) Încălcarea regulamentelor sanitare la comercializarea de produse (mărfuri) sau la prestarea de servicii consumatorului

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulamentelor sanitare de către angajații întreprinderilor din sectorul alimentar, inclusiv la comercializarea de produse alimentare sau la prestarea de servicii consumatorului în sectorul alimentar

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2¹) Neîndeplinirea obligației angajatorilor stațiilor de alimentare cu produse petroliere privind asigurarea accesului liber la grupul sanitar pentru persoane

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea în termen a prescripțiilor legale ale autorităților competente privind înlăturarea încălcării regulamentelor sanitare

se sancționează cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Neîndeplinirea obligației de a face publice informațiile veridice despre calitatea apei potabile

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

(5) Producerea, depozitarea, transportarea și distribuirea a noi tipuri de produse alimentare și de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare în spații și în condiții necorespunzătoare regulilor sanitare

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.80 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.80 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 80¹. Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preșcolarilor și elevilor în instituțiile de învățămînt general și profesional tehnic, precum și în taberele de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților

Prepararea, comercializarea sau distribuirea produselor alimentare nerecomandate preșcolarilor și elevilor în instituțiile de învățămînt general și profesional tehnic, precum și în taberele de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare a lor,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă

de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.80¹ completat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 81. Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfășoară activități de întreținere corporală a personalului fără examen medical și/sau fără instruire igienică, și/sau fără calificarea necesară în materie de igienă

Angajarea în întreprinderile din sectorul alimentar sau în întreprinderile care desfășoară activități de întreținere corporală a personalului fără examen medical și/sau fără instruire igienică, și/sau fără calificarea necesară în materie de igienă

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 82. Plasarea pe piață a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

Plasarea pe piață a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate conform procedurii prevăzute de lege

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.82 în redacția [Legii nr.175 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 82¹. Utilizarea în procesul de producție, plasarea pe piață și distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante și a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

Utilizarea în procesul de producție, plasarea pe piață și distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, precum și utilizarea în tot lanțul alimentar a materialelor ce vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate conform prevederilor legale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.82¹ introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 83. Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piață a noi tipuri de produse alimentare și de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare

Neluarea de măsuri pentru sistarea plasării pe piață a noi tipuri de produse alimentare și de materiale neaprobate care vin în contact cu produse alimentare, pentru organizarea și efectuarea retragerii lor din circuit, pentru executarea deciziilor organelor de supraveghere și de control privind utilizarea condiționată sau nimicirea acestora

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 84. Producerea, plasarea pe piață și/sau comercializarea de produse și prestarea deservicii periculoase pentru viața și sănătatea consumatorului

Producerea, plasarea pe piață și/sau comercializarea de produse și prestarea de servicii periculoase pentru viața și sănătatea consumatorului, contrar prevederilor legale,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu

amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 85. Procurarea ori păstrarea ilegală de droguri, precursori, etnobotanice și a analogilor acestora în cantități mici sau consumul de droguri fără prescripția medicului

(1) Procurarea ori păstrarea ilegală, fără scop de înstrăinare, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor și a analogilor acestora în cantități mici, precum și consumul de droguri fără prescripția medicului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 72 de ore.

(2) În cazul persoanei care a predat benevol drogurile, precursorii, etnobotanicele și analogii acestora, deținute ilegal, sau care s-a adresat ori acceptă să se adreseze benevol la o instituție medicală pentru a i se acorda asistența necesară în legătură cu consumul ilegal al acestora, este înlăturată răspunderea contravențională pentru faptele prevăzute de prezentul articol.

[Art.85 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 86. Neluarea de măsuri pentru asigurarea protecției semănăturilor de plante ce conțin droguri, precursori și analogi ai acestora

Neluarea măsurilor prevăzute de legislație pentru asigurarea regimului stabilit de protecție a semănăturilor de mac somnifer, de cânepă, de arbust de coca, a locurilor de păstrare și de prelucrare a recoltelor acestor culturi, neluarea de măsuri pentru distrugerea resturilor rămase după recoltare și a deșeurilor de producție ce conțin droguri, precursori și analogi ai acestora

se sancționează cu amendă de la 90 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 87. Cultivarea ilegală a plantelor ce conțin droguri, precursori și analogi ai acestora și fabricarea etnobotanicelor

Cultivarea ilegală a plantelor ce conțin droguri, precursori și analogi ai acestora și fabricarea etnobotanicelor fără scop de înstrăinare, dacă faptele nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, în toate cazurile cu/sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 1 an la 3 ani.

Articolul 88. Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe

(1) Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1) săvârșite de părinți sau de persoanele care îi înlocuiesc, sau de persoanele față de care minorul se află în raport de subordine

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale.

Articolul 89. Practicarea prostituției

(1) Practicarea prostituției, adică satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metodă și/sau mijloace, contra plată,

se sancționează cu amendă de la 14 la 26 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 20 de ore.

(2) Beneficierea de serviciile indicate la alin.(1) în schimbul oferirii sau promisiunii de a oferi recompensă persoanei care prestează asemenea servicii

se sancționează cu amendă de la 36 la 48 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(3) Persoana care a comis contrar voinței sale acțiunile prevăzute la alin.(1) este absolvită de

răspundere contravențională.

[Art.89 modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]

[Art.89 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.89 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 90. Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice

Producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice pentru a fi comercializate ori difuzate

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 90¹. Activități publice cu impact negativ asupra minorilor

(1) Difuzarea informației publice cu impact negativ asupra minorilor și/sau încălcarea legislației privind protecția minorilor de impactul negativ al informației publice, altele decât cele prevăzute la alin.(2), se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Difuzarea informației publice și/sau săvârșirea unor fapte îndreptate spre propagarea prostituției, pedofiliei sau pornografiei

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 91. Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis și comercializarea băuturilor alcoolice către minori

(1) Consumul băuturilor alcoolice în locuri în care acesta este interzis

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(2) Comercializarea băuturilor alcoolice către minori

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a exercita o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 91¹. Încălcarea legislației privind controlul asupra plasării pe piață și consumul produselor din tutun, al produselor conexe, al dispozitivelor și al accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

(1) Importul, plasarea pe piață sau comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora neambalate și neetichetate în conformitate cu prevederile legale

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Importul, plasarea pe piață sau comercializarea produselor alimentare, a jucăriilor și/sau a altor produse care fac asociere cu produsele din tutun

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Plasarea pe piață a tutunului pentru uz oral, tutunului pentru mestecat, tutunului pentru uz nazal, a produselor care conțin nicotină adăugată în cantități mai mari decât cele prevăzute de legislația în vigoare

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) Importul, plasarea pe piață sau comercializarea produselor din tutun și a produselor conexe cu nivelul emisiilor peste limitele prevăzute de legislația în vigoare

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Plasarea pe piață a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora care conțin ingrediente interzise de legislația privind controlul tutunului

se sancționează cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Plasarea pe piață a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora ce conțin elemente de prezentare și etichetare false, înșelătoare sau care pot crea impresii eronate despre caracteristicile, efectele asupra sănătății, riscurile și emisiile acestor produse, plasarea pe piață a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora ce conțin elemente de prezentare și etichetare care sugerează că un anumit produs din tutun, un produs conex, un dispozitiv sau un accesoriu de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora este mai puțin dăunător decât altele sau are efecte vitalizante, energizante, vindecătoare, de întinerire, naturale, organice, alte efecte benefice asupra sănătății sau modului de viață ori se referă la miros, gust, prezența ori absența aromelor și/sau a altor aditivi

se sancționează cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Plasarea pe piață a produselor din tutun fără marcajul de trasabilitate

se sancționează cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Alin.(8) art.91¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(9) Neprezentarea către Centrul Național de Sănătate Publică în termenele stabilite a informației prevăzute de legislația privind controlul tutunului și/sau prezentarea informației neveridice și incomplete

se sancționează cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(10) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în alt mod decât prin vânzare-cumpărare, fără ca vânzătorul și cumpărătorul să se afle fizic unul în prezența altuia,

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Expunerea vizibilă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Neafișarea la loc vizibil în unitățile comerciale a informației privind interzicerea vânzării produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora persoanelor cu vârsta de până la 18 ani

se sancționează cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(13) Comercializarea de produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare,

reîncărcare sau încălzire a acestora minorilor sau vânzarea de produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora fără a verifica în modul stabilit de legislație vârsta cumpărătorului

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(14) Neafișarea semnului unic de interdicere a fumatului

se sancționează cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(15) Admiterea fumatului în spațiile publice închise și semiînchise, inclusiv în locurile de uz comun, la locurile de muncă și în alte locuri în care fumatul este interzis de legislația în vigoare

se sancționează cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(16) Admiterea fumatului în transportul public

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(17) Fumatul în spațiile publice închise și semiînchise, inclusiv în locurile de uz comun, la locurile de muncă, în spațiile publice deschise administrate de instituțiile medico-sanitare, instituțiile de învățământ, autoritățile publice centrale și locale, inclusiv pe teritoriile aferente acestora, în raza de 10 metri de la intrarea deschisă în spațiile publice închise, inclusiv în locurile de uz comun, și la locurile de muncă, de la ferestrele deschise și de la locurile/instalațiile de captare a aerului pentru spațiile publice închise și pentru locurile de muncă.

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(18) Fumatul în mijloacele de transport public, în mijloacele de transport private în care se află minori, sub acoperișul stațiilor de transport public, în parcurile de distracții și pe terenurile de joacă pentru copii, pe stadioane, arene, în piețe și alte spații publice deschise pe durata evenimentelor publice distractive sau de alt gen

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

[Alin.(19) art.91¹ abrogat prin [Legea nr.175 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

(20) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în locuri interzise – unități cu suprafața comercială mai mică de 20 m² situate la o distanță mai mică de 200 m de la instituțiile de învățământ și medico-sanitare –

se sancționează cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(21) Comercializarea țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință

se sancționează cu amendă de la 175 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.91¹ completat prin [Legea nr.356 din 29.12.2022](#), în vigoare 01.04.2023]

[Art.91¹ modificat prin [Legea nr.142 din 14.10.2021](#), în vigoare 22.04.2022]

[Art.91¹ modificat prin [Legea nr.97 din 26.07.2019](#), în vigoare 16.08.2019]

[Art.91¹ completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.91¹ modificat prin [Legea nr.288 din 15.12.2017](#), în vigoare 01.01.2018]

[Art.91¹ modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA DREPTURILE REALE

Articolul 92. Tăinuirea informației despre fondul funciar disponibil

Tăinuirea informației despre fondul funciar disponibil sau încălcarea termenelor de examinare a cererilor persoanei fizice privind atribuirea de terenuri

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 93. Încălcarea legislației privind geodezia, cartografia și topografia

(1) Nerespectarea legislației și a standardelor de stat în domeniul geodeziei, topografiei, cartografiei, geoinformaticii și cadastrului prin:

a) executarea lucrărilor în alt sistem de coordonate decât cel național;
b) neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control și în prescripții;
c) neprezentarea la timp a dării de seamă anuale sau tăinuirea informației cu privire la lucrările executate;

d) netransmiterea în Fondul Național de Date Geospațiale a unui exemplar de copii ale materialelor și datelor topogeodezice și cartografice create

e) executarea lucrărilor de către persoane necertificate în domeniu conform prevederilor [Legii nr.778/2001](#) cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică și/sau ale [Legii nr.354/2004](#) cu privire la formarea bunurilor imobile ori în lipsa categoriei necesare pentru executarea lucrărilor;

f) amplasarea construcțiilor, precum și a rețelelor edilitare contrar documentației de proiect;

g) distrugerea sau strămutarea construcțiilor în procesul de formare a bunului imobil contrar documentației de proiect;

h) recepția și înregistrarea bunurilor imobile contrar documentației de proiect

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Distrugerea punctelor rețelei geodezice naționale, a sistemului satelitar de navigație globală GNSS, a rețelelor de nivelment și gravimetrice, a materialelor și datelor din Fondul național de date geospațiale, precum și a bornelor de hotar

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, în ambele cazuri cheltuielile de restabilire fiind suportate de contravenient.

[Art.93 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

[Art.93 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.93 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 94. Încălcarea regulilor de construcție pe suprafețe cu zăcăminte de substanțe utile

Încălcarea regulilor de construcție pe suprafețe cu zăcăminte de substanțe utile și pe teritoriile deasupra obiectivelor miniere și a locurilor de înhumare a substanțelor și deșeurilor nocive

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 95. Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare și transportare a lemnului, de recoltare a rășinii

(1) Încălcarea modului stabilit de folosire a fondului de exploatare, de recoltare și transportare a lemnului, de recoltare a rășinii

se sancționează cu amendă de la 10 la 25 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Transportarea masei lemnoase fără acte de proveniență sau de livrare

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.95 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 96. Încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe

(1) Încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe, dacă aceasta nu constituie infracțiune, săvârșită prin:

a) punerea la dispoziția publicului sau comunicarea publică, fără drept, inclusiv în formă electronică, a operei, a unui obiect al drepturilor conexe sau a drepturilor *sui generis* ale producătorului unei baze de date;

b) reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe în scopul comercializării sau oferirii spre comercializare, importului, exportului, precum și stocarea, transportul, închirierea exemplarelor de opere sau de fonograme în scopurile menționate, sau orice altă formă de valorificare a obiectelor dreptului de autor sau ale drepturilor conexe în scopul obținerii profitului, fără acordul titularului de drepturi;

c) radiodifuzarea, retransmiterea prin cablu, retransmisia operei, precum și prin realizarea de opere derivate, fără acordul autorului, al titularului dreptului de autor sau al titularului drepturilor conexe;

d) distribuirea, fixarea exemplarelor de fonograme, opere audiovizuale, programe pentru calculator sau baze de date electronice, fără marcaje de control și fără deținerea contractului cu titularul de drepturi,

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Eliminarea sau modificarea ilegală a simbolurilor sau a semnelor de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe, a informațiilor de gestionare a drepturilor, inclusiv în format electronic, sau fabricarea, importul, păstrarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a dispozitivelor care permit eliminarea sau modificarea acestora, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Falsificarea, producerea, distrugerea, utilizarea sau comercializarea ilicită a marcajelor de control, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Distrugerea originalului operei științifice, literare, de artă plastică, de sculptură, de arhitectură, a manuscrisului sau a variantei definitive a originalului fonogramei sau al operei audiovizuale, inclusiv în forma copiei standard,

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.96 în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 96¹. Încălcarea regulilor privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe

(1) Nedepunerea la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, după desfășurarea adunării generale, în termenul stabilit de [Legea nr.230/2022](#) privind dreptul de autor și drepturile conexe, a raportului anual de transparență, a raportului anual al cenzorului sau al comisiei de cenzori, a listei de membri și a repertoriului actualizat, a acordurilor de reprezentare cu organizațiile similare din străinătate, a declarațiilor individuale anuale ale directorului general, ale membrilor consiliului și ale consiliului de supraveghere și a hotărârilor adoptate în cadrul adunării generale sau depunerea acestora într-un alt format decât cel aprobat

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile sau documentele solicitate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în procesul efectuării controlului activității organizației de gestiune colectivă sau a structurilor comune de colectare ori prezentarea informațiilor incomplete

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.96¹ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 97. Utilizarea ilegală a mărcii

Utilizarea fără consimțământul titularului a mărcii protejate sau a unui semn care, din cauza identității ori similitudinii cu marca înregistrată și a identității ori similitudinii produselor sau serviciilor acoperite de semn și de marcă, generează riscul de confuzie în percepția consumatorului, aplicarea semnului pe produse sau pe ambalaje, precum și utilizarea lui în calitate de ambalaj în cazul mărcilor tridimensionale, oferirea produselor sub acest semn spre comercializare sau comercializarea ori stocarea lor în acest scop, sau, după caz, oferirea ori prestarea serviciilor sub acest semn, importul sau exportul produselor sub acest semn, utilizarea semnului în publicitate, multiplicarea, stocarea sau comercializarea semnului în scopurile menționate, precum și îndemnarea terților la efectuarea acestor acțiuni, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau, în ambele cazuri, cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 97¹. Utilizarea ilegală a denumirii de origine a produsului și a indicației geografice

(1) Utilizarea comercială directă sau indirectă a unei denumiri de origine/indicații geografice înregistrate pentru produsele neacoperite de înregistrare în măsura în care aceste produse sînt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite de a profita de reputația denumirii protejate, precum și uzurparea, imitarea sau evocarea asociațiilor legate de o denumire de origine/indicație geografică înregistrată, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este folosită în traducere ori este însoțită de o expresie, cum ar fi „de genul”, „de tipul”, „de stilul”, „imitație”, ori de alte expresii similare, indicarea falsă sau înșelătoare cu privire la proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care figurează pe produs sau pe ambalajul acestuia, în publicitate, precum și utilizarea în calitate de ambalaj a unui recipient de natură să creeze o impresie eronată în privința originii produsului, desfășurarea unor practici susceptibile să-l inducă în eroare pe consumator în ceea ce privește originea adevărată a produsului, precum și îndemnarea terților la efectuarea acestor acțiuni, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Utilizarea ilegală în sensul alin.(1) a unei denumiri de origine/indicații geografice neînregistrate, protejate în baza acordurilor bilaterale la care Republica Moldova este parte, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 97². Utilizarea ilegală a denumirilor specialităților tradiționale garantate

Orice practică susceptibilă să-l inducă în eroare pe consumator referitor la o denumire a specialității tradiționale garantate, orice imitare a unei denumiri înregistrate și rezervate conform prevederilor Legii privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, orice folosire în comerț a denumirilor de produse care ar putea fi confundate cu

denumirile specialităților tradiționale garantate înregistrate cu rezervarea denumirii conform prevederilor Legii privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, orice uzurpare abuzivă sau înșelătoare a mențiunii „Specialitate tradițională garantată” și a simbolului național asociat acesteia, precum și îndemnarea terților la efectuarea acestor acțiuni, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale, aplicată persoanei cu funcție de răspundere, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 98. Utilizarea, la marcarea produselor, a unor indicații false ori înșelătoare

(1) Utilizarea, la marcarea produselor alimentare, a unor indicații false ori înșelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însușiri, destinație, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum și privitor la producător și la sediul acestuia,

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea, la marcarea produselor, altora decât cele indicate la alin.(1), a unor indicații false ori înșelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însușiri, destinație, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum și privitor la producător și la sediul acestuia,

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.98 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 99. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului de invenție sau al titularului modelului de utilitate

Fabricarea, importul, exportul, transportarea, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulație economică, stocarea în astfel de scopuri a produselor care încorporează o invenție brevetată sau un model de utilitate înregistrat, pentru care, în conformitate cu legislația, este necesară autorizarea titularului, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 12 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 100. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului de drept asupra desenului sau modelului industrial

Fabricarea, importul, exportul, transportarea, vânzarea, orice alt mod de punere în circulație economică, stocarea în astfel de scopuri a produselor care încorporează integral sau într-o măsură substanțială un desen sau un model industrial protejat, pentru care, în conformitate cu legislația, este necesară autorizarea titularului de drept, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 101. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului brevetului pentru soi de plantă

Producerea, reproducerea, condiționarea în scopul înmulțirii, transportarea, importul, exportul, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulație economică, stocarea în astfel de scopuri a materialului soiului de plantă brevetat, pentru care, în conformitate cu legislația, este necesară autorizarea titularului de brevet, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 102. Încălcarea dreptului exclusiv al titularului topografiei circuitului integrat

Reproducerea topografiei circuitului integrat protejate sau a unei părți a acesteia, precum și importul, exportul, transportarea, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulație economică a produsului care încorporează o topografie a circuitului integrat protejată sau a unei părți a acesteia, pentru care, în conformitate cu legislația, este necesară autorizarea titularului, efectuate fără această autorizare, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 103. Încălcarea drepturilor de autor asupra invenției, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial

Însușirea calității de autor, constrângerea la coautorat, divulgarea esenței invenției, topografiei circuitului integrat sau desenului/modelului industrial pînă la depunerea cererii, fără consimțămîntul autorului, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 104. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine

(1) Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune, se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

[Art.104 modificat prin [Legea nr.111 din 21.04.2022](#), în vigoare 03.07.2022]

Articolul 104¹. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor proprietate comună a asociațiilor de coproprietari în condominiu

Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor proprietate comună a asociațiilor de coproprietari în condominiu

se sancționează cu amendă de la 25 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.104¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 105. Sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului

Sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin furt, însușire, delapidare, abuz de serviciu sau escrocherie

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 106. Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere

Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, în cazul în care fapta nu reprezintă o sustragere și nu întrunește elementele unei infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.

Articolul 107. Obținerea informațiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal

Obținerea fără consimțământul titularului a informațiilor care constituie secret comercial, bancar sau fiscal în scopul divulgării sau folosirii lor ilegale, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art. 107 în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 107¹. Editarea publicațiilor periodice publice neînregistrate

Editarea publicațiilor periodice publice neînregistrate în Registrul publicațiilor periodice publice se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 108. Conectarea neautorizată la sursele de energie electrică, termică sau la sursele de gaze

[Art. 108 abrogat prin [Legea nr. 208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Capitolul IX

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI

Articolul 109. Încălcarea regimului de protecție a apelor

(1) Încălcarea regimului de protecție a apelor avînd drept urmare poluarea acestora, eroziunea solurilor și alte fenomene dăunătoare

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 40 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Darea în exploatare a întreprinderilor, a imobilelor comunale și de altă natură fără construcțiile și instalațiile care să prevină impurificarea și infectarea apelor sau influența lor dăunătoare

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Spălarea vehiculelor, utilajelor și ambalajelor în apele naturale, în preajma lor și în alte locuri neautorizate

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3¹) Acceptarea directă sau indirectă, prin acțiuni sau inacțiuni implicite, sau beneficierea de servicii de spălarea a vehiculelor, utilajelor și ambalajelor în apele naturale, în preajma lor și în alte locuri neautorizate

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea dimensiunilor și regimului de protecție a zonelor de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă și a fîșiilor riverane de protecție a apelor

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea limitelor și regimului de protecție a perdelelor forestiere de protecție a apelor

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Neîndeplinirea de către căpitan sau de către alți membri ai personalului de comandă al unei nave a obligațiilor prevăzute de legislație privind înregistrarea în actele de bord a operațiunilor cu

substanțe nocive pentru oameni și pentru resursele vii ale mării ori cu amestecuri ce conțin astfel de substanțe peste normele stabilite, introducerea în actele de bord a unor mențiuni false referitor la astfel de operațiuni sau refuzul nelegitim de a prezenta actele persoanelor cu funcție de răspundere

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(7) Deversarea deșeurilor provenite din exploatarea navelor sau a reziduurilor de marfă în mediul marin ori în cursuri de apă de către navele care utilizează porturile naționale, precum și neasigurarea predării acestora către instalațiile portuare de preluare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.109 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.109 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 110. Încălcarea regulilor de folosire a apei

(1) Captarea și folosirea apei cu încălcarea limitelor stabilite, folosirea apei potabile în scopuri tehnice

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Folosirea obiectivelor acvatice fără autorizația de folosință specială

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Împiedicarea ilegală a altor utilizatori de apă să amplaseze și/sau să utilizeze o priză de apă și instalațiile mobile în condițiile [Legii apelor nr.272/2011](#)

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Deținerea lacului de acumulare sau a iazului fără a dispune de un regulament propriu de exploatare a barajelor, iazurilor și a lacurilor de acumulare

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Evacuarea de către deținătorul lacului de acumulare sau al iazului a apei în scop tehnologic piscicol, cu excepția cazurilor de depistare și eradicare a bolilor la pești,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.110 completat prin Legea nr.64 din 23.04.2020, în vigoare 15.05.2020]

Articolul 111. Nerespectarea regulilor și instrucțiunilor privind exploatarea construcțiilor, instalațiilor și aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor

Nerespectarea regulilor și instrucțiunilor privind exploatarea construcțiilor, instalațiilor și aparatelor de măsurat hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 112. Deteriorarea construcțiilor și instalațiilor hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor

Deteriorarea construcțiilor și instalațiilor hidrotehnice, de gospodărire și de protecție a apelor, inclusiv a rețelelor și instalațiilor sistemelor de alimentare cu apă potabilă,

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 113. Încălcarea regulilor de desfășurare a activității economice în zonele de protecție a apelor

(1) Aplicarea neautorizată a pesticidelor și îngrășămintelor pe fîșii cu o lățime de 300 de metri de la muchia taluzului riveran al albiei

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Construcția și amplasarea, în zona de protecție a apelor, a depozitelor de îngrășăminte și pesticide, a obiectivelor pentru prepararea soluțiilor chimice, a depozitelor de produse petroliere, a stațiilor de alimentare cu combustibil, a colectoarelor de ape reziduale de la fermele și complexele zootehnice, a punctelor de deservire tehnică și de spălare a tehnicii și vehiculelor, repartizarea de terenuri, într-o astfel de zonă, pentru depozitarea deșeurilor de orice proveniență, construcția neautorizată de instalații de canalizare, de colectoare și de instalații de epurare a apelor reziduale

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfășurarea neautorizată a lucrărilor de astupare a luncilor și brațelor uscate ale râurilor, a lucrărilor de regularizare a cursurilor râurilor, de extragere a substanțelor utile, a materialelor de construcție și de instalare a comunicațiilor în zona de protecție a apelor

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Prelucrarea terenurilor, organizarea taberelor pentru animale și păsări, amenajarea campingurilor și a taberelor de corturi în limitele fîșiilor riverane de protecție a apelor

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Deversarea, în apele de suprafață, în canalele de irigare și de desecare, pe terenuri, indiferent de modul lor de folosință, și în rețeaua publică de canalizare sau în alte locuri neautorizate, a apelor uzate neepurate, provenite din activități casnice și noncasnice, a celor poluate termic, a apelor contaminate cu germeni patogeni și cu paraziți, a produselor sau reziduurilor petroliere și a altor poluanți

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Desfășurarea activității economice de către întreprinderi cu impact asupra mediului fără dispozitive de ținere a evidenței cantitative și calitative a consumului și a evacuărilor de ape, precum și de prevenire a poluării apelor sau a efectelor lor distructive,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Deversarea ilicită a substanțelor radioactive în apele de suprafață, de canalizare, canalele de irigare și de desecare

se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 900 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.113 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.113 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 114. Încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit

(1) Încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de pescuit, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Transportarea, comercializarea produselor pescuitului și altor organisme acvatice fără documentele necesare stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Acțiunile specificate la alin.(1) însoțite de pescuitul ori de distrugerea unor specii valoroase de pește și de plante acvatice sau a altor reprezentanți ai faunei și florei acvatice

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Pescuitul cu utilizarea curentului electric, a explozivilor, a drogurilor, a substanțelor otrăvitoare sau reactive de orice fel

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.114 modificat prin [Legea nr.141 din 13.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

Articolul 115. Degradarea terenurilor, falsificarea informației despre starea și folosirea lor

(1) Degradarea stratului fertil al solului, decopertarea neselectivă și folosirea stratului fertil contrar destinației

se sancționează cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea, construcția și darea în exploatare a obiectivelor care generează efecte de poluare a solului

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Arderea în câmp deschis a resturilor vegetale de orice proveniență

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Falsificarea informației despre starea și folosirea terenurilor

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Depozitarea neautorizată pe terenuri cu sol fertil a materialelor de construcție ori a deșeurilor industriei extractive și a altor asemenea

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nedeclararea de către proprietar autorităților administrației publice locale în termen de 30 de zile lucrătoare despre schimbarea modului de folosință a terenului

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole ocupate cu pășuni proprietate publică a unității administrativ-teritoriale fără consultarea deținătorilor de animale

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție

de răspundere.

[Art. 115 modificat prin Legea nr.305 din 26.10.2023, în vigoare 14.03.2024]

[Art. 115 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 116. Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului sau de folosință a terenului

(1) Abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului, de ameliorare, precum și folosirea terenurilor contrar destinației pentru care au fost repartizate

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Ocuparea nelegitimă a terenurilor, îngrădirea lor

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 117. Neîndeplinirea obligației de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinației, inclusiv de a combate și preveni răspîndirea buruienilor

(1) Neîndeplinirea obligației de a aduce terenurile într-o stare care să asigure folosirea lor conform destinației

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea obligației de a aduce terenurile afectate de folosirea subsolului într-o stare care să nu prezinte pericol și să asigure folosirea lor ulterioară

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea obligației de a combate și preveni răspîndirea buruienilor pe terenuri (cu excepția terenurilor cu destinație agricolă)

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 117 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art. 117 completat prin [Legea nr.263 din 23.11.2018](#), în vigoare 21.01.2019]

Articolul 118. Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecție a solului contra eroziunii provocate de vînt și de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

Neefectuarea măsurilor obligatorii de ameliorare a terenurilor, de protecție a solului contra eroziunii provocate de vînt și de apă, de prevenire a altor procese care deteriorează starea solului

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 118 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 119. Încălcarea modului de protecție și de folosire a subsolului

(1) Folosirea neautorizată a subsolului

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Studiarea și cercetarea subsolului fără proiecte speciale, precum și studiarea și cercetarea incompletă și nerațională a subsolului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Prezentarea de informații neveridice privind cantitatea și calitatea substanței minerale utile extrase

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea cerințelor de proiectare, construire și dare în exploatare a întreprinderilor și altor obiective legate de folosirea subsolului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(5) Încălcarea regulilor și normelor de desfășurare în condiții de securitate a lucrărilor de exploatare a subsolului, a cerințelor privind protecția subsolului și a mediului, fapt ce provoacă impurificarea substanțelor minerale utile sau aducerea terenurilor și subsolului într-o stare inutilizabilă, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(6) Neasigurarea intenționată, în procesul studierii și folosirii subsolului, a integrității teritoriilor, a construcțiilor și a altor obiective, inclusiv a teritoriilor și obiectivelor ocrotite de stat în mod deosebit,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(7) Încălcarea modului de ținere a evidenței și a balanței mișcării rezervelor de substanțe minerale utile și deșeurilor producției extractive, încălcarea cerințelor privind ținerea cadastrelor de stat și a balanțelor rezervelor de substanțe utile

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea cerințelor și regulilor de înhumare (depozitare) în subsol a substanțelor și a deșeurilor nocive sau a apelor uzate

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Neîndeplinirea cerințelor și măsurilor privind recultivarea terenurilor deteriorate în urma excavațiilor miniere, privind aducerea întreprinderilor miniere, a sondelor de foraj, a galeriilor subterane într-o stare care să asigure folosirea lor ulterioară și securitatea populației

se sancționează cu amendă de la 250 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Încălcarea cerințelor și regulilor de ridicare a construcțiilor pe terenurile în al căror subsol există zăcăminte de substanțe minerale utile, pe terenurile întreprinderilor miniere (inclusiv deasupra celor subterane), precum și pe terenurile de înhumare (depozitare) în subsol a substanțelor și a deșeurilor nocive,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Comercializarea și circulația substanțelor minerale utile solide fără acte legale de proveniență

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(12) Neexecutarea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor depistate la întreprinderile sau obiectivele legate de folosirea subsolului, necontestate potrivit legislației privind controlul de stat al activității de întreprinzător,

se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(13) Efectuarea lucrărilor de extragere a substanțelor minerale utile în lipsa unor planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și/sau în lipsa unor normative privind pierderile de substanțe minerale utile, coordonate conform legislației în vigoare,

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

[Art.119 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.119 completat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 120. Decopertarea și distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii și a stratului superior de sol fertil

Decopertarea și distrugerea neautorizată a litierei, a păturii vii și a stratului superior de sol fertil spre a le folosi în alte scopuri decât cele silvice sau în scop de comercializare

se sancționează cu amendă de la 50 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.120 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 121. Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerințelor prevăzute de legislație

Efectuarea unor exploatări forestiere contrar scopurilor sau cerințelor prevăzute în autorizația (dispoziția) de tăiere a arborilor ori în biletul silvic

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.121 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 122. Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor și arbuștilor

(1) Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor și arbuștilor pînă la gradul de încetare a creșterii lor ori vătămarea arborilor și arbuștilor care nu întrerupe creșterea lor

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Tăierea ilegală a arborilor și arbuștilor din spațiile verzi, vătămarea lor sau a unor părți ale lor, defrișarea și/sau strămutarea, fără permisiunea autorității administrației publice locale coordonată cu autoritățile administrației publice pentru mediu, a plantelor din spațiile verzi în alte locuri în timpul efectuării de construcții

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2¹) Vătămarea arborilor și arbuștilor din spațiile verzi prin incendiere

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Acțiunile specificate la alin.(1) săvîrșite de persoane responsabile de protecția și paza vegetației forestiere

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale.

(4) Autorizarea de către persoane responsabile de protecția și paza vegetației forestiere a recoltării de masă lemnoasă cu încălcarea legii și a altor acte normative

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.122 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 123. Distrugerea și vătămarea culturilor silvice, a arboretului tînăr provenit prin regenerare naturală, a semințișului natural și preexistent

Distrugerea și vătămarea culturilor silvice, a arboretului tînăr provenit prin regenerare naturală, a

semintîșului natural și preexistent

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.123 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 124. Distrugerea și vătămarea puietilor și butașilor din pepiniere și plantații silvice

Distrugerea și vătămarea puietilor și butașilor din pepiniere și plantații silvice

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.124 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 125. Încălcarea modului și a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate și a terenurilor neîmpădurite

Încălcarea modului și a termenelor de împădurire a parchetelor exploatate și a terenurilor neîmpădurite din fondul forestier, precum și a parchetelor exploatate de pe terenurile cu vegetație forestieră din afara acestui fond,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.125 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 126. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a fînețelor, pășunilor, șanțurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor și a instalațiilor inginerești de pe terenurile fondului forestier

Distrugerea sau deteriorarea intenționată a fînețelor, pășunilor, șanțurilor de desecare din păduri, a sistemelor de drenaj, a drumurilor și a instalațiilor inginerești de pe terenurile fondului forestier

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.126 modificat prin Legea nr.305 din 26.10.2023, în vigoare 14.03.2024]

[Art.126 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 126¹. Pășunatul ilegal al animalelor

Pășunatul animalelor pe terenurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale în altă perioadă a anului decît în cea stabilită de către autoritatea administrației publice locale, pășunatul în comun al grupurilor de animale de diferite specii, pășunatul animalelor bolnave de boli oficial notificabile

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.126¹ modificat prin Legea nr.305 din 26.10.2023, în vigoare 14.03.2024]

[Art.126¹ completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 126². Neaprobarea amenajamentelor pastorale și a planurilor privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor și fânețelor publice

Neaprobarea de către primarul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, în termenele stabilite, a amenajamentelor pastorale și a planurilor privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor și fânețelor publice

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale.

[Art.126² introdus prin Legea nr.305 din 26.10.2023, în vigoare 14.03.2024]

Articolul 126³. Neexecutarea lucrărilor de întreținere și de ameliorare a pășunilor și fânețelor publice

Neexecutarea lucrărilor de întreținere și de ameliorare a pășunilor și fânețelor publice se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.126³ introdus prin Legea nr.305 din 26.10.2023, în vigoare 14.03.2024]

Articolul 127. Încălcarea regulilor de folosire a obiectelor fondului forestier

(1) Cositul neautorizat al ierbii pentru fîn și pășunatul neautorizat pe terenurile fondului forestier, în perdelele forestiere de protecție și în spațiile verzi

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 5 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Recoltarea neautorizată a fructelor și pomușoarelor sălbatice, a nucilor, a ciupercilor, a plantelor medicinale și a altor plante, a melcilor de viță de vie pe sectoarele unde aceasta este interzisă sau este admisă numai în baza biletului silvic, precum și încălcarea termenelor, a volumului și a modului de recoltare stabilite

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 5 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.127 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 128. Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic

(1) Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic, privind vînatul și alte feluri de folosire a resurselor cinegetice

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Vînătoarea fără autorizație (licență), fără carnet de vînător sau fără permis de deținere sau port și folosire a armei de vînătoare, depășirea normelor stabilite de recoltare a vînatului, precum și vînătoarea în locurile interzise și în perioadele de prohibiție, folosirea armelor, uneltelor și metodelor interzise

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Încălcarea prevederilor actelor normative privind cerințele de biosecuritate indispensabile profilaxiei și controlului pestei porcine africane la mistreți

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.128 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.128 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 129. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a locurilor de viețuire a faunei

Distrugerea sau deteriorarea intenționată a vizuinelor, mușuroaielor de furnici, cuiburilor de păsări și altor locuri de viețuire a faunei de pe terenurile fondului forestier

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore.

Articolul 130. Amplasarea neautorizată a stupilor și a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea prescripțiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

Amplasarea neautorizată a stupilor și a stupinelor pe terenurile fondului forestier sau nerespectarea

prescripțiilor din biletul silvic privind amplasarea lor

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.130 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 131. Încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în apicultură

(1) Neînregistrarea în sistemul informațional a adresei stupinei în staționar și a numărului familiilor de albine, neînregistrarea în sistemul informațional a informațiilor referitoare la amplasarea stupinei în pastoral, lipsa pașaportului stupinei, amplasarea stupinei fără acordul deținătorilor de teren, cu încălcarea legislației de mediu și sanitar-veterinare

se sancționează cu amendă de la 24 la 35 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Tăinuirea cazurilor de morbiditate sau de mortalitate spontană a albinelor, a cazurilor de apariție a semnelor de boală, defrișarea nejustificată a bazelor (surselor) melifere și intervenția de reconstrucție a mediului ambiant necoordonată cu organele de protecție a mediului

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Comercializarea și utilizarea în tehnologia de creștere a albinelor și de tratare a maladiilor a preparatelor chimice și medicamentoase care nu sînt certificate și reglementate de actele normative naționale

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul nejustificat al persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților administrației publice locale de a atribui terenuri pentru amplasarea stupinelor, reținerea, de către persoanele abilitate, a vehiculelor, ce efectuează transportarea familiilor de albine, pe un timp ce depășește normele în vigoare (15 minute), falsificarea produselor apicole de către producător și/sau comercianți, producerea pentru comercializare, precum și comercializarea materialului biologic de prăsilă [regină (matcă) și roi] la stupinele neatestate în categoria de prăsilă

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Importul, posesiunea și exploatarea materialului genitor ce aparține raselor neomologate și amplasarea familiilor, roiurilor și reginelor (mătcilor) de albine de origine necunoscută în zonele de interdicție înființate în scopul ameliorării calității genetice a familiilor de albine

se sancționează cu amendă de la 45 la 54 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Comercializarea produselor apicole în lipsa pașaportului stupinei

se sancționează cu amendă de 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.131 modificat prin Legea nr.154 din 09.06.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.131 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 132. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a semnelor de restricție, a indicatoarelor de amenajament silvic, a barierelor și parapetelor, a obiectelor de agitație și informație vizuală

Distrugerea sau deteriorarea intenționată în terenurile fondului forestier a semnelor de restricție, a panourilor, a barierelor, a indicatoarelor de amenajament silvic și a bornelor silvice, a îngrădirilor de restricție și a construcțiilor din locurile de agrement, altor obiecte de agitație și informație vizuală și de amenajare a fondului forestier

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de 60 de ore.

[Art.132 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 133. Darea în exploatare a obiectivelor de producție fără instalațiile de prevenire a impactului negativ asupra pădurilor

Darea în exploatare a întreprinderilor, secțiilor, agregatelor, căilor de transport, obiectivelor comunale, a altor obiective noi, precum și a celor reconstruite, fără instalațiile de prevenire a impactului negativ asupra stării și regenerării pădurilor

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.133 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 134. Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier și spațiile verzi pentru defrișare, construcție de clădiri administrative, depozite și alte obiective

Folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier și spațiile verzi pentru defrișare, construcție de clădiri administrative, depozite și alte obiective

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.134 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 134¹. Încălcarea regulilor de construcție a obiectivelor și/sau amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinația acestora

(1) Construcția și/sau amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor incompatibile cu destinația acestora

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea neautorizată în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile)

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore și cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.134¹ introdus prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]

Articolul 135. Circulația și parcare vehiculelor pe terenurile fondului forestier, în spațiile verzi din afara drumurilor publice și în locuri interzise

Circulația și parcare vehiculelor pe terenurile fondului forestier și în spațiile verzi din afara drumurilor publice și în locuri interzise

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

Articolul 136. Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spații verzi, grădini publice, rezervații și ocoale silvice

Încălcarea regulilor sanitare în păduri, spații verzi, grădini publice, rezervații și ocoale silvice se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale.

[Art.136 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 137. Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spații verzi, grădini publice, rezervații și ocoale silvice

(1) Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor în păduri, spații verzi, grădini publice, rezervații și ocoale silvice

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale.

(2) Distrugerea sau vătămarea pădurii, spațiului verde, grădinii publice, rezervației și ocolului silvic ca urmare a incendierii sau a atitudinii neglijente față de foc

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.137 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 138. Încălcarea modului stabilit de creare și de folosire a colecțiilor zoologice

Încălcarea modului prevăzut de legislație de creare, completare, păstrare, folosire, evidență, comercializare, achiziție sau expediere a colecțiilor zoologice

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

Articolul 139. Încălcarea modului de folosire a regnului animal în rezervațiile naturale și în alte arii naturale protejate de stat

Încălcarea modului stabilit de folosire a regnului animal în rezervațiile naturale și în alte arii naturale protejate de stat

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

Articolul 140. Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexele la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES)

(1) Colectarea sau nimicirea plantelor, capturarea sau nimicirea animalelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexele la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES), comercializarea ilegală, precum și comiterea altor acțiuni sau inacțiuni ce pot cauza reducerea numărului acestor plante și animale sau dispariția lor

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale.

(2) Încălcarea regulilor de export sau import al speciilor de plante și animale incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexele la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES)

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.140 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 141. Încălcarea regimului de protecție a obiectelor și complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat

(1) Încălcarea regimului de protecție a obiectelor și complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat, inclusiv din rezervațiile științifice, rezervațiile naturale, rezervațiile peisagistice, rezervațiile de resurse, rezervațiile biosferei, din parcurile naționale, din monumentele naturii, din ariile cu management multifuncțional, din grădinile botanice, grădinile dendrologice, grădinile zoologice, din monumentele de arhitectură peisagistică, care a condus sau poate conduce la nimicirea sau la schimbarea stării lor inițiale,

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de protecție a solului, zăcămintelor, resurselor acvatice, a faunei și florei din obiectele și complexele fondului ariilor naturale protejate de stat, precum și folosirea lor neautorizată

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor de interdicție a amplasării, prelucrării și deversării deșeurilor industriale și celor menajere în obiectele și complexele din fondul ariilor naturale protejate de stat și în zonele de protecție a acestora

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.141 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 142. Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare și de export al lemnului

(1) Încălcarea modului de folosire a fondului de exploatare, de recoltare, de transportare și de export al lemnului și al produselor lemnoase

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Comercializarea sau circulația produselor lemnoase fără acte legale de proveniență (acte de livrare conform documentației de evidență contabilă)

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Întocmirea incorectă a materialelor primare pentru efectuarea tăierilor și recepționarea masei lemnoase

se sancționează cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.142 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 143. Neefectuarea plății pentru poluarea mediului

Neefectuarea plății pentru poluarea mediului, nevărsarea ei în volum deplin și în termen în conturile fondurilor ecologice

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 24 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 144. Încălcarea cerințelor ecologice la construcția, la punerea în funcțiune, la exploatarea întreprinderilor, instalațiilor, altor obiective

Încălcarea cerințelor ecologice la construcția, la punerea în funcțiune, la exploatarea întreprinderilor, instalațiilor, altor obiective

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 145. Neadmiterea inspectării obiectivelor sau neprezentarea informației despre starea mediului

Împiedicarea accesului inspectorilor de stat pentru ecologie la inspectarea obiectivelor și refuzul de a acorda informații, precum și prezentarea unei informații eronate despre starea mediului

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 146. Nefolosirea instalațiilor pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate

Nefolosirea instalațiilor, utilajului, aparatajului prevăzute pentru purificarea de poluanți și controlul emisiilor în atmosferă, pentru epurarea apelor uzate ce se evacuează în obiectivele acvatice sau în rețeaua publică de canalizare, pentru controlul calității lor și controlul nedepășirii concentrației maxim admisibile de poluanți în apele uzate evacuate, precum și încălcarea regulilor și instrucțiunilor de exploatare a instalațiilor indicate

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.146 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 147. Depășirea valorilor-limită de emisii dăunătoare asupra mediului și emisia de poluanți fără autorizație

(1) Depășirea valorilor-limită de emisii ale substanțelor poluante, de acțiune radiologică, fizică și biologică asupra mediului, emisia de poluanți în atmosferă fără autorizația autorității publice abilitate, dacă obținerea unei astfel de autorizații este necesară conform legislației,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Nerespectarea de către unități și întreprinderi a obligației legale privind încadrarea în valorile-limită de emisii a substanțelor periculoase generate ca urmare a eliminării deșeurilor

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Desfășurarea activității de valorificare energetică a anvelopelor uzate, activităților de recuperare și de reciclare a deșeurilor de metale în lipsa instalațiilor de purificare a emisiilor în componentele mediului, în lipsa echipamentului de măsurare pentru controlul emisiilor, inclusiv cel computerizat, precum și prezentarea eronată sau neprezentarea rapoartelor privind volumul emisiilor și calitatea acestora, în procesul de activitate,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.147 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 148. Încălcarea regimului și modului de utilizare a hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon

(1) Fabricarea sau punerea în circulație comercială a aerosolilor sau a extincătoarelor portabile ce conțin substanțe chimice care distrug stratul de ozon

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea substanțelor chimice care distrug stratul de ozon la fabricarea de aerosoli, de noi sisteme industriale de răcire, de unități mobile de climatizare, precum și de produse de sterilizare, utilizarea lor în orice alte domenii noi în care, anterior, nu au fost utilizate

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea substanțelor chimice care distrug stratul de ozon la fabricarea de panouri izolante și de ambalaje confecționate din expandate organice, flexibile ori semirigide

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea și punerea în circulație comercială a agenților de curățire și a solvenților ce conțin una

sau mai multe substanțe chimice care distrug stratul de ozon, cu excepția tetraclorurii de carbon în cazul când este utilizată ca solvent în procesele de clorurare în sistem închis ori ca solvent în procesele în care, din considerente de ordin tehnic, nu poate fi substituită cu o altă substanță, inofensivă pentru stratul de ozon,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor de utilizare a bromurii de metil în agricultură

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Utilizarea, stocarea și transportul containerelor cu substanțe chimice care distrug stratul de ozon neetichetate cu inscripția „Conține substanțe care distrug stratul de ozon”

se sancționează cu amendă de la 15 la 21 de unități convenționale.

(7) Refuzul importatorilor, exportatorilor și al persoanelor care pun în circulație comercială substanțe, produse și echipamente ce conțin substanțe care distrug stratul de ozon de a prezenta la control autorităților abilitate cu acest drept documentele prevăzute de legislația privind folosirea acestor substanțe

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

Articolul 149. Poluarea mediului cu cauzarea de prejudicii

Poluarea mediului (aerului atmosferic, a bazinelor acvatice de suprafață și subterane, a terenurilor) cu deșeuri industriale, de construcție sau menajere, cu ape menajere, cu emisii de poluanți ce au cauzat prejudicii, dacă această acțiune nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 150. Neîndeplinirea obligațiilor de înregistrare în actele de bord a operațiunilor cu substanțe și amestecuri nocive

Neîndeplinirea obligațiilor, prevăzute de legislația în vigoare, privind înregistrarea în actele de bord ale unei nave a operațiunilor cu substanțe nocive pentru sănătatea omului, pentru flora și fauna acvatică ori cu amestecuri ce conțin astfel de substanțe peste normele stabilite, înscrierea în actele de bord a unor falsuri referitoare la astfel de operațiuni

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

Articolul 151. Încălcarea regulilor de testare tehnică și ecologică

Încălcarea regulilor de testare tehnică și ecologică a vehiculelor terestre, a navelor și aeronavelor prin testare necalitativă ce a avut ca urmare depășirea normelor admisibile de emisie a poluanților sau defecte tehnice

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 152. Darea în exploatare a vehiculelor terestre, a navelor și aeronavelor care depășesc normativele admise de emisia poluanților și de emisie a zgomotului

[Art.152 abrogat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 153. Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor și aeronavelor care depășesc normativele admise de emisie a poluanților și de emisie a zgomotului

Exploatarea vehiculelor terestre, a navelor și aeronavelor care depășesc normativele admise de

emisie a poluanților și de emisie a zgomotului în timpul funcționării se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

Articolul 154. Încălcarea regulilor de gestionare a deșeurilor

(1) Nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, neutralizare și evacuare, inclusiv în obiectivele acvatiche, în subsol etc., a deșeurilor industriale, de construcție, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1¹) Nerespectarea modului stabilit de ardere a deșeurilor industriale, de construcție, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 600 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Faptele specificate la alin.(1) care au creat pericolul poluării mediului

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Depozitarea arbitrară sau în locuri interzise ori utilizarea unor alte procedee de evacuare, tratare sau eliminare a deșeurilor fără autorizația autorităților abilitate

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Tăinuirea informației sau prezentarea intenționată de informații false sau incomplete privind gestionarea deșeurilor, privind evacuarea lor în caz de avarie

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Încălcarea regulilor de evidență și de control primar în domeniul gestionării deșeurilor, nerespectarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă în domeniul nominalizat

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(6) Transmiterea deșeurilor periculoase unor persoane fizice sau juridice care nu dețin licențe (autorizații) pentru colectarea, transportarea, tratarea și eliminarea lor

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(7) Nerespectarea regimului și a regulilor de exploatare a instalațiilor de prelucrare și neutralizare a deșeurilor, a locurilor de depozitare ori de înhumare a deșeurilor industriale, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Proiectarea și construcția de întreprinderi și de alte obiective, precum și implementarea de materiale și tehnologii care nu corespund condițiilor de securitate a utilizării, prelucrării și evacuării deșeurilor

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(9) Nerespectarea regulilor privind importul, exportul sau tranzitul de deșeuri

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(10) Neasigurarea sortării, colectării, tratării și evacuării deșeurilor, neatingerea ținutelor minime de recuperare sau reciclare a deșeurilor, precum și admiterea stocării deșeurilor de orice proveniență

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Neîntreprinderea măsurilor de lichidare a gunoiștilor neautorizate și necontrolate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(12) Nerespectarea cerințelor de gestionare a deșeurilor periculoase privind:

- a) etichetarea, ambalarea și clasificarea;
- b) reclasificarea ca deșeuri nepericuloase;
- c) amestecarea cu alte categorii de deșeuri;
- d) colectarea, transportarea și depozitarea temporară

se sancționează cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(13) Nerespectarea de către producătorii și distribuitorii de produse a cerințelor prevăzute la art.12 alin.(5)–(7) din [Legea nr.209/2016](#) privind deșeurile

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(14) Nerespectarea procesului de gestionare a deșeurilor de baterii și acumulatori prin:

- a) abandonarea bateriilor și acumulatorilor uzați sau a componentelor solide ale acestora;
- b) deversarea electrolitului din acumulatorii uzați pentru autovehicule pe sol, în apele de suprafață, apele subterane și în sistemele de canalizare

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(15) Nerespectarea de către operatorul stației de tratare sau de către operatorul schemei de valorificare materială a deșeurilor de echipamente electrice și electronice a obligațiilor privind:

- a) asigurarea recuperării sau reciclării deșeurilor de echipamente electrice și electronice supuse tratării care pot fi recuperate sau reciclate;
- b) asigurarea atingerii ținutelor minime de recuperare și reciclare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;
- c) raportarea, trimestrială, către producătorii de echipamente electrice și electronice a rezultatelor de performanță în atingerea ținutelor de colectare și tratare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice stabilite de Guvern;

d) asigurarea procesului tehnologic astfel încât materialele finale obținute după dezasambarea echipamentelor electrice și electronice uzate să nu conțină componente cu caracteristici periculoase

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(16) Încălcarea interdicției privind producerea, punerea la dispoziție pe piață și utilizarea substanțelor enumerate în secțiunea 1 din anexa nr.6 la [Legea nr.209/2016](#) privind deșeurile, fie individual, fie în compoziția preparatelor, fie sub formă de compuși ai unor diverse articole,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(17) Încălcarea interdicției pentru operațiunile de valorificare sau eliminare a deșeurilor de poluanți organici persistenti care pot conduce la recuperarea, reciclarea, regenerarea sau reutilizarea oricăror dintre substanțele enumerate în secțiunea a 2-a din anexa nr.6 la [Legea nr.209/2016](#) privind deșeurile

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(18) Încălcarea actelor normative privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, de către conducătorii instituțiilor de asistență medicală pentru om și animale, precum și de către conducătorii instituțiilor de cercetări în acest domeniu, prin:

a) lipsa planificării anuale a cheltuielilor necesare pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea de asistență medicală pentru om și animale și/sau din cercetările conexe, clasificate în deșeuri periculoase și nepericuloase;

b) lipsa planurilor de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală și asigurarea implementării acestora în conformitate cu regulamentul intern și actele normative aprobate de Guvern;

c) lipsa persoanei responsabile pentru activitățile de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală, nominalizată în modul stabilit, sau neasigurarea formării profesionale continue a angajaților în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din activitatea medicală

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

[Art.154 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 154¹. Încălcarea normelor privind responsabilitatea extinsă a producătorului

(1) Gestionarea deșeurilor în lipsa unui sistem individual sau colectiv de gestionare a fluxurilor respective de deșeuri sau neprezentarea actelor de confirmare a unui sistem individual ori de certificare în calitate de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deșeuri

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Neînregistrarea în modul stabilit a producătorului sau a distribuitorului de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului în Sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor” deținut de Agenția de Mediu

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deșeuri responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul postînchidere al depozitului a obligației de raportare anuală în cadrul Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor” despre tipurile și cantitățile de deșeuri eliminate, precum și de raportare semestrială privind datele înregistrate în urma monitorizării depozitului de deșeuri, pentru a demonstra conformitatea cu prevederile din autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, precum și pentru a demonstra stadiul îndeplinirii măsurilor din programul pentru

conformare,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Nerespectarea de către operatorul depozitului de deșuri responsabil de întreținerea, supravegherea, monitorizarea și controlul postînchidere al depozitului a obligației de constituire a unui fond pentru închiderea și urmărirea postînchidere a depozitului

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.154¹ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 155. Încălcarea regulilor de evidență, transport, păstrare, utilizare și înhumare a preparatelor biologice, chimice și a altor substanțe toxice

(1) Încălcarea regulilor de evidență, transport, păstrare, utilizare și înhumare a preparatelor biologice și chimice, a amestecurilor de preparate sau a altor substanțe toxice, dacă această faptă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de evidență, transport, păstrare, utilizare și înhumare a îngrășămintelor minerale, a substanțelor ameliorative, a pesticidelor, a stimulatoarelor de creștere a plantelor, a amestecurilor de preparate sau a altor substanțe toxice, în cazul în care acestea sînt utilizate în agricultură, dacă această faptă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(3) art.155 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(4) Gestionarea neregulamentară prin amestecarea deșeurilor de mercur, inclusiv lămpi fluorescente uzate, cu alte categorii de deșuri periculoase sau cu alte deșuri, substanțe sau materiale

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.155 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.155 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 155¹. Încălcarea regulilor de desfășurare a activităților nucleare și radiologice

(1) Desfășurarea activităților nucleare și radiologice fără autorizație radiologică eliberată conform legii

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neraportarea în termen, cu depășirea cu cinci zile lucrătoare a termenului prevăzut de lege, a exportului, importului de tehnologii, materiale, dispozitive, softuri, echipamente ce cad sub incidența regimului de garanții nucleare

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea instalațiilor nucleare și radiologice, a materialului nuclear și radioactiv fără certificat de securitate eliberat conform legii

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. Sancțiunea se aplică pentru fiecare instalație radiologică sau nucleară, material radioactiv sau nuclear utilizat fără certificate de securitate.

(4) Desfășurarea activităților de proiectare, construcție a obiectivelor nucleare și radiologice, amplasare, reamplasare, transfer, montaj, punere în funcțiune, funcționare de probă, reparații și întreținere, modificare, conservare, dezafectare, import, export, introducere temporară a instalațiilor nucleare și radiologice, a materialelor nucleare sau radioactive, precum și desfășurarea activităților de transportare a materialelor nucleare și radioactive fără autorizația prevăzută de lege

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Admiterea în activitățile nucleare și radiologice a persoanelor care nu au pregătirea necesară sau care nu dispun de permis de exercitare valabil pentru aceste activități, precum și neînregistrarea în fișa personalului angajat de categoria A a dozelor efective individuale

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Împiedicarea activității legitime a reprezentanților organului de control în domeniul activităților nucleare și radiologice prin neadmiterea la efectuarea controlului legal

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Prezentarea, în scopul evaluării sau controlului, a datelor eronate sau incomplete

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Tăinuirea cazurilor de depistare, sustragere, pierdere a surselor de radiații ionizante, a materialelor nucleare, de distrugere a integrității materialelor nucleare și surselor radioactive sau neinformarea, în termen de 24 de ore, a organului de control în domeniul activităților nucleare și radiologice despre aceste fapte

se sancționează cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Exploatarea instalațiilor nucleare sau radiologice în lipsa unui sistem de control al calității prin care să asigure cerințele de radioprotecție, de securitate nucleară și radiologică, de securitate fizică a obiectivului, de pregătire a intervenției de urgență în cazul incidentelor sau accidentelor nucleare sau radiologice

se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Neprezentarea datelor, prezentarea datelor false sau neactualizate organului de control în domeniul activităților nucleare și radiologice privind informația solicitată prin acte normative pentru includerea în rapoartele naționale privind implementarea cerințelor tratatelor și convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Neînregistrarea dozelor de iradiere aplicate pacienților, neraportarea cazurilor de incident radiologic, inclusiv iradierea nejustificată a pacienților,

se sancționează cu amendă de la 150 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 750 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Încălcarea regulilor de import, export, transportare, păstrare sau utilizare a substanțelor, a materialelor, a deșeurilor și a dispozitivelor nucleare și/sau radioactive, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.155¹ completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.155¹ în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 155². Încălcarea cerințelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului

Încălcarea cerințelor de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului, prin:

a) nedesemnarea persoanei responsabile de managementul securității, starea bună și funcționarea inofensivă în modul stabilit și/sau nedeținerea de către această persoană a permisului de exercitare a atribuțiilor conexe securității industriale, îndeosebi la amplasamentele ce reprezintă pericole de accidente majore care implică substanțe periculoase;

b) nerespectarea condițiilor și măsurilor necesare, potrivit prevederilor legislației în vigoare, pentru a preveni accidentele majore și pentru a limita consecințele acestora asupra sănătății umane și asupra mediului;

c) neinformarea imediată a autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu se află amplasamentul, a Agenției de Mediu, a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică despre producerea unui accident major care implică substanțe periculoase;

d) netransmiterea de către operator în cel mult 3 zile după finalizarea lucrării către Agenția de Mediu, către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a informației cu privire la lucrările sau modificările efectuate la instalațiile tehnice, cu privire la modificarea unui proces ori a naturii, a formei fizice sau a cantității substanțelor periculoase utilizate în cadrul unui amplasament sau al unei zone de depozitare, care cad sub incidența [Legii nr.108/2020](#) privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, și care pot avea consecințe semnificative în cazul producerii unei avarii, unui accident major ori pot determina reclasificarea unui amplasament de nivel inferior ca amplasament de nivel superior ori viceversa, precum și netransmiterea informațiilor actualizate o dată la 5 ani;

e) netransmiterea de către operator către Agenția de Mediu a raportului de securitate care să includă informațiile prevăzute de [Legea nr.108/2020](#) privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase;

f) neinformarea publicului și/sau a persoanelor juridice învecinate privind riscurile pe care le presupune amplasamentul, obiectele de producție sau instalațiile tehnice (existente sau viitoare), privind depozitățile de substanțe periculoase, inclusiv cele care cad sub incidența [Legii nr.108/2020](#) privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, ori nefurnizarea informațiilor solicitate la cererea autorităților competente prevăzute la art.5 alin.(2) din [Legea nr.108/2020](#) privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.155¹ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 156. Neîndeplinirea prevederilor legislației privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului

Neîndeplinirea prevederilor legislației privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului sau a cerințelor incluse în concluziile expertizei ecologice de stat și evaluarea impactului asupra mediului, finanțarea sau executarea proiectelor și programelor care nu au trecut expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 157. Cruzimea față de animale

(1) Încălcarea cerințelor privind întreținerea animalelor, reglementate de legislația sanitar-veterinară, fapt ce poate periclita viața ori sănătatea acestora,

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Provocarea ilegală intenționată a durerii sau suferinței evitabile animalului, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără confiscarea animalelor.

(3) Acțiunile specificate la alin.(1) și (2) care au cauzat vătămarea sănătății animalului

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Lăsarea în primejdie sau abandonarea animalului de companie ori ținerea acestuia fără hrană sau medicamentele necesare

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Eschivarea deținătorului de animale de a supune animalele măsurilor de profilaxie prevăzute în Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Deplasarea liberă a câinilor agresivi sau a celor periculoși în raza localității sau transportarea acestora în transportul public fără lesă și botniță

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

(6¹) Creșterea sau ținerea câinilor fără autorizația necesară sau în condiții ce prezintă pericol pentru oameni sau animale

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

(7) Omiterea colectării deșeurilor provenite de la animalul plimbat în spațiul public

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 35 de ore.

(8) Refuzul de a elimina animalul mort sau îngroparea acestuia în loc neautorizat

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 35 de ore, cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Îndemnarea publică la cruzime față de animale sau justificarea acesteia

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Asmuțirea animalelor de companie la oameni sau la animale

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Organizarea, finanțarea, promovarea, facilitarea sau susținerea prin diverse mijloace tehnice sau logistice de activități competitive de tipul luptelor de animale

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(12) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), (9)–(11) săvârșite:

a) în mod repetat în decursul aceluiași an calendaristic;

b) în public sau în prezența minorilor;

c) de o persoană responsabilă de îngrijirea, protecția și bunăstarea animalelor, de dresarea sau de acordarea asistenței medicale veterinare;

d) față de două sau mai multe animale

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 170 la 340 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.157 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.157 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 158. Încălcarea regulilor de întreținere a câinilor, pisicilor și altor animale

(1) Încălcarea interdicțiilor sau a regulilor de întreținere a câinilor, a pisicilor și a altor animale, aprobate prin decizie a autorității administrației publice locale,

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Plimbarea câinilor sau altor animale în locuri publice contrar regulilor aprobate prin decizie a autorității administrației publice locale

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(3) Admiterea accesului câinilor sau al pisicilor în exploatațile de animale sau în unitățile de procesare, de fabricare ori de depozitare a produselor alimentare, în piețe și târguri, cu excepția câinilor de serviciu, a câinilor însoțitori, special pregătiți pentru persoane cu dizabilități, precum și a câinilor de vânătoare având botniță și fiind conduși în lesă de persoane autorizate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.158 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 158¹. Încălcarea regulilor privind identificarea și înregistrarea animalelor, precum și a regulilor zootehnice

(1) Refuzul identificării și al înregistrării animalelor de către deținători, deținerea animalelor care nu sînt identificate și înregistrate potrivit prevederilor normelor sanitar-veterinare, omiterea predării pașapoartelor individuale ale bovinelor sacrificate sau moarte autorității sanitar-veterinare teritoriale,

se sancționează cu amendă de la 2 la 9 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Transportarea animalelor care nu sînt identificate și înregistrate sau fără documentele corespunzătoare, inclusiv pașaportul individual în cazul bovinelor,

se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Omiterea declarării de către deținători la autoritatea sanitar-veterinară teritorială, în termenele stabilite de lege, a cumpărării, inclusiv din import, a vînzării, inclusiv spre export, a morții, a dispariției, a fătării, a sacrificării animalelor

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Achiziționarea animalelor care nu sînt identificate și nu sînt înregistrate în baza de date Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor

se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Sacrificarea animalelor care nu sînt identificate

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Sacrificarea bovinelor identificate și înregistrate în alte locuri decît în unitățile de sacrificare autorizate de către autoritatea sanitar-veterinară competentă

se sancționează cu amendă de la 6 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Producerea și/sau comercializarea materialului seminal congelat, embrionilor, ouălor de incubație pentru hibridi comerciali, ouălor de viermi de mătase, icrelor și larvelor de pește în afara

unităților specializate, autorizate în acest scop, cu excepția instituțiilor științifice,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Încălcarea normelor tehnologice sau a instrucțiunilor privind însămânțarea artificială se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Monta clandestină

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Înscrierea intenționată în evidențele zootehnice ori în certificatele privind calitatea materialului de reproducție a unor date eronate privind originea, vârsta, performanțele productive și indicii de calitate ai materialului seminal brut, diluat, refrigerat sau congelat

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Omiterea respectării planului de împerechere a bovinelor pentru reproducerea dirijată de reproducători cu valoare genetică ridicată

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 158². Încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în domeniul clasificării carcaselor de bovine, porcine și ovine

(1) Nerespectarea de către unitățile de sacrificare a obligației de clasificare și identificare a carcaselor de bovine, porcine și ovine

se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea de către unitățile de sacrificare a obligației de a dispune de un clasificator autorizat

se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea de către unitățile de sacrificare a obligațiilor de înregistrare și prezentare autorității de supraveghere și control a informației privind prețurile pentru carcasele clasificate

se sancționează cu amendă de la 25 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Limitarea accesului inspectorului desemnat de autoritatea de supraveghere și control pentru verificarea corectitudinii clasificării carcaselor

se sancționează cu amendă de la 15 la 25 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Clasificarea incorectă a carcaselor de bovine, porcine și ovine

se sancționează cu amendă de la 25 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Clasificarea carcaselor de către o persoană care nu deține autorizație de clasificator sau admiterea pentru clasificare a carcaselor a unei persoane care nu deține autorizație de clasificator

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.158² introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Capitolul X

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI, CONSTRUCȚIILOR, ENERGETICII, GOSPODĂRIEI COMUNALE, LOCUINȚELOR ȘI AMENAJĂRII TERITORIULUI

Articolul 159. Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice cu privire la efectuarea în condiții de securitate a lucrărilor care pot provoca situații de avarii sau incidente

(1) Încălcarea prevederilor actelor normative, ale documentelor normativ-tehnice în domeniul securității industriale prin:

a) omiterea aplicării complexului de măsuri pentru protejarea intereselor vitale ale persoanei și ale

societății de eventualele avarii și incidente la obiectele industriale periculoase și de efectele acestora care au cauzat prejudiciu în proporții mici

se sancționează cu amendă de la 48 la 84 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) desfășurarea activităților și/sau a lucrărilor în domeniul securității industriale în lipsa avizului pozitiv de expertiză eliberat de către autoritatea de expertiză în domeniul securității industriale

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea procedurii de notificare privind deținerea unui obiect industrial periculos, precum și privind desfășurarea lucrărilor de reglare a instalațiilor tehnice și/sau a sistemelor tehnologice,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii și gestionarii obiectelor industriale periculoase a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor și a încălcărilor normelor de construcție, de întreținere, de deservire și de exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau pot pune în pericol viața oamenilor,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor privind protecția rețelelor de gaze naturale, care are ca efect reducerea fiabilității furnizării de gaze naturale și/sau prin care sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4¹) Omiterea aplicării măsurilor complexe privind protecția rețelelor de gaze naturale care are ca efect reducerea fiabilității furnizării de gaze naturale și/sau prin care sunt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea cerințelor privind asigurarea obligatorie de răspundere pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare a obiectului industrial periculos și/sau pentru exploatarea obiectului industrial periculos, cu excepția dării în exploatare a obiectului industrial periculos, fără a deține contract de asigurare obligatorie de răspundere pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare a obiectului industrial periculos,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unități contravenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 159 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art. 159 modificat prin Legea nr.5 din 06.02.2020, în vigoare 28.08.2020]

[Art. 159 completat prin [Legea nr.273 din 29.11.2018](#), în vigoare 22.01.2019]

[Art. 159 completat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 160. Încălcarea regulilor, normelor și a instrucțiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea și evidența materialelor explozive

Încălcarea regulilor, normelor și a instrucțiunilor cu privire la păstrarea, transportul, folosirea și evidența materialelor explozive în industrie, la obiectivele aflate sub controlul autorităților de supraveghere de stat a efectuării în condiții de securitate a lucrărilor în industrie și inspecției miniere se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 161. Deconectarea neautorizată a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

Deconectarea neautorizată a instalațiilor de utilizare ale consumatorilor de la rețelele electrice, de la rețelele termice sau de la rețelele de gaze naturale, cu excepția cazurilor cînd atare acțiuni se întreprind pentru asigurarea securității vieții oamenilor ori se întreprind în situații de avarie sau de forță majoră (extraordinare),

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 162. Provocarea unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune până la 1000 de volți

(1) Provocarea din imprudență a unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune până la 1000 de volți (la liniile aeriene, subterane și subacvaticice de transport de energie electrică, la instalațiile de racord și de distribuție), avînd drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică,

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Provocarea intenționată a unui deranjament în rețelele electrice cu tensiune până la 1000 de volți (la liniile aeriene, subterane și subacvaticice de transport de energie electrică, la instalațiile de racord și de distribuție), avînd drept urmare o pană de curent în asigurarea consumatorilor cu energie electrică,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.162 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 163. Încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice

Încălcarea cerințelor prevăzute în Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, care creează pericolul unei pene de curent, perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, deteriorarea rețelelor electrice, provocarea unor avarii, incendii, accidente sau care poate avea drept urmare punerea în pericol a vieții oamenilor ori cauzarea de daune,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.163 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 163¹. Neîndeplinirea prescripțiilor emise de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

(1) Neîndeplinirea în termen de către proprietarii și gestionarii instalațiilor electrice, rețelelor electrice a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor și a încălcărilor documentelor normativ-tehnice de amenajare și de exploatare a instalațiilor electrice, rețelelor electrice, care poate avea drept urmare provocarea de avarii, incendii, explozii sau punerea în pericol a vieții oamenilor,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea îndeplinirii în termen de către proprietarii și de către gestionarii instalațiilor termice a prescripțiilor în vederea excluderii abaterilor și a încălcărilor normelor de construcție, de întreținere, de deservire și de exploatare, care pot provoca avarii, incendii, explozii sau pot pune în pericol viața oamenilor,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.163¹ modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 164. Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale

(1) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin racordarea neautorizată la rețeaua electrică, la rețeaua termică sau la rețeaua de gaze naturale, prin evitarea echipamentului de măsurare ori prin intervenția în funcționarea acestuia prin diferite metode care conduc la omiterea înregistrării sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, de energie termică sau de gaze naturale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Conectarea ilegală la instalația de utilizare a energiei termice sau a gazelor naturale a unui consumator final, folosirea energiei electrice prin conectarea ilegală la instalația de utilizare a unui consumator final

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Folosirea ilegală a energiei electrice, a energiei termice sau a gazelor naturale prin reconectarea neautorizată, după deconectare, la rețeaua electrică, la rețeaua termică sau la rețeaua de gaze naturale

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 165. Încălcarea dreptului de acces la echipamentele de măsurare și/sau la instalațiile operatorului

Refuzul nemotivat de a asigura accesul la echipamentul de măsurare și/sau la instalațiile operatorului aflate pe proprietatea consumatorului final ori neasigurarea nemotivată a accesului consumatorului final la echipamentul de măsurare aflat pe proprietatea operatorului

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.165 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 166. Folosirea fără autorizație a instalațiilor ce funcționează cu gaze

[Art.166 abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 167. Deteriorarea rețelelor termice sau a utilajelor acestora

Deteriorarea rețelelor termice sau a utilajelor acestora

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.167 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Articolul 168. Încălcarea regulilor cu privire la protecția rețelelor termice

Încălcarea regulilor cu privire la protecția rețelelor termice, care are ca efect reducerea fiabilității furnizării energiei termice și/sau prin care sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.168 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 169. Încălcarea normelor de desfășurare a activității de către participanții la piața energiei electrice, la piața gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și la producerea, distribuția și/sau furnizarea energiei termice

Încălcarea de către participanții la piața energiei electrice, la piața gazelor naturale, la furnizarea

serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și la producerea, distribuția și/sau furnizarea energiei termice a normelor de desfășurare a activităților, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor și a inspecțiilor dispuse de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau obstrucționarea acestei autorități în efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informațiilor solicitate de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau furnizarea de date și informații incorecte sau incomplete;

c) întârzierea nejustificată în racordarea instalațiilor electrice, a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali potențiali la rețelele electrice, la rețelele de gaze naturale, la executarea branșamentelor de apă/racordurilor de canalizare la rețeaua de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la rețelele de distribuție și/sau furnizare a energiei termice sau în reconectarea instalațiilor electrice, a instalațiilor de gaze naturale, de alimentare cu apă și/sau de canalizare sau energie termică ale consumatorilor finali la rețelele electrice, la rețelele de gaze naturale, la rețeaua de alimentare cu apă și/sau de canalizare sau energie termică;

c¹) depășirea termenului de coordonare a documentației de proiect de către emitenții avizelor de racordare și/sau operatorii de sistem;

d) aplicarea incorectă a tarifelor reglementate, a prețurilor reglementate la energia electrică, la gazele naturale, la serviciul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și la energia termică sau aplicarea tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate care nu au fost avizate sau aprobate de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei;

e) refuzul nejustificat al furnizorilor care îndeplinesc obligații de serviciu public de a încheia contract de furnizare a energiei electrice, a gazelor naturale, a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, de distribuție și/sau furnizare a energiei termice;

f) refuzul nejustificat al operatorilor sistemelor de transport sau al operatorilor sistemelor de distribuție de a încheia contract pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, al gazelor naturale sau contract pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, a gazelor naturale, de alimentare cu apă și/sau de canalizare, de distribuție și/sau furnizare a energiei termice;

g) nerespectarea de către operatorii sistemelor de transport, de către operatorii sistemelor de distribuție a prevederilor actelor normative de reglementare privind extinderea rețelelor electrice, a rețelelor de gaze aprobate de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei;

h) nerespectarea de către operatorii sistemelor de transport, de către operatorii sistemelor de distribuție a obligației privind anunțarea consumatorilor finali despre întreruperile programate în livrarea energiei electrice, a gazelor naturale, de alimentare cu apă sau energie termică în termenele și în condițiile stabilite în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în Regulamentul privind furnizarea energiei termice;

i) nerespectarea de către operatorii sistemelor de distribuție a obligației privind verificarea metrologică periodică a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor casnici cu care au încheiat contracte de furnizare a serviciului public nominalizat;

j) deconectarea nejustificată a instalațiilor electrice, a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali de la rețeaua electrică, de la rețeaua de gaze naturale, de la rețeaua de alimentare cu apă și/sau de canalizare, de la rețeaua de distribuție a energiei termice sau limitarea, întreruperea nejustificată a livrării energiei electrice, a gazelor naturale, a apei, a energiei termice către consumatori;

k) refuzul nejustificat al operatorilor sistemelor de transport, al operatorilor sistemelor de distribuție privind eliberarea avizului de racordare la rețeaua electrică, la rețeaua de gaze naturale, la rețeaua de energie termică, eliberarea avizului de branșare/racordare la rețeaua de alimentare cu apă și/sau de canalizare;

l) practicarea fără licență, fără autorizație a genurilor de activitate licențiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piața energiei electrice și piața gazelor naturale,

furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și producerea, distribuția și furnizarea energiei termice sau delegarea atribuțiilor și a funcțiilor licențiate, autorizate către un terț care nu deține licență, autorizație pentru desfășurarea genului de activitate respectiv;

m) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărâri, de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripției privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

n) nerespectarea normelor tehnice de exploatare a rețelelor electrice, a rețelelor de gaze naturale, a centralelor electrice, a instalațiilor de producere a gazelor naturale și a combustibilului, a instalațiilor de stocare și de depozitare a combustibilului, care poate avea drept rezultat diminuarea fiabilității și a calității livrării energiei electrice, a gazelor naturale sau a combustibilului către consumatori;

o) nerespectarea prevederilor legale la planificarea extinderii rețelelor termice, precum și încălcarea Normelor tehnice ale rețelelor termice, elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, privind extinderea, exploatarea, reparația și întreținerea rețelelor termice;

p) nerespectarea de către operator a prevederilor [Legii nr.303/2013](#) privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, a contractelor încheiate, a Regulamentului privind exploatarea tehnică a sistemelor și instalațiilor publice de alimentare cu apă și de canalizare la exploatarea, întreținerea, reparația, dezvoltarea sau modificarea rețelelor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și a rețelelor interne de alimentare cu apă și/sau de canalizare din blocurile locative;

q) nerespectarea de către operatorii de sistem a prevederilor Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, ale Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, precum și ale Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

r) nerespectarea altor condiții stabilite în licențele, în autorizațiile eliberate pentru desfășurarea activităților de pe piața energiei electrice sau a gazelor naturale, la furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și la producerea, distribuția și/sau furnizarea energiei termice;

s) încălcarea prevederilor Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, de către vânzătorii cu amănuntul ai produselor petroliere principale și ai gazului lichefiat, la calcularea prețului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.169 completat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

[Art.169 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.169 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

[Art.169 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 169¹. Încălcarea normelor de desfășurare a activității de către participanții la piața produselor petroliere

Încălcarea de către participanții la piața produselor petroliere a normelor de desfășurare a activității, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor și a inspecțiilor dispuse de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau obstrucționarea activității acestei autorități la efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informațiilor solicitate de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau furnizarea de date și informații incorecte sau incomplete;

c) depășirea prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, stabilite de către autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei;

d) refuzul nejustificat al participanților la piața produselor petroliere de a vinde produse petroliere principale de tip standard consumatorilor sau vânzarea altor produse în lipsa produselor petroliere principale de tip standard;

e) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărâri, de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripției privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

f) practicarea fără licență, fără autorizație a genurilor de activitate licențiate, autorizate în conformitate cu actele normative care reglementează piața produselor petroliere sau delegarea atribuțiilor și a funcțiilor licențiate, autorizate către un terț care nu deține licență, autorizație pentru desfășurarea genului de activitate respectiv;

g) nerespectarea altor condiții stabilite în licențele, în autorizațiile eliberate pentru desfășurarea activităților de pe piața produselor petroliere

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 600 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 169¹ introdus prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

Articolul 170. Conectarea neautorizată la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare

(1) Conectarea neautorizată (fără condiții tehnice de la furnizor) la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Conectarea la sistemul de alimentare cu apă și la sistemul de canalizare cu încălcarea condițiilor tehnice

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 171. Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă și a sistemului de canalizare

Deteriorarea sistemului de alimentare cu apă și a sistemului de canalizare

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art. 171 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 172. Încălcarea regulilor privind zonele de protecție a rețelelor de conducte de apă și a instalațiilor de alimentare cu apă și de canalizare

Construcția și amplasarea în zonele de protecție a rețelelor de conducte de apă și a instalațiilor de alimentare cu apă și de canalizare a diferitelor obiective, uzurparea terenurilor din zonele de protecție a rețelelor de conducte de apă și a rețelelor de canalizare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 173. Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă și de la sistemul de canalizare

Deconectarea neautorizată a consumatorilor de la sistemul de alimentare cu apă și de la sistemul de canalizare

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 174. Deteriorarea intenționată a aparatelor de evidență a consumului de apă potabilă și a volumului de apă uzată evacuată

Deteriorarea intenționată a aparatelor de evidență a consumului de apă potabilă și a volumului de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 175. Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă și volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

Prezentarea datelor eronate privind consumul de apă potabilă și volumul de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 176. Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, de energie termică în locuințe și pe teritoriul agenților economici

Neasigurarea accesului liber al reprezentantului sau al administratorului prestatorului de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, de energie termică în locuințe și pe teritoriul agenților economici pentru efectuarea controlului legal asupra funcționării sistemelor interne de alimentare cu apă și de canalizare, de energie termică, pentru scoaterea indicațiilor de pe aparatele de evidență a consumului de apă, pentru efectuarea lucrărilor de exploatare a aparatelor de evidență

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu avertisment sau cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.176 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 177. Încălcarea legislației și a documentelor normative în amenajarea teritoriului, urbanism și construcții

(1) Încălcarea legislației în domeniul urbanismului și construcțiilor manifestată prin:

a) eschivarea de la asigurarea accesului organelor de control la planurile urbanistice generale și de la furnizarea de date și informații, necesare activității de amenajare a teritoriului și de urbanism, ce se conțin în băncile de date și în sistemele informaționale, precum și prin furnizarea de date și informații neautentice;

b) eschivarea de la asigurarea accesului public la documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului unităților administrativ-teritoriale;

c) lipsa nemotivată de la verificarea, convocată de executant, a lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuției;

d) neîndeplinirea obligației proiectantului de a stabili soluții pentru remedierea defectelor sesizate în proiect, referitoare la exigențele esențiale;

e) neaplicarea de către executant a soluțiilor stabilite de proiectant sau de expert pentru rezolvarea neconformităților, defectelor sau neconcordanțelor apărute în timpul execuției lucrărilor;

f) neprecizarea în proiect a categoriei de importanță a construcției și nestabilirea fazelor determinante ale execuției lucrărilor supuse controlului calității;

g) includerea în proiect sau utilizarea unor produse necertificate sau a unor produse pentru care nu există agremente tehnice la lucrările la care trebuie să se asigure nivelul de calitate corespunzător exigențelor esențiale;

h) neconvocarea factorilor care trebuie să participe la verificarea lucrărilor ajunse în faze determinante ale execuției și neasigurarea condițiilor de verificare;

i) nesesizarea în termen de 24 de ore a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică în cazul producerii unor accidente tehnice la construcțiile în execuție și la cele în exploatare;

j) încălcarea prevederilor din documentele normative referitoare la exigențele esențiale;

k) necompletarea și nepăstrarea cărții tehnice a construcției conform prevederilor legale; nerespectarea termenelor-limită prevăzute de legislația în vigoare în domeniul urbanismului sau neîndeplinirea în termen a măsurilor cuprinse în actele de control;

l) utilizarea construcțiilor a căror destinație funcțională a fost schimbată fără autorizație;

m) neinformarea în termen de către emitent a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică despre eliberarea autorizației de construire/desființare și neprezentarea unei copii de pe aceasta;

n) neinformarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică despre efectuarea recepției obiectului, a instalațiilor aferente și/sau a rețelelor tehnico-edilitare construite/reconstruite;

o) producerea materialelor sau a articolelor de construcții fără regulamente tehnologice, fără documentele în construcții actualizate, cu instrumente și cu utilaj neverificat la organele metrologice de stat, fără încercări și fără analize de lot recepție, periodice și statice

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea legislației și a documentelor normative în construcții manifestată prin:

a) stabilirea, în cadrul expertizei tehnice, a unor proiecte sau lucrări de construcție, a unor soluții care pot determina nerealizarea nivelului de calitate al construcțiilor corespunzător exigențelor esențiale;

b) neamenajarea, la terminarea lucrărilor de construcții, a terenurilor ocupate temporar pentru aducerea lor la starea inițială; neasigurarea verificării execuției lucrărilor de construcții prin diriginți de șantier atestați conform prevederilor legale;

c) lipsa proiectului de organizare a șantierului, neîngrădirea șantierului de construcție, neconservarea șantierului de construcție conform proiectului și neconservarea construcțiilor avariate cu pericol de exploatare;

d) neexecutarea obligațiilor de urmărire a comportării în exploatare a construcțiilor referitor la rezistență și la stabilitate, neexecutarea lucrărilor de întreținere, reparație și consolidare ce decurg din această urmărire;

e) neimplementarea și neaplicarea sistemului de conducere și de asigurare a calității, inclusiv realizarea de construcții fără responsabili tehnici atestați conform prevederilor legale;

f) falsificarea sau întocmirea incorectă a documentelor de execuție și a celor de încercare și de analiză în construcție, fabricarea și comercializarea materialelor și articolelor de construcție fără documentele de confirmare a calității sau în lipsa analizelor și a încercărilor de laborator conform cerințelor documentelor normative în construcții;

g) neasigurarea amenajării adecvate, conform normativelor în vigoare, a clădirilor, instalațiilor și încăperilor, inclusiv a celor de locuit, pentru a asigura accesul și folosirea lor de către persoanele cu dizabilități;

h) lipsa panoului informativ la șantier sau necorespunderea acestuia cu prevederile actelor normative

se sancționează cu amendă de la 140 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislației la reconstrucția încăperilor manifestată prin:

a) intervenții neautorizate care afectează structura de rezistență a construcțiilor;

b) extinderea neautorizată a încăperilor din contul balcoanelor și al logiilor în blocurile locative, precum și extinderea balcoanelor și logiilor existente;

c) extinderea și reamplasarea neautorizată a bucătăriilor și a blocurilor sanitare din contul încăperilor locuibile în blocurile locative;

d) reamplasarea neautorizată a rețelelor de apă și canalizare;

e) intervenții neautorizate la canalele de ventilare;

f) spargerea golurilor noi și lărgirea golurilor existente în pereții structurali ai blocurilor locative;

g) comasarea apartamentelor pe verticală cu spargerea sau demontarea planșeelor;

h) modificarea sistemelor de încălzire prin instalarea agregatelor la balcoane și logii în blocurile locative, cu excepția sistemelor de încălzire autonomă instalate conform proiectului și normativelor în vigoare;

i) efectuarea lucrărilor de termoizolare și tratare coloristică a fațadei în lipsa autorizației de construire, eliberată de autoritatea publică locală,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea legislației în domeniul construcțiilor manifestată prin:

a) elaborarea, modificarea proiectelor de construire, demolare, modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparație a construcției cu încălcarea legislației, a regimului arhitectural-urbanistic și a regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale;

b) avizarea, verificarea și aprobarea documentației de proiect, de amenajare a teritoriului și de urbanism și autorizarea construcțiilor, a lucrărilor de modernizare, de modificare, de transformare, de consolidare și de reparație a construcțiilor cu încălcarea legislației în vigoare;

c) executarea lucrărilor de construcție, reconstrucție, demolare, modificare, transformare, modernizare și consolidare care pot afecta exigențele esențiale, fără autorizație de construire sau proiect, în bază de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobat în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizației de construire;

d) construcția anexelor, balcoanelor, copertinelor, transformarea acoperișurilor sau extinderea celor existente, care afectează aspectul arhitectural al blocurilor locative;

e) interzicerea sau obstrucționarea efectuării controlului calității în construcții, neprezentarea documentelor și a actelor solicitate de persoane cu atribuții de control, conform prevederilor legale;

f) neglijarea sau neîndeplinirea prescripțiilor Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică;

g) continuarea executării lucrărilor de construcție/demolare în cazul expirării, suspendării, anulării autorizației de construire/desființare;

h) recepționarea construcției, a instalațiilor aferente și a rețelelor tehnico-edilitare cu încălcarea prevederilor legale sau exploatarea acestora fără recepție

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(4¹) Nerespectarea de către proprietarii clădirilor a cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor la proiectarea unei clădiri viitoare, a unei unități noi a clădirii existente sau a lucrărilor de renovare majore

se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(5) Emiterea certificatului de urbanism sau a autorizației de construire/desființare:

a) care conduce la încălcarea legislației și a documentelor normative în construcții;

b) în lipsa sau cu încălcarea prevederilor legislației sau a documentației de urbanism aprobate potrivit legii;

c) persoanelor care nu întrunesc condițiile stabilite pentru solicitantul de acte permise

se sancționează cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

[Alin.(6) art.177 abrogat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

(7) Depășirea perioadei stabilite de lege sau refuzul nemotivat al agentului constatator de a emite prescripția privind sistarea lucrărilor de construcții, la constatarea construcțiilor neautorizate sau a intervențiilor neautorizate la construcțiile existente,

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(8) Depășirea perioadei stabilite de lege sau refuzul nemotivat al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică de a expune concluzia în procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.177 modificat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

[Art.177 completat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.177 modificat prin Legea nr.323 din 24.11.2022, în vigoare 16.01.2023]

[Art.177 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.177 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.177 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 178. Încălcarea regulilor de construire a caselor cu un nivel în localitățile rurale și a căsuțelor de livadă în întovărășirile pomicole

Construirea caselor cu un nivel pentru o familie sau două și a anexelor gospodărești la ele, precum și a construcțiilor provizorii cu suprafețe mai mici de 150 m² în localitățile rurale, a căsuțelor de livadă în întovărășirile pomicole cu încălcarea legislației și a normelor în vigoare privind autorizarea și executarea acestor construcții

se sancționează cu amendă de la 24 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 179. Construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente

Executarea construcțiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare și reparație capitală a clădirilor și edificiilor, indiferent de tipul de proprietate și de destinație, fără autorizație de construcție, eliberată în modul stabilit,

se sancționează cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.179 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 180. Încălcarea legislației cu privire la locuințe

(1) Încălcarea modului de evidență a persoanelor care beneficiază de dreptul la îmbunătățirea condițiilor locative din fondul locuințelor sociale, a modului de scoatere din evidență și de acordare a locuințelor persoanelor din această categorie, nerespectarea termenelor de instalare a locatarilor în locuințe

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Încălcarea modului de repartizare a locuinței din fondurile locuințelor de manevră, căminelor și azilurilor

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție

de răspundere.

(3) Încălcarea prevederilor legale privind termenele de încheiere a contractelor de locațiune între chiriaș și proprietarul locuinței

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Nerespectarea regulilor și normelor de folosire, deservire tehnică și de întreținere sanitară a locuințelor, a locurilor și a instalațiilor de uz comun, a terenurilor aferente blocurilor locative

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

(5) Încălcarea clauzelor contractului de locațiune

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Alin.(6) art.180 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(7) Încălcarea modalității de alegere a gestionarului fondului locativ

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Încălcarea normelor privind instituirea, reorganizarea sau lichidarea asociației de proprietari ai locuințelor privatizate sau a asociației de coproprietari în condominiu

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Încălcarea condițiilor și termenelor de transmitere a terenurilor aferente blocurilor locative în administrarea asociațiilor de coproprietari în condominiu, asociațiilor de proprietari ai locuințelor privatizate sau ai cooperativelor de construcție a locuințelor

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Refuzul neîntemeiat de a întocmi actele de transmitere a blocului locativ de la balanța gestionarului în gestiunea asociației de coproprietari în condominiu sau asociației de proprietari ai locuințelor privatizate și încălcarea termenului de 30 de zile, după adresarea oficială a organelor de conducere ale asociației, pentru luarea deciziei de transmitere a blocului

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Eschivarea părților de la încheierea contractelor de prestare a serviciilor de gospodărie comunală și necomunală în fondul locativ în termenele și în condițiile stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

(12) Schimbarea destinației locuințelor, prin trecerea lor din fondul public de locuințe în categoria încăperilor cu altă destinație decât cea de locuință, cu încălcarea prevederilor legislației

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(13) Trecerea locuințelor în categoria celor cu altă destinație decât cea de locuință în blocurile locative cu apartamente proprietate privată cu încălcarea prevederilor legislației

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea

de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(14) Refuzul nemotivat al proprietarului sau al locatarului să asigure accesul în locuință sau în încăperea cu altă destinație decât cea de locuință din blocul locativ al administratorului asociației de proprietari în condominiu sau al întreprinderii de gestionare a fondului locativ din care face parte locuința sau încăperea, precum și al reprezentantului acestora, la rețelele ingineresti de uz comun din locuința sa și la elementele constructive ale proprietății comune în cazul în care este necesar să se inspecteze, să se repare sau să se înlocuiască unele elemente din proprietatea comună la care se poate avea acces numai din locuința respectivă, în cazul inspectărilor planificate ale stării tehnice a clădirilor, verificării corectitudinii montării, sigilării și funcționării contoarelor, conform actelor normative în vigoare, precum și în cazul preluării informației echipamentelor de măsurare respective

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(15) Folosirea ascensoarelor de pasageri pentru transportarea deșeurilor neambalate și a materialelor de construcție care depășesc limita greutății permise după caracteristica tehnică a ascensorului

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(16) Executarea lucrărilor de supraetajare și mansardare pe timp de iarnă

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 360 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(17) Eschivarea proprietarului sau administratorului asociației de proprietari în condominiu sau a întreprinderii de gestionare a fondului locativ de la menținerea în stare de siguranță a construcțiilor deținute sau, după caz, gestionate, de la întreprinderea măsurilor de asigurare a integrității elementelor constructive ale acestora, a elementelor decorative și instalațiilor amplasate pe fațadele construcțiilor

se sancționează cu amendă în mărime de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(18) Eschivarea proprietarului locuinței sau a locatarului de la regimul stabilit de menținere a curățeniei și de igienizare în interiorul locuinței sau în casele individuale și în construcțiile auxiliare ori eschivarea administratorului asociației de proprietari în condominiu sau a întreprinderii de gestionare a fondului locativ de la regimul stabilit de menținere a curățeniei și de igienizare în locurile de uz comun destinate și folosite pentru trecerea în locuințe (scări, coridoare, cabina ascensorului), precum și în alte spații comune care sînt parte componentă a blocului locativ și a construcțiilor auxiliare,

se sancționează cu amendă în mărime de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 30 de ore, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(19) Debranșarea neautorizată de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minime pentru locuințe

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.180 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.180 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 180¹. Încălcarea regulilor cu privire la accesul vehiculelor utilizate cu sistem de alimentare cu gaze în parcările subterane sau parcările supraterane de tip închis

Încălcarea de către deținătorii de parcări subterane sau parcări supraterane de tip închis a regulilor care interzic accesul vehiculelor utilizate cu sistem de alimentare cu gaze

se sancționează cu amendă de la 15 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 25 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art. 180¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 181. Încălcarea regulilor de asigurare a curățeniei în localitățile urbane și rurale

Încălcarea regulilor de asigurare, în modul stabilit de autoritatea administrației publice locale, a curățeniei în localitățile urbane și rurale

se sancționează cu amendă de la 24 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 100 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 181 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 182. Vătămarea sau tăierea samavolnică a vegetației din zonele verzi ale localităților

Vătămarea vegetației din spațiile verzi, tăierea sau strămutarea ei, fără permisiunea autorității administrației publice locale, în alte locuri în timpul efectuării construcțiilor pe unele terenuri care, în momentul construcției, au zone verzi, precum și neluarea de măsuri pentru protecția zonelor verzi aflate în administrare, atitudinea neglijentă față de ele

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Capitolul XI

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL AGRICOL ȘI SANITAR-VETERINAR

Articolul 183. Introducerea pe teritoriul țării, producerea, comercializarea, promovarea, reambalarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților fără certificate de conformitate, neomologate, interzise, neînregistrate sau contrafăcute

(1) Introducerea pe teritoriul țării, producerea, comercializarea, promovarea ori utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților fără certificate de conformitate, neomologate, interzise sau neînregistrate,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Reambalarea, inclusiv în cantități mici, a produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților fără autorizația/ permisiunea producătorului acestora și a autorităților abilitate

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Producerea, comercializarea, transportarea, păstrarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților contrafăcuți ori fără documentele care să ateste proveniența și calitatea acestora,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea sau administrarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate sau în alte condiții decât cele prevăzute pe etichetă, în prospect ori în specificațiile tehnice ale produsului respectiv sau contrar cerințelor stabilite

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 183 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 184. Încălcarea normelor tehnice privind producerea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor

Producerea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor neconforme după calitate standardelor în vigoare sau fără actele de confirmare a calității de soi și a calității culturale

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 185. Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulțire și săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislație, falsificarea acestora

Producerea, comercializarea, importul, exportul materialului de înmulțire și săditor viticol sau al materialului săditor pomicol fără documentele stabilite de legislație, falsificarea documentelor, falsificarea soiurilor ori a categoriilor biologice, a calității de soi sau a calității culturale a materialului de înmulțire și săditor viticol ori a materialului săditor pomicol

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 186. Înființarea de plantații cu suprafață de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau de soiuri și tipuri de portaltoi neraionate

Înființarea de plantații cu suprafață de peste 0,5 hectare fără proiect, cu material săditor necertificat sau cu soiuri și tipuri de portaltoi neraionate

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 187. Defrișarea neautorizată a plantațiilor pomicole și bacifere

Defrișarea neautorizată a plantațiilor pomicole și bacifere cu suprafață de peste 0,5 hectare

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 188. Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantațiilor pomicole și bacifere

Nerespectarea regimului de carantină fitosanitară, încălcarea tehnologiei de cultivare a plantațiilor pomicole și bacifere, soldată cu pierderi materiale considerabile sau cu distrugerea plantațiilor,

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189. Încălcarea regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante și a buruienilor

(1) Încălcarea intenționată a regulilor de combatere a dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante,

se sancționează cu amendă de la 24 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(1¹) Neîndeplinirea obligației de a combate și preveni răspândirea buruienilor pe terenurile cu destinație agricolă

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Omiterea îndeplinirii la timp sau încălcarea în mod intenționat de către deținătorii de terenuri a măsurilor obligatorii privind combaterea dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante și a buruienilor

se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea, în conformitate cu normele în vigoare, a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților la protecția culturilor agricole și celor silvice fără înregistrarea prealabilă a detaliilor respective în sistemul informațional, precum și introducerea în sistemul informațional a datelor eronate

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.189 modificat prin Legea nr.154 din 09.06.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.189 modificat prin [Legea nr.263 din 23.11.2018](#), în vigoare 21.01.2019]

Articolul 189¹. Încălcarea regulilor de evidență, de transportare, de păstrare sau de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanților

(1) Încălcarea regulilor de evidență, de transportare sau de păstrare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanților

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor de utilizare a produselor de uz fitosanitar ori a fertilizanților ce poate conduce la îmbolnăvirea sau la intoxicarea oamenilor, a animalelor, a insectelor folositoare, la distrugerea completă sau parțială a semănăturilor, a plantațiilor ori a altei vegetații,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Utilizarea produselor de uz fitosanitar din grupele I și II de toxicitate în agricultură și în silvicultură prin intermediul aviației

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(4) Utilizarea produselor de uz fitosanitar din grupele III și IV de toxicitate în agricultură și în silvicultură prin intermediul aviației fără înștiințarea prealabilă a autorităților publice locale despre perioada și termenele de folosire a aviației, precum și în preajma zonelor speciale de producere a materiei prime,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Încălcarea termenelor stabilite de prezentare a informației din registrul de evidență a importului, a comercializării și a stocului produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189². Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcție de răspundere care exercită supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției plantelor

Omiterea îndeplinirii sau îndeplinirea inadecvată a dispozițiilor legale ale persoanelor cu funcții de răspundere care exercită supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției plantelor

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189³. Tăinuirea sau denaturarea informației despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizantii care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu

Tăinuirea sau denaturarea informației despre produsele de uz fitosanitar ori despre fertilizantii care prezintă pericol pentru oameni, animale sau mediu,

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189⁴. Poluarea producției agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți peste limita maximă admisibilă

Poluarea producției agroalimentare, furajere, a materiei prime agricole cu reziduuri de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți peste limita maximă admisibilă

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189⁵. Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecție a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților și a mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

Încălcarea standardelor obligatorii, a normelor sau a regulilor fitosanitare ori de protecție a mediului, a altor acte normative la fabricarea, la importul, la transportarea, la depozitarea, la comercializarea sau la utilizarea produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților și mijloacelor tehnice de aplicare a acestor produse

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 189⁶. Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluțiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum și a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale și a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți

Dejectarea pe sol, în bazine sau în alte surse acvatice a soluțiilor de produse de uz fitosanitar neutilizate, precum și a apelor utilizate la spălarea transportului, a utilajului, a echipamentelor speciale și a ambalajelor de produse de uz fitosanitar sau de fertilizanți,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 189⁷. Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare și de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanților

Încălcarea metodologiei de cercetare, de testare, de experimentare ori de înregistrare de stat a produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanților,

se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 190. Scoaterea producției supuse controlului fitosanitar din punctele de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

Scoaterea producției supuse controlului fitosanitar din porturile fluviale de frontieră (debarcare), din stațiile de cale ferată, din gări (stații) auto, din aeroporturi sau din alte puncte de frontieră fără documente fitosanitare pentru import/export

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 191. Împiedicarea inspectorilor din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a exercita supravegherea și controlul fitosanitar

Împiedicarea în orice mod a inspectorilor din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor de a-și exercita funcțiile de supraveghere și control fitosanitar

se sancționează cu amendă de 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 192. Încălcarea modului stabilit de încercare și raionare a soiurilor de viță-de-vie

Încălcarea modului stabilit de încercare și raionare a soiurilor de viță-de-vie se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 193. Producerea și/sau comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

Producerea și/sau comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol necorespunzător normelor tehnice

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 194. Încălcarea modului stabilit de înființare a plantațiilor viticole

Înființarea de plantații viticole pe o suprafață de peste 0,5 hectare cu soiuri neraionate sau cu material săditor viticol necorespunzător normelor tehnice ori fără proiect sau autorizație, sădirea de noi plantații viticole în locul celor defrișate pînă la expirarea a 3 ani de la defrișare

se sancționează cu amendă de la 6 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 195. Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi și de defrișare a plantațiilor viticole

Încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi și de defrișare a plantațiilor viticole

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 195¹. Încălcarea modului de depunere a declarațiilor referitoare la plantațiile viticole

Neprezentarea în termen sau prezentarea de către deținătorii de plantații viticole a declarațiilor neveridice referitoare la înființarea, înregistrarea în Registrul vitivinicol, reconstrucția/restabilirea și defrișarea plantațiilor viticole

se sancționează cu amendă de la 25 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 195¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 196. Încălcarea normelor sanitar veterinare

(1) Încălcarea normelor sanitar-veterinare, a măsurilor sanitar-veterinare și a indicațiilor legale ale specialiștilor veterinari privind asigurarea ocrotirii sănătății animalelor, folosirea și întreținerea lor corectă, ocrotirea sănătății omului și profilaxia antropozoonozelor, încălcarea altor exigențe reglementate prin normele sanitar-veterinare și a actelor normative în domeniul medicinei veterinare

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Nerespectarea măsurilor de biosecuritate privind împrejmuirea, amenajarea, întreținerea și funcționarea dezinfecțoarelor, vestiarelor și filtrelor-vestiar în exploatații zootehnice, în locurile de aglomerare a animalelor și în unitățile care produc, prelucrează, depozitează produse alimentare, precum și dezinfecția, dezinfecția și deratizarea cu substanțe interzise, efectuarea acestor lucrări în alt mod decît cel stabilit de autoritatea veterinară competentă

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Neamenajarea cimitirelor de animale, a gropilor Bekari, a crematoriilor sau a altor locuri de distrugere a cadavrelor de animale, a deșeurilor de origine animală sau nerespectarea condițiilor de întreținere și de folosire a lor

se sancționează cu amendă de pînă la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Nerespectarea măsurilor de carantină în ce privește termenele și condițiile prevăzute de normele sanitar-veterinare, precum și în cazul bolilor oficial notificabile incluse în lista publicată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Scoaterea sau introducerea, fără acordul autorităților sanitar-veterinare competente ori cu încălcarea măsurilor stabilite de acestea, a unor animale, a unor produse și materiale de orice fel, care pot fi contagioase, din sau în zonele ori obiectivele aflate în carantină

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Tăierea pentru consumul public a animalelor bolnave, suspectate de boli infectocontagioase sau parazitare, comercializarea cărnii și a subproduselor obținute în alte condiții decât cele stabilite în actele normative ce reglementează normele sanitar-veterinare

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Omiterea anunțării autorității sanitar-veterinare competente și a autorității administrației publice locale despre suspiciunea de îmbolnăvire a animalelor sau despre îmbolnăvirea acestora de o boală transmisibilă a animalelor, precum și despre cazurile de sacrificări de necesitate sau de moarte a animalelor,

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Refuzul sau împiedicarea de către proprietarii ori de către deținătorii de animale a sacrificării sau a uciderii animalelor bolnave ori suspecte de boli transmisibile ale animalelor, a distrugerii produselor și subproduselor provenite de la acestea sau a altor obiecte contaminate, în scopul lichidării focarelor și prevenirii difuzării bolilor transmisibile supuse măsurilor oficiale de declarare și carantină,

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Desfășurarea activității sanitar-veterinare neautorizate ori fără certificate sanitar-veterinare cu privire la sănătatea animalelor, la inofensivitatea produselor alimentare, la mișcarea animalelor și transportarea produselor alimentare, la utilizarea metodelor și a mijloacelor care pot influența starea animalelor, inofensivitatea produselor ori indemnitatea mediului, la utilizarea vehiculelor pentru transportul animalelor și al produselor alimentare

se sancționează cu amendă de la 20 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Punerea la dispoziție pe piață a produselor alimentare care nu sînt conforme reglementărilor în domeniul alimentar

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Eliberarea de către operatorii din domeniul alimentar a documentelor privind conformitatea calității, siguranța și igiena produselor alimentare, a produselor sau a subproduselor de origine animală destinate consumului uman fără buletin de analiză, eliberat de laboratorul propriu autorizat sau de alte laboratoare autorizate

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Încălcarea regulilor de import, de export sau de tranzit al animalelor

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(13) Desfășurarea activităților de producere, depozitare, distribuție, comercializare sau transport al hranei pentru animale în lipsa autorizației autorității competente stabilite în Nomenclatorul actelor

permissive din [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și/sau cu încălcarea normelor sanitar-veterinare și/sau fără documente care să ateste calitatea

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(14) Producerea furajelor cu conținut medicamentos prin utilizarea altor produse sau substanțe decât premixurile medicamentate ori utilizarea acestor furaje cu încălcarea [Legii nr.119/2018](#) cu privire la medicamentele de uz veterinar

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(15) Desfășurarea activităților în domeniul alimentar supuse înregistrării pentru siguranța alimentelor în lipsa certificatului de înregistrare oficială în domeniul siguranței alimentelor stabilit de Nomenclatorul actelor permissive din [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.196 modificat prin [Legea nr.156 din 09.06.2022](#), în vigoare 01.07.2022]

[Art.196 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.196 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

Articolul 196¹. Încălcarea normelor sanitar-veterinare în domeniul farmaceutic veterinar și al asistenței medicale veterinare

(1) Practicarea ca profesie a activității farmaceutice veterinare sau a activității de asistență medicală veterinară în lipsa studiilor medicale veterinare

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de emiteră a prescripțiilor veterinare și de eliberare a medicamentelor de uz veterinar

se sancționează cu amendă de la 5 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Desfășurarea activității farmaceutice veterinare în locuri neautorizate

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Lipsa documentelor care atestă proveniența și calitatea medicamentelor de uz veterinar, precum și administrarea medicamentelor de uz veterinar în alte scopuri decât cele pentru care au fost înregistrate

se sancționează cu amendă de la 10 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 110 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea prevederilor legale privind păstrarea evidențelor referitoare la animalele tratate, nerespectarea perioadei de așteptare pentru animalele/păsările tratate sau a produselor obținute de la acestea

se sancționează cu amendă de la 30 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea prevederilor legale care reglementează producerea sau fabricarea, depozitarea, transportarea, distribuția, comercializarea, păstrarea, etichetarea, nimicirea medicamentelor de uz veterinar, a aditivelor pentru hrana animalelor și a hranei pentru animale

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Folosirea antibioticelor în hrana pentru animale în calitate de stimulatori de creștere sau cu scop profilactic

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Netransmiterea către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a notificărilor privind operațiunile de import, producere, export sau utilizare a medicamentelor de uz veterinar și a hranei pentru animale

se sancționează cu amendă de la 30 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Modificarea adusă medicamentelor de uz veterinar înregistrate, prospectelor de utilizare și informațiilor de pe etichetă, de către producători, importatori, fără coordonarea cu autoritatea competentă

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Reambalarea medicamentelor de uz veterinar în afara unităților de fabricație a medicamentelor de uz veterinar și fără autorizația sau permisiunea producătorului acestora în conformitate cu art.9 alin.(2) din [Legea nr.119/2018](#) cu privire la medicamentele de uz veterinar

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Introducerea pe teritoriul țării, fabricarea, distribuirea, comercializarea cu amănuntul și utilizarea medicamentelor de uz veterinar neînregistrate

se sancționează cu amendă de la 80 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 260 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.196¹ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.196¹ în redacția Legii nr.159 din 12.10.2018, în vigoare 09.12.2018]

Capitolul XII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL DIN TRANSPORTURI

Articolul 197. Încălcarea normelor de efectuare a transportului rutier de persoane și mărfuri

(1) Efectuarea transportului rutier de persoane și/sau mărfuri, contra cost, în lipsa la bordul vehiculului rutier a actelor permise sau a documentelor de transport specifice tipului de transport rutier efectuat atunci când deținerea lor la bord este obligatorie conform legii sau necompletarea lor

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate la alte ore de pornire din capetele de rută sau pe alt itinerar decât cel prevăzut în graficul de circulație, conform actului permisiv, cu excepția efectuării curselor suplimentare în conformitate cu prevederile art.90 alin.(4) și (5) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#),

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice cu sau fără 3 puncte de penalizare, cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Împiedicarea sub orice formă a funcționarului organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier, aflat în exercițiul funcțiunii, de a-și exercita activitatea legitimă de control în trafic

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu sau fără 2 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice.

(4) Împiedicarea sub orice formă a funcționarului organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier, aflat în exercițiul funcțiunii, de a-și exercita activitatea legitimă de control la sediu

se sancționează cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Parcarea, în afara operațiunilor de transport rutier, în orașe (municipii) a autobuzelor/autocarelor și a vehiculelor rutiere destinate transportului rutier de mărfuri cu masa maximă

autorizată ce depășește 3,5 tone pe drumuri publice și pe teritoriile adiacente drumurilor publice din intravilanul localității

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Desfășurarea activităților conexe transportului rutier, supuse sau nesupuse autorizării, după caz, cu încălcarea condițiilor specificate la art.88, 96, 110, 111, 119, 120, 126 și 136² din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Amplasarea, în interiorul și/sau pe caroseria unui vehicul rutier, a indicatorului de rută cu indicarea punctelor de plecare/destinație fără a deține autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate pentru ruta dată

se sancționează cu amendă de la 40 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Efectuarea transportului rutier în regim de taxi cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(1) și (2) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Utilizarea platformelor electronice de management cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(3), (4) și (7) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Punerea spre utilizare, pe teritoriul Republicii Moldova, a platformelor electronice de management cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(3) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(11) Admiterea încălcărilor minore ale timpului de muncă și odihnă a conducătorilor auto (conform Acordului european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR)) stipulate în anexa nr.5 din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Admiterea încălcărilor grave ale timpului de muncă și odihnă a conducătorilor auto (conform Acordului european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR)) stipulate în anexa nr.5 din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 până la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(13) Admiterea încălcărilor foarte grave ale timpului de muncă și odihnă a conducătorilor auto (conform Acordului european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR)) stipulate în anexa nr.5 din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 până la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(14) Efectuarea transportului rutier de mărfuri cu depășirea cu cel puțin 20% a masei totale maxime admise pentru vehicule rutiere cu o încărcătură utilă admisibilă care depășește 12 tone sau cu cel puțin 25% pentru vehicule rutiere cu o încărcătură utilă admisibilă care nu depășește 12 tone

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(15) Admiterea efectuării curselor suplimentare în cadrul serviciilor regulate de transport rutier de persoane cu încălcarea prevederilor art.90 alin.(4) și (5) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(16) Nerespectarea, în cadrul desfășurării activității conexe transportului rutier și a activității de

atestare profesională a managerilor de transport rutier și a conducătorilor auto, a obligațiilor prevăzute la art.43 alin.(12), art.45 alin.(2), art.90 alin.(1), art.94 alin.(2) și (3), art.105, 106, 107, art.108 alin.(1) și (3), art.114 alin.(2), art.125 și 133 din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(17) Nerespectarea, în cadrul desfășurării activității de transport rutier, a obligațiilor prevăzute la art.23 alin.(8), art.48, 49, 79, art.312⁶ alin.(4), art.313⁶ alin.(5), art.314² alin.(3), art.622 alin.(1) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#), la art.20 alin.(2) din [Legea nr.60/2012](#) privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(18) Efectuarea transportului rutier de persoane în trafic național pe baza autorizației de transport internațional, cu îmbarcarea/debarcarea persoanelor între două puncte de pe teritoriul Republicii Moldova,

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(19) Punerea spre utilizare, pe teritoriul Republicii Moldova, a sistemelor (platformelor) electronice de management cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(3) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(20) Utilizarea sistemelor (platformelor) electronice de management cu încălcarea prevederilor art.81 alin.(4) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(21) Prezentarea întârziată sau intenționat eronată a informațiilor specificate la art.81 alin.(5) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.197 în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Alin.(14) art.197 abrogat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Alin.(21) art.197 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Alin.(24) art.197 abrogat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.197 modificat prin [Legea nr.284 din 05.10.2023](#), în vigoare 13.12.2023]

[Art.197 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.197 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 197¹. Transportarea ilegală a călătorilor

[Art.197¹ abrogat prin [Legea nr.70 din 14.04.2016](#), în vigoare 13.05.2016]

Articolul 198. Încălcarea regulilor de securitate în transportul feroviar

(1) Punerea pe liniile de cale ferată a unor obiecte, fapt ce ar putea duce la deranjarea circulației trenurilor,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(2) Deteriorarea sau distrugerea liniei de cale ferată, a perdelelor forestiere de protecție, a paravanelor, a grilajelor de protecție contra zăpezii și a altor obiective, a construcțiilor de deservire a căilor ferate, a instalațiilor de semnalizare și de telecomunicații

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(3) Încălcarea regulilor de trecere a transportului cu tracțiune animală și de mînare a vitelor peste linia de cale ferată, precum și de pășunare a vitelor în apropierea liniei de cale ferată,

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 2 la 4 unități convenționale.

(4) Traversarea de către pietoni a liniei de cale ferată în locuri interzise sau încălcarea regulilor de traversare în locuri stabilite

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

Articolul 199. Încălcarea regulilor de navigație

(1) Încălcarea regulilor de navigație în apele interioare, a normelor de capacitate a navelor pentru pasageri; transportarea pasagerilor cu nave nedestinate unui astfel de transport; nerespectarea regulilor de securitate a pasagerilor la îmbarcare, în cursă și la debarcare; folosirea navelor la lucrări neprevăzute inițial în destinația lor; lipsa pe nave a actelor de bord; exploatarea navelor în stare tehnică necorespunzătoare, a căror exploatare este interzisă, sau a navelor reutilate fără autorizație; încălcarea regulilor de încărcare și descărcare, de arimare și stivuire a încărcăturilor la bordul navelor aflate în porturi; deteriorarea intenționată a construcțiilor hidrotehnice, neîngrădirea instalațiilor cu semne de navigație (de zi și de noapte); încălcarea regulilor de intrare și de ieșire din port, de trafic și de staționare a navelor în rada portului; conducerea navelor de către persoane aflate în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe; exploatarea în apele interioare a mijloacelor de transport naval (inclusiv de tonaj mic) care nu sînt înregistrate în mod corespunzător; exploatarea navelor de către membrii de echipaj fără calificarea corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de un an.

(2) Distrugerea, deteriorarea, smulgerea, mutarea intenționată a semnelor de navigație plutitoare și riverane fără permisiunea organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului naval, instalarea de garduri și de alte instrumente de pescuit dincolo de locurile stabilite în acest scop fără a se coordona cu organul de specialitate al administrației publice în domeniul transportului naval

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(3) Efectuarea fără permisiunea organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului naval a lucrărilor de scafandrier, de dragaj și de foraj în apele interioare, inclusiv în cele portuare, ranfluarea bunurilor scufundate, efectuarea altor lucrări care pot afecta securitatea navigației, precum și nerespectarea regulilor de semnalizare în timpul unor astfel de lucrări

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea de către personalul navelor fluviale a regulilor de navigație și de staționare a navelor în apele interioare, emiterea necondiționată a semnalelor luminoase și sonore, purtarea luminilor și a semnelor de navigație necorespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale.

Articolul 199¹. Exploatarea navei neînregistrate sau înregistrate cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor

(1) Exploatarea navei neînregistrate conform prevederilor legislației cu privire la transportul naval se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Exploatarea navei înregistrate în unul dintre registrele prevăzute de legislația cu privire la transportul naval cu încălcarea regulilor privind înregistrarea de stat a navelor sau cu omiterea informării despre modificările pasibile de a fi introduse în Registrul de stat al navelor

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199². Încălcarea regulilor de identificare a navei

(1) Exploatarea navei fără inscripția denumirii și/sau a numărului de înregistrare, inclusiv pe

echipamentul de salvare a navei,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Omiterea arborării pavilionului în apele teritoriale ale Republicii Moldova, la sosirea în port, în staționare și la plecare, arborarea în stare necorespunzătoare a pavilionului, precum și refuzul de ridicare a pavoazului la dispoziția dată de căpitănia portului

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 210 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Scoaterea din funcțiune a sistemului automat de identificare a navei

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 102 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199³. Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislației privind echipajul navei

(1) Exploatarea navei cu încălcarea prevederilor legislației privind echipajul minim de siguranță

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea asigurării cu echipaj pentru serviciul de siguranță și de supraveghere a navei aflate în staționare, în iernatic sau scoase din exploatare

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea la bordul navei a timpului de navigație, de întrerupere a navigației și de odihnă al echipajului

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Lipsa la bordul navei a documentelor care atestă pregătirea, instruirea, starea de sănătate și competența membrilor echipajului navei

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199⁴. Încălcarea normelor de securitate și de siguranță la bordul navei

(1) Lipsa instalațiilor antiincendiarie sau a echipamentului antiincendiar la bordul navei

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Executarea lucrărilor cu foc deschis la bordul navei fără permis de lucru în acest sens

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199⁵. Încălcarea normelor de siguranță și de securitate la exploatarea navelor

(1) Intrarea în, ieșirea din și deplasarea în acvatoriul portuar a navelor pentru executarea manevrelor, a operațiunilor de acostare sau de altă natură fără utilizarea remorcherelor, în cazul în care utilizarea acestora este obligatorie,

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea condițiilor de remorcaj stabilite, în cazul în care utilizarea remorcherelor este obligatorie,

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea scărilor sau a schelelor de acces la bordul navei în stare tehnică necorespunzătoare se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor privind transportarea, transbordarea, păstrarea sau manipularea mărfurilor periculoase în apele teritoriale ale Republicii Moldova, la sosirea în port, în staționare sau la plecarea din port

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Omiterea transmiterii înainte de intrarea în port a notificărilor privind tipurile și cantitatea de deșeuri aflate la bordul navei, transmiterea unor date eronate sau înregistrarea necorespunzătoare a acestora

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Omiterea predării, predarea parțială sau stocarea deșeurilor generate la bordul navelor ori a reziduurilor de marfă

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Încărcarea navei peste limita capacității de încărcare stabilită în documentele de bord sau contrar condițiilor de navigație

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea măsurilor de asigurare a funcționării sistemului de iluminare a navei, a mijloacelor de comunicare, precum și a echipamentelor și instalațiilor de siguranță ale navei se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199⁶. Încălcarea regimului operațiunilor de pilotaj al navei

(1) Navigarea fără pilot, executarea manevrelor fără pilot la bordul navei se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Operarea navei în afara zonelor de navigație, contrar prescripțiilor stabilite în documentele navei sau contrar actelor de stare tehnică a navei

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Pilotarea navei de către o persoană care nu posedă document de atestare sau certificat de competență

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 102 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199⁷. Încălcarea normelor de securitate și de siguranță în port

(1) Încălcarea cerințelor sau a procedurilor de buncherare în siguranță a navei

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Îmbarcarea, debarcarea pasagerilor în alte locuri decât în cele special amenajate sau aprobate

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Legarea navei de instalațiile portuare care nu sînt destinate acestui scop

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Părăsirea navei fără a o pune în siguranță sau obstrucționarea navigației în zona de siguranță

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Părăsirea portului, a radei, a locului de acostare fără permisiunea de plecare a autorității din domeniul transportului naval și/sau a căpitaniei portului

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea de către operatorul portului/terminalului a cerințelor și/sau a procedurilor privind încărcarea și/sau descărcarea în siguranță a navei

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199⁸. Încălcarea regimului de organizare și de întreținere a parcurilor reci și a iernaticelor pentru nave

(1) Încălcarea prescripțiilor privind organizarea parcurilor reci sau a iernaticelor pentru nave

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea măsurilor de siguranță și de securitate în iernatic, a prescripțiilor sau a instrucțiunilor autorității competente ori ale căpitaniei portului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199⁹. Încălcarea regimului de construcție, de reconstrucție, de reparație sau de dezmembrare a navei

(1) Construcția, reconstrucția, repararea, dezmembrarea totală sau parțială a navei în lipsa autorizației autorității din domeniul transportului naval

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 78 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitatea pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Construcția, reconstrucția, repararea sau dezmembrarea navei cu încălcarea prescripțiilor

autorizației ori a proiectului tehnic

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitatea pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 199¹⁰. Încălcarea regimului de construcții pe căile navigabile interne

(1) Instalarea sau construcția podurilor, instalarea conductelor sau a altor rețele de comunicare sau de curent electric peste ori sub apele navigabile în lipsa autorizației autorității din domeniul transportului naval, precum și omiterea semnalizării acestor locuri

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea semnalizării locurilor pe căile navigabile interne în care se desfășoară lucrări de construcție

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199¹¹. Încălcarea regimului de păstrare a documentelor

Distrugerea sau deteriorarea intenționată a legitimației, a documentului de atestare, a certificatului de competență, a brevetului sau a certificatului de capacitate a personalului navigan

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199¹². Încălcarea regimului de control și de supraveghere a siguranței și a securității navei

(1) Refuzul de a pune la dispoziția autorității din domeniul transportului naval documentele sau informațiile solicitate în cadrul activității de control sau de supraveghere a navei ori a personalului navigant, prezentarea unor informații eronate sau incomplete, împiedicarea reprezentantului autorității din domeniul transportului naval de a efectua inspecția navei, a parcurilor ori a iernaticelor pentru nave

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Omiterea îndeplinirii prescripțiilor legale ale autorității din domeniul transportului naval privind înlăturarea abaterilor de la prevederile legislației în domeniul transportului naval se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 199¹³. Încălcarea regimului de siguranță la bordul navei

(1) Lipsa la bordul navelor a materialelor și instalațiilor de menținere a vitalității navei se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Lipsa la bordul navei a rolului de abandon, de om la apă și de incendiu se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art. 199¹³ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 200. Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele

(1) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu vehicule

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele pe calea ferată se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu nave pe ape interioare

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Manipularea, stivuirea, depozitarea sau separarea necorespunzătoare a încărcăturilor explozive, ușor inflamabile, radioactive sau toxice în alte locuri decât cele stabilite pentru astfel de operațiuni

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.200 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 200¹. Încălcarea regulilor traficului de mărfuri periculoase

(1) Transportarea mărfurilor periculoase interzise la transport

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea scurgerilor substanțelor periculoase la transportarea mărfurilor periculoase

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Utilizarea unui vehicul interzis pentru transportarea mărfurilor periculoase sau transportarea lor în condiții de izolare interzise sau neaprobate

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Transportarea mărfurilor periculoase cu un vehicul fără certificatul de agreare, certificatul de competență profesională, documentația de transportare a mărfurilor periculoase și instrucțiuni scrise pentru conducătorul auto conform reglementărilor specifice transportului rutier de mărfuri periculoase

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Nerespectarea dispozițiilor de limitare a cantităților de mărfuri periculoase transportate cu o unitate de transport

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Transportarea mărfurilor periculoase fără indicarea acestora în documentația de transportare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Transportarea mărfurilor periculoase fără placardarea și marcarea vehiculului

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Nedeținerea de către conducătorul auto a certificatului de pregătire profesională specială

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(9) Lipsa la bordul vehiculului a echipamentelor conform Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (ADR) sau conform instrucțiunilor scrise

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Nedesemnarea consilierului de siguranță în cadrul întreprinderii se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.200¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 201. Încălcarea regulilor de asigurare a integrității încărcăturilor

(1) Deteriorarea intenționată a materialului rulant, a containerelor, a mijloacelor flotante și a vehiculelor, destinate traficului de încărcături, a dispozitivelor de trafic se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale.

(2) Deteriorarea sigiliului și a dispozitivelor de închidere ale vehiculelor, remorcilor, containerelor, vagoanelor de marfă, calelor și ale altor magazii de nave, deteriorarea unităților de încărcături sau a ambalajului lor, a pachetelor, grilajelor de la magaziiile de mărfuri, de la stațiile de autocamioane, de la stațiile de cale ferată, de la punctele (rampele) de containere, din porturi (debarcadere) și depozite, care se folosesc la executarea operațiunilor legate de traficul de mărfuri, se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(3) Aflarea fără permisiune pe teritoriul magaziiilor de mărfuri, al punctelor (rampelor) de containere, al zonelor (sectoarelor) de manipulare a mărfurilor de la stațiile de autocamioane, de la stațiile de cale ferată, din porturi (debarcadere), al ecluzelor și al depozitelor se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

[Art.201 modificat prin [Legea nr.237 din 24.12.2021](#), în vigoare 14.02.2022]

Articolul 202. Deteriorarea intenționată a transportului în comun și a echipamentului interior

Deteriorarea intenționată a vehiculelor de transport în comun, a vagoanelor de călători și a locomotivelor, a navelor, precum și a echipamentului lor interior, se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 60 de ore.

Articolul 203. Încălcarea regulilor de conduită de către pasagerii și conducătorii vehiculelor

(1) Urcarea sau coborîrea din mersul vehiculului, călătoria pe scările, pe acoperișul vagoanelor de tren și alte locuri interzise, oprirea neautorizată, fără necesitate, a trenului, călătoria neautorizată în trenul de mărfuri

se sancționează cu amendă de la 3 la 9 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 40 de ore.

(2) Aruncarea deșeurilor și altor obiecte pe fereastra sau pe ușa vehiculului, vagonului și peste bordul navei

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 204. Călătoria fără bilet de călătorie

(1) Călătoria fără bilet de călătorie cu transportul urban în comun se sancționează cu amendă de la una la 3 unități convenționale.

(2) Călătoria fără bilet de călătorie cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate, feroviar sau naval,

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(3) Omiterea achitării costului biletului de călătorie de către însoțitor pentru copilul pe care îl însoțește, conform prevederilor legale, în transportul urban în comun se sancționează cu amendă de la una la 3 unități convenționale.

(4) Refuzul de a prezenta biletul de călătorie la cererea persoanei cu drept de control se sancționează cu amendă de la una la 3 unități convenționale.

(5) Omiterea achitării costului biletului de călătorie de către însoțitor pentru copilul pe care îl însoțește, conform prevederilor legale, pentru călătoria cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate, feroviar sau naval,

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(6) Admiterea plecării fără bilet de călătorie de pe teritoriul autogării cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul vehiculului sau de către persoana responsabilă de aprobarea ieșirii în cursă a unității de transport de pe teritoriul autogării,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale.

(7) Omiterea eliberării pe traseu a biletului de călătorie în transportul urban în comun ori în transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul vehiculului sau de către persoana responsabilă de taxarea călătoriei

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale.

(8) Admiterea călătoriei fără bilet de călătorie în transportul feroviar sau naval, de către persoana responsabilă de îmbarcarea călătorilor sau persoana responsabilă de taxarea călătoriei

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

[Art.204 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 205. Falsificarea biletelor și tichetelor și/sau comercializarea biletelor și tichetelor false

Falsificarea biletelor și tichetelor, punerea în comercializare și comercializarea biletelor și tichetelor false pentru transport urban în comun, cu autobuze interurbane și internaționale, cu trenuri suburbane, cu trenuri locale și de lung parcurs, cu nave fluviale

se sancționează cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale.

Articolul 206. Încălcarea regulilor de înregistrare și de evidență a navelor, de folosire a navelor și a debarcaderelor

(1) Încălcarea regulilor de înregistrare și de evidență a navelor aflate sub controlul căpitaniei portului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de folosire a navelor și a debarcaderelor

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 207. Admiterea exploatării vehiculelor, a locomotivelor și a vagoanelor, a navelor cu încălcarea regulilor de exploatare

(1) Admiterea exploatării vehiculelor reutilate fără autorizația de rigoare sau a celor care nu sînt dotate, în cazurile stabilite de Guvern, cu tahograf funcțional, certificat sau omologat și verificat metrologic (cu excepția vehiculelor fără autopropulsie), ori a celor care nu au trecut controlul tehnic de stat

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea exploatării locomotivelor și a vagoanelor, a navelor cu vicii ce au determinat interzicerea exploatării lor, a celor reutilate fără autorizația corespunzătoare, a celor care nu sînt înregistrate în modul stabilit de legislație, a celor care nu au trecut controlul tehnic de stat

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.207 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.207 în redacția [Legii nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 207¹. Nerespectarea capacității maxime de îmbarcare în transportul autorizat de persoane

Depășirea de către conducătorul auto a capacității maxime de îmbarcare în autobuze, autocare sau autoturisme la efectuarea operațiunilor de transport rutier regulat, regulat special, ocazional sau în cont propriu

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale.

[Art.207¹ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 208. Încălcarea regulilor de siguranță a zborurilor

(1) Amplasarea ori lăsarea în zona aeroportului (aerodromului) a unor indicatoare sau a unor instalații asemănătoare indicatoarelor ori instalațiilor de marcaj ale aeroportului (aerodromului), aprinderea ori declanșarea materialelor pirotehnice sau lansarea în aer a oricăror obiecte fără permisiunea Autorității Aeronautice Civile, instalarea obiectelor ori plantarea culturilor care pot conduce la aglomerarea păsărilor

se sancționează cu amendă de la 15 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Neexecutarea prescripției, necontestate potrivit legislației cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător, ce ține de respectarea regulilor de amplasare a indicatoarelor și a instalațiilor de marcaj sau de semnalizare de noapte și de zi pe clădiri și pe alte imobile

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Distrugerea, deteriorarea ori perturbarea funcționării utilajelor sau a indicatoarelor aeroportului (aerodromului), a utilajelor de navigație aeriană, a aeronavelor sau a utilajelor acestora

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Amplasarea construcțiilor, a instalațiilor sau a obiectelor ori efectuarea altor lucrări asupra acestora în zona aeroportului (aerodromului) fără permisiunea Autorității Aeronautice Civile

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.208 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 209. Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) și la obiectele amplasate pe acest teritoriu

Încălcarea regimului de acces limitat pe teritoriul aeroportului (aerodromului) și la obiectele amplasate pe acest teritoriu

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

Articolul 210. Încălcarea regulilor de conduită în aeronavă

(1) Neîndeplinirea de către persoanele care se află la bordul aeronavei a dispozițiilor date de comandantul aeronavei

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale.

(2) Încălcarea regulilor de utilizare a aparatelor electronice la bordul aeronavei

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 2 la 4 unități convenționale.

Articolul 211. Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice

(1) Încălcarea regulilor de exploatare a tehnicii aeronautice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Lipsa la bordul aeronavei a documentelor obligatorii stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 212. Încălcarea cerințelor care au stat la baza certificării/autorizării agenților aeronautici și încălcarea standardelor operaționale

(1) Încălcarea cerințelor care au stat la baza certificării/autorizării agenților aeronautici sau încălcarea standardelor operaționale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Operarea aeronavei cu încălcarea privilegiilor de operare stabilite în certificatul/autorizația de operator aerian

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 213. Încălcarea regulilor referitoare la procedura de deservire la sol a aeronavelor

Încălcarea regulilor referitoare la condițiile de deservire la sol a aeronavelor

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 214. Încălcarea regulilor de autorizare a personalului aeronautic

(1) Îndeplinirea de către personalul aeronautic (piloți, însoțitori de bord, ingineri, navigatori, operatori de bord, controlori de trafic aerian, specialiști de întreținere tehnică a aeronavelor) a atribuțiilor în lipsa documentului de autorizare corespunzător

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

(2) Aceeași acțiune efectuată în posesia documentului de autorizare cu termenul de valabilitate expirat se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale cu privarea de dreptul de exercitare a atribuțiilor pe o perioadă de 6 luni.

(3) Acțiunile specificate la alin.(1) și (2) admise de administrația întreprinderii/ organizației în care este angajat personalul aeronautic

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Sub incidența prezentului articol cade și îndeplinirea atribuțiilor în cazul calificărilor speciale cu termen expirat sau al lipsei acestora, precum și în cazul certificatului medical cu termen expirat sau al lipsei acestuia.

Articolul 215. Încălcarea normelor de evidență a timpului de muncă, timpului de zbor și a timpului de odihnă al personalului aeronautic

Încălcarea, în cadrul întreprinderilor care exploatează aeronave, a normelor de evidență a timpului de muncă, timpului de zbor și a timpului de odihnă al personalului aeronautic, neefectuarea evidenței timpului de muncă, timpului de zbor și a timpului de odihnă al membrilor echipajelor de zbor

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 216. Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei

(1) Încălcarea regulilor de transport al încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei

se sancționează cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Admiterea de către administrația agentului aeronautic a transportului sau transportul încărcăturilor periculoase la bordul aeronavei în lipsa autorizației corespunzătoare se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu

amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.216 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 217. Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare și de centrare a aeronavei

Încălcarea normelor referitoare la masa maximă admisă de decolare și de centrare a aeronavei, calculată pentru condițiile de zbor,

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 218. Împiedicarea accesului la documentele referitoare la aeronavele exploatare

Refuzul de a pune la dispoziția inspectorilor documentele referitoare la aeronavele exploatare și de a permite efectuarea inspecției întreprinderii/ organizației

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 219. Încălcarea cerințelor de asigurare de către agenții aeronautici

Încălcarea de către agenții aeronautici a cerințelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă față de călători stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 220. Omiterea informării autorităților competente despre producerea evenimentelor aeronautice

Omiterea informării autorităților competente, în termenul stabilit de legislație, despre producerea evenimentelor aeronautice care urmau a fi raportate în mod obligatoriu de către agentul aeronautic

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.220 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 220¹. Desfășurarea activității în domeniul aviației civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare

Desfășurarea de către agenții aeronautici a activității în domeniul aviației civile în lipsa documentelor de certificare/autorizare corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.220¹ modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 220². Omiterea executării prevederilor prescripției inspectoriale

Omiterea executării în termenul stabilit ori executarea necorespunzătoare a prevederilor prescripției inspectoriale de către persoanele fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 220³. Împiedicarea efectuării inspecției aeronautice

(1) Împiedicarea accesului inspectorilor aeronautici pe teritoriul și către obiectele agenților

aeronautici, precum și la bordul aeronavelor înmatriculate în Republica Moldova, în vederea desfășurării inspecției aeronautice,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul prezentării documentelor sau a informațiilor solicitate de către inspectorul aeronautic în exercițiul funcțiunii

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicate persoanei juridice.

[Art.220³ modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 220⁴. Încălcarea regulilor de operare a aparatelor de zbor ultraușoare și a aeronavelor ușoare

Operarea aparatelor de zbor ultraușoare sau a aeronavelor ușoare cu încălcarea reglementărilor legislației

se sancționează cu amendă de la 30 la 48 de unități convenționale.

Articolul 220⁵. Exercițarea atribuțiilor de serviciu în stare de ebrietate

Conducerea și/sau dirijarea aeronavei de către pilot, îndeplinirea atribuțiilor de serviciu de către însoțitorul de bord, de către controlorul de trafic aerian sau de către tehnician în stare de ebrietate ori sub influența drogurilor, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe o perioadă de la 6 luni la un an.

[Art.220⁵ modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.220⁵ modificat prin [Legea nr.141 din 13.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

Articolul 220⁶. Utilizarea dispozitivelor de iluminare ce prezintă pericol pentru siguranța zborurilor

Utilizarea neautorizată a dispozitivelor de iluminare spre cabina piloților în orice fază a zborului

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 221. Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a mașinilor autopropulsate și a regulilor de securitate tehnică a vehiculelor

(1) Prestarea serviciilor de deservire tehnică și de reparație a vehiculelor în lipsa certificatului de conformitate sau, după caz, în lipsa certificatului cu privire la înregistrarea accidentului

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea regulilor de exploatare tehnică a tractoarelor, combinelor, a altor mașini agricole autopropulsate, a mașinilor de construcție a drumurilor, încălcarea regulilor de securitate tehnică

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Eliberarea dovezii de inspecție tehnică periodică a vehiculelor sau remorcilor acestora care nu au fost prezentate pe linia de testare sau care nu au fost supuse încercărilor prescrise cu calificativele stabilite de normele tehnice ori eliberarea acestei dovezi pentru alte categorii de vehicule decât cele pentru care este autorizată unitatea de inspecție tehnică

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Admiterea spre desfășurarea activității de inspecție tehnică periodică a persoanelor neatestatate

conform prevederilor [Codului transporturilor rutiere](#)

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Neeliberarea certificatelor de garanție pentru lucrările executate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Neasigurarea de către întreprinderile autorizate a evidenței vehiculelor scoase din uz, asupra cărora s-a derulat activitatea de dezmembrare, și/sau lipsa evidenței modului de tratare a caroseriilor/șasiurilor rezultate din activitatea de dezmembrare, și/sau lipsa containerelor pentru depozitarea bateriilor de acumulare (acumulatoarelor), și/sau lipsa rezervoarelor pentru depozitarea lichidelor de la vehiculele scoase din uz

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.221 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 221¹. Încălcarea legislației privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la mijloacele de transport în comun

(1) Neîndeplinirea și nerespectarea normativelor în vigoare de amenajare și de adaptare a mijloacelor de transport în comun auto, electric urban, aerian, naval și feroviar pentru a asigura accesul și folosirea acestora de către persoanele cu dizabilități

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea adaptării, rezervării și semnalizării prin semnul internațional a cel puțin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de 2 locuri, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități locomotorii în spațiile de parcare de pe lângă clădirile de utilitate publică, precum și în cele organizate,

se sancționează cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 180 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 222. Încălcarea regulilor de securitate în construcția, exploatarea și repararea conductelor magistrale

Încălcarea regulilor de securitate în construcția, exploatarea și repararea conductelor magistrale

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 223. Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulației rutiere, altor instalații rutiere

(1) Deteriorarea drumurilor, pasajelor de nivel, mijloacelor tehnice de dirijare a circulației rutiere, altor instalații rutiere, precum și crearea intenționată de obstacole în circulația rutieră

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1), comise din imprudență

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale.

[Art.223 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 224. Încălcarea regulilor de folosire a drumurilor la circulația vehiculelor

(1) Circulația pe drumuri cu structură rutieră capitală a vehiculelor cu șenile, a vehiculelor echipate cu pneuri utilizate cu crampeane (în lipsa pe suprafața carosabilului a zăpezii, gheții sau poleiului, excepție fiind cazurile când se atestă o diferență esențială a condițiilor meteo pe întreg teritoriul Republicii Moldova), a vehiculelor cu tracțiune animală, precum și a celor neechipate corespunzător, care

transportă încărcături neacoperite cu prelată a căror scurgere provoacă poluarea învelișului rutier, a terenurilor adiacente drumurilor sau încetinirea circulației rutiere,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(1¹) Circulația pe drumurile publice cu structură rutieră capitală și cu structură rutieră ușoară a vehiculelor care au pe roți sau în caroserie noroi, materiale de construcție ce se depun pe carosabil sau neluarea măsurilor de spălare a roților vehiculelor care părăsesc șantierul de construcție și care au pe roți noroi sau materiale de construcție ce se depun pe carosabil

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfășurarea activității furnizorilor de bunuri divizibile fără a avea în dotare, în punctele de încărcare a vehiculelor, instalații de cântărire a bunurilor divizibile și/sau a vehiculelor rutiere sau fără a emite și ține evidența tichetelor de cântar, ștampilate și semnate, pentru fiecare vehicul utilizat pentru distribuția rutieră a bunurilor divizibile care pleacă din punctele proprii de încărcare

se sancționează cu amendă de la 252 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neprezentarea de către furnizorii de bunuri divizibile, la solicitarea reprezentanților organelor de control, a tichetelor de cântar eliberate și a documentelor contabile privind bunurile divizibile livrate

se sancționează cu amendă de la 252 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Încărcarea de către furnizorii de bunuri divizibile a vehiculelor rutiere folosite pentru transportul bunurilor divizibile astfel încât masa totală a vehiculului depășește masa totală maximă admisă, corespunzătoare sectorului de drum public unde este amenajat accesul de la punctul de încărcare,

se sancționează cu amendă de la 252 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(5) art.224 abrogat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

(6) Efectuarea transportului rutier de bunuri indivizibile cu depășirea masei totale maxime admise, maselor maxime admise pe axe și/sau dimensiunilor maxime înscrise în autorizația specială de transport

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu suspendarea, în ambele cazuri, a dreptului de utilizare a vehiculului rutier pe un termen de 6 luni.

(7) Efectuarea transportului rutier de bunuri divizibile fără tichetul de cântar eliberat de furnizorul de bunuri divizibile

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(8) Admiterea intrării, de către beneficiarul care recepționează bunuri divizibile distribuite prin rețeaua de drumuri publice, în punctul de descărcare, a vehiculelor fără tichet de cântar eliberat de furnizorul de bunuri divizibile sau a vehiculelor față de care a fost aplicată măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier

se sancționează cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Neprezentarea, de către beneficiarul care recepționează bunuri divizibile, la solicitarea reprezentanților organelor de control, a documentelor contabile privind bunurile divizibile recepționate

se sancționează cu amendă de la 252 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(10) art.224 abrogat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

(11) Nerespectarea de către conducătorii de vehicule sau de către agenții transportatori a cerințelor Regulamentului cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise prin:

a) transportarea încărcăturii sau depășirea masei totale maxime admise și/sau a dimensiunilor maxime admise prin construcție, fără deținerea autorizației speciale pentru transporturile cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise sau ale căror masă totală, sarcină masică pe axă nu

coincind cu informația indicată în autorizație;

b) necoresponderea traseului de deplasare a vehiculului indicat în autorizație, precum și a perioadei de efectuare;

c) nerespectarea de către transportator a cerințelor speciale de transportare, precum și a celor de securitate indicate în autorizație sau în avizul poliției,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(12) Efectuarea transportului rutier cu încălcarea restricțiilor de circulație privind masa totală a vehiculelor, în cazul în care temperatura aerului este mai mare de 30°C,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.224 modificat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

[Art.224 completat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

[Art.224 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 225. Blocarea intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport

(1) Blocarea intenționată a unei benzi de circulație sau a arterelor de transport care a provocat sau care ar putea provoca perturbarea funcționării normale a transportului auto, feroviar, fluvial

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1) însoțite de pericol pentru viața și sănătatea oamenilor ori săvârșite în urma înțelegerii prealabile a unui grup de persoane, ori însoțite de controlul nelegitim al încărcăturii, bagajului sau al documentelor, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.225 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 226. Încălcarea regulilor de folosire a drumului, a zonei de protecție a acestuia și a regulilor de folosire și de protecție a zonei drumului

(1) Aratul unor porțiuni de teren, cositul ierbii, tăierea și vătămarea plantațiilor, destelenirea sau excavarea solului în zona drumului ori în zona de protecție a acestuia, dejectarea în zona drumului a apelor de canalizare, a celor industriale, a celor ameliorative sau a celor de scurgere din instalațiile de evacuare a apei ori din rezervoare, așțarea focului în zona drumului ori în zona de protecție a acestuia fără permisiunea autorității rutiere

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea lucrărilor de construcție, terasament, amenajare, îngrădire, plantarea arborilor și alte lucrări care pot provoca înzăpezirea sau inundarea drumului ori care împiedică vizibilitatea în zona drumului și în zonele de protecție a drumului

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea condițiilor prevăzute în autorizația de amplasare a obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecție a acestuia

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Amplasarea obiectivelor de orice tip în zona drumului sau în zona de protecție a acestuia în lipsa autorizației prevăzute de legislație

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Executarea în zona de protecție a drumului, fără autorizația prevăzută de legislație, a lucrărilor ce ar putea periclita stabilitatea și integritatea acestuia

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.226 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 227. Nerespectarea regulilor de întreținere, de reparație și de reconstrucție a drumurilor

(1) Nerespectarea regulilor de întreținere, de reparație și de reconstrucție a drumurilor, pasajelor și a comunicațiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulației rutiere, nerespectarea termenelor de executare a lucrărilor de reparație și de reconstrucție executate în zona drumurilor, neîntreprinderea măsurilor de asigurare a securității circulației rutiere

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîndeplinirea lucrărilor de amenajare, de reparare și de curățare regulată a pistelor pentru pietoni și a punților de trecere, neexecutarea obligațiilor de întreținere în stare tehnică bună și în curățenie a barierelor de la marginea drumului sau a căilor de acces la drumul public

se sancționează cu amendă de la 6 la 9 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Nerespectarea normativelor în vigoare de construcție, de reparație și de reconstrucție a drumurilor, stațiilor, pasajelor și a comunicațiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulației rutiere, a pistelor pentru pietoni și a punților de trecere sau a căilor de acces la drumurile publice pentru a asigura accesul și folosirea lor de către persoanele cu dizabilități

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Capitolul XIII

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL CIRCULAȚIEI RUTIERE

Articolul 228. Încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor

(1) Exploatarea vehiculelor cu defecte tehnice în sistemul de frînare sau în mecanismul de direcție, în dispozitivele de iluminare ori de semnalizare, exploatarea vehiculelor reutilate fără autorizația de rigoare

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(2) Exploatarea vehiculelor cu defecte tehnice interzisă prin regulile de circulație rutieră, cu excepția vehiculelor avînd defectele menționate la alin.(1), precum și amplasarea neautorizată pe vehicule a publicității

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(3) Exploatarea vehiculelor cu volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale, dacă acestea nu corespund cerințelor prevăzute în Regulamentul circulației rutiere, cu excepția vehiculelor aflate în traficul internațional,

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(3¹) Exploatarea vehiculului ale cărui dispozitive de iluminare sînt echipate cu lămpi care nu corespund modelului prevăzut prin construcție

se sancționează cu amendă de la 20 la 25 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(4) Admiterea în circulație a vehiculelor a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice sau ecologice, precum și a celor care nu sînt înmatriculate ori care nu au fost supuse controlului tehnic de stat, de către persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de

dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(5) Exploatarea vehiculelor echipate cu dispozitive speciale de semnalizare luminoasă și/sau sonoră fără autorizație

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Deținerea, montarea sau exploatarea dispozitivelor care detectează semnalele mijloacelor de determinare a vitezei de deplasare a vehiculelor sau perturbă funcționarea normală a acestora

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(7) Exploatarea vehiculelor cu parbrizul sau cu suprafețele de geam ale portierelor din față umbrite ori pe care sînt amplasate diferite obiecte, care diminuează cîmpul vizual al conducătorului, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere,

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(8) Exploatarea vehiculului utilat cu sistem de alimentare cu gaze la care este expirat termenul de testare periodică a rezervoarelor pentru gaze sau numărul acestora nu corespunde normelor tehnice

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice.

[Art.228 modificat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

[Art.228 modificat prin Legea nr.37 din 29.02.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.228 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.228 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 228¹. Fraudarea datelor odometrului

Fraudarea datelor odometrului la orice tip de vehicul

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.228¹ introdus prin [Legea nr.9 din 02.03.2017](#), în vigoare 31.05.2017]

Articolul 229. Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat, de inspecție tehnică periodică a vehiculelor

(1) Încălcarea regulilor de înmatriculare sau de înregistrare de stat a vehiculelor se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(2) Conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(2¹) Conducerea unui vehicul care nu a fost supus inspecției tehnice periodice

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.”

(3) Exploatarea unui vehicul fără a deține polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pe suport de hârtie sau în format electronic ori în lipsa datelor accesate din sistemul informațional unic aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

[Art.229 modificat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

[Art.229 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.229 modificat prin Legea nr.184 din 07.07.2022, în vigoare 15.07.2022]

Articolul 230. Conducerea unui vehicul cu încălcarea regulilor de amplasare a numărului de înmatriculare sau conducerea unui vehicul fără un astfel de număr

(1) Conducerea unui vehicul avînd numărul de înmatriculare indescifrabil sau avînd placa cu număr de înmatriculare amplasată cu încălcarea standardului

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(1¹) Conducerea unui vehicul având numărul de înmatriculare camuflat sau nestandardizat se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Conducerea unui vehicul fără număr de înmatriculare se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 15 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Conducerea unui vehicul cu un număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia de autoritatea competentă se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de un an.

(3¹) Amplasarea ilegală pe vehicul a unui număr de înmatriculare fals sau neatribuit acestuia de autoritatea competentă sau deținerea unui vehicul cu un astfel de număr se sancționează cu amendă de la 15 la 20 de unități convenționale.

(4) Nesemnalizarea vehiculului cu semnul distinctiv, conform prevederilor Regulamentului circulației rutiere, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat pe timp de noapte sau în condiții de vizibilitate redusă

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(4¹) Neconectarea în faruri a luminii de întâlnire sau a luminii de deplasare pe timp de zi, conform prevederilor Regulamentului circulației rutiere,

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 9 unități convenționale.

(5) Nemenținerea în stare curată a dispozitivelor de iluminare, de semnalizare, a numărului de înmatriculare, a seturilor reflectorizante, a sticlelor de la portierele din față și a parbrizului vehiculului se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la o unitate la 2 unități convenționale.

[Art.230 modificat prin Legea nr.271 din 28.11.2024, în vigoare 18.12.2024]

[Art.230 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.230 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 231. Conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind dreptul de a conduce vehicule

(1) Conducerea vehiculului deținând dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(2) Conducerea vehiculului fără deținerea dreptului de a conduce vehicule (cu excepția conducerii în cazul instruirii, în prezența instructorului) se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau conducerea în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule.

[Alin.(3) art.231 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

(4) Predarea conducerii vehiculului către o persoană care nu deține dreptul de a conduce vehicule (cu excepția instruirii, în prezența instructorului), care este privată de dreptul de a conduce vehicule, căreia îi este suspendată exercitarea dreptului special de a conduce vehicule sau care deține dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

[Alin.(5) art.231 abrogat prin Legea nr.184 din 07.07.2022, în vigoare 15.07.2022]

(6) Conducerea vehiculului de către o persoană al cărei drept de a conduce vehicule este anulat, care este privată de dreptul de a conduce vehicule sau căreia îi este suspendată exercitarea dreptului special de a conduce vehicule

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată

în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile.

[Art.231 modificat prin [Legea nr.35 din 02.03.2023](#), în vigoare 06.07.2023]

[Art.231 completat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

[Art.231 modificat prin [Legea nr.184 din 07.07.2022](#), în vigoare 15.07.2022]

[Art.231 modificat prin [Legea nr.237 din 24.12.2021](#), în vigoare 14.02.2022]

[Art.231 completat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

[Art.231 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 231¹. Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru

Conducerea vehiculului cu număr de înmatriculare eliberat în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender ori cu număr de înmatriculare neutru de către o persoană care are domiciliul în altă localitate decît localitățile din stînga Nistrului, municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni.

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare, aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.231¹ modificat prin [Legea nr.321 din 30.11.2018](#), în vigoare 04.01.2019]

[Art.231¹ introdus prin [Legea nr.170 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.09.2018]

Articolul 231². Încălcarea regulilor de efectuare a instruirii practice a candidaților la conducători de autovehicule pe drumurile publice

(1) Efectuarea instruirii practice a candidaților la conducători de autovehicule pe terenuri care nu corespund condițiilor stabilite de [Legea nr.131/2007](#) privind siguranța traficului rutier sau pe drumurile publice pe itinerare nedeclarate în dosarul de notificare ori pe itinerare necoordonate cu poliția

se sancționează cu amendă de la 20 la 25 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 35 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea instruirii practice de către o persoană care nu este atestată profesional pentru a desfășura această activitate

se sancționează cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.231² introdus prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 232. Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state

(1) Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state sau actul de înmatriculare de stat a vehiculului, sau poliția de asigurare obligatorie de răspundere civilă

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(2) Predarea conducerii vehiculului către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

[Art.232 modificat prin [Legea nr.184 din 07.07.2022](#), în vigoare 15.07.2022]

[Art.232 modificat prin [Legea nr.237 din 24.12.2021](#), în vigoare 14.02.2022]

[Art.232 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 232¹. Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii

Conducerea vehiculului destinat persoanei cu dizabilități ale aparatului locomotor, importat în

condițiile art.49 alin.(3) din [Legea nr.60/2012](#) privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, de către o persoană care nu are asupra sa certificatul confirmativ privind abilitarea cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii, care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

[Art.232¹ introdus prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 232². Conducerea de către o persoană terță a unui vehicul introdus cu scutirea de plata drepturilor de import

Conducerea vehiculului importat în condițiile Legii nr.248/2022 de către o persoană care nu are dreptul de a conduce acest vehicul

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

[Art.232² introdus prin Legea nr.248 din 29.07.2022, în vigoare 01.10.2022]

Articolul 233. Conducerea vehiculului cu depășirea limitelor de alcool admisibile

(1) Conducerea autovehiculului de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,3 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 700 la 1000 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani.

(2) Predarea cu bună-știință a conducerii autovehiculului către o persoană care se află în starea menționată la alin.(1)

se sancționează cu amendă de la 700 la 1000 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani.

(3) Conducerea vehiculului, altul decât cel prevăzut la alin.(1), de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,3 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

(4) Acțiunile prevăzute la alin.(1) și (2) săvârșite de către o persoană care nu deține dreptul de a conduce autovehicule sau care este privată de dreptul de a conduce autovehicule ori în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce autovehicule, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 800 la 1300 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

[Art.233 în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.233 completat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

[Art.233 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

[Art.233 modificat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

[Art.233 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Notă: Se declară neconstituțional textul „amendă de la 400 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 20 la 40 de ore sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile” din art.233 alin.(3), conform [Hot. Curții Constituționale nr.11 din 08.05.2018](#), în vigoare 08.05.2018

[Art.233 modificat prin [Legea nr.141 din 13.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

Articolul 234. Necomunicarea identității persoanei căreia i s-a încredințat conducerea vehiculului

Necomunicarea de către proprietarul sau mandatarul (utilizatorul) vehiculului, la solicitarea poliției, în condițiile art.443¹, a identității persoanei căreia i-a încredințat conducerea sau comunicarea cu bună știință de date eronate privind identitatea acestei persoane

se sancționează cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție

de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.234 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.234 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 235. Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță, a căștii de protecție, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii și a regulilor privind convorbirile radiotelefonice

(1) Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii și a căștii de protecție a motociclistului se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Utilizarea contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere a echipamentelor terminale de comunicații electronice mobile în timpul conducerii vehiculului

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

[Art.235 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 235¹. Încălcarea regulilor de transportare a copiilor cu vârsta de pînă la 12 ani

Transportarea copiilor cu vârsta de pînă la 12 ani contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

[Art.235¹ modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

[Art.235¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 236. Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum

(1) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 40 la 60 km/oră se sancționează cu amendă de la 30 la 36 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(4) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră se sancționează cu amendă de la 45 la 50 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 30 la 45 de zile.

(5) Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum mai mult de 80 km/oră se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 60 la 90 de zile.

(6) Depășirea repetată a vitezei de circulație stabilite la alin.(4), în cursul aceluiași an, se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 90 la 120 de zile.

(7) Depășirea repetată a vitezei de circulație stabilite la alin.(5), în cursul aceluiași an, se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehicule pe un termen de la 120 la 180 de zile.

[Art.236 în redacția Legii nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

[Art.236 modificat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

Articolul 237. Încălcarea regulilor de traversare a liniei de cale ferată

(1) Traversarea de către conducătorul de vehicul a liniei de cale ferată în afara pasajului de nivel se sancționează cu amendă de la 60 la 75 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 20 la 30 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 6 luni.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de traversare a liniei de cale ferată prin pasajul de nivel

se sancționează cu amendă de la 60 la 75 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 30 la 40 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de un an.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor alin.(1) și (2), care a generat riscul producerii unui accident de circulație,

se sancționează cu amendă de la 75 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de 15 zile, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani.

Articolul 238. Încălcarea regulilor de oprire și neacordarea de prioritate pietonilor și altor participanți la traficul rutier

(1) Oprirea în locuri interzise

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(2) Staționarea sau parcarea în locuri interzise

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(3) Neacordarea de prioritate legală pietonilor sau cicliștilor

se sancționează cu amendă de la 30 la 36 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(3¹) Acțiunile specificate la alin.(3), săvârșite repetat în cursul aceluiași an,

se sancționează cu amendă de la 45 la 50 de unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului special de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 30 la 45 de zile.

(4) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor prevăzute la alin.(1)–(3) care a generat o situație de accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 25 la 40 de unități convenționale sau cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.238 modificat prin [Legea nr.35 din 02.03.2023](#), în vigoare 06.07.2023]

[Art.238 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 239. Nerespectarea regulilor de circulație în zonele rezidențiale sau pietonale

(1) Nerespectarea regulilor de circulație în zonele rezidențiale sau pietonale

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor alin.(1) care a generat o situație de accident de circulație sau care a împiedicat ori a intimidat circulația regulamentară a pietonilor sau a cicliștilor

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.239 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 240. Nerespectarea indicatoarelor de semnalizare rutieră și de acordare a priorității de trecere, a altor reguli de circulație rutieră

(1) Nerespectarea de către conducătorul vehiculului a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere și de sens obligatoriu, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație și a celui destinat vehiculelor de rută

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 10 la 12 unități convenționale cu aplicarea a

2 puncte de penalizare.

(1¹) Nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus se sancționează cu amendă de la 12 la 15 unități convenționale.

(1²) Nerespectarea regulilor de circulație privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor și al încărcăturilor sau privind instruirea în conducerea vehiculului se sancționează cu amendă de la 15 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

(2) Neglijarea de către conducătorul de vehicul a semnalului de interzicere al semaforului sau a gestului de interzicere al agentului de circulație se sancționează cu amendă de la 15 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor prevăzute la alin.(1)–(2) care a generat o situație de accident de circulație se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.240 modificat prin [Legea nr.35 din 02.03.2023](#), în vigoare 06.07.2023]

[Art.240 modificat prin [Legea nr.56 din 09.04.2021](#), în vigoare 14.05.2021]

[Art.240 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 241. Neîndeplinirea indicației legale de oprire a vehiculului și de acordare vehiculelor a priorității de trecere

(1) Neîndeplinirea de către conducătorul de vehicul a indicației legale dată de agentul de circulație de a opri vehiculul

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.

(2) Neacordarea priorității de trecere vehiculului cu farurile de semnalizare având lumina albastră sau roșie și cu dispozitivele de semnalizare sonoră specială în funcțiune (vehicul cu regim prioritar de circulație)

se sancționează cu amendă de la 15 la 18 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

(3) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a dispozițiilor prevăzute la alin.(1) și (2) care a generat o situație de accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 3 ani.

[Art.241 modificat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

[Art.241 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 241¹. Încălcarea de către conducătorii de vehicule a regulilor de circulație rutieră prin comportament agresiv

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a prevederilor Regulamentului circulației rutiere, săvârșită prin manifestarea de comportament agresiv,

se sancționează cu amendă de la 30 la 40 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 3 la 15 zile, în toate cazurile cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1) săvârșite de un grup de persoane ori săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată deja pentru această contravenție sau care au generat riscul producerii unui accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 15 la 30 de zile, în toate cazurile cu sau fără privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la un an la 2 ani.

[Art.241¹ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.241¹ introdus prin [Legea nr.8 din 06.04.2017](#), în vigoare 28.07.2017]

Articolul 241². Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă

(1) Încălcarea de către conducătorii de vehicule a normelor de conducere preventivă conform prevederilor [Legii nr.131/2007](#) privind siguranța traficului rutier

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

(2) Săvârșirea repetată a contravenției prevăzute la alin.(1) pe parcursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenție

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

[Art.241² introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 242. Încălcarea regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale ușoare

(1) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri ori cu cauzarea de vătămări corporale neînsemnate victimei

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

(2) Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

[Art.242 completat prin [Legea nr.16 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

Articolul 243. Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier

(1) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de [Legea nr.414/2006](#) cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule,

se sancționează cu amendă de la 40 la 50 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 7 la 10 zile.

(2) Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(2), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de [Legea nr.414/2006](#) cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule,

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 1 la 2 ani, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 40 la 60 de ore, sau cu arest contravențional pe un termen de la 10 la 15 zile.

[Art.243 completat prin [Legea nr.16 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

[Art.243 în redacția [Legii nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

[Art.243 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 243¹. Deplasarea neautorizată în grup pe drumurile publice

Participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepția coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră, se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

[Art.243¹ modificat prin [Legea nr.116 din 09.07.2020](#), în vigoare 27.07.2020]

[Art.243¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 244. Încălcarea regulilor de circulație rutieră care a generat riscul producerii unui accident de circulație

[Art.244 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.244 în redacția [Legii nr.8 din 06.04.2017](#), în vigoare 28.07.2017]

Articolul 245. Încălcarea regulilor de circulație de către pietoni și alți participanți la circulația rutieră

(1) Ignorarea de către pietoni a semnalelor de dirijare a traficului rutier, traversarea părții carosabile a drumului sau deplasarea pe ea în locuri neindicate, nerespectarea indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicție și de sens obligatoriu, a regulilor de deplasare pe drumuri a motocicliștilor, conducătorilor de ciclomotoare, bicicliștilor, vizitiilor și a altor persoane care se folosesc de drum se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 9 unități convenționale.

(1¹) Ignorarea de către pietoni a semnalelor luminoase și sonore ale vehiculelor cu regim prioritar de circulație

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(2) Încălcarea regulilor de circulație, de către persoanele indicate la alin.(1) și (1¹), care a generat o situație de accident de circulație

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

(3) Deplasarea pe drumuri a motocicliștilor, conducătorilor de ciclomotoare, bicicliștilor și vizitiilor în timp ce desfășoară activități ce le distrag atenția, activități manifestate inclusiv prin folosirea echipamentelor terminale de comunicații electronice mobile,

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(4) Săvârșirea repetată a contravențiilor prevăzute la alin.(1), (3) și (4) pe parcursul aceleiași an calendaristic de către o persoană sancționată anterior, printr-o hotărâre/decizie definitivă, pentru această contravenție

se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale.

[Art.245 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Capitolul XIV

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE ȘI AL COMUNICAȚIILOR POȘTALE

[Denumirea modificată prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Articolul 246. Furnizarea neautorizată a rețelelor sau a serviciilor de comunicații electronice sau de comunicații poștale

(1) Furnizarea neautorizată a rețelelor sau a serviciilor de comunicații electronice

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Furnizarea rețelelor sau a serviciilor de comunicații electronice într-o perioadă în care dreptul de furnizare a acestor rețele sau servicii a fost suspendat sau retras

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(3) și (4) art.246 abrogate prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(5) Furnizarea neautorizată a rețelelor sau a serviciilor de comunicații poștale se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Furnizarea rețelelor sau a serviciilor de comunicații poștale într-o perioadă în care dreptul de furnizare a acestor rețele sau servicii a fost suspendat sau retras

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.246 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 247. Nerespectarea condițiilor de autorizare generală

(1) Nerespectarea condițiilor de autorizare generală de către furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice sau de comunicații poștale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea prescripției privind remedierea încălcării obligațiilor stabilite în condițiile de autorizare generală

se sancționează cu amendă de la 45 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.247 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Articolul 248. Utilizarea fără licență și fără permis tehnic a canalelor, a frecvențelor radio, a resurselor de numerotare

(1) Utilizarea fără licență și fără permis tehnic a canalelor, a frecvențelor radio

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Utilizarea fără licență a resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 249. Nerespectarea condițiilor prevăzute în licențele de utilizare a canalelor, a frecvențelor radio, a resurselor de numerotare

(1) Nerespectarea condițiilor prevăzute în licențele de utilizare a canalelor, a frecvențelor radio, a resurselor de numerotare

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Nerespectarea prescripției privind remedierea încălcării obligațiilor stabilite în condițiile licenței se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă

de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 108 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 249¹. Încălcarea legislației și a reglementărilor privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice

(1) Necomunicarea (netransmiterea) autorității de reglementare a informației privind condițiile de acces pe proprietăți și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice stabilite conform legislației și despre oricare modificări și/sau completări ale acestor condiții, de asemenea netransmiterea unei copii de pe materialul cuprinzând aceste condiții, publicat pe pagina web oficială, dacă aceasta există, în termen de 3 zile lucrătoare de la data publicării acestuia

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Nepublicarea în termenul stabilit de legislație a contractului de acces pe proprietatea publică pe pagina web oficială, dacă aceasta există, precum și netransmiterea acestui contract, în copie, autorității de reglementare

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Nepublicarea în termenul stabilit de legislație a deciziei autorității de reglementare sau a hotărârii judecătorești definitive și irevocabile pe pagina web oficială, dacă aceasta există, în cazul în care dreptul de acces asupra unui imobil proprietate publică se exercită în temeiul unuia din aceste documente, ori neaducerea deciziei respective la cunoștința publicului prin alte modalități

se sancționează cu amendă de la 42 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.249¹ introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 01.01.2018]

Articolul 250. Încălcarea legislației, a reglementărilor și a normelor tehnice din domeniul comunicațiilor electronice și al comunicațiilor poștale

(1) Încălcarea normelor tehnice privind mijloacele radioelectronice, utilizate în scopuri civile, care emit unde electromagnetice

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(1¹) art.250 abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Alin.(2)-(2¹) art.250 abrogate prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

(3) Utilizarea sau conectarea la rețelele de comunicații electronice sau de comunicații poștale a echipamentelor de comunicații electronice sau poștale care nu sînt însoțite de declarația de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sînt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Instalarea sau utilizarea neautorizată a echipamentelor de radiocomunicații de emisie în vehicule

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Crearea și operarea neautorizată a mijloacelor de comunicații electronice susceptibile să cauzeze prejudicii sănătății oamenilor care locuiesc în zona lor de influență

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Încălcarea regulilor de protecție a liniilor și instalațiilor de comunicații electronice

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Executarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a liniilor, cablurilor și instalațiilor de comunicații electronice fără autorizația proprietarului acestor linii, cabluri și instalații se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 102 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Instalarea sau utilizarea stațiilor de radiocomunicații, inclusiv a antenelor de emisie, fără coordonarea cu organul abilitat și fără obținerea de la acesta a autorizației de utilizare

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Plasarea pe piață a echipamentelor de comunicații electronice sau poștale care nu sînt însoțite de declarația de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sînt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.250 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.250 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 250¹. Încălcarea legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea

(1) Refuzul neîntemeiat al furnizorului de date de a asigura disponibilitatea datelor și de a furniza date prin intermediul platformei de interoperabilitate, inclusiv prin invocarea, în scopul refuzului, a informațiilor sau datelor eronate, neautentice sau incomplete,

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a presta un serviciu public prin motivarea neprezentării de către solicitant a documentelor, în cazul în care prestatorul serviciului public în cauză are acces la datele conținute în aceste documente prin intermediul platformei de interoperabilitate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la 1 an.

(3) Nerespectarea sau respectarea necorespunzătoare de către participanții la schimbul de date a cerințelor de securitate și confidențialitate față de schimbul de date

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea de către consumator a informațiilor consumate prin platforma de interoperabilitate cu încălcarea sau în afara temeiului și scopului legal declarat

se sancționează cu amendă de la 15 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Neîndeplinirea de către participanții la schimbul de date, în termenul stabilit, a deciziei autorității competente de asigurare a schimbului de date și a interoperabilității privind conectarea la platforma de interoperabilitate sau a deciziei de suspendare a furnizării datelor sau de deconectare de la platforma respectivă

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Schimbul de date transfrontalier efectuat cu încălcarea legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea

se sancționează cu amendă de la 36 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.250¹ introdus prin Legea nr.212 din 27.11.2020, în vigoare 18.01.2021]

Articolul 250². Încălcarea legislației privind modul de furnizare a serviciilor de acces la internet

(1) Aplicarea de către furnizorul de servicii de acces la internet a unor măsuri de gestionare a traficului care excedează măsurile rezonabile de gestionare a traficului, inclusiv discriminarea, blocarea, încetinirea, modificarea, interferarea, degradarea, restricționarea sau imixtiunea în traficul internet de către furnizorul de servicii de acces la internet, indiferent de expeditor și destinatar, de conținutul accesat sau distribuit, de aplicațiile sau serviciile utilizate ori furnizate sau de echipamentul terminal folosit de către utilizatorii finali, cu excepția cazurilor în care acest lucru este necesar și numai atât timp cât este necesar pentru a respecta legislația în vigoare sau măsurile menite să pună în aplicare legislația în vigoare, precum și hotărârile judecătorești sau actele autorităților publice competente, ori pentru a menține integritatea și securitatea rețelei, a serviciilor furnizate prin intermediul rețelei respective și al echipamentelor terminale ale utilizatorilor finali, ori pentru a evita congestiunea iminentă a rețelei și/sau a atenua efectele congestiunii temporare ori excepționale a rețelei, cu condiția că sunt gestionate în mod egal categoriile echivalente de trafic,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea publicării de către furnizorul de servicii de acces la internet, în conformitate cu legislația, a informației privind nivelul de calitate a serviciilor oferite utilizatorilor finali, căile de contestare în cazul oricărei diferențe permanente sau care se repetă la intervale regulate între performanța reală a serviciului de acces la internet și parametrii de calitate specificați în contract, modul în care orice limitare a parametrilor de calitate a acestor servicii poate influența dreptul utilizatorilor finali de a accesa și distribui informații și conținut, de a utiliza și de a pune la dispoziție aplicații și servicii și de a folosi echipamente terminale la alegere, indiferent de locația utilizatorului final sau a furnizorului ori de locația, originea sau destinația informațiilor, a conținutului, a aplicațiilor sau a serviciilor,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.250² introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 251. Încălcarea normelor de emisie electromagnetică și de perturbații industriale admisibile pentru radiorecepție, împiedicarea recepționării programelor audiovizuale sau a funcționării echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice

(1) Producerea în orice mod a perturbațiilor prejudiciabile echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea parametrilor tehnici de emisie autorizați

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Emisia electromagnetică intenționată, care produce perturbații prejudiciabile altor mijloace tehnice de radiocomunicații,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Împiedicarea funcționării echipamentelor sau a rețelelor de comunicații electronice

se sancționează cu avertisment ori cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea normelor de emisie electromagnetică sau de perturbații industriale admisibile pentru radiorecepție, împiedicarea recepționării programelor audiovizuale

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 252. Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate la rețelele de comunicații electronice

Conectarea neautorizată sau admiterea conectării neautorizate a echipamentelor terminale sau a altor mijloace de comunicații electronice la rețelele de comunicații electronice, inclusiv la liniile de abonat,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 253. Refuzul neîntemeiat al furnizorului autorizat de rețele sau de servicii de a conecta la rețele sau la servicii un alt furnizor autorizat de rețele sau de servicii

Refuzul neîntemeiat al unui furnizor autorizat de rețele sau de servicii de a conecta la rețelele sau la serviciile sale un alt furnizor autorizat de rețele sau de servicii

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 254. Executarea lucrărilor în domeniul comunicațiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărârii judecătorești privind executarea acestor lucrări

Executarea lucrărilor în domeniul comunicațiilor electronice fără acordul proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil ori în lipsa hotărârii judecătorești privind executarea acestor lucrări

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 255. Deteriorarea liniilor, a instalațiilor, a echipamentelor de comunicații electronice și comunicații poștale

(1) Deteriorarea din imprudență a liniilor, a instalațiilor, a echipamentelor de comunicații electronice sau comunicații poștale

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 30 de ore, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Deteriorarea intenționată a liniilor, a instalațiilor, a echipamentelor de comunicații electronice sau comunicații poștale

se sancționează cu amendă de la 24 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore, cu amendă de la 42 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 300 de unități

convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.255 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 256. Francarea trimiterilor poștale cu mărci poștale utilizate sau neautorizate

Francarea trimiterilor poștale cu mărci poștale utilizate sau neautorizate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

se sancționează cu amendă de la 2 la 4 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.256 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.256 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

Articolul 257. Confecționarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună știință de mărci poștale false, de clișee ale mașinilor de francare sau de sigilii poștale

Confecționarea pentru desfacere ori desfacerea cu bună știință de mărci poștale false, de clișee ale mașinilor de francare sau de sigilii poștale

se sancționează cu amendă de la 24 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 36 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 258. Predarea spre expediere a obiectelor care prezintă pericol sau a obiectelor cu caracter obscen

Predarea spre expediere prin orice tip de trimitere poștală a obiectelor care, la manipulare sau la transport, prezintă pericol pentru sănătatea oamenilor, a obiectelor cu caracter obscen fără a declara natura lor reală

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 259. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației

Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 259¹. Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor poștale

Refuzul neîntemeiat de a furniza servicii publice în domeniul comunicațiilor poștale

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 259². Împiedicarea activității Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

Refuzul neîntemeiat de a oferi informațiile sau documentele solicitate de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației în procesul exercitării atribuțiilor, prezentarea intenționată a unor informații neautentice sau incomplete, neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate, precum și împiedicarea accesului în încăperile sau pe teritoriul amplasării sistemelor de comunicații electronice al personalului abilitat cu funcții de control al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației pentru efectuarea controlului

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.259² introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 260. Discriminarea la prestarea serviciilor publice în domeniul comunicațiilor electronice, poștale și al tehnologiei informației

[Art.260 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

Articolul 261. Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deținerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației

(1) Proiectarea sau producerea fără scop de comercializare, deținerea sau utilizarea ilegală a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Utilizarea în activitatea particulară de detectiv și de pază a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 262. Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației, nerespectarea altor condiții de licențiere

Încălcarea regulilor de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea ascunsă a informației, în cazul prezenței licenței, nerespectarea altor condiții de licențiere

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Capitolul XV

CONTRAVENȚII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR, FISCALITATEA, ACTIVITATEA VAMALĂ ȘI VALORILE MOBILIARE

Articolul 263. Desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător

(1) Desfășurarea activității de întreprinzător fără înregistrare la organul înregistrării de stat sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.

(2) Desfășurarea activității în baza atestatului de mediator, a licenței de notar, de executor judecătoresc, de avocat sau de expert judiciar care activează în cadrul unui birou de expertiză judiciară, a autorizației pentru activitatea de administrator autorizat, interpret și/sau traducător sau în baza patentei de întreprinzător fără a fi înregistrat ca plătitor de contribuții de asigurări sociale de stat în termen de 10 zile lucrătoare din momentul obținerii dreptului de a desfășura activitatea

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Alin.(3) art.263 abrogat prin [Legea nr.77 din 12.04.2013](#), în vigoare 01.07.2013]

(4) Desfășurarea unei activități de întreprinzător fără autorizație, licență sau certificat, eliberate de autoritatea competentă în temeiul legii,
se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale.

[Alin.(5) art.263 abrogat prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

(6) Desfășurarea activității de întreprinzător cu încălcarea dreptului la denumire, stabilită de lege, și/sau a modului de utilizare a denumirii sau a denumirii oficiale sau istorice a statului, a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului

se sancționează cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6¹) Neexecutarea obligației de modificare a denumirii în cazul retragerii permisiunii de utilizare a denumirii oficiale sau istorice a statului ori a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Desfășurarea activității de întreprinzător fără emblemă comercială sau fără marcă de producție obligatorie prin lege

se sancționează cu amendă de la 6 la 21 de unități convenționale.

[Alin.(8) art.263 abrogat prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

(9) Desfășurarea activității de prestare a serviciilor privind activele virtuale, inclusiv în cazurile în care această activitate este auxiliară/suplimentară activității de bază,
se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale.

[Art.263 modificat prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

[Art.263 completat prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]

[Art.263 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.263 modificat prin [Legea nr.80 din 05.05.2017](#), în vigoare 26.05.2017]

Articolul 263¹. Organizarea de structuri financiare ilegale

Organizarea de structuri financiare, indiferent de denumirea lor, fără înregistrare și fără autorizare în modul prevăzut de legislație, prin care se propune unor persoane să depună ori să colecteze bani sau să se înscrie pe liste, făcându-le să spere câștiguri financiare rezultate din creșterea numărului de persoane recrutate sau înscrise, indiferent cum se realizează această colectare sau înscriere pe liste, în scopul de a obține pentru sine sau pentru un terț un folos material ilicit,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 263². Nedeclararea informației cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi

Nedeclararea, declararea incompletă sau incorectă a informației cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi al/ai persoanelor juridice, al/ai întreprinzătorilor individuali, al/ai fiduciarilor și al/ai construcțiilor juridice similare, neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, precum și lipsa desemnării persoanei responsabile fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele privind beneficiarul efectiv

se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale.

[Art.263² modificat prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

[Art.263² introdus prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]

Articolul 263³. Desfășurarea activității ilicite de transport rutier și a activității de transport conexe

(1) Efectuarea transportului rutier de persoane, contra cost sau în schimbul unei recompense sau al unui alt beneficiu material, fără a fi înregistrat în condițiile [Codului transporturilor rutiere nr.150/2014](#), se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Efectuarea transportului rutier de persoane prin transportarea altor persoane decât cele prevăzute la art.72 lit.c), art.73 lit.c), art.78 lit.b) ale [Codului transporturilor rutiere nr.150/2014](#) se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Amplasarea, în interiorul și/sau pe caroseria unui vehicul rutier neautorizat pentru transportul rutier de persoane, a însemnelor, a înscrisurilor, a dotărilor și a accesoriilor specifice vehiculelor rutiere care efectuează transport rutier de persoane sau în regim de taxi

se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Efectuarea transportului rutier în regim de taxi cu încălcarea prevederilor art.82 alin.(2), ale art.84 alin.(3) din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate speciale, ocazionale și/sau în cont propriu cu încălcarea condițiilor specifice prevăzute la art.71, 74, 75, 77, art.78 alin.(2) și art.79 din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 150 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Efectuarea transportului rutier de mărfuri, contra cost, fără a fi înregistrat în condițiile [Codului transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Efectuarea transportului rutier în cont propriu fără a fi notificat în condițiile [Codului transporturilor rutiere nr.150/2014](#)

se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Desfășurarea activităților conexe transportului rutier supuse înregistrării sau autorizării, după caz, prevăzute la art.86, art.94 alin.(1) lit.e) și f), art.110, 118 și 125 din [Codul transporturilor rutiere nr.150/2014](#), fără a fi înregistrate corespunzător sau fără a deține autorizația respectivă

se sancționează cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(8) săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic de către o persoană sancționată deja pentru această contravenție

se sancționează de la 450 la 550 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Efectuarea transportului rutier în regim neautorizat de cabotaj sau îmbarcarea/debarcarea la cursele tranzit a călătorilor pe teritoriul Republicii Moldova de către un operator de transport străin

se sancționează cu amendă de la 450 la 550 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 800 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.263³ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 263⁴. Prezentarea informației neveridice, incomplete sau incorecte la înregistrarea de stat

Prezentarea de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și construcțiile juridice similare a unor date neveridice, incomplete sau incorecte, necesare la înregistrarea constituirii, la modificarea în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat și din Registrul fiduciilor și

construcțiilor juridice similare, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări,

se sancționează cu amendă de la 300 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei fizice/persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.263⁴ introdus prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

Articolul 264. Participarea ilegală a funcționarului public, a persoanei cu funcție de demnitate publică la activitatea de întreprinzător

Participarea ilegală a funcționarului public, a persoanei cu funcție de demnitate publică la activitatea de întreprinzător prin crearea (fondarea) unor întreprinderi, precum și conducerea directă sau indirectă, prin intermediul unor alte persoane, a activității întreprinderilor

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 265. Achiziționarea, păstrarea, transportul și comercializarea ilegală a valorilor materiale

Achiziționarea, păstrarea, transportul, comercializarea mărfurilor, produselor ori a materiei prime fără dovada originii și a provenienței lor, dacă dispunerea de o asemenea dovadă este obligatorie conform legii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 265¹. Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tănuirea bunurilor gajate, înghețate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate

Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tănuirea bunurilor gajate, înghețate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.265¹ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 266. Încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală

[Art.266 abrogat prin Legea nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]

[Alin.(1) art.266 abrogat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

[Alin.(3) și (4) art.266 abrogate prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

[Alin.(7) art.266 abrogat prin [Legea nr.123 din 07.07.2017](#), în vigoare 01.01.2018]

[Art.266 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.266 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.266 completat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.266 modificat prin [Legea nr.123 din 07.07.2017](#), în vigoare 01.01.2018]

Articolul 266¹. Încălcarea regulilor de gestionare și asigurare a transparenței mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală de către prestatorii de servicii medicale și farmaceutice

(1) Neprezentarea în termenul stabilit de contractul de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, de contractul privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală sau de

actele normative a dărilor de seamă, a rapoartelor și a facturilor fiscale electronice pentru achitarea serviciilor medicale prestate persoanelor asigurate sau prezentarea lor cu date incomplete ori eronate se sancționează cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Utilizarea de către instituțiile medico-sanitare a mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală contrar destinației stabilite de clauzele contractuale se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2¹) Nepublicarea în termenul stabilit de legislație a contractelor de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale), inclusiv a anexelor și acordurilor adiționale, a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate, a deciziilor organului suprem de deliberare și decizie (în partea ce ține de utilizarea mijloacelor financiare aferente contractelor de acordare a asistenței medicale și contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate), a dării de seamă privind utilizarea mijloacelor financiare obținute din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală,

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.266¹ modificat prin Legea nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]

[Art.266¹ modificat prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]

[Art.266¹ modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 266². Încălcarea de către Compania Națională de Asigurări în Medicină a regulilor privind publicarea pe pagina web oficială a informațiilor oficiale

Nepublicarea, în termenul stabilit de legislație, a contractelor de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale), a anexelor și a acordurilor adiționale, a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și a informației, pe fiecare contract, privind achitarea sumelor compensate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru anul precedent, a contractelor încheiate din mijloacele financiare, altele decât cele ale fondului pentru achitarea serviciilor medicale și farmaceutice, a raportului anual privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, a deciziilor Consiliului de administrație al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină pe pagina sa web oficială

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.266² introdus prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]

Articolul 267. Comerțul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată

Comerțul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată prin lege se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

[Art.267 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 268. Atribuirea ilegală de proprietăți profilactice, curative produselor

Atribuirea ilegală de către producători, vânzători, prin etichetare, precum și prin publicitate, de proprietăți profilactice, curative produselor ori referirea la astfel de proprietăți fără ca acestea să fie autorizate

se sancționează cu amendă de la 48 la 78 de unități convenționale.

[Art.268 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 269. Încălcarea cerințelor privind producerea, depozitarea, plasarea pe piață, comercializarea produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare

Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative sau declarate prin:

a) producerea, importul, depozitarea, plasarea pe piață sau comercializarea produselor, prestarea

serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale (cerințe privind asigurarea inofensivității produselor și serviciilor pentru viața și sănătatea oamenilor) și/sau cu încălcarea cerințelor privind protecția intereselor consumatorilor, manifestată prin lipsa informației cu privire la:

- denumirea produsului alimentar;
- lista ingredientelor, orice ingredient sau adjuvant tehnologic ori substanță care provoacă alergii sau intoleranță, utilizată la fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și încă prezentă în produsul finit;
- cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, cantitatea netă de produs alimentar;
- valabilitatea produsului alimentar: data-limită de consum ori data durabilității minimale sau data fabricării și termenul de valabilitate;
- condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare;
- numele sau denumirea comercială și adresa operatorului din domeniul alimentar, țara de origine sau locul de proveniență pentru anumite categorii de produse;
- instrucțiunile de utilizare, în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar;
- declarația nutrițională;
- mențiunea privind identificarea lotului,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) plasarea pe piață a produselor alimentare fără indicarea datei-limită de consum ori datei durabilității minimale sau datei fabricării și a termenului de valabilitate sau plasarea pe piață a produselor după expirarea datei-limită de consum ori datei durabilității minimale sau a termenului de valabilitate

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.269 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 270. Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

Folosirea materiei prime cu termenul de valabilitate expirat la producerea (prepararea) de produse alimentare

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 271. Plasarea pe piață a produselor alimentare pentru care a fost decisă fortificarea, dar care nu au fost fortificate

Plasarea pe piață a produselor alimentare pentru care Ministerul Sănătății a decis fortificarea, dar care nu au fost fortificate cu nutrimentele prescrise

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.271 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.271 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

Articolul 272. Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare și de desfacere a timbrelor de acciz și a mărcilor comerciale de stat

Încălcarea modului de procurare, de transport, de păstrare și de desfacere a timbrelor de acciz și a

mărcilor comerciale de stat

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale.

Articolul 272¹. Încălcarea legislației cu privire la tichetele de masă

(1) Comercializarea contra unei sume de bani sau transmiterea cu titlu gratuit de către persoanele fizice altor persoane a tichetelor de masă pe suport de hârtie și/sau electronic

se sancționează cu amendă de la 20 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice.

(2) Acordarea de către angajator pentru salariat a unui număr de tichete de masă pe suport de hârtie și/sau electronic mai mare decât numărul de zile efectiv lucrate de acesta pe parcursul lunii precedente

se sancționează cu amendă de la 1 la 1,5 unități convenționale pentru fiecare tichet de masă acordat în plus, aplicată persoanei fizice sau persoanei juridice de drept public sau privat, care angajează salariații în baza contractului individual de muncă.

(3) Diminuarea de către angajator a salariilor calculate beneficiarilor de tichete de masă prevăzute în contractele individuale de muncă, contractele colective de muncă și/sau convențiile colective

se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice de drept public sau privat, pentru fiecare caz de diminuare la un salariat.

(4) Neasigurarea distrugerii de către operator a tichetelor de masă pe suport de hârtie după expirarea a 6 luni de la primirea acestora de la unitățile comerciale/de alimentație publică

se sancționează cu amendă de la 50 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice – operator.

(5) Nerespectarea de către operator a modului de întocmire și de prezentare către Serviciul Fiscal de Stat a raportului cu privire la tichetele de masă acordate angajatorilor

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice – operator.

(6) Neasigurarea de către operator a posibilității salariaților de a verifica soldul valorii disponibile a tichetelor de masă pe suport electronic și/sau perceperea taxei sau a comisionului de la salariați pentru aceasta

se sancționează cu amendă de la 20 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice – operator.

(7) Comercializarea de către unitățile comerciale/de alimentație publică, contra tichetelor de masă pe suport de hârtie și/sau electronic a produselor din tutun, a băuturilor alcoolice, a vinului, a berii și/sau a altor produse decât cele alimentare stabilite de lege

se sancționează cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(8) Neemiterea și/sau neeliberarea bonului fiscal separat pentru produsele interzise spre comercializare contra tichetelor de masă în cazul în care salariatul intenționează procurarea acestora concomitent cu procurarea produselor alimentare în baza tichetelor de masă

se sancționează cu amendă de la 20 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(9) Rambursarea de către unitatea comercială/de alimentație publică a restului de bani la tichetul de masă pe suport de hârtie în cazul în care valoarea produselor alimentare solicitate este mai mică decât valoarea nominală a tichetului de masă, acordarea sau schimbarea de către unitatea comercială/de alimentație publică a contravalorii tichetelor de masă pe suport de hârtie contra unei sume de bani și/sau efectuarea operațiunilor de debitare a tichetelor de masă pe suport electronic în vederea eliberării contravalorii sub formă de bani

se sancționează cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(10) Acordarea numerarului de către unitatea comercială/de alimentație publică la returnarea produselor achiziționate în baza tichetelor de masă

se sancționează cu amendă de la 100 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(11) Acceptarea de către unitatea comercială/de alimentație publică a tichetelor de masă fără a solicita prezentarea unui act de identitate al beneficiarului tichetului de masă

se sancționează cu amendă de la 50 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(12) Neaplicarea semnului distinctiv pe tichetul de masă pe suport de hârtie ce ar confirma faptul că acesta a fost utilizat și/sau neindicarea pe tichet a datei recepționării acestuia de către unitatea comercială/de alimentație publică

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(13) Eliberarea de către unitatea comercială/de alimentație publică, pentru beneficiarii tichetelor de masă, a produselor alimentare la un preț ce depășește prețurile de vânzare afișate și/sau diminuarea valorii nominale a tichetului cu eventualele sume datorate de către operator

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

(14) Refuzul unității comerciale/de alimentație publică care a încheiat contract cu operatorul de a accepta ca mijloc de achitare tichetele de masă

se sancționează cu amendă de la 20 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau juridice ce practică activitate de întreprinzător – unitate comercială/de alimentație publică.

[Art.272¹ introdus prin [Legea nr.195 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.09.2018]

Articolul 273. Încălcarea regulilor de comerț

Încălcarea de către întreprinderile comerciale și de alimentație publică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și de către persoanele fizice care practică comerțul, a regulilor de comerț manifestată prin:

1) înșelarea cumpărătorilor la măsurat, la cântar, la achitare

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale;

2) comercializarea mărfurilor fără indicarea datei fabricării și a termenului de valabilitate, comercializarea mărfurilor cu termenul de valabilitate expirat, modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentația de însoțire

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 120 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

[Pct.3) art.273 abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

4) încălcarea regimului de lucru stabilit de autoritățile administrației publice locale

se sancționează cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

[Alin.(5)-(5⁴) art.273 abrogate prin [Legea nr.250 din 29.07.2022](#), în vigoare 26.02.2023]

5⁵) înfăptuirea de practici comerciale neloiale prevăzute la art.21¹⁵ alin.(2)–(4) și la art.21¹⁶ alin.(1) și (2) din [Legea nr.231/2010](#) cu privire la comerțul interior

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

6) lipsa indicatoarelor de prețuri sau a meniurilor la mărfurile destinate comercializării ori întocmirea lor cu încălcarea regulilor stabilite, precum și omiterea indicării la vedere, într-o formă clară și explicită, a prețurilor ori a tarifelor

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale;

[Pct.7) și 8) art.273 abrogate prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

9) desfășurarea activității de comerț fără notificarea autorității administrației publice locale se sancționează cu aplicarea persoanei cu funcție de răspundere a următoarelor amenzi:

a) în unități ale comerțului ambulant, de la 30 la 60 de unități convenționale;

b) în unități comerciale și/sau de prestări servicii cu suprafața comercială de pînă la 100 m², de la 60 la 120 de unități convenționale;

c) în unități comerciale și/sau de prestări servicii cu suprafața comercială de la 100 la 250 m², de la 120 la 180 de unități convenționale;

d) în unități comerciale și/sau de prestări servicii cu suprafața comercială de la 250 la 500 m², de la 180 la 240 de unități convenționale;

e) în supermagazine, hipermagazine, magazine universale, centre comerciale, în piețe, de la 240 la 300 de unități convenționale;

9¹) organizarea sau desfășurarea comerțului în alt loc decît cel notificat autorității administrației publice locale, inclusiv aflat pe teritoriul pieței,

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

10) comercializarea prin înșelăciune a unui produs neprevăzut în contract, precum și refuzul nejustificat de a vinde un produs sau de a presta un serviciu

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

11) desfășurarea oricărei activități comerciale în perioada suspendării activității comerciale se sancționează cu următoarele amenzi aplicate persoanei cu funcție de răspundere:

a) în unități ale comerțului ambulant, de la 120 la 150 de unități convenționale;

b) în unități comerciale și/sau de prestări servicii cu suprafața comercială de pînă la 100 m², de la 150 la 180 de unități convenționale;

c) în unități comerciale și/sau de prestări servicii cu suprafața comercială de la 100 la 250 m², de la 180 la 210 unități convenționale;

d) în unități comerciale și/sau de prestări servicii cu suprafața comercială de la 250 la 500 m², de la 210 la 270 de unități convenționale;

e) în supermagazine, hipermagazine, magazine universale, centre comerciale, în piețe, de la 270 la 300 de unități convenționale;

[Alin.(12) art.273 abrogat prin [Legea nr.91 din 11.06.2020](#), în vigoare 26.07.2020]

13) achiziționarea de mărfuri și de produse din rețeaua de comerț cu amănuntul, de la întreprinderi de alimentație publică și din unități farmaceutice și revinderea lor la întreprinderi și în unități similare din raza aceleiași localități avînd ca urmare majorarea prețurilor la aceste mărfuri și produse

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

14) depășirea normativelor admise de emiteră a zgomotului și a vibrației

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

15) desfășurarea activității de comerț în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislației și/sau regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

16) necorespunderea unității comerciale cu datele indicate în notificarea depusă privind inițierea

activității de comerț

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale.

17) încălcarea regulilor cu privire la utilizarea/comercializarea pungilor de transport fabricate:

a) din plastic, cu sau fără mâner, cu grosimea peretelui egală sau mai mare de 50 de microni, furnizate consumatorilor la punctele de vânzare de bunuri,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

b) din plastic subțire, cu grosimea peretelui mai mică de 50 de microni, cu excepția celor care sunt utilizate ca ambalaj,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

c) din plastic foarte subțire, cu grosimea peretelui mai mică de 15 microni, cu excepția celor care sunt utilizate ca ambalaj,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice;

18) încălcarea regulilor cu privire la utilizarea/comercializarea farfuriilor, paharelor, altor accesorii ale serviciilor de masă, precum și a bețișoarelor, de unică folosință, fabricate din plastic, cu excepția celor biodegradabile,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 240 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

19) lipsa locului de preschimbare a mărfii prevăzut la art.20¹ din [Legea nr.105/2003](#) privind protecția consumatorilor, lipsa informației cu privire la locul de preschimbare a mărfii, informarea necorespunzătoare privind locul de preschimbare a mărfii, privind numerele de telefoane și adresele de poștă electronică (e-mail) la care poate fi obținută consultarea cu privire la procedura de preschimbare a mărfii aplicată în unitatea comercială respectivă

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.273 completat prin Legea nr.60 din 17.03.2023, în vigoare 05.04.2023]

[Art.273 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]

[Art.273 modificat prin Legea nr.225 din 04.12.2020, în vigoare 01.07.2021]

[Art.273 modificat prin Legea nr.225 din 04.12.2020, în vigoare 25.01.2021]

[Art.273 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.273 modificat prin Legea nr.91 din 11.06.2020, în vigoare 26.07.2020]

[Art.273 completat prin [Legea nr.10 din 13.02.2020](#), în vigoare 14.04.2020]

[Art.273 completat prin [Legea nr.10 din 13.02.2020](#), în vigoare 14.03.2020]

[Art.273 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 274. Încălcarea regulilor de comerț în piață

(1) Comercializarea fără achitarea taxei de piață, a taxei pentru amplasarea unităților comerciale, precum și a taxelor pentru serviciile prestate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale.

(2) Comercializarea mărfurilor a căror vânzare pe teritoriul pieței este interzisă

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Comercializarea produselor alimentare în lipsa documentelor ce confirmă proveniența, siguranța și calitatea acestora

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Comercializarea produselor alimentare cu nerespectarea condițiilor de păstrare, transportare și în lipsa condițiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Alin.(5) art.274 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(6) Comercializarea articolelor tehnice complicate fără crearea condițiilor de verificare a capacității lor de funcționare

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Nerespectarea de către administratorul pieței a cotei locurilor de vânzare pentru producătorii agricoli autohtoni care își comercializează produsele în baza certificatului de producător

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale.

[Art.274 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 275. Neasigurarea respectării cerințelor actelor normative ce reglementează comerțul în piețe

(1) Neexecutarea de către persoana cu funcție de răspundere din administrația pieței a atribuțiilor de asigurare a controlului asupra calității producției, efectuat prin intermediul laboratoarelor de expertiză veterinar-sanitară, și a examenului medical în termen al salariaților pieței care recepționează, comercializează, transportă și păstrează produse alimentare, precum și al salariaților care efectuează prelucrarea sanitară a utilajelor și a inventarului,

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale.

(2) Admiterea de către administrația pieței a comercializării în piață a mărfurilor industriale nealimentare și alimentare (cu excepția producției agricole) de către persoane fizice și juridice care nu sînt înregistrate, conform legii, în calitate de subiecți ai activității de întreprinzător sau care nu posedă patentă pentru dreptul de a desfășura activitate comercială

se sancționează cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 276. Neasigurarea trasabilității

Neasigurarea posibilității de identificare și a trasabilității unui produs alimentar, a unui material în contact cu produse alimentare sau a unei substanțe care urmează a fi încorporată sau care poate fi încorporată într-un produs alimentar

se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 277. Încălcarea legislației în domeniul pieței produselor petroliere

(1) Comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere nemijlocit din autocisterne, din canistre sau din alt ambalaj, precum și comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale în alte locuri decît stațiile de alimentare și depozitele autorizate

se sancționează cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și/sau a gazelor lichefiate fără dispozitive de alimentare utilizate cu aparate de casă și de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor (sistem de măsurare și înregistrare a produselor petroliere principale și/sau a gazelor lichefiate) ori utilizarea, în procesul de comercializare, a unor astfel de dispozitive defecte, fără verificare metrologică sau nesigilate în modul stabilit

se sancționează cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu

funcție de răspundere.

(3) Lipsa la stația de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate a documentelor de forma stabilită în actele normative în vigoare (registrul de evidență a produselor petroliere recepționate, raportul de schimb, raportul privind datele înregistrate în aparatul de casă și de control), ținerea lor nesistematică sau înscrierea în ele a unor date neveridice

se sancționează cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Recepționarea produselor petroliere în baza documentelor însoțitoare, de transport și de expediție întocmite incorect fie în cazul manco al produselor petroliere, fie cu utilajele de scurgere defecte

se sancționează cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Livrarea produselor petroliere fără a se trece indicațiile de pe contorul coloanei de distribuție a produselor petroliere la gradația zero

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale.

(6) Intervenția sau modificarea nesancționată a dispozitivelor de alimentare cu produse petroliere principale și/sau cu gaze lichefiate utilizate cu aparate de casă și de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor (sistem de măsurare și înregistrare a produselor petroliere principale și/sau a gazelor lichefiate)

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Încălcarea regulilor de păstrare a produselor petroliere

se sancționează cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Recepționarea plăților pentru produsele petroliere principale și gazele lichefiate comercializate cu amănuntul în alt loc decât la ghișeul de plată al stației de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu amendă de la 1200 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Comercializarea pe piața internă a motorinei importate pentru consum propriu sau utilizarea ei în alte scopuri decât pentru consum propriu, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 900 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Importul, punerea la dispoziție pe piață a produselor petroliere care nu corespund specificațiilor tehnice și/sau în lipsa documentelor ce atestă caracterul inofensiv al acestora

se sancționează cu amendă de la 100 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale sau cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1200 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice.

[Art.277 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

[Art.277 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 277¹. Încălcarea legislației cu privire la jocurile de noroc

(1) Împiedicarea exercitării atribuțiilor de control sau refuzul de a prezenta documentele ce reflectă activitatea economico-financiară a organizatorului jocurilor de noroc, sau prezentarea de date falsificate,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Desfășurarea activității în domeniul jocurilor de noroc fără licență sau cu licența suspendată /retrasă, sau cu licența nevalabilă,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Admiterea accesului la jocurile de noroc cu risc social sporit al persoanelor cu vârsta de până la 21 de ani, admiterea accesului la jocurile de noroc cu risc social scăzut al persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, admiterea la jocurile de noroc a persoanelor care, sub influența alcoolului, substanțelor stupefiante sau altor substanțe cu efect puternic ori din alte cauze, vădit nu sunt conștiente de acțiunile lor, precum și permiterea accesului acestor persoane în localul de joc

se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 5 luni la un an.

(4) Nerespectarea regulilor de joc sau organizarea jocului de noroc după reguli ce nu corespund cerințelor legislației cu privire la jocurile de noroc și ale altor acte normative, inclusiv folosirea utilajului de joc produs cu mai mult de 10 ani în urmă sau nedeclararea la licențiere a unităților structurale și/sau utilajului folosit (fiecare automat de joc cu cîștiguri bănești și fiecare masă de joc),

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Amplasarea și/sau difuzarea publicității ori a programelor audiovizuale sponsorizate în favoarea promovării și/sau stimulării jocurilor de noroc cu încălcarea prevederilor [Legii nr.291/2016](#) cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Inițierea sau participarea la activități de sponsorizare sau de filantropie în urma cărora numele agentului economic care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc, pariurile pentru competițiile/evenimentele sportive și alte activități din domeniul jocurilor de noroc poate deveni vizibil sau altă informație despre relația acestuia cu evenimentul devine publicitară, în alte condiții decât cele permise de [Legea nr.291/2016](#) cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.277¹ modificat prin Legea nr.302 din 19.12.2024, în vigoare 10.02.2025]

[Art.277¹ modificat prin Legea nr.195 din 25.11.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.277¹ modificat prin [Legea nr.164 din 20.07.2017](#), în vigoare 04.08.2017]

Articolul 278. Încălcarea cerințelor legale privind interesele economice ale consumatorilor

(1) Încălcarea de către vânzător, prestator a termenului stabilit de legislație pentru remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, care nu sînt imputabile consumatorului, pentru înlocuirea gratuită a acestuia sau pentru restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în cadrul termenului de garanție ori al termenului de valabilitate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul vânzătorului, prestatorului de a satisface reclamația consumatorului privind remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită a acestuia sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător în condițiile stabilite de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Refuzul vânzătorului de a înlocui sau de a restitui, la cererea consumatorului, contravaloarea produselor alimentare, farmaceutice sau a produselor cosmetice necorespunzătoare cerințelor prescrise sau declarate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Refuzul vânzătorului de a înlocui, în condițiile legii, în termen de cel mult 14 zile calendaristice, un produs nealimentar de calitate corespunzătoare cu un produs similar celui procurat, dacă acest produs nu-i convine consumatorului ca formă, gabarite, model, mărime, culoare sau dacă, din alte cauze, nu-l poate utiliza conform destinației sau de a restitui, în condițiile legii, contravaloarea produsului,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Refuzul neîntemeiat al vânzătorului, prestatorului de a prelungi termenul de garanție al produsului, serviciului pentru perioada de timp în care acesta nu a fost utilizat din cauza remedierii deficiențelor

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 279. Prezentarea de informații neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor și ale serviciilor

Prezentarea de informații neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor și ale serviciilor la etapa plasării pe piață și/sau comercializării, trecerea sub tăcere a indicilor calitativi, a proprietăților produselor și a regulilor de folosire a lor

se sancționează cu amendă de la 6 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 280. Folosirea ilegală a codului liniar

Folosirea ilegală a codului liniar la marcarea produsului

se sancționează cu amendă de la 18 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 281. Comercializarea produselor supuse obligatoriu evaluării conformității fără certificat de conformitate, fără declarație de conformitate sau cu utilizarea ilegală a mărcii naționale de conformitate

Depozitarea, plasarea pe piață și/sau comercializarea produselor, prestarea serviciilor fără certificat de conformitate sau fără declarație de conformitate, dacă legea prevede astfel, sau cu utilizarea ilegală a mărcii naționale de conformitate

se sancționează cu amendă de la 15 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 282. Încălcarea regulilor de achiziționare de la populație a metalelor și pietrelor prețioase în articole și resturi, de fabricare și de comercializare a acestora

(1) Achiziționarea de la populație a metalelor prețioase (metal nativ, șlic, sîrmă, plăci și elemente separate), a semifabricatelor pentru producerea de giuvaiericale și proteze dentare, a articolelor din metale prețioase destinate producției și lucrărilor de laborator, a deșeurilor de producție și a pietrelor prețioase (neprelucrate), a diamantelor brute și a semifabricatelor din ele, a diamantului tehnic

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Legalizarea valorilor achiziționate de la populație fără eliberarea către predător a unei chitanțe tipizate sau cu eliberarea de chitanță fără a se indica, în modul stabilit, datele de rigoare despre valori

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu

amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2¹) Neînregistrarea articolelor din metale prețioase și pietre prețioase în registrul de evidență a circulației articolelor din metale prețioase și pietre prețioase, conform modului stabilit de Guvern, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2²) Lipsa registrului de evidență a circulației articolelor din metale prețioase și pietre prețioase se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(3) și (4) art.282 abrogate prin [Legea nr.126 din 07.07.2011](#), în vigoare 12.08.2011]

(5) Fabricarea, comercializarea articolelor din metale prețioase fără a avea imprimat marcajul de stat al Republicii Moldova sau fără certificat de conformitate pentru unele tipuri de giuvaierice, a altor articole de uz curent din metale și pietre prețioase, precum și comercializarea articolelor de giuvaiergerie fără etichete marcate

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 283. Falsificarea și contrafacerea produselor

(1) Falsificarea produselor, adică fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoțire, proveniență, calitate și conformitate, dacă această faptă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 24 la 90 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Contrafacerea, adică acțiunea specificată la alin.(1) cu referire la produsele care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, dacă această faptă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Articolul 283¹. Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea și/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare și/sau a semifabricatelor acestora

Producerea, comercializarea, restabilirea (restaurarea), schimbarea și/sau utilizarea neautorizată a plăcilor cu număr de înmatriculare și/sau a semifabricatelor acestora

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, a dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani.

[Art.283¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 284. Încălcarea legislației cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și producției alcoolice

(1) Nerespectarea documentației normative privind fabricarea producției alcoolice, marcarea, ambalarea, etichetarea și transportul ei

se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Fabricarea și/sau punerea în circulație a producției alcoolice de către agenți economici care nu au licență în domeniu, precum și punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate cu timbru de

acciz și, după caz, cu marcă de calitate sau marcate cu timbru de acciz și cu marcă de calitate falsă se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2¹) Fabricarea, comercializarea, importul și/sau exportul producției alcoolice energizante se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor alcoolice de către subiectele activității de întreprinzător fără utilaj tehnologic testat, dotat cu aparate de măsurare a cantității producției fabricate și a concentrației de alcool, fără certificarea și sigilarea lor

se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Fabricarea, păstrarea, transportul sau comercializarea producției alcoolice falsificate ori contrafăcute, dacă aceste fapte nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Alin.(5) art.284 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

(6) Producerea în vederea comercializării, punerea în consum sau comercializarea vinurilor ori a produselor obținute pe bază de vin cu denumire de origine protejată sau cu indicație geografică protejată cu încălcarea prevederilor legislației ori a reglementărilor tehnice

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Comercializarea producției alcoolice cu ridicata ori livrarea în alt mod agenților economici care nu dispun de depozite specializate și nu dețin licența respectivă

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Fabricarea alcoolului etilic sau a producției alcoolice din materia primă a furnizorului dacă acesta nu deține licență pentru comercializarea angro a alcoolului etilic și a producției alcoolice

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Comercializarea alcoolului etilic agenților economici care nu dețin licența respectivă sau nu dispun de avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare ori cu depășirea cantității indicate în aviz

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Darea în folosință agenților economici care nu dispun de licențele respective a spațiilor pentru fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice, a utilajului tehnologic ori a depozitelor specializate

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(11) art.284 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.284 completat prin Legea nr.196 din 14.07.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.284 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.284 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.284 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

Articolul 285. Încălcarea legislației cu privire la documentele privind produsele alcoolice

(1) Omiterea ținerii evidenței zilnice, computerizate a circulației alcoolului etilic și a produselor alcoolice în baza datelor indicate de mijloacele de măsurat și de control, legalizate și verificate în modul stabilit,

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Completarea eronată a registrelor vitivinicole de evidență, a declarațiilor vitivinicole la toate etapele procesului tehnologic de fabricare sau a altor declarații prevăzute de actele normative, evitarea trasabilității, omiterea prezentării sau prezentarea cu depășirea termenelor stabilite de legislație a declarațiilor vitivinicole și a altor declarații prevăzute de actele normative

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Falsificarea documentelor privind calitatea producției alcoolice, dacă aceste acțiuni au lezat neînsemnat drepturile și interesele ocrotite de lege ale persoanei,

se sancționează cu amendă de la 48 la 102 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.285 completat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.285 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 286. Încălcarea regulilor de comercializare cu amănuntul a băuturilor alcoolice

(1) Comercializarea unor tipuri de produse ce conțin alcool, interzise în rețeaua de comerț cu amănuntul: alcool alimentar, inclusiv de import, alcool etilic, produse farmaceutice alcoolizate, alcool etilic rectificat, brut sau fabricat din materie primă nealimentară (sintetizat prin hidroliză), vinuri brute alcoolizate din fructe și pomușoare

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Comercializarea băuturilor alcoolice fără o marcă clară, care să permită identificarea întreprinderii producătoare, sau a celor recepționate de la producătorul ori furnizorul care nu dispune de licență pentru producerea, păstrarea și comercializarea băuturilor alcoolice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(3) Comercializarea băuturilor alcoolice în modul și în locurile interzise de Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Alin.(4) art.286 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(5) Livrarea în rețeaua de comerț ori comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic sau a alcoolului etilic potabil, în vrac ori îmbuteliat, a divinului și brandy în vrac, precum și comercializarea în rețeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100

ml

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 287. Încălcarea regulilor vamale

(1) Neoprirea vehiculului (inclusiv a vehiculului de uz personal) în locul de aflare a organului vamal, precum și pornirea, admiterea pornirii fără autorizația organului vamal a vehiculului (inclusiv a vehiculului de uz personal) aflat sub control vamal

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(2) Acostarea la nava aflată sub control vamal a altor construcții plutitoare fără autorizația organului vamal

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale.

(3) Împiedicarea accesului persoanei cu funcție de răspundere a organului vamal în exercițiul funcțiunii la mărfurile, obiectele și la alte valori aflate sub control vamal

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(4) Neprezentarea în termen către organul vamal a actelor necesare controlului vamal al mărfurilor, obiectelor și al altor valori aflate sub controlul vamal, indiferent de prezentarea declarației scrise,

se sancționează cu amendă de la 6 la 40 de unități convenționale.

(5) Neprezentarea în termen organului vamal a mărfurilor, obiectelor și altor valori aflate sub control vamal, transportate de la un organ vamal la altul, precum și a actelor vamale și altor acte asupra acestora,

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(6) Încărcarea, descărcarea, transportul, repararea ambalajului deteriorat, ambalarea, dezambalarea, reambalarea mărfurilor, obiectelor și altor valori aflate sub control vamal, schimbarea semnelor de identificare sau de marcare de pe acestea sau de pe ambalajul lor fără autorizația organului vamal, precum și deteriorarea sau pierderea plumburilor, sigiliilor vamale, ștampilelor sau altor garanții aplicate de organul vamal

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale.

(7) Eliberarea fără autorizația organului vamal a mărfurilor, obiectelor și altor valori aflate sub control vamal sau pierderea lor

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(8) Omiterea scoaterii de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și a altor valori, prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal, omiterea returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și a altor valori, scoase cu obligația de a fi returnate în termenele stabilite în actele referitoare la asumarea acestei obligații, nerespectarea măsurilor de politică economică și a restricțiilor prevăzute la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, în lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii:

a) pentru o perioadă de până la 30 de zile inclusiv,

se sancționează cu amendă de la 84 la 90 de unități convenționale, cu obligarea scoaterii de pe/returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și valorilor respective, după caz;

b) pentru o perioadă mai mare de 30 de zile,

se sancționează cu amendă de la 1300 la 1500 de unități convenționale, cu obligarea scoaterii de pe/returnării pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și valorilor respective, după caz.

(9) Nescoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori introduse cu scopul de a fi tranzitate prin teritoriul ei în termenul stabilit de organul vamal

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale.

(10) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tănuire de controlul vamal, prin ascundere în

locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:

– până la 2000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale;

– de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 500 la 900 de unități convenționale;

– de la 4000 până la 8000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale.

(10¹) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și altor valori, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune, dacă valoarea mărfurilor, obiectelor și altor valori constituie:

– până la 1000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale;

– de la 1000 până la 2000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 600 la 1200 de unități convenționale;

– de la 2000 până la 4000 de unități convenționale, se sancționează cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale.

(11) Colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea mărfurilor, obiectelor și altor valori care trebuie plasate sub un regim vamal, dacă acestea sunt fără acte de proveniență sau sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât și prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, dacă aceste acțiuni nu constituie o altă infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 500 la 1500 de unități convenționale.

(12) Folosirea, fără autorizația organelor vamale, a mărfurilor, obiectelor și altor valori pentru care au fost acordate înlesniri la impunerea vamală în alte scopuri decât cele în care au fost acordate asemenea înlesniri

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale.

(13) Neachitarea în termen a drepturilor de import și de export, precum și alte acțiuni al căror rezultat este neachitarea plinară a taxelor vamale

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(14) Acțiunile care au ca scop exonerarea ilegală de drepturile de import și de export sau reducerea acestor drepturi

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(15) Acțiunile care au ca scop restituirea drepturilor de import și de export încasate, primirea unor sume și compensații sau nerestituirea lor fără just teme

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale.

(16) Nesupunerea dispozițiilor sau cerințelor legale ale persoanei cu funcție de răspundere din organul vamal, insultarea sau amenințarea acestei persoane

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

(17) Nerespectarea condițiilor de derulare a regimului vamal de admitere temporară a vehiculelor, inclusiv a celor declarate prin acțiune, cu excepția omiterii scoaterii vehiculelor de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale, cu obligarea scoaterii vehiculului de pe teritoriul Republicii Moldova.

(18) Folosirea vehiculelor plasate în regim de admitere temporară, inclusiv a celor declarate prin

acțiune, de alte persoane decât titularul regimului de admitere temporară sau de alte persoane decât cele care le-au declarat prin acțiune organului vamal, cu excepția soțului/soției și a rudelor pe linie ascendentă și descendentă directă ale titularului regimului de admitere temporară sau ale persoanei care a declarat prin acțiune vehiculul,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

[Art.287 modificat prin Legea nr.214 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024]

[Art.287 modificat prin Legea nr.172 din 23.06.2023, în vigoare 31.01.2024]

[Art.287 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

[Art.287 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.287 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 287¹. Împiedicarea activității în cadrul controlului ulterior

(1) Lipsa sau neasigurarea integrității documentelor aferente tranzacțiilor economice externe, precum și ținerea neconformă a evidenței contabile a acestora

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Împiedicarea controlului vamal în cadrul controlului ulterior prin neasigurarea accesului în sediu, încăperi de producție, depozite și în alte încăperi (cu excepția încăperilor utilizate exclusiv ca spațiu locativ), prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente necesare organului vamal asupra problemelor care apar în timpul controlului ulterior, prin alte acțiuni sau inacțiuni

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea condițiilor corespunzătoare pentru efectuarea auditului postvămuire, neacordarea unui spațiu de lucru în birou, precum și neasigurarea asistenței necesare

se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 287². Împiedicarea activității în cadrul executării silită a obligației vamale

(1) Nerespectarea de către plătitorul vamal a obligației de a prezenta spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor alte persoane la păstrare sau în folosință, refuzul prezentării documentelor confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Împiedicarea accesului colaboratorului vamal în sediul sau încăperile plătitorului vamal pentru executarea silită a datoriei vamale

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu arest contravențional, în ambele cazuri, de 15 zile.

(3) Neasigurarea integrității bunurilor sechestrate, înstrăinarea, substituirea, tăinuirea, deteriorarea, descompletarea sau folosirea lor

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.287² modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

Articolul 287³. Încălcarea regulilor privind vinieta

(1) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mică sau egală cu 7 zile

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale.

(2) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mare de 7 zile, dar mai mică sau egală cu 180 de zile

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

(3) Aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului neînmatriculat în Republica Moldova fără certificatul ce atestă achitarea vinierei pentru o perioadă mai mare de 180 de zile

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale.

(4) Săvârșirea repetată, în cursul aceluiași an calendaristic, a contravenției prevăzute la alin.(1) de către o persoană sancționată deja pentru această contravenție

se sancționează cu amendă de la 78 la 90 de unități convenționale.

(5) Săvârșirea repetată, în cursul aceluiași an calendaristic, a contravenției prevăzute la alin.(2) și (3) de către o persoană sancționată deja pentru această contravenție

se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale.

(6) Aplicarea și executarea sancțiunii contravenționale nu absolvă contravenientul de executarea obligației pentru a cărei neîndeplinire a fost aplicată. În acest caz, contravenientul achită vinieta conform anexei nr.2 la titlul IX din [Codul fiscal nr.1163/1997](#), inclusiv în mărimea stabilită pentru fiecare perioadă consecutivă de 180 de zile, precum și pentru perioadele incomplete ce urmează după primele 180 de zile.

[Art.287³ în redacția Legii nr.204 din 24.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.287³ modificat prin [Legea nr.190 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.09.2018]

Articolul 288. Încălcarea legislației cu privire la insolvabilitate

Încălcarea legislației cu privire la insolvabilitate, manifestată prin: nedepunerea de către debitor a cererii introductive dacă există unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate; depunerea de către debitor a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate fictivă; tănuirea de administratorul provizoriu a documentelor activității economice și a documentelor de evidență contabilă; publicarea ori divulgarea în alt mod a informațiilor privind insolvabilitatea debitorului pînă la data intentării procesului de insolvabilitate; depunerea de către o persoană, în mod intenționat, fără existența unui temei de insolvabilitate, a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate contra debitorului pentru a aduce prejudicii reputației comerciale a acestuia

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

Articolul 289. Eschivarea de la primirea spre plată a bancnotelor și monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei

Eschivarea neîntemeiată de la primirea spre plată a bancnotelor și monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei

se sancționează cu amendă de la 12 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privirea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 289¹. Reproducerea ilegală a bancnotelor și a monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei

Reproducerea color a bancnotelor și a monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei, cu dimensiunea de la 2/3 la 4/3, parțială sau integrală, în scop publicitar, de informare sau în alte scopuri comerciale

se sancționează cu amendă de la 12 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu o amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privirea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 290. Activitatea bancară fără autorizație

Desfășurarea activității bancare (efectuarea de operațiuni bancare) fără înregistrare sau fără licență (autorizație), dacă licența (autorizația) este obligatorie, ori cu încălcarea condițiilor de licențiere,

dacă aceste acțiuni au cauzat pagube persoanei fizice sau juridice ori statului sau dacă sînt însoțite de însușirea unui venit,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 290¹. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebanară

Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebanară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.

[Art.290¹ introdus prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 291. Încălcarea regulilor privind operațiunile valutare

Încălcarea regulilor privind operațiunile valutare, stabilite de Banca Națională a Moldovei, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 210 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 291¹. Încălcarea legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

[Art.291¹ abrogat prin [Legea nr.287 din 05.12.2013](#), în vigoare 07.02.2014]

Articolul 291². Neidentificarea clienților de către entitățile raportoare

[Art.291² abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291³. Neidentificarea persoanei expuse politic și neaplicarea procedurilor în funcție de risc

[Art.291³ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291⁴. Omiterea păstrării datelor despre tranzacțiile persoanelor fizice și juridice și ale beneficiarului efectiv

[Art.291⁴ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291⁵. Neraportarea activităților sau a tranzacțiilor

[Art.291⁵ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291⁶. Neasigurarea confidențialității

[Art.291⁶ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291⁷. Neprezentarea informației de către entitățile raportoare

[Art.291⁷ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291⁸. Neasigurarea controlului intern de către entitățile raportoare

[Art.291⁸ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 291⁹. Nerespectarea măsurilor asigurătorii de către entitățile raportoare

[Art.291⁹ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

Articolul 292. Încălcarea termenelor de repatriere a mijloacelor materiale și a mijloacelor bănești

[Art.292 abrogat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 293. Încălcarea regulilor de efectuare a plăților în numerar

(1) Încălcarea regulilor de efectuare a plăților în numerar prevăzute de Banca Națională a Moldovei sau efectuarea ilegală a plăților în numerar și prin virament prin intermediari

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încasarea plăților în numerar de la cetățeni în suma ce depășește 100000 de lei per tranzacție sau fracționarea plăților cu scopul eludării limitei stabilite prin [Legea nr.845/1992](#) cu privire la antreprenoriat și întreprinderi

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.293 modificat prin [Legea nr.257 din 16.12.2020](#), în vigoare 01.05.2021]

Articolul 293¹. Încălcarea regulilor de exploatare a echipamentelor de casă și de control

(1) Exploatarea echipamentelor de casă și de control fără memorie fiscală, defectate, nesigilate /neînregistrate de /la Serviciul Fiscal de Stat sau în lipsa contractului valid de asistență tehnică cu prestatorul autorizat

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Deteriorarea sau distrugerea premeditată a echipamentului de casă și de control ori înlocuirea premeditată a memoriei fiscale sau a programului de aplicație al echipamentului de casă și de control

se sancționează cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Alin.(3) art.293¹ abrogat prin [Legea nr.325 din 09.11.2023](#), în vigoare 22.11.2023]

(4) Lipsa echipamentului de casă și de control sau efectuarea decontărilor cu consumatorii fără utilizarea echipament de casă și de control sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) fără toate elementele obligatorii, sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) de o valoare ce nu corespunde sumei achitate real, sau nepredarea premeditată a bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) consumatorului, înlocuirea bonului de casă sau predarea premeditată a altui document consumatorului, precum aviz de plată în numerar, factură, bon de comandă-livrare, notă de plată, buletin de schimb valutar

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Existența excedentului sau deficitului de mijloace bănești în caseta (sertarul) pentru bani a echipamentului de casă și de control sau în alt loc special destinat primirii și păstrării temporare a mijloacelor bănești din activitatea curentă, ce depășește o unitate convențională,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(6) Neimprimarea benzilor de control sau nimicirea lor pînă la expirarea termenului de păstrare (arhivare)

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Lipsa la vedere a anunțului prin care se atenționează consumatorul despre dreptul de a cere

bonul de casă (de forma și conținutul stabilit) și obligația de a-l prezenta la examinarea eventualei reclamații

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Degradarea, pierderea, nimicirea, lipsa cărții tehnice (pașaportului) sau a cartelei de înregistrare, sau a registrului de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru echipamentul de casă și de control

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică a echipamentelor de casă și de control fără a deține certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru echipamentele de casă și de control cu memorie fiscală respectivă sau desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică cu certificatul de înregistrare cu termenul de valabilitate expirat, sau perfectarea incompletă (inadecvată) a registrului de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru echipamentul de casă și de control

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Exploatarea (inclusiv asistența tehnică) a echipamentelor de casă și de control excluse din Registrul unic al echipamentelor de casă și de control, precum și a celor scoase de la evidență (înregistrare) la Serviciul Fiscal de Stat

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.293¹ modificat prin [Legea nr.325 din 09.11.2023](#), în vigoare 22.11.2023]

[Art.293¹ modificat prin [Legea nr.171 din 19.12.2019](#), în vigoare 01.01.2020]

[Art.293¹ modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 293². Încălcarea legislației cu privire la prestarea serviciilor de plată și emiterea de monedă electronică

(1) Desfășurarea activității de prestare a serviciilor de plată și/sau de emisie a monedei electronice fără înregistrare sau fără licență, dacă licența este obligatorie, nerespectarea cerințelor prevăzute de art.2¹ alin.(1), art.2² alin.(1) și (2) și art.2³ alin.(1) din [Legea nr.114/2012](#) cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, dacă aceste acțiuni au cauzat pagube persoanei fizice sau juridice ori statului sau dacă sînt însoțite de însușirea unui venit,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Acceptarea (atragerea) depozitelor ori a altor fonduri rambursabile, în sensul [Legii nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor, de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau de către furnizorul de servicii poștale, acordarea creditelor legate de prestarea serviciilor de plată cu nerespectarea cerințelor stipulate la art.25 alin.(3) și art.88 alin.(1¹) din [Legea nr.114/2012](#) cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, precum și fără licența corespunzătoare

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Calcularea și acordarea dobînzii sau a oricărui alt beneficiu legat de perioada în care emitentul de monedă electronică deține moneda electronică, acordarea de împrumuturi (credite) din fondurile primite sau deținute în scop de emisie a monedei electronice

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție

de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată, de către entitatea care desfășoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(2) pct.15) din [Legea nr.114/2012](#) cu privire la serviciile de plată și moneda electronică a regulilor referitoare la transparența condițiilor și la cerințele de informare privind serviciile de plată, prevăzute de legislația cu privire la serviciile de plată,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea regulilor privind prestarea serviciilor de plată și/sau privind emiterea monedei electronice, prevăzute la art.50 alin.(1), (2), (5), art.52 alin.(4), art.53, art.55 alin.(1), art.56 alin.(1) și (2), art.58 alin.(3), art.59 alin.(1), (3), (4), (7), (8), art.61, art.62 alin.(6), art.63–67, art.68 alin.(1), (3), (5), art.70 alin.(2)–(4), (6), (8)–(10) și la art.77 alin.(4) din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică,

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.293² completat prin [Legea nr.209 din 15.07.2022](#), în vigoare 05.08.2023]

[Art.293² modificat prin [Legea nr.208 din 12.10.2018](#), în vigoare 23.12.2018]

Articolul 294. Încălcarea regulilor de prezentare a declarațiilor privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a regulilor de folosire a codurilor personale de asigurări sociale

[Art.294 abrogat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

Articolul 294¹. Încălcarea normelor de calculare și de plată a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

[Art.294¹ abrogat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

Articolul 295. Încălcarea regulilor de organizare și de ținere a contabilității, de întocmire și prezentare a situațiilor sau rapoartelor financiare

(1) Nerespectarea cerințelor legislației referitoare la modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate sau a normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară, elaborarea și aplicarea politicilor contabile

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neîntocmirea documentelor primare, inclusiv a documentelor primare cu regim special, precum și nerespectarea cerințelor de întocmire a acestora, cu excepția tranzacțiilor debitorului gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia,

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate

se sancționează cu amendă de la 25 la 75 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Nerespectarea cerințelor legislației privind aplicarea conturilor contabile și înregistrarea în registrele contabile a faptelor economice, precum și nerespectarea regulilor privind efectuarea inventarierii

se sancționează cu amendă de la 5 la 10 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere, cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Pierderea, sustragerea sau distrugerea documentelor contabile până la expirarea termenului lor de păstrare, conform regulilor stabilite de Agenția Națională a Arhivelor, sau nerestabilirea lor în termen de până la 3 luni din data constatării faptului respectiv

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Prezentarea de situații financiare care nu corespund caracteristicilor calitative ale acestora se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Nerespectarea cerințelor legislației privind formatul, modul și termenele de întocmire, prezentare și publicare a situațiilor financiare individuale sau a rapoartelor financiare, a situațiilor financiare sau a rapoartelor consolidate, a raportului conducerii, a raportului consolidat al conducerii, a raportului auditorului, a raportului privind executarea bugetului autorității publice

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Nerespectarea obligației privind auditarea situațiilor financiare individuale și a situațiilor financiare consolidate

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Neîntocmirea actului de achiziție de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal și/sau includerea în acesta a datelor neveridice

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 20 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.295 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.295 completat prin [Legea nr.171 din 19.12.2019](#), în vigoare 01.01.2020]

Articolul 295¹. Încălcarea procedurii de raportare a informației necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public

Neîndeplinirea cerințelor stabilite de Guvern privind raportarea informației necesare pentru monitorizarea datoriei sectorului public, a obligațiilor condiționale ce rezultă din contractele de garanție de stat și a operațiilor ce țin de recreditarea de stat

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 296. Primirea și eliberarea mijloacelor pentru retribuirea muncii fără transferul contribuției de asigurări sociale

[Art.296 abrogat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

Articolul 297. Încălcarea drepturilor, intereselor și obligațiilor contribuabilului sau ale unui alt participant la raporturile fiscale

(1) Refuzul neîntemeiat al funcționarului autorității cu atribuții de administrare fiscală de a înscrie la evidență contribuabilul și de a elibera, conform legislației, certificatul de atribuire a codului fiscal; refuzul neîntemeiat de a elibera documentul prin care autoritatea fiscală confirmă că a luat la evidență contul bancar; refuzul neîntemeiat de a informa contribuabilul despre drepturile și obligațiile lui, inclusiv despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele de plată a acestora și despre actele normative respective; netratarea cu respect și corectitudine a contribuabilului, a reprezentantului acestuia, a unui alt participant la raporturile fiscale, adică neglijarea sau înjosirea premeditată a drepturilor, intereselor sau demnității persoanei; refuzul neîntemeiat de a acorda facilitățile (înlesnirile) fiscale prevăzute de legislație; refuzul de a asigura gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală; cerința neîntemeiată de a săvârși acțiuni și de a prezenta dări de seamă fiscale; refuzul neîntemeiat de a elibera la cerere, neeliberarea în termen a certificatului privind stingerea obligației fiscale; refuzul neîntemeiat de a primi și înregistra cereri, comunicări, reclamații, contestații și alte petiții

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(2) Încălcarea termenului de remitere către contribuabil a avizului de plată a obligației fiscale în cazul când, conform legislației, autoritatea cu atribuții de administrare fiscală calculează impozit sau taxă se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 luni.

(3) Suspendarea nelegitimă a operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului sau încasarea nelegitimă a mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale contribuabilului; ridicarea nelegitimă de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar; urmărirea nelegitimă a altor bunuri ori a creanțelor ale contribuabilului; încălcarea modului, stabilit de legislație, de efectuare a compensării și/sau a restituirii sumelor ce constituie obligații fiscale plătite în plus ori a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 297¹. Admiterea creanțelor cu termen de prescripție expirat

Admiterea de către întreprinderile de stat/municipale, societățile comerciale al căror capital social cuprinde și o cotă a proprietății statului/unității administrativ-teritoriale și filialele lor a creanțelor cu termen de prescripție expirat prin neîntreprinderea acțiunilor de recuperare a acestora

se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 298. Încălcarea modului de calculare, de aprobare, de utilizare a mijloacelor bugetare și de gestionare a patrimoniului public

(1) Denaturarea de către instituțiile finanțate din mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național a calculelor de stabilire a necesarului de mijloace bugetare

se sancționează cu amendă de la 45 la 93 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1) care au dus la formarea de surplusuri de mijloace bugetare sau de bunuri materiale

se sancționează cu amendă de la 66 la 99 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2¹) Generarea unor cheltuieli suplimentare pentru retribuirea muncii ca urmare a includerii nejustificate în calcul a componentelor salariului sau a altor plăți, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanelor cu funcții de răspundere.

(3) Neprezentarea spre aprobare sau neaprobarea în termen a bugetelor repartizate ale autorităților/instituțiilor bugetare

se sancționează cu amendă de la 33 la 66 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Utilizarea contrar destinației sau dezafectarea mijloacelor bugetare de către instituțiile finanțate din mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național

se sancționează cu amendă de la 114 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4¹) Utilizarea contrar destinației de către organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Contractarea de mărfuri, lucrări și servicii, efectuarea de cheltuieli de către instituțiile finanțate din mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național din bani publici în sume ce

depășesc limitele lor anuale stabilite pentru achiziționarea unui tip de mărfuri, lucrări și servicii; neînregistrarea la Trezoreria de Stat sau la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor a contractelor de achiziție de mărfuri, lucrări și servicii din mijloacele bugetului de stat sau ale bugetelor locale în valoarea contractului stabilită de Guvern; achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii fără încheierea contractelor; transferarea mijloacelor bugetului de stat sau ale bugetelor locale pentru produse, lucrări și servicii fără înregistrarea prealabilă a contractelor la Trezoreria de Stat sau la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor

se sancționează cu amendă de la 45 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 66 la 132 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5¹) Efectuarea de către instituțiile finanțate din mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național, de către întreprinderile de stat/municipale și de către societățile comerciale cu cota de participare a statului/unității administrativ-teritoriale a tranzacțiilor economice cu beneficiari prin încheierea contractelor neavantajoase, precum și utilizarea patrimoniului public de către beneficiarii arendași și/sau chiriași fără perfectarea contractelor și fără efectuarea calculelor plăților pentru folosirea fondurilor fixe, terenurilor, încăperilor, bazinelor acvatice, soldate cu venituri ratate,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5²) Încălcarea procedurii de dare în arendă a terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate sau care se privatizează, aferente obiectivelor private sau aferente construcțiilor nefinalizate, precum și a terenurilor proprietate publică care nu sînt aferente obiectivelor privatizate sau construcțiilor nefinalizate, constatată de către organele abilitate cu funcții de control

se sancționează cu amendă de la 66 la 132 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Formarea și utilizarea contrar legislației a veniturilor colectate ale instituției publice

se sancționează cu amendă de la 114 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Admiterea de către instituțiile finanțate din mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național a datoriilor creditoare cu termenul de achitare expirat

se sancționează cu amendă de la 114 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.298 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.298 modificat prin [Legea nr.172 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.08.2018]

Articolul 299. Încălcarea regulilor de producere, de evidență, de vânzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidență și/sau de utilizare a hîrtiei speciale cu semne de protecție și a simbolurilor de stat, destinate confecționării documentelor/blanchetelor de strictă evidență

Încălcarea regulilor de producere, de evidență, de vânzare-cumpărare a blanchetelor de strictă evidență și/sau de utilizare a hîrtiei speciale cu semne de protecție și a simbolurilor de stat, destinate confecționării documentelor/ blanchetelor de strictă evidență,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără privarea, în ambele cazuri, a dreptului de a desfășura o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani.

[Art.299 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 300. Abuzurile pe piața de capital

(1) Acțiunile de manipulare a pieței de capital prin cel puțin una dintre următoarele acțiuni, dacă faptele nu constituie infracțiuni:

a) tranzacții sau ordine de tranzacționare care oferă sau pot oferi informații false ori care induc în eroare în ceea ce privește cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare, ori care, prin acțiunea uneia sau mai multor persoane ce activează în mod concertat, influențează stabilirea prețului unuia sau

mai multor instrumente financiare la un nivel anormal sau artificial;

b) efectuarea de tranzacții fictive sau prin înșelăciune;

c) aplicarea de ordine de tranzacționare fictive;

d) difuzarea și/sau răspîndirea prin intermediul mijloacelor de informare în masă, inclusiv prin Internet sau prin orice alt mijloc, a informațiilor ce oferă sau pot oferi indicații false despre instrumentele financiare, în cazul în care persoana care a difuzat informațiile știa ori trebuia să știe că informațiile în cauză sînt false,

se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.

(2) Utilizarea de către orice persoană a informațiilor privilegiate cu intenția de a dobîndi sau înstrăina, pe cont propriu sau pe contul unei terțe persoane, direct ori indirect, instrumente financiare la care aceste informații se referă, dacă fapta nu constituie o infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 18 la 240 de unități convenționale.

(3) Încălcarea obligației de a comunica Comisiei Naționale a Pieței Financiare informațiile privind abuzurile pe piața de capital

se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.

[Art.300 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 301. Evaziunea fiscală a persoanelor fizice

[Art.301 abrogat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

Articolul 301¹. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale și de achitare a obligațiilor, precum și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

(1) Prezentarea cu informație neautentică și/sau incompletă a dării de seamă fiscale și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

se sancționează cu amendă de la 9 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Neprezentarea în termenul stabilit de legislație a dării de seamă fiscale și a informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Neachitarea, achitarea tardivă sau achitarea incompletă a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense la care, conform legislației, se calculează primele menționate sau a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, pentru toate temeiurile și felurile de plăți la care, conform legislației, se calculează contribuțiile menționate,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.301¹ modificat prin [Legea nr.13 din 15.02.2019](#), în vigoare 22.02.2019]

[Art.301¹ în redacția [Legii nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

Articolul 302. Încălcarea regulilor privind obligațiile emitenților și a deținătorilor de instrumente financiare

(1) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, neprezentarea, prezentarea tardivă, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației despre activitatea economico-financiară a emitentului, altă informație pe care creditorii, deținătorii valorilor mobiliare sau autoritățile publice trebuie să o primească în conformitate cu legislația,

se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale.

(2) Difuzarea informației neveridice sau care induce în eroare, folosirea altor metode care au condus la schimbarea prețului valorilor mobiliare ale societății în detrimentul acesteia,

se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.

(3) Încălcarea legislației și/sau a statutului societății privind convocarea și/sau desfășurarea adunării generale a acționarilor societății pe acțiuni,

se sancționează cu amendă de la 48 la 300 de unități convenționale.

(4) Încălcarea legislației și/sau a statutului societății privind modificarea capitalului social al societății,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.

(5) Nerespectarea cerințelor prevăzute de legislație la achiziționarea sau la răscumpărarea de către emitent a instrumentelor financiare plasate

se sancționează cu amendă de la 60 la 108 de unități convenționale.

(6) Neprezentarea, sau prezentarea tardivă ori incompletă a datelor, prezentarea unor date neveridice sau ascunderea unor date, în cazurile stabilite de legislație, de către persoanele interesate în efectuarea de către societățile pe acțiuni a tranzacțiilor cu conflict de interese,

se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.

(7) Încălcarea modului și/sau a termenelor de achitare a dividendelor, a dobânzilor sau a altor venituri aferente obligațiunilor, cu încălcarea prevederilor legislației, ale statutului societății sau ale deciziei de emitere a acțiunilor sau obligațiunilor,

se sancționează cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale.

(8) Neexecutarea de către deținătorul de instrumente financiare a obligațiilor de a comunica emitentului și/sau persoanei care ține registrul deținătorilor de instrumente financiare informațiile cerute de lege, prezentarea informațiilor neveridice sau ascunderea unor informații,

se sancționează cu amendă de la 48 la 120 de unități convenționale.

(9) Neefectuarea de către emitent a controlului de audit obligatoriu în cazurile prevăzute de legislație, se sancționează cu amendă de la 48 la 120 de unități convenționale.

[Art.302 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 303. Încălcarea regulilor privind oferta publică de instrumente financiare

(1) Desfășurarea ofertei publice de instrumente financiare fără aprobarea, în cazurile prevăzute de lege, a prospectului de către Comisia Națională a Pieței Financiare

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale.

(2) Includerea în prospectul ofertei publice de instrumente financiare a unor date neveridice sau incomplete, precum și ascunderea unor date relevante, care trebuiau să fie incluse în prospect, potrivit cerințelor legislației,

se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale.

(3) Neefectuarea, pe parcursul desfășurării ofertei publice, a modificărilor și completărilor necesare în prospectul ofertei publice și în alte documente prezentate pentru înregistrarea ofertei, în cazul depistării unor necorespunderi a acestor documente cerințelor legislației,

se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale.

(4) Nerespectarea de către ofertant și/sau societatea de investiții (persoana acceptată), pe parcursul desfășurării ofertei publice, a prevederilor stabilite în prospectul ofertei publice înregistrat la Comisia Națională a Pieței Financiare, precum și nerespectarea cerințelor stabilite cu privire la publicitatea ofertei publice

se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.

(5) Prezentarea de date eronate sau incomplete în darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii valorilor mobiliare prin ofertă publică, neprezentarea ori prezentarea tardivă a dării de seamă menționate,

se sancționează cu amendă de la 18 la 240 de unități convenționale.

[Art.303 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebancaară

(1) Nerespectarea de către emitenți, de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau

autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, de către alți participanți la piața financiară nebanară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislație, a termenelor de publicare în presă și de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă și/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații de dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege, se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale.

(2) Nerespectarea de către emitent și de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a cerinței privind accesul liber al clienților acestora la informația general accesibilă despre activitatea pe care o desfășoară, se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale.

(3) Neprezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională a Pieței Financiare și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.

[Art.304 modificat prin [Legea nr.214 din 20.07.2023](#), în vigoare 03.08.2023]

[Art.304 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304¹. Încălcarea regulilor privind registrul deținătorilor de instrumente financiare

(1) Eschivarea emitentului de la ținerea sau de la asigurarea ținerii registrului deținătorilor de instrumente financiare conform cerințelor legislației în vigoare, ținerea și/sau transmiterea registrului cu încălcarea regulilor și cerințelor stabilite,

se sancționează cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale.

(2) Refuzul sau eschivarea de la introducerea înscrierii în registru, în baza hotărârii irevocabile a instanței de judecată sau a actului executorului judecătoresc cu privire la sechestrarea valorilor mobiliare,

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale.

(3) Încălcarea de către deținătorul registrului a termenelor de efectuare a înscrierii în registru, eschivarea sau refuzul nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din registru, comiterea de greșeli la ținerea registrului,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.

[Art.304¹ modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304². Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebanară

(1) Practicarea fără licență sau autorizație a activităților profesioniste pe piața financiară nebanară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.

(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebanară a condițiilor de licențiere sau autorizare, a regulilor prudențiale și de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim și fondul de garanție și a altor normative stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale.

(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenței,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.

(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebanară a obligațiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislație, a obligațiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Națională a Pieței Financiare a modificărilor la modul de organizare și funcționare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare,

se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.

(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebanară a obligațiilor de

asigurare a securității, integrității și confidențialității informațiilor obținute în procesul activității se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.

(6) Neefectuarea de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislație se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.

[Art.304² modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.304² modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebanară

(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebanară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare se sancționează cu amendă de la 48 la 150 de unități convenționale.

(2) Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebanară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.

[Art.304³ modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.304³ în redacția [Legii nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 304⁴. Încălcarea prevederilor cu privire la modul de încheiere a unor tranzacții cu bunurile societății comerciale

(1) Încălcarea modului de încheiere a tranzacțiilor de proporții și/sau a tranzacțiilor cu conflict de interese, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.

[Alin.(2) art.304⁴ abrogat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

(3) Achiziționarea din mijloacele societății a instrumentelor financiare ale altor emitenți la prețuri evident mai mari decât valoarea lor de piață sau înstrăinarea instrumentelor financiare ale societății la prețuri evident mai mici decât valoarea lor de piață în detrimentul societății, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.

[Art.304⁴ modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 305. Încălcarea regulilor de activitate în domeniul asigurărilor

[Alin.(1)-(2) art.305 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(3) Încheierea contractelor de asigurare cu încălcarea formelor standardizate ale acestora, stabilite în conformitate cu legislația, se sancționează cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale.

[Alin.(4)-(7) art.305 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(8) Refuzul asigurătorului (reasigurătorului), la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, să pună la dispoziția acesteia informații și documente necesare în exercitarea funcțiilor ei de supraveghere și control sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.

[Alin.(9)-(10) art.305 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(11) Nerespectarea de către asigurator (reasigurator) a termenelor legale sau a obligațiilor de plată a despăgubirilor, indemnizațiilor și altor drepturi de asigurare

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.305 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.305 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 306. Încălcarea regulilor de majorare sau de reducere a participațiilor calificate în capitalul social al asiguratorului (reasiguratorului)

[Art.306 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 307. Încălcarea regulilor activității de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări

[Alin.(1)-(3) art.307 abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

(4) Acțiunile săvârșite cu neglijență, dezinformare sau alte omisiuni proprii ale brokerului de asigurare și/sau de reasigurare, dacă aceste acțiuni au adus prejudicii asiguratului (reasiguratului), se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.

[Art.307 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 308. Încălcarea modului de determinare a marjei de solvabilitate

[Art.308 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 309. Încălcarea modului de formare și de menținere a rezervelor tehnice

[Art.309 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 310. Încălcarea legislației privind activitatea asociațiilor de economii și împrumut

[Art.310 abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.310 modificat prin [Legea nr.23 din 27.02.2020](#), în vigoare 20.04.2020]

Articolul 310¹. Încălcarea legislației privind activitatea fondurilor de pensii facultative

(1) Neexecutarea de către administratorul fondului de pensii facultative a obligațiilor aferente activității desfășurate în cadrul sistemului de pensii facultative, manifestată prin:

a) nerespectarea condițiilor de licențiere, a normelor de prudență financiară stabilite de [Legea nr.198/2020](#) privind fondurile de pensii facultative și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

b) nerespectarea formelor de raportare, a termenelor de publicare, neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor și/sau prezentarea rapoartelor în volum incomplet ori conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații referitoare la raportare și dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

c) nerespectarea regulilor de investire a activelor stabilite de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) refuzul la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare de a pune la dispoziția acesteia informații și documente necesare în exercitarea funcțiilor de supraveghere și control sau prezentarea acestora în volum incomplet ori conținând date neveridice;

e) nerespectarea termenelor legale sau a obligațiilor de plată a mijloacelor acumulate în cazurile stabilite de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, inclusiv în cazul transferului participantului la un alt fond de pensii facultative;

f) modificarea comisionului de administrare, a contractului de societate civilă sau a prospectului planului de pensii fără informarea participanților în modul prevăzut de actele normative și de prospectul

planului de pensii;

g) nerespectarea obligațiilor de informare a participanților/angajatorului, prevăzute de contractul de administrare fiduciară și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea de către depozitarul activelor fondului de pensii facultative a atribuțiilor aferente activității desfășurate în cadrul sistemului de pensii facultative, manifestată prin:

a) realizarea operațiunilor cu activele fondului de pensii în lipsa instrucțiunilor corespunzătoare din partea administratorului fondului de pensii facultative;

b) ținerea registrului deținătorilor de unități de fond cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

c) nerespectarea formelor de raportare, neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor și/sau prezentarea rapoartelor în volum incomplet ori conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații de informare prevăzute de lege și de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;

d) refuzul la solicitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare de a pune la dispoziția acesteia informații și documente necesare în exercitarea funcțiilor de supraveghere și control sau prezentarea acestora în volum incomplet ori conținând date neveridice,

se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislației privind activitatea fondurilor de pensii facultative, dacă aceasta nu constituie infracțiune, manifestată prin:

a) prezentarea de către participant sau beneficiar a unor documente false sau întocmite greșit în vederea primirii înainte de termen a mijloacelor acumulate;

b) însușirea, în temeiul unor documente false sau întocmite greșit, a mijloacelor acumulate în fond;

c) acțiunea intenționată a administratorului, depozitarului activelor fondului sau entității de audit, ce a cauzat prejudicii participanților sau beneficiarilor;

d) utilizarea activelor fondurilor de pensii facultative în alte scopuri decât cele prevăzute de lege,

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Prezentarea de către actuar a calculelor actuariale, a estimărilor și a concluziilor incorecte sau inexacte, precum și divulgarea informației confidențiale

se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.

(5) Neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare de către persoanele cu funcție de răspundere ale administratorului a măsurilor de redresare financiară

se sancționează cu amendă de la 24 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Efectuarea de către angajator, fără acordul scris al angajatului, a reținerilor din veniturile pe care i le datorează angajatului pentru contribuțiile datorate de angajat la un fond de pensii

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Majorarea sau reducerea, fără avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, a participației calificate din capitalul social al societății de pensii peste sau, respectiv, sub nivelul de 10%, 20%, 33% sau 50% din acțiunile cu drept de vot ale acesteia

se sancționează cu amendă de la 30 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.310¹ în redacția Legii nr.96 din 27.04.2023, în vigoare 11.06.2023]

Articolul 310². Încălcarea legislației privind activitatea birourilor istoriilor de credit

[Art.310² abrogat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

Articolul 310³. Încălcarea legislației privind activitatea organizațiilor de creditare nebancaară

(1) Nerespectarea de către organizația de creditare nebancaară a cerințelor privind elaborarea și aprobarea regulamentelor interne de activitate, stabilite prin lege, se sancționează cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale.

[Alin.(2)-(8) art.310³ abrogate prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.310³ modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.310³ introdus prin [Legea nr.23 din 27.02.2020](#), în vigoare 20.04.2020]

Articolul 311. Încălcarea termenului de restituire a taxei pe valoarea adăugată

Încălcarea termenului stabilit de legislație pentru restituirea taxei pe valoarea adăugată de către autoritatea cu atribuții de administrare fiscală în obligația căreia este restituirea taxei pe valoarea adăugată

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Capitolul XVI

CONTRAVENȚII CE AFECTEAZĂ ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR PUBLICE

Articolul 312. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

(1) Îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică a unei acțiuni cu încălcarea legii, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.312 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.312 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 312¹. Neasigurarea persoanelor cu dizabilități auditive cu un interpret mimico-gestual de către autoritățile publice

Neasigurarea comunicării între autorități și persoanele cu dizabilități auditive, după necesitate, cu serviciile acordate de către un interpret mimico-gestual

se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 312². Neglijența în serviciu

Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, prevăzute de lege, ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.312² introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 313. Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu

Săvârșirea de către o persoană publică a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și ale atribuțiilor acordate prin lege, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.313 în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 313¹. Favoritismul

Acordarea în condiții contrare prevederilor legale de sprijin, preferințe, privilegii sau crearea avantajelor unor persoane fizice sau juridice, întreprinsă în exercițiul funcției de către agentul public, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 72 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.313¹ în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 313². Nedeclararea sau nesoluționarea conflictului de interese

(1) Nedeclararea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizații publice în sensul [Legii nr.133 din 17 iunie 2016](#) privind declararea averii și intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.313² modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

Articolul 313³. Excesul de putere privind actele permisive

(1) Tergiversarea nemotivată și/sau depășirea perioadei de timp stabilite de lege pentru eliberarea actului permisiv, precum și eliberarea actului permisiv pe un termen de valabilitate mai mic decât termenul prevăzut de Nomenclatorul actelor permisive, cu excepția contravenției prevăzute la alin.(1¹),

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1¹) Depășirea perioadei stabilite de lege pentru eliberarea actelor permisive în domeniul urbanismului și construcțiilor, eliberarea actului permisiv în domeniul urbanismului și construcțiilor pe un termen de valabilitate mai mic decât termenul prevăzut de Nomenclatorul actelor permisive, refuzul nemotivat de eliberare a actului permisiv în domeniul urbanismului și construcțiilor

se sancționează cu amendă de la 600 la 900 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 9 luni la un an.

(2) Cererea de a deține și/sau eliberarea unui act permisiv care nu este inclus în Nomenclatorul actelor permisive, stabilirea și/sau aplicarea unei plăți pentru eliberarea actului permisiv într-un quantum mai mare decât plata prevăzută de Nomenclatorul actelor permisive, refuzul nemotivat de eliberare a actului permisiv, invocarea și aplicarea unor cerințe și proceduri de eliberare a actelor permisive care nu corespund legii, precum și retragerea nemotivată a actului permisiv

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.313³ completat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

Articolul 313⁴. Încălcarea regimului juridic al incompatibilităților și limitărilor aplicabile funcției

publice sau funcției de demnitate publică

Încălcarea regimului juridic al incompatibilităților și limitărilor aplicabile funcției publice sau funcției de demnitate publică prin:

a) nesoluționarea în termenul legal a incompatibilităților privind funcția publică, funcția publică cu statut special, funcția de demnitate publică sau activitatea alesului local conform legislației ce reglementează statutul acestor persoane și conform legislației privind declararea și controlul averii și a intereselor personale;

b) folosirea în interes privat a simbolurilor oficiale care au legătură cu exercitarea mandatului, a funcției publice sau a funcției de demnitate publică, admiterea folosirii numelui său însoțit de calitatea de agent public, a vocii ori a semnăturii sale în orice formă de publicitate pentru un agent economic, pentru un produs comercial național sau străin contrar prevederilor legislației integrității și ale legislației privind declararea și controlul averii și a intereselor personale,

se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.313⁴ modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.313⁴ în redacția [Legii nr.66 din 24.05.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 313⁵. Neluarea măsurilor privind executarea prevederilor Legii privind declararea averii și a intereselor personale

Neluarea măsurilor privind executarea prevederilor Legii privind declararea averii și a intereselor personale, manifestată prin:

a) omisiunea suspendării din funcție a subiectului declarării pe perioada examinării în instanță a actului de constatare, în cazul în care dispozitivul actului de constatare prevede încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților sau al restricțiilor;

b) omisiunea eliberării din funcție sau a transferului agentului public angajat în cadrul entității publice, încalcând regimul juridic al restricțiilor în ierarhie prevăzut de legislația integrității și legislația privind declararea și controlul averii și a intereselor personale,

se sancționează cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.313⁵ modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.313⁵ introdus prin [Legea nr.66 din 24.05.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 313⁶. Încălcarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea în sectorul privat al agenților publici (pantuflej)

(1) Nerespectarea restricției de angajare, pe parcursul unui an, în cadrul organizațiilor comerciale și necomerciale în care agentul public a avut atribuții directe de supraveghere și control în decursul unui an înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu în cadrul entității publice, contrar prevederilor legislației integrității și legislației privind declararea și controlul averii și a intereselor personale, sau nerespectarea restricțiilor post-angajare pe parcursul altor perioade de timp prevăzute de legislația specială care reglementează activitatea anumitor categorii de agenți publici

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Nerespectarea restricției de încheiere, timp de un an, a contractelor comerciale cu entitatea publică în care a activat anterior agentul public, precum și a restricției de exercitare a atribuțiilor de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în fața entității publice în care a activat persoana care cade sub incidența legislației privind declararea și controlul averii și a intereselor personale, pe parcursul ultimului an înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu în cadrul acestei entități,

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu

amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.313⁶ modificat prin Legea nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.313⁶ introdus prin [Legea nr.66 din 24.05.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 313⁷. Excesul de putere în cazul documentelor în format electronic

(1) Refuzul unei autorități sau instituții publice de a recepționa, de a înregistra sau de a examina ori ignorarea unei cereri, reclamații, petiții, sesizări pe motiv că a fost depusă în formă electronică, dacă aceasta întrunește cerințele de conținut și de formă prevăzute de legislația ce reglementează documentele electronice,

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Omiterea utilizării sistemelor informaționale automatizate sau a mijloacelor electronice de comunicație dedicate, dacă acestea sunt disponibile și funcționale, în desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele/instituțiile vizate sau la prestarea serviciilor din competența autorității sau instituției publice respective, precum și nerespectarea obligației prevăzute de legislație de a emite acte în formă de document electronic, exceptând cazurile prevăzute la art.350,

se sancționează cu amendă de la 35 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.313⁷ introdus prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

Articolul 313⁸. Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice

Neluarea de către conducătorul entității publice a măsurilor de asigurare a integrității în cadrul entității publice stabilite de [Legea integrității nr.82/2017](#)

se sancționează cu amendă de la 120 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.313⁸ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 314. Tăinuirea unui act de corupție ori a unui act conex acestuia sau neluarea măsurilor de rigoare

Tăinuirea unui act de corupție ori a unui act conex acestuia sau neluarea măsurilor de rigoare față de funcționarii din subordine care au săvârșit astfel de acțiuni

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 314¹. Neasigurarea măsurilor de protecție a avertizorului de integritate

(1) Neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvăluirii practicilor ilegale în cadrul entității, prevăzute de [Legea nr.122/2018](#) privind avertizorii de integritate, nerespectarea confidențialității angajaților care dezvăluie practici ilegale (divulgarea identității avertizorului de integritate) și neasigurarea măsurilor de protecție a angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate

se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.314¹ în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 315. Luarea sau darea de recompensă nelegitimă sau de folos material

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea (luarea), personal sau prin mijlocitor, de către un salariat dintr-o întreprindere, instituție sau organizație, de recompensă nelegitimă sau de folos material pentru

îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu ale acestui salariat, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, de recompense nelegitime sau de foloase materiale destinate salariatului dintr-o întreprindere, instituție sau organizație pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera sistemului de învățământ, comerțului, alimentației publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări și servicii ce țin de obligațiile de serviciu ale acestui salariat, precum și instigarea sau organizarea colectării de recompense nelegitime sau de foloase materiale destinate salariatului respectiv, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

[Art.315 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Articolul 315¹. Încălcarea modului de convocare sau organizare a ședinței organului colegial

(1) Neconvocarea sau neasigurarea organizării ședinței organului colegial conform legislației sau dispozițiilor actelor statutare de către conducătorul, secretarul organului colegial sau altă persoană în atribuțiile cărora intră convocarea și/sau organizarea ședinței organului colegial, dacă aceasta a determinat prezumția legală a aprobării tacite a unui act ilegal,

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1) săvârșite premeditat sau dacă acestea au cauzat daune în proporții considerabile

se sancționează cu amendă de la 100 la 250 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.315¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 316. Neîndeplinirea cerințelor legitime ale deputatului în Parlament

(1) Neîndeplinirea cerințelor legitime ale deputatului în Parlament sau împiedicarea desfășurării activității de deputat

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(2) Nerespectarea termenelor de prezentare a informației solicitate de deputatul în Parlament

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

Articolul 317. Manifestarea lipsei de respect față de instanța de judecată sau față de Curtea Constituțională

(1) Manifestarea lipsei de respect față de instanța de judecată sau față de Curtea Constituțională se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere

(2) Imixtiunea sub diferite forme neprocedurale în activitatea judecătorilor instanțelor de judecată și ai Curții Constituționale, încercarea de a exercita influență asupra lor

se sancționează cu amendă de la 24 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 48 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 318. Neexecutarea hotărârii instanței de judecată

(1) Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art.11 lit.c) sau d) din [Codul de executare](#)

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(2) Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcție de răspundere a documentelor indicate la alin.(1) ori împiedicarea executării acestora se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale.

Articolul 318¹. Neexecutarea ordinului de restricție de urgență

Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea cerințelor ordinului de restricție de urgență

se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

[Art.318¹ modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]

Articolul 319. Neexecutarea obligațiilor prevăzute de Codul de executare

(1) Acțiunile (inacțiunile) persoanelor care, fără motive întemeiate, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc în cadrul procedurii de executare sau împiedică executarea documentului executoriu, precum și și instigare la asemenea acțiuni (inacțiuni), făcută în orice formă,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Neîndeplinirea obligației de către părțile procedurii de executare de a comunica executorului judecătoresc schimbarea domiciliului sau a sediului, precum și necomunicarea în termenele prevăzute de [Codul de executare](#) a informațiilor solicitate de executorul judecătoresc în virtutea atribuțiilor sale

se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(3) Efectuarea actelor de executare silită de către altă persoană decât executorul judecătoresc se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

[Art.319 în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 319¹. Împiedicarea activității Autorității Naționale de Integritate

(1) Neprezentarea, prezentarea tardivă a datelor, a informațiilor, a înscrisurilor sau a documentelor solicitate de Autoritatea Națională de Integritate în condițiile [Legii nr.132 din 17 iunie 2016](#) cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și/sau prezentarea unor date, informații, înscrisuri sau documente neautentice

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea actului de constatare al Autorității Naționale de Integritate rămas definitiv

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 319². Neexecutarea hotărârilor Curții de Conturi

Acțiunile sau inacțiunile persoanelor cu funcții de răspundere care, fără motive întemeiate, nu execută hotărârile Curții de Conturi în termenele stabilite de către aceasta

se sancționează cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale.

Articolul 320. Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului

Imixtiunea în activitatea Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului cu scopul de a influența deciziile acestora asupra unor sesizări, ignorarea intenționată de către persoana cu funcție de răspundere a sesizării și neîndeplinirea recomandărilor date de Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, împiedicarea sub orice altă formă a activității acestora

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 321. Încălcarea regulilor de folosire a pașapoartelor diplomatice și de serviciu ale Republicii Moldova

Deținerea și/sau utilizarea ilegală a pașapoartelor diplomatice și de serviciu ale Republicii Moldova se sancționează cu amendă de la 24 la 60 de unități convenționale.

Articolul 322. Încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice

(1) Încălcarea cu intenție a modului de folosire a simbolurilor de stat (stema, drapelul, imnul) ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 21 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Profanarea simbolurilor naționale ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat, altele decât cele indicate la alin.(1), dacă fapta nu constituie infracțiune, sau a simbolurilor teritoriale ori încălcarea cu intenție a modului de folosire a acestor simboluri

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea cu intenție a modului de folosire a simbolurilor corporative ale organelor centrale de specialitate ale administrației publice, a simbolurilor corporative ale altor autorități administrative centrale sau ale Forțelor Armate

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 24 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Utilizarea neautorizată a simbolurilor particulare înregistrate

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Etalarea sau utilizarea în orice mod a unor însemne neînregistrate în modul stabilit de legislația cu privire la simbolurile publice în calitate de simbol național, teritorial sau în calitate de simbol corporativ al unui organ central de specialitate al administrației publice, de simbol corporativ al altei autorități administrative centrale sau al Forțelor Armate

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 323. Acțiunile ilegale față de distincțiile de stat

(1) Purtarea și păstrarea ilegală a distincțiilor de stat ale Republicii Moldova se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(2) Tranzacțiile ilicite cu distincții de stat ale Republicii Moldova se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

(3) Falsificarea distincțiilor de stat ale Republicii Moldova se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

Articolul 324. Uzurparea de calitate oficiale

Uzurparea de calitate oficiale prin folosirea ilegală a uniformei cu însemne distinctive, cu simbolica autorităților publice sau cu aspect similar ce ar permite confundarea, dacă nu este însoțită de săvârșirea unei infracțiuni,

se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale.

Articolul 324¹. Confeccionarea și/sau comercializarea uniformelor și/sau a însemnelor funcționarilor publici din cadrul autorităților publice din domeniile apărării, securității naționale, ordinii publice și al sistemului administrației penitenciare

Confeccionarea și/sau comercializarea uniformelor și/sau a însemnelor distinctive cu simbolica autorităților publice din domeniile apărării, securității naționale, ordinii publice și al sistemului administrației penitenciare în afara procedurilor legale de achiziție desfășurate de acestea sau de autoritățile administrative și instituțiile aflate în subordine, cu excepția cazului în care confeccionarea și/sau comercializarea uniformelor și/sau a însemnelor distinctive se efectuează la solicitarea funcționarului public, în baza legitimației de serviciu sau, după caz, a demersului scris al structurii în care activează,

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 110 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 luni.

[Art.324¹ introdus prin Legea nr.267 din 21.11.2024, în vigoare 05.01.2025]

Articolul 325. Divulgarea datelor despre măsurile de securitate

(1) Divulgarea datelor despre aplicarea măsurilor de securitate unei persoane ori rudelor apropiate ale acesteia, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale.

(2) Divulgarea de către o persoană cu funcție de răspundere din organul care asigură protecția de stat a victimelor, a martorilor și a altor persoane care beneficiază de protecție de stat a informației privind măsurile de protecție de stat aplicate, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 326. Încălcarea prevederilor Legii cadastrului bunurilor imobile și a prevederilor imperative legate de publicitatea imobiliară din alte acte normative

(1) Încălcarea termenului stabilit pentru depunerea cererii de înregistrare a dreptului asupra bunurilor imobile

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(1¹) Neînregistrarea în termenul stabilit a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil în construcție la organele cadastrale teritoriale de către partea care asigură construcția bunului imobil

se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(1²) Neîndeplinirea obligației prevăzute de art.1293 alin.(4) din Codul civil nr.1107/2002 privind înregistrarea arendei terenurilor agricole, încheiată pe un termen de până la 5 ani inclusiv, la primăria localității în a cărei rază teritorială se află terenul

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neasigurarea accesului la bunul imobil pentru executarea de lucrări cadastrale

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(3) Neprezentarea documentelor ce servesc drept temei pentru efectuarea de înregistrări în registrul bunurilor imobile în conformitate cu legislația

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(4) Neprezentarea datelor cadastrale actualizate

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(5) Introducerea, modificarea și radierea din registrul bunurilor imobile, cu încălcarea modului stabilit, a datelor cadastrale, difuzarea și furnizarea lor fără aprobare

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

(6) Furnizarea de date cadastrale în scopuri comerciale fără contract încheiat cu organul cadastral teritorial către persoane juridice care nu fac parte din sistemul organelor cadastrale

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

[Art.326 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

[Art.326 modificat prin [Legea nr.80 din 05.05.2017](#), în vigoare 26.05.2017]

Articolul 326¹. Încălcarea prevederilor Legii privind administrația publică locală

(1) Aprobarea de către autoritatea administrației publice locale a unui act normativ al cărui proiect nu a fost publicat în vederea consultării publice

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Omiterea de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autoritățile administrației publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale ședințelor consiliului local, a documentelor și informațiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(3) Împiedicarea accesului liber la ședințele consiliului local

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Includerea în Registrul de stat al actelor locale a unui text care diferă de textul actului aprobat de autoritatea competentă

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Neinclusiunea pe ordinea de zi a ședinței consiliului local (raional) de către persoana responsabilă a notificării oficiului teritorial al Cancelariei de Stat

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

[Art.326¹ introdus prin [Legea nr.161 din 07.07.2016](#), în vigoare 28.10.2018]

Articolul 327. Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenției Rezerve Materiale

(1) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenției Rezerve Materiale

se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Includerea de date false în dările de seamă prezentate Agenției Rezerve Materiale

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.327 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 327¹. Încălcarea regulilor de inițiere și desfășurare a procedurilor de achiziții publice

(1) Încălcarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă Agenției Achiziții Publice

se sancționează cu amendă de la 2 la 4 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Includerea de date false în dările de seamă și explicațiile oficiale pe marginea contestațiilor prezentate Agenției Achiziții Publice

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Neplanificarea achizițiilor publice sau planificarea acestora cu încălcarea prevederilor actelor normative, nepublicarea invitației de participare și a anunțului de intenție, divizarea achiziției publice prin încheierea unor contracte separate în scopul aplicării altei proceduri de achiziție decât cea care ar fi fost utilizată conform actelor normative

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Restricționarea în orice mod a accesului operatorilor economici la procedura de atribuire a contractelor de achiziții publice

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Nesemnarea declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate de către membrii grupului de lucru, neîntocmirea proceselor-verbale de deschidere și evaluare a ofertelor în cadrul procedurilor de achiziții publice, neexpedierea, în termenele stabilite, pe adresa ofertanților a informațiilor privind rezultatul procedurii de achiziție sau a altor informații prevăzute de actele normative

se sancționează cu amendă de la 15 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Încălcarea regulilor de întocmire și păstrare a dosarului de achiziții publice

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Refuzul de a transmite Agenției Achiziții Publice informațiile privind procedurile de achiziții publice, solicitate de Agenție în scopul îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor sale, sau netransmiterea acestora în termenul prevăzut de actele normative ori, după caz, în termenul solicitat

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Neexecutarea deciziilor Agenției Achiziții Publice emise cu privire la procedurile de achiziții publice

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 327². Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

[Art.327² abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 327³. Încălcarea regulilor privind acordarea asistenței sociale

(1) Încălcarea de către structura teritorială de asistență socială a termenului de luare a deciziei privind acordarea sau neacordarea prestațiilor sociale

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Stabilirea și acordarea intenționată de către structura teritorială de asistență socială a dreptului la servicii sociale, la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului persoanei care nu întrunește condițiile stabilite de lege, dacă prin aceasta a cauzat prejudiciu bugetului de stat în mărime ce depășește 100 de unități convenționale,

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.327³ introdus prin [Legea nr.219 din 16.12.2021](#), în vigoare 01.01.2022]

Articolul 327⁴. Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

Comercializarea ilegală a bunurilor care constituie ajutoare umanitare

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 75 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.327⁴ introdus prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 328. Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidență și de folosire a documentelor de arhivă

Încălcarea regulilor de păstrare, de completare, de evidență și de folosire a documentelor de arhivă se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 329. Distrugerea și deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic

(1) Distrugerea fără autorizația de rigoare a documentelor din Fondul Arhivistic ce se păstrează în arhivele de stat, în alte depozite, în arhivele persoanei juridice

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Deteriorarea documentelor din Fondul Arhivistic prin eliminarea textului sau a imaginii ori prin inserarea în text sau în imagine a unor modificări sau completări ce nu au avut consecințe grave

se sancționează cu amendă de la 30 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 330. Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenți și deținătorii surselor de date administrative a obligațiilor prevăzute de lege privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor sau prezentarea unor date eronate, pentru scopuri statistice

Refuzul executării, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către respondenți și deținătorii surselor de date administrative a obligațiilor prevăzute de lege privind prezentarea datelor, neprezentarea în termen a datelor agregate sau a celor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal, în scopul producerii statisticilor oficiale, precum și prezentarea de date eronate ori în volum incomplet, cu excepția informației privind convingerile ideologice, apartenența politică, antecedentele penale, sănătatea și viața intimă ale persoanei fizice,

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.330 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

[Art.330 modificat prin [Legea nr.175 din 11.11.2021](#), în vigoare 10.01.2022]

[Art.330 modificat prin [Legea nr.12 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

[Art.330 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 330¹. Împiedicarea activității legitime a Consiliului Concurenței

(1) Prezentarea informației neautentice sau incomplete Consiliului Concurenței

se sancționează cu amendă de la 18 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Împiedicarea activității legitime a funcționarilor din cadrul Consiliului Concurenței, comisă prin neadmiterea controlului, împiedicarea accesului în încăperi ori pe teritoriu sau neprezentarea informației solicitate

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 330². Încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale

(1) Depunerea tardivă a declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună în condițiile [Legii nr.133 din 17 iunie 2016](#) privind declararea averii și intereselor personale

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(2) Nedepunerea declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

(3) Neprezentarea sau refuzul prezentării informației privind averea și veniturile de către membrii familiei și/sau concubinul/concubina

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

Articolul 330³. Încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat

Încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat la acordarea, raportarea,

utilizarea sau la ținerea evidenței ajutoarelor de stat, precum și neîndeplinirea unei obligații sau a unei condiții impuse printr-o decizie ori prescripție a Consiliului Concurenței

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 330⁴. Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului și de bacalaureat, precum și a soluțiilor la acestea

Publicarea subiectelor pentru examenele de absolvire a gimnaziului și de bacalaureat și/sau a soluțiilor la acestea pînă la începerea examenului respectiv sau pe durata desfășurării acestuia

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul 330⁵. Încălcarea legislației din domeniul concurenței

(1) Acțiunile sau inacțiunile persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale și locale, ale membrilor organelor colegiale, de restrîngere, împiedicare sau denaturare a concurenței, stabilite prin decizia Consiliului Concurenței,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Neexecutarea în termen sau executarea necorespunzătoare a deciziilor și prescripțiilor emise de către Consiliul Concurenței în vederea aplicării legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.330⁵ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Capitolul XVII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA REGIMUL FRONTIEREI DE STAT ȘI REGIMUL DE ȘEDERE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 331. Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenționată a semnelor frontierei de stat, instalarea unor semne de frontieră false

Deteriorarea, nimicirea, permutarea intenționată a semnelor frontierei de stat, instalarea unor semne de frontieră false

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale.

Articolul 332. Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat și a regulilor de trecere a frontierei de stat

(1) Încălcarea regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră, a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat și a regulilor de trecere a frontierei de stat

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Trecerea frontierei de stat prin punctele de trecere a frontierei de stat fără pașaport sau fără autorizație din partea autorităților respective

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 332¹. Încălcarea regulilor de transportare a străinilor și a obligației de a prezenta datele privind pasagerii transportați

(1) Aducerea de către transportatori în Republica Moldova a cetățenilor străini sau apatrizilor care

nu au viză valabilă sau, după caz, permis de ședere valabil și un document valabil de trecere a frontierei de stat, recunoscut sau acceptat de Republica Moldova, dacă legislația în vigoare sau tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul transportatorului de a asigura transportarea imediată a cetățenilor străini sau apatrizilor în condițiile prevăzute la alin.(1) la locul de îmbarcare sau în alt loc pe care cetățenii străini sau apatrizii îl acceptă și în care sînt acceptați ori refuzul suportării cheltuielilor de cazare și întreținere, precum și altor cheltuieli aferente returnării acestora,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Netransmiterea, transmiterea incompletă sau eronată de către transportatori, la cerere, către Poliția de Frontieră a datelor cu privire la pasagerii pe care îi vor transporta către un punct autorizat de trecere a frontierei de stat prin care aceștia vor intra/ieși în/din Republica Moldova,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.332¹ modificat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

[Art.332¹ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 333. Încălcarea regulilor de ședere în Republica Moldova

(1) Încălcarea de către cetățenii străini sau de către apatrizi a regulilor de ședere în Republica Moldova prin nepărsirea teritoriului țării la expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(2) Încălcarea de către cetățenii străini sau de către apatrizi a regulilor de ședere în Republica Moldova manifestată prin utilizarea documentelor neautentice, prin declararea de date false în vederea obținerii vizei sau actelor de identitate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(3) Nerespectarea de către cetățenii străini sau de către apatrizi a termenului de depunere la autoritatea competentă pentru străini a cererii de acordare/prelungire a dreptului de ședere

se sancționează cu amendă în mărime de la 18 la 30 de unități convenționale.

(4) Nedecararea de către cetățenii străini sau de către apatrizi la autoritățile competente, în termenul stabilit de legislație, a faptului intrării pe teritoriul Republicii Moldova pentru a fi luați în evidență, cu excepția celor cărora le-a fost autorizată intrarea,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale. Sancțiunea respectivă nu se aplică față de posesorii documentelor de călătorie eliberate de autoritățile străine domiciliați în localitățile din stînga Nistrului (Transnistria).

(4¹) Nedecararea de către cetățenii străini în termen de 15 zile despre schimbarea documentului de călătorie, precum și despre pierderea, furtul, deteriorarea documentului de călătorie/permisului de ședere/buletinului de identitate pentru apatrizi sau orice modificare intervenită în starea civilă și în datele cu caracter personal, în special schimbarea numelui, prenumelui, cetățeniei, domiciliului și/sau reședinței, încheierea, desfacerea ori anularea căsătoriei,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(4²) Nerespectarea de către cetățenii străini a obligației de a avea în permanență asupra lor permisul de ședere sau buletinul de identitate pentru apatrizi, de a nu-l înstrăina și de a-l prezenta la solicitarea organelor abilitate ori de cîte ori li se solicită acesta

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(4³) Reținerea documentului de călătorie al unui cetățean străin sau a permisului de ședere, sau a buletinului de identitate pentru apatrizi de către persoane neautorizate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Sancțiunea prevăzută la alin.(1) nu se aplică față de cetățenii străini care părăsesc benevol

teritoriul Republicii Moldova în termen de 15 zile după expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat sau față de posesorii documentelor de călătorie care sînt domiciliați în localitățile din stînga Nistrului (Transnistria).

(6) Facilitarea sub orice formă a șederii ilegale a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.333 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 334. Încălcarea regulilor de plasare în cîmpul muncii a cetățenilor străini sau a apatrizilor

(1) Plasarea în cîmpul muncii a cetățenilor străini sau a apatrizilor, aflați provizoriu în Republica Moldova, fără permis de ședere în scop de muncă eliberat în modul stabilit de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice pentru fiecare angajat ilegal.

(2) Desfășurarea activității de muncă de către cetățeni străini sau apatrizi, aflați provizoriu în Republica Moldova, fără permis de ședere în scop de muncă eliberat în modul stabilit de legislație

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

(3) Obținerea, la cererea persoanei cu funcție de răspundere, a permisului de ședere în scop de muncă eliberat pe numele unui cetățean străin sau al unui apatrid, aflat provizoriu în Republica Moldova, fără angajarea acestuia în cîmpul muncii

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Prezentarea intenționată de către beneficiarul solicitant a datelor neveridice autorității competente pentru străini pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere în scop de muncă apatrizilor și/sau cetățenilor străini aflați provizoriu în Republica Moldova în condițiile [Legii nr.200/2010](#) privind regimul străinilor în Republica Moldova

se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.334 completat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Capitolul XVIII

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA MODUL DE ADMINISTRARE. CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL SUPRAVEGHERII PIEȚEI, METROLOGIEI, STANDARDIZĂRII ȘI PROTECȚIEI CONSUMATORILOR

Articolul 335. Samavolnicia

Samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.335 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 336. Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept

(1) Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații și securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată și a documentelor executorii și de combatere a criminalității,

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

(2) Acțiunile prevăzute la alin.(1) însoțite de violență fizică sau de manifestare în orice mod a amenințării cu aplicarea violenței, inclusiv verbale,

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale, cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 70 de ore sau cu arest contravențional de la 3 la 5 zile.

[Art.336 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.07.2022]

Articolul 336¹. Imixtiunea în procesul contravențional

(1) Imixtiunea, sub orice formă, în activitatea agentului constatator cu scopul de a împiedica exercitarea atribuțiilor funcționale

se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

(2) Acțiunile prevăzute la alin.(1) săvârșite cu folosirea situației de serviciu, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.336¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 337. Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislației

Neluarea de măsuri pentru înlăturarea încălcării legislației, indicate în raportul autorității abilitate cu lichidarea cauzelor care au generat direct sau care au condiționat astfel de încălcări, precum și răspunsul tardiv dat la raport sau la informația prezentată de această autoritate

se sancționează cu amendă de la 21 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 338. Folosirea ilegală a semnelor aflate sub protecția tratatelor internaționale

Folosirea ilegală a emblemei Crucii Roșii și a denumirii „Crucea Roșie”, a însemnelor care pot fi identificate cu emblema Crucii Roșii

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 339. Încălcarea legislației privind regimul actelor de stare civilă

(1) Tănuirea nașterii ori a decesului sau declararea nașterii ori a decesului cu încălcarea condițiilor sau a termenelor prevăzute de legislație

se sancționează cu amendă de la 9 la 21 de unități convenționale.

(2) Înhumarea sau incinerarea cadavrului fără înregistrarea decesului la organul de stare civilă sau la autoritatea abilitată prin lege în acest sens

se sancționează cu amendă de la 9 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Deteriorarea intenționată sau pierderea formularelor certificatelor de stare civilă, precum și a altor acte care se păstrează la organul de stare civilă

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Omiterea asigurării integrității și a securității registrelor și a formularelor certificatelor de stare civilă, potrivit normelor de păstrare și de evidență a acestora,

se sancționează cu amendă de la 15 la 27 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.339 modificat prin [Legea nr.80 din 05.05.2017](#), în vigoare 26.05.2017]

Articolul 339¹. Încălcarea legislației privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte

Neprezentarea nejustificată a actelor de identitate la cererea reprezentanților oficiali ai autorităților competente de către titularul actului de identitate în a cărui privință a fost pornit proces contravențional sau penal

se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

[Art.339¹ introdus prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 340. Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate

Comunicarea de date false pentru a fi înscrise în actele de identitate

se sancționează cu amendă de la 24 la 42 de unități convenționale.

Articolul 341. Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcție de răspundere a buletinului de identitate

Ridicarea ilegală de către o persoană cu funcție de răspundere a buletinului de identitate, luarea sau predarea acestuia drept garanție

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

Articolul 342. Chemarea intenționat falsă a serviciilor specializate

Chemarea intenționat falsă a serviciului de salvatori și pompieri, a poliției, a serviciului de ajutor medical urgent, a altor servicii specializate

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.342 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 343. Transmiterea sau tentativa de a transmite către deținuți obiecte, substanțe, produse interzise

[Art.343 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 343¹. Transmiterea ilegală a unor obiecte sau substanțe interzise persoanelor deținute în instituțiile penitenciare

Transmiterea tănuită de control, prin orice mijloace, către persoanele deținute în instituțiile penitenciare a obiectelor sau a substanțelor a căror transmitere ori păstrare este interzisă conform legislației privind executarea hotărârilor cu caracter penal, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.343¹ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 344. Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative privind producerea, depozitarea, punerea la dispoziție pe piață și comercializarea produselor, privind prestarea serviciilor și încălcarea regulilor de protecție a consumatorilor

(1) Încălcarea cerinței generale de siguranță a produselor prin:

a) punerea la dispoziție pe piață de către producător (importator) și/sau de către distribuitor a produselor care nu corespund cerinței generale de siguranță

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) omiterea asigurării de către producător (importator) și/sau de către distribuitor, prin intermediul produsului sau al ambalajului, a consumatorilor cu informații care ar permite să fie evaluate riscurile pe care le prezintă un produs pe parcursul perioadei sale de utilizare, ce poate fi prevăzută în mod rezonabil, ori pe durata termenului de valabilitate, atunci când aceste riscuri nu sînt imediat perceptibile de către consumatori fără avertizările corespunzătoare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) omiterea întreprinderii de către producător (importator) a acțiunilor prescrise de legislație sau a celor necesare pentru evitarea riscurilor pe care le prezintă produsele pentru consumatori, inclusiv retragerea de pe piață a produselor, avertizarea adecvată și eficientă a consumatorilor, recuperarea produselor de la consumatori în a căror privință organul de control sau specialiștii proprii au constatat că nu corespund cerinței generale de siguranță

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) omiterea întreprinderii de către distribuitor a acțiunilor prescrise de legislație sau a celor necesare pentru evitarea riscurilor pe care le prezintă produsele pentru consumatori, inclusiv păstrarea și prezentarea documentelor (informațiilor) necesare pentru determinarea originii produselor, precum și distribuirea produselor despre care au cunoștință sau pe care, în baza informațiilor deținute și în calitate de specialiști, ar fi trebuit să le considere neconforme cerinței generale de siguranță,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) omiterea informării imediate de către producător (importator) și/sau de către distribuitor a autorității competente despre acțiunile întreprinse în scopul prevenirii riscurilor pentru consumator

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea cerințelor stabilite în actele normative prin:

[Lit.a) alin.(2) art.344 abrogată prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

b) introducerea pe piață și punerea la dispoziție pe piață a produselor, precum și prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale stabilite în reglementările tehnice aplicabile, prin: folosirea și aplicarea incorectă a marcajului CE în ceea ce privește forma, mărimea, vizibilitatea, lizibilitatea, caracteristica marcajului de conformitate CE de a nu putea fi șters, precum și folosirea și aplicarea incorectă a altor marcaje suplimentare, prevăzute în reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea declarației de conformitate sau neînsoțirea produsului cu acest document în situația în care reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru; întocmirea declarației de conformitate cu încălcarea cerințelor stabilite de reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea documentației tehnice pentru produs sau necorespunderea documentației tehnice prezentate cu prevederile reglementării tehnice aplicabile; neînscriserea numărului de identificare al organismului de evaluare a conformității notificat alături de marcajul CE atunci când reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru

se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) importul, punerea la dispoziție pe piață a produselor, prestarea serviciilor fără prezentarea informației complete, veridice și corecte în limba română; neprezentarea de către producător (ambalator) a informațiilor despre denumirea produsului, denumirea și marca producătorului, denumirea importatorului, adresa acestora (numărul de telefon, după caz), despre masa/volumul, lungimea, aria, principalele caracteristici calitative, compoziția, aditivii folosiți, eventualele riscuri, despre modul de utilizare, de manipulare, de depozitare, de conservare sau de păstrare, despre contraindicații, precum și despre valoarea energetică și nutritivă a produselor alimentare preambalate; neindicarea țării producătoare, a termenului de garanție, duratei de funcționare, termenului de valabilitate și datei fabricării, în conformitate cu reglementările tehnice și standardele naționale în vigoare,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) neasigurarea de către vânzător și de către prestator a respectării condițiilor tehnice stabilite de producător pentru produs; sau

e) folosirea de către prestator a produselor și procedurilor ofensive și/sau necertificate și neanunțarea imediată a autorității competente, precum și a producătorului, despre existența oricărui produs, folosit la prestarea serviciului, de care are cunoștință că este periculos și/sau falsificat

(contrafăcut); sau

f) neasigurarea prestării serviciilor (în cazul în care serviciile conțin elemente vorbite sau textuale scrise) în limba română; sau

g) nestabilirea de către producător, în documentul normativ, a termenului de valabilitate al produselor alimentare, articolelor de parfumerie, articolelor cosmetice, medicamentelor, articolelor chimice de uz casnic și al altor produse; sau

h) neinformarea consumatorului despre prețul produsului (în cazul produselor preambalate – prețul pentru o unitate de măsură și prețul de vânzare a cantității preambalate) și neoferirea informațiilor specificate la lit.c), a datelor despre certificarea conformității sau a declarației de conformitate, dacă legislația prevede aceasta, precum și neasigurarea consumatorului cu cartea tehnică ori cu instrucțiunile de folosire, instalare, exploatare, întreținere, elaborate de producător; sau

i) neprezentarea în limba română a informațiilor despre produsele și serviciile oferite consumatorului, inclusiv neprezentarea lor verbală și în cartea tehnică, în instrucțiunile de folosire, instalare, exploatare, întreținere ori în altă documentație de însoțire; sau

j) neindicarea, în informațiile despre serviciile prestate conform reglementărilor în vigoare, a categoriei calitative a serviciului, a termenului de prestare, a termenului de garanție, a tarifelor, a eventualelor riscuri și a datelor despre certificarea conformității sau despre declarația de conformitate, dacă legislația prevede aceasta,

se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 108 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

k) neasigurarea de către vânzător, producător a reparației și deservirii tehnice a produselor de folosință îndelungată, precum și neasigurarea cu piese de schimb necesare pe durata de funcționare stabilită de lege

se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea regulilor privind protecția consumatorilor prin:

a) neînregistrarea de către vânzător, prestator a reclamației consumatorului, nesoluționarea reclamației în termenele stabilite de lege;

b) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator a adresei și a numărului de telefon al autorității abilitată cu funcție de protecție a consumatorului, a informației despre termenul de garanție al produselor, al serviciilor, despre obligativitatea, în cazul examinării reclamației, a prezenței bonului de casă sau a unui alt document care să confirme cumpărarea produsului, prestarea serviciului;

c) neafișarea la vedere de către vânzător, prestator, inclusiv în cazul în care desfășoară activitate comercială în afara locului autorizat, a denumirii lor sau a licenței, dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislație, a programului de lucru, precum și nerespectarea acestuia

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) utilizarea de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înșelătoare și/sau agresive) care denaturează sau sînt susceptibile să denatureze în mod esențial comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajung sau căruia li se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul cînd practicile comerciale sînt adresate unui anumit grup de consumatori,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) neprezentarea de către comerciant, la solicitarea consumatorului, a unui exemplar al contractului cu clauze contractuale standard pe care îl propune

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

(4) Încălcarea cerințelor legislației privind contractele de credit pentru consumatori prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației standard care trebuie inclusă în publicitate sau a informației precontractuale referitoare la contractul de credit pentru consumatori

se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție

de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) neinclusiunea în contract a informațiilor standard obligatorii referitoare la contractul de credit pentru consumatori

se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități contravenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități contravenționale aplicată persoanei juridice;

c) neinformarea, în termen de 7 zile calendaristice, referitor la respingerea cererii de creditare ca rezultat al consultării bazei de date, precum și la identitatea acestei baze,

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) neinformarea în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare

se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) majorarea sau aplicarea nejustificată a comisioanelor, a taxelor, altele decât cele prevăzute în contractul de credit; sau

f) lipsa notificării în cazul modificării costurilor creditului potrivit condițiilor contractuale; sau

g) neindicarea în mod expres în contract a modului de calcul al dobânzii, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante; sau

h) încălcarea cerințelor privind stabilirea ratei dobânzii sau a regulilor de calculare a dobânzii anuale efective pentru contractele de credit pentru consumatori, precum și calculul incomplet sau eronat al acesteia,

se sancționează cu amendă de la 300 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Încălcarea cerințelor față de încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum prin:

a) neprezentarea tipului de serviciu financiar înainte încheierii unui contract la distanță cu un consumator, precum și necomunicarea termenelor și condițiilor contractuale și a informațiilor prealabile, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(6) din prezentul articol și la art.293² alin.(4),

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) nerambursarea de către furnizor, în termen de 30 de zile calendaristice, a sumelor primite conform contractului încheiat la distanță în cazul revocării contractului, cu excepția sumelor pentru serviciul financiar prestat efectiv,

se sancționează cu amendă de la 15 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) utilizarea mijloacelor de comunicare la distanță altele decât sistemul automatizat de apel fără intervenție umană de tip automat de apel, telecopiator sau fax, în cazul comunicărilor nesolicitate, dacă există un refuz evident din partea consumatorului; sau

d) livrarea către consumator a unui serviciu financiar la distanță contra plată, fără o solicitare prealabilă din partea acestuia, dacă această livrare presupune efectuarea unei plăți imediate sau ulterioare,

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Necomunicarea de către prestatorul serviciilor de plată a termenelor și condițiilor contractuale, a informațiilor prealabile aferente serviciilor de plată prevăzute de legislația cu privire la încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum, și anume:

a) unde este cazul, a notificării care să indice că serviciul este legat de instrumente ce implică

riscuri speciale asociate trăsăturilor lor specifice sau a operațiunilor care trebuie executate, sau al cărui cost depinde de fluctuațiile de pe piețele financiare care nu se află sub controlul prestatorului serviciilor de plată și nu poate fi prezentată o estimare a evoluției viitoare raportată la performanțele statistice precedente;

b) a informației privind existența sau posibilitatea existenței unor taxe și costuri suplimentare care nu se achită prin intermediul prestatorului de servicii de plată sau care nu sînt impuse de acesta;

c) a limitei de timp sau a datei pînă la care informațiile furnizate sînt valabile;

d) a modalităților de plată și de executare a serviciului de plată;

e) a oricărui cost suplimentar pentru consumator, rezultat din utilizarea de către acesta a mijloacelor de comunicare la distanță, dacă astfel de costuri adiționale se percep de către prestatorul de servicii de plată;

f) a informației privind existența sau lipsa dreptului de revocare și, în cazul în care acest drept există, a termenului și a condițiilor de exercitare a acestuia, inclusiv a informațiilor privind sumele pe care consumatorul trebuie să le plătească pentru serviciul de plată prestat în mod efectiv, precum și a consecințelor ce decurg din neexecutarea acestui drept;

g) a modalităților practice de exercitare a dreptului de revocare a contractului înainte de termen, a adresei poștale la care poate fi depusă sau expediată notificarea privind revocarea contractului, precum și a numărului de fax sau a adresei electronice la care aceasta poate fi expediată;

h) a informației privind existența unor fonduri de garantare sau a altor mecanisme de compensare, altele decît cele prevăzute prin lege,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Încălcarea cerințelor de informare pentru alte contracte decît contractele negociate în afara spațiilor comerciale și contractele la distanță prin:

a) neprezentarea sau prezentarea incompletă a informației precontractuale pentru alte contracte decît contractele negociate în afara spațiilor comerciale și contractele la distanță

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) necomunicarea principalelor caracteristici ale produselor sau serviciilor în mod corespunzător cu mijlocul de comunicare utilizat și cu produsele sau serviciile în cauză

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informației referitoare la prețul total al produselor sau serviciilor cu toate taxele incluse ori, în cazul în care prețul nu poate fi calculat din timp dată fiind natura produselor sau a serviciilor, la modalitatea de calcul al prețului, precum și la costurile suplimentare de transport, de livrare sau la taxele poștale, ori, în cazul în care acestea nu pot fi calculate din timp, neindicarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Încălcarea cerințelor de informare pentru contractele negociate în afara spațiilor comerciale și cele la distanță prin:

a) neprezentarea sau prezentarea incompletă a informației precontractuale pentru contractele negociate în afara spațiilor comerciale și cele la distanță

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) necomunicarea principalelor caracteristici ale produselor sau serviciilor în mod corespunzător cu mijlocul de comunicare utilizat și cu produsele sau serviciile în cauză

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informației referitoare la prețul total al produselor sau serviciilor cu toate taxele incluse, la costurile suplimentare de transport, de livrare, la taxele poștale sau de orice altă natură ori, în cazul în care acestea nu pot fi calculate din timp, neindicarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) necomunicarea informației privind costul de utilizare a mijloacelor de comunicare la distanță în vederea încheierii contractului, atunci cînd este calculat pe baza unui alt tarif decît tariful de bază,

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) necomunicarea informației privind modalitățile de plată, livrare și executare, privind data pînă la care sau termenul în care comerciantul se angajează să livreze produsele sau să presteze serviciile

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

f) necomunicarea informației privind existența și condițiile aferente avansurilor sau altor garanții financiare care trebuie plătite sau oferite de consumator la cererea comerciantului

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

g) necomunicarea informației privind existența sau lipsa dreptului de revocare și, dacă acest drept există, privind termenul și condițiile de exercitare a acestuia, inclusiv a informațiilor despre faptul că consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării produselor în caz de revocare, iar pentru contractele la distanță – dacă, prin însăși natura lor, produsele nu pot fi, în mod normal, returnate prin poștă – costul aferent returnării produselor; necomunicarea informației că consumatorul nu va beneficia de un drept de revocare, a consecințelor ce decurg din neexecutarea acestui drept sau a circumstanțelor în care consumatorul își pierde dreptul de revocare

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Nerambursarea sau rambursarea, cu depășirea termenului de 14 zile de la data la care este informat despre decizia de revocare a contractului, de către comerciant a sumelor pe care le-a primit drept plată din partea consumatorului

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(10) Încălcarea cerințelor legislației în vigoare privind indicarea categoriei de clasificare a structurii de primire turistică prin:

a) afișarea de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare emis în condițiile [Legii nr.352/2006](#) cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova

se sancționează cu amendă de la 40 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

b) afișarea repetată, pe parcursul unui an, de către structura de primire turistică a categoriei de clasificare fără a deține certificat de clasificare

se sancționează cu amendă de la 80 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere.

[Art.344 modificat prin Legea nr.37 din 29.02.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.344 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.344 completat prin Legea nr.91 din 11.06.2020, în vigoare 26.07.2020]

[Art.344 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.344 modificat prin [Legea nr.94 din 31.05.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

[Art.344 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 344¹. Încălcarea cerințelor legislației referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanță pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanță, contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb și la contractele de servicii turistice*

(1) Încălcarea cerințelor legislației referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanță pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanță și contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației precontractuale referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanță pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanță și contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) neinclusiunea în contract a informațiilor standard obligatorii referitoare la contractele privind cazarea periodică, contractele privind produsul de vacanță pe termen lung, contractele de intermediere a produsului de vacanță și contractele de intermediere a participării la un sistem de schimb

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) necomunicarea informației privind dreptul de revocare, a termenului și a condițiilor de exercitare a acestuia, a informațiilor privind interzicerea plăților în avans

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea cerințelor legislației privind contractele de servicii turistice, prin:

a) neprezentarea sau prezentarea necompletă a informației preliminare la încheierea contractului de servicii turistice

se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.344¹ modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Art.344¹ introdus prin [Legea nr.200 din 28.07.2016](#), în vigoare 30.03.2017]

Articolul 345. Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei

(1) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

a) introducerea pe piață, darea în folosință sau utilizarea la măsurări a mijloacelor de măsurare în domeniile sănătății publice, ordinii și siguranței publice, protecției mediului, protecției consumatorilor, perceperii taxelor și a impozitelor, corectitudinii tranzacțiilor comerciale, fără următoarele dovezi sau cu dovezile falsificate, după caz:

- marcajul aprobării de model;
- marcajul CE și marcajul metrologic suplimentar;
- marcajul de verificare metrologică;

- marcajul de verificare metrologică inițială CE;
- certificatul de aprobare de model;
- certificatul de etalonare,

ori fără buletinul de verificare metrologică sau cu buletinul de verificare metrologică cu termenul de valabilitate expirat,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) introducerea pe piață a produselor preambalate care nu sînt marcate cu litera „e” și pe care nu este indicată masa nominală sau volumul nominal al produsului, de asemenea a sticlelor utilizate ca recipiente de măsură care nu sînt marcate cu semnul „3” (epsilon inversat) de către producător ori sînt marcate cu semnul „3” falsificat,

se sancționează cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) depozitarea și/sau introducerea pe piață a produselor preambalate ce nu corespund cerințelor și verificărilor prevăzute în regulamentele generale de metrologie legală, aprobate de Guvern,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) introducerea pe piață de către producător sau reprezentantul autorizat al acestuia și/sau darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal fără asigurarea reparației acestora

se sancționează cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) introducerea pe piață de către producător, reprezentantul autorizat al acestuia ori de către importator sau folosirea pe piață a mijloacelor de măsurare, altele decît cele care se supun controlului metrologic legal, care nu corespund exigențelor prescise și pentru care nu a fost asigurată trasabilitatea măsurărilor prin etalonare

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

f) repararea, montarea și darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, preambalarea produselor, producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, înainte de depunerea notificării și confirmarea recepționării acesteia de către Institutul Național de Metrologie

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

g) refuzul de a motiva pertinenta și siguranța de către responsabilii de publicarea sau de transmiterea rezultatelor măsurărilor, oferirea către public a unor rezultate ale măsurării false sau înșelătoare

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

a) utilizarea unor unități de măsură ilegale în domeniile de interes public

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

b) efectuarea de măsurări în domenii de interes public ce sînt neconforme reglementărilor tehnice și documentelor normative în domeniul metrologiei, efectuarea de măsurări ale căror rezultate nu sînt trasabile la etaloanele naționale sau la cele de referință ale Republicii Moldova, sau la cele ale altor țări

care sînt trasabile la etaloanele internaționale

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

c) efectuarea de măsurări supuse controlului metrologic legal cu mijloace de măsurare neverificate metrologic sau neetalonate și cu proceduri de măsurare legale neaprobate în modul stabilit

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

d) introducerea pe piață, darea în folosință sau utilizarea mijloacelor de măsurare în măsurările din domeniul de interes public fără marcaje metrologice (marcajul CE și marcajul metrologic suplimentar, marcajul de aprobare de model, marcajul de verificare metrologică, marcajul de verificare metrologică inițială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate ori cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menționate falsificate ori cu termenul expirat

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

e) oferirea de servicii, de către persoanele fizice sau juridice care activează în domeniul de interes public, cu mijloace de măsurare neadecvate, deteriorate, fără marcaje metrologice (marcajul CE și marcajul metrologic suplimentar, marcajul de aprobare de model, marcajul de verificare metrologică, marcajul de verificare metrologică inițială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate ori cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menționate falsificate ori cu termenul expirat

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice;

f) utilizarea de mijloace de măsurare cu caracteristici metrologice modificate premeditat sau cu indicații exprimate în unități de măsură ilegale, puse sub interdicție de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.345 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 346. Încălcarea regulilor de punere la dispoziție publică și difuzare a standardelor moldovenești, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, inclusiv a proiectelor acestora

Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea și difuzarea sub orice formă și prin orice procedeu a standardelor moldovenești, europene, internaționale, interstatale ori ale altor țări fără acordul scris al organismului național de standardizare al Republicii Moldova

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.346 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 347. Încălcarea regulilor de acreditare

[Art.347 abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 348. Încălcarea regulilor de evaluare a conformității

Încălcarea regulilor de evaluare a conformității prin:

a) eliberarea certificatelor de conformitate/de examinare de tip/de etalonare și a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor negative ale încercărilor, etalonărilor sau

inspecțiilor/verificărilor metrologice;

b) eliberarea certificatelor de conformitate/de examinare de tip/de etalonare și a rapoartelor de încercări sau a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor neveridice ale încercărilor, certificărilor, inspecțiilor, etalonărilor sau verificărilor metrologice;

c) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) și b) în cazul neconformității produselor cu condițiile prevăzute în reglementările tehnice și documentele normative, potrivit cărora produsele au fost supuse evaluării conformității;

d) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) și b) pentru produse și servicii ce nu țin de domeniul de acreditare al organismului de evaluare a conformității;

e) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) și b) în cazul suspendării, retragerii, restrîngerii sau expirării termenului de valabilitate a acreditării acordate de organismul național de acreditare și/sau a recunoașterii/desemnării acordate de către autoritatea de reglementare

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.348 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 349. Împiedicarea activității legitime a funcționarului public

(1) Împiedicarea în orice formă a activității legitime a funcționarului public sau funcționarului din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept ori organelor de control, în exercițiul funcțiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerințe legitime)

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(1¹) Împiedicarea în orice formă, de către persoanele responsabile din cadrul autorităților administrației publice centrale sau locale, de către persoanele fizice sau persoanele juridice de drept privat, a angajaților Inspectoratului Social de Stat în exercitarea atribuțiilor de control de stat prin refuzul de a îndeplini măsurile dispuse de inspecții în termenele stabilite de aceștia, prin refuzul de a pune la dispoziția inspecțiilor toate documentele și informațiile necesare pentru realizarea acțiunilor de supraveghere, control, evaluare și monitorizare

se sancționează cu amendă de la 20 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(2) și (3) art.349 abrogate prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

(4) Împiedicarea activității legitime a inspecțiilor din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor prin neadmiterea lor la efectuarea controlului inițiat în limitele legii, prin împiedicarea accesului în încăperi sau pe teritoriul pasibil controlului, prin neprezentarea, în cadrul controlului, a documentelor/ informației solicitate care sînt obiectul controlului, prin prezentarea informației neautentice sau incomplete

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Neprezentarea fără motive întemeiate a datelor, informațiilor, actelor sau documentelor solicitate de Curtea de Conturi în condițiile și termenele legale

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Refuzul persoanei supuse controlului de a îndeplini, în termenele stabilite, prescripțiile sau măsurile restrictive dispuse repetat și necontestate conform legislației cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.349 completat prin Legea nr.219 din 16.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.349 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 350. Încălcarea de către persoanele cu funcții de răspundere a legislației privind autorizarea activității de întreprinzător

(1) Nesoluționarea în termenele stabilite de lege a cererii privind eliberarea de acte permise prevăzute de lege prin care solicitantului i se permite să inițieze și/sau să desfășoare o afacere, în lipsa unui răspuns oficial sau refuz oficial de eliberare a actului solicitat, dat în termen legal, generându-se astfel intervenția prezumției legale a aprobării tacite sau neeliberarea actului permisiv și a duplicatului acestuia, precum și refuzul de a le prelungi, reperfecta, suspenda sau retrage, prin intermediul SIA GEAP,

se sancționează cu amendă de la 50 la 250 de unități convenționale.

(2) Depășirea de către funcționarul autorității emitente de acte permise, responsabil de recepționarea cererilor și documentelor de solicitare a actelor permise, a funcțiilor atribuite, prin solicitarea prezentării de documente și informații (altele decât informația primară cu privire la identitatea solicitantului), respingerea și/sau neînregistrarea cererilor depuse, a actelor anexate și a declarațiilor pe propria răspundere

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 170 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Neeliberarea sau refuzul de a elibera certificatul constatator conform modelului stabilit de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și/sau de alte legi

se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Neeliberarea în termenul stabilit de lege, în lipsa unui refuz întemeiat, a actelor permise pentru care nu se aplică mecanismul aprobării tacite sau a actelor permise care, conform tratatelor și acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, trebuie obligatoriu să fie deținute și prezentate în original

se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 170 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.350 completat prin Legea nr.143 din 16.07.2020, în vigoare 07.02.2021]

[Art.350 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 350¹. Încălcarea legislației cu privire la ținerea condiției de înregistrare a controalelor

[Art.350¹ abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 350². Încălcarea legislației privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător

(1) Inițierea controlului inopinat în afara temeiurilor stabilite expres de lege

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Neînregistrarea, înregistrarea incompletă sau netransmiterea pe cale electronică pentru stocare a delegației de control și/sau a procesului-verbal de control în Registrul de stat al controalelor, conform procedurii și limitelor de timp stabilite de lege,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Neutilizarea listei de verificare corespunzătoare în timpul controlului de stat de către organul de control

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Admiterea și/sau dispunerea prelungirii nejustificate a duratei controlului, peste limitele de timp stabilite de lege,

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție

de răspundere.

(5) Netransmiterea procesului-verbal de control persoanei supuse controlului se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Dispunerea, în cadrul sau în urma controlului de stat, a unor măsuri restrictive ce nu sunt prevăzute expres de lege sau aplicarea acestora cu încălcarea limitelor prevăzute de lege se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

[Art.350² modificat prin Legea nr.95 din 25.04.2024, în vigoare 03.11.2024]

Articolul 351. Nerespectarea Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova

[Art.351 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 352. Ultragierea militarului

Ultragierea militarului, adică jignirea premeditată a onoarei, demnității sau reputației profesionale a acestuia în exercițiul obligațiilor de serviciu militar, alte acțiuni (inacțiuni) care lezează dreptul militarului se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

Articolul 353. Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență

(1) Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, adică jignirea premeditată a onoarei și demnității procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, altei persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată și a documentelor executorii și de combatere a criminalității, exprimată prin acțiune, verbal sau în scris, se sancționează cu amendă de la 10 la 25 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Oponerea de rezistență procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, unei alte persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată și a documentelor executorii și de combatere a criminalității,

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

[Art.353 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

Capitolul XIX

CONTRAVENȚII CE ATENTEAZĂ LA ORDINEA PUBLICĂ ȘI LA SECURITATEA PUBLICĂ

Articolul 354. Huliganismul nu prea grav

(1) Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1), săvârșită din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

[Art.354 modificat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

Articolul 355. Consumul de băuturi alcoolice în locuri publice și apariția în astfel de locuri în stare de ebrietate produsă de alcool

(1) Consumul de băuturi alcoolice pe străzi, pe stadioane, în scuaruri, în parcuri, în toate tipurile de transport în comun și în alte locuri publice unde consumul de băuturi alcoolice nu este permis de autoritățile administrației publice locale

se sancționează cu amendă de la 10 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Apariția în locuri publice în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe, în cazul în care persoana și-a pierdut capacitatea de a se mișca de sine stătător,

se sancționează cu amendă de la 15 la 20 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.355 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 355¹. Cerșitul însoțit de simularea unei dizabilități sau prezentarea de date false referitoare la starea de sănătate

(1) Fapta persoanei care apelează la mila publicului și/sau cere ajutor material prin una din următoarele acțiuni:

a) simulează o dizabilitate fizică, mintală, intelectuală sau senzorială;

b) prezintă date eronate, despre sine sau terțe persoane, cu privire la existența unei boli grave sau incurabile ori la necesitatea unor intervenții medicale costisitoare

se sancționează cu o amendă de la 6 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

(2) Fapta persoanei care apelează la mila publicului și/sau cere ajutor material prin una din următoarele acțiuni:

a) prezintă acte false despre apartenența la organizații necomerciale de caritate existente sau inexistente;

b) colectează fonduri pentru pretinse scopuri/acte de caritate

se sancționează cu o amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.355¹ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 356. Jocurile de noroc și ghicitul în locuri publice

(1) Desfășurarea jocurilor de noroc neautorizate, dacă aceasta nu constituie infracțiune

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Ghicitul în locuri publice

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.356 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 357. Tulburarea liniștii

(1) Tulburarea liniștii în timpul nopții, de la ora 22 pînă la ora 7, inclusiv prin cîntare cu voce ridicată, semnalizare acustică, folosire cu intensitate auditivă a aparatajului audiovizual în locuințe sau în locuri publice, alte acțiuni similare,

se sancționează cu amendă de la 9 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Efectuarea lucrărilor de reconstrucție sau a altor lucrări, însoțite de zgomot, în încăperile din blocurile locative în zilele de luni pînă sâmbătă, de la ora 20.00 pînă la ora 8.00, duminică și în zilele de sărbătoare nelucrătoare prevăzute de [Codul muncii](#)

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.357 completat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.357 modificat prin Legea nr.124 din 30.05.2024, în vigoare 31.05.2024]

[Art.357 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.357 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 358. Încălcarea reglementărilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor

Încălcarea standardelor, normelor și regulilor de asigurare a apărării împotriva incendiilor, manifestată prin:

a) neafișarea, în locuri vizibile, a planurilor (schemelor) de evacuare a persoanelor în caz de incendiu;

b) neasigurarea salariaților obiectivului cu instrucțiuni privind măsurile de apărare împotriva incendiilor;

c) blocarea căilor de acces la obiectiv, a căilor și ieșirilor de evacuare, a accesului la rețelele de apă pentru stingerea incendiilor, la tehnica pentru stingerea incendiilor și la mijloacele de primă intervenție în caz de incendiu;

d) încălcarea normelor de apărare împotriva incendiilor la dotarea și întreținerea rețelelor de apă pentru stingerea incendiilor, a instalațiilor automate de prevenire, stingere și evacuare a fumului, a tehnicii pentru stingerea incendiilor și a mijloacelor de primă intervenție în caz de incendiu;

e) neglijarea sau neîndeplinirea în termen a măsurilor specificate în actele de control și a prescripțiilor emise privind lichidarea încălcărilor constatate,

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.358 în redacția Legii nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.358 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 358¹. Încălcarea normelor și a cerințelor prevăzute de legislație cu privire la protecția civilă

Încălcarea normelor sau a cerințelor prevăzute de legislație cu privire la protecția civilă, la proiectarea, la construcția ori la exploatarea instalațiilor și a obiectivelor de întreprinderi, de instituții, de organizații sau de alte persoane juridice ori de către persoane fizice, precum și omiterea întreprinderii măsurilor necesare pentru utilizarea și întreținerea în modul stabilit a încăperilor, a tehnicii, a echipamentelor de protecție, a mijloacelor de comunicație și de înștiințare, încălcarea cerințelor, a standardelor, a normelor sau a regulilor protecției genistice, radiative, chimice, medico-biologice a obiectelor economiei naționale și a populației

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 359. Încălcarea regimului special în condiții de stare excepțională

(1) Încălcarea, în condiții de stare excepțională, a regimului special, dacă nu conține elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

(2) Acțiunea specificată la alin.(1) săvârșită în perioada de exercitare a formei speciale de administrare

se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Articolul 360. Încălcarea modului de comercializare și/sau de înstrăinare a armelor letale sau neletale și/sau a munițiilor aferente

(1) Comercializarea armelor letale sau neletale și/sau a munițiilor aferente persoanelor care nu sînt autorizate în modul stabilit de legislația în vigoare

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o astfel de activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Încălcarea modului de înstrăinare a armelor letale sau neletale supuse autorizării și/sau a munițiilor aferente sau transmiterea acestora unei persoane neautorizate în modul stabilit de legislația în vigoare

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(3) Eschivarea de la înstrăinarea armelor letale și neletale supuse autorizării sau încălcarea termenului de depunere a acestora la poliție ori la un armurier licențiat în domeniul comercializării armelor, în cazul încetării, limitării sau suspendării dreptului de deținere a acestora,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.360 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 361. Încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire sau aplicare a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, precum și a armelor nesupuse autorizării

(1) Încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port și folosire a armelor letale și neletale și/sau a munițiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Alin.(2) art.361 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

(3) Depășirea limitei de aplicare a armelor letale și neletale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(4) Procurarea, păstrarea, purtarea, folosirea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor neletale care fac obiectul declarării sau altor arme nesupuse autorizării

se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale.

(5) Portul armelor letale și/sau neletale supuse autorizării în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani.

(5¹) Împotrivirea sau eschivarea persoanei care poartă asupra sa arme letale și/sau neletale supuse autorizării de la testarea alcoolscoptică, de la testarea antidrog, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armelor pe un termen de 5 ani.

(7) Introducerea, purtarea, deținerea sau păstrarea armei letale sau neletale la întruniri sau în locuri aglomerate, cum ar fi stadioane, instituții de învățămînt, instituții ale autorităților administrației publice centrale, instanțe judecătorești, locașuri sfinte, săli de spectacol și adunări publice, precum și în alte locuri unde folosirea acestor arme este interzisă prin lege,

se sancționează cu amendă de la 70 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani.

(8) Portul armelor albe, cu excepția cuțitelor de vînătoare pe terenurile destinate vînătorului pentru

care este autorizat,

se sancționează cu amendă de la 10 la 50 de unități convenționale.

[Art.361 completat prin [Legea nr.311 din 26.10.2023](#), în vigoare 24.11.2023]

[Art.361 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 362. Încălcarea termenului de înregistrare a armelor letale și neletale sau de vizare a permisului de armă sau a permisului de deținere a armelor

(1) Încălcarea termenului de înștiințare a poliției privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliție în vederea înregistrării armei și obținerii permisului de armă sau a certificatului de deținător

se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deținere a armelor se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea termenului de vizare a permisului de armă sau a permisului de deținere a armelor pentru o perioadă mai mare de un an

se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de pînă la 5 ani.

[Art.362 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 363. Tragerea din armă de foc în locuri publice, în locuri nerezervate pentru tragere sau cu încălcarea modului stabilit

[Art.363 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 364. Încălcarea legislației cu privire la publicitate

(1) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară fără permisiunea autorității administrației publice locale și fără acordarea, în modul stabilit, a unui spațiu de afișaj

se sancționează cu amendă de la 12 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară pe arbori se sancționează cu amendă de la 12 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2¹) Amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară pe un monument arheologic, un monument istoric sau un monument de for public sau în zona de protecție a acestuia

se sancționează cu amendă de la 36 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Amplasarea sau difuzarea publicității produselor și a serviciilor supuse certificării sau licențierii în cazul în care producătorii lor nu dispun de certificat sau de licență, precum și amplasarea sau difuzarea publicității produselor și a serviciilor interzise producerii și comercializării

se sancționează cu amendă de la 12 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Amplasarea sau difuzarea publicității produselor și a serviciilor cu folosirea neautorizată a simbolurilor statului

se sancționează cu amendă de la 12 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă

de la 36 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Prezentarea, producerea sau difuzarea fără autorizație a publicității ședințelor medicale în masă cu folosirea metodelor de influență psihică

se sancționează cu amendă de la 12 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 36 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5¹) Difuzarea publicității exterioare care nu întrunește condițiile prevăzute de lege

se sancționează cu amendă de la 12 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Prezentarea, producerea ori difuzarea publicității neoneste, neautentice, amorale, sexiste sau a oricărei alte publicități ce contravine legii și ordinii publice de către agenții de publicitate

se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Prezentarea, producerea ori difuzarea publicității cu implicarea și participarea persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani, precum și utilizarea imaginilor cu chipurile acestora în scopuri de publicitate și promovare a produselor alimentare nerecomandate preșcolărilor și elevilor

se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(8) Prezentarea ori difuzarea publicității produselor alimentare nerecomandate preșcolărilor și elevilor și promovarea acestora în instituțiile de învățământ general și profesional tehnic, precum și în taberele de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare a lor,

se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Afișarea în blocurile locative, în afara panourilor informative (publicitare) sau în afara locurilor destinate pentru publicitate, a diverselor informații

se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea publicității politice care nu întrunește condițiile [Legii nr.62/2022](#) cu privire la publicitate și ale [Codului electoral nr.325/2022](#)

se sancționează cu amendă de la 40 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu privarea de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.364 completat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.364 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.07.2022]

[Art.364 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 364¹. Încălcarea legislației cu privire la publicitatea și sponsorizarea produselor din tutun și a produselor conexe

(1) Amplasarea și/sau difuzarea publicității în favoarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și promovarea, inclusiv prin sponsorizare, a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, care au drept scop sau efect, direct ori indirect, stimularea vânzărilor și sporirea consumului produselor din tutun și a produselor conexe

se sancționează cu amendă de la 84 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(2) Utilizarea mărcilor comerciale ale produselor din tutun, ale produselor conexe, ale dispozitivelor și ale accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora la promovarea altor produse sau servicii, precum și utilizarea mărcilor comerciale ale altor produse sau servicii la promovarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, utilizarea accesoriilor pentru fumat, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun și a produselor conexe în scopul promovării, directe sau indirecte, a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, oferirea promoțională sau în calitate de cadou a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora

se sancționează cu amendă de la 60 la 72 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

[Art.364¹ modificat prin [Legea nr.97 din 26.07.2019](#), în vigoare 16.08.2019]

[Art.364¹ modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 365. Distrugerea sau deteriorarea intenționată a obiectelor activității de publicitate

Distrugerea sau deteriorarea intenționată a afișelor (cu excepția celor electorale), avizelor, anunțurilor, altor obiecte ale activității de publicitate

se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

Articolul 365¹. Încălcarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice

(1) Încălcarea regulilor de acces la secretul de stat

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Încălcarea regulilor de întocmire, evidență, păstrare, procesare, multiplicare, utilizare, transmitere, distrugere a informațiilor atribuite la secret de stat

se sancționează cu amendă de la 15 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(3) Încălcarea regulilor de asigurare a protecției secretului de stat prin măsuri de ordin juridic, de ordin procedural, de protecție fizică, de protecție a sistemelor informaționale și de telecomunicații

se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu sau fără privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(4) Faptele specificate la alin.(1)-(3) soldate cu pierderea documentelor care conțin informații atribuite la secret de stat sau a obiectelor datele despre care constituie secret de stat, dacă acestea nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an, cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

[Art.365¹ modificat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 365². Secretizarea/desecretizarea neîntemeiată a informațiilor

(1) Secretizarea/desecretizarea informațiilor cu încălcarea cerințelor stabilite de legislația cu privire

la secretul de stat

se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul neîntemeiat de a secretiza/desecretiza informațiile atribuite la secretul de stat se sancționează cu amendă de la 30 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 365³. Încălcarea regulilor de comportament al spectatorilor la competiții sportive oficiale desfășurate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane

(1) Pătrunderea spectatorilor în sălile de sport sau pe stadioane fără bilete ori cu încălcarea regulilor de acces stabilite de către organizator sau administrator, ori cu fața ascunsă, mascată pentru a împiedica identificarea persoanei, ori pătrunderea cu animale, cu excepția cîinilor călăuză cu botniță,

se sancționează cu amendă de la 10 la 20 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 10 la 15 ore.

(2) Aruncarea asupra spectatorilor, sportivilor sau a forțelor de ordine, asupra bunurilor aflate în incinta sălilor de sport sau pe stadioane cu obiecte de orice fel, inclusiv substanțe chimice, ori deteriorarea bunurilor amplasate în sălile de sport sau pe stadioane

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 50 de ore.

(3) Introducerea în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane a emblemelor, a steagurilor, a pancartelor sau altor materiale ce conțin simboluri, imagini ori texte cu conținut obscen, discriminatoriu, fascist ori extremist ori difuzarea lor prin orice mijloc în sălile de sport sau pe stadioane

se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 25 de ore.

(4) Comercializarea biletelor contrar regulilor stabilite de organizatori

se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 35 de ore.

(5) Introducerea ori aprinderea materialelor pirotehnice în timpul competițiilor sportive oficiale, în sălile de sport, pe terenurile de sport sau pe stadioane

se sancționează cu amendă de la 100 la 120 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 35 la 50 de ore.

(6) Deteriorarea, schimbarea locului semnelor ori indicatoarelor amplasate de organizator pentru a facilita accesul în sălile de sport sau pe stadioane

se sancționează cu amendă de la 120 la 140 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 50 de ore.

(7) Neexecutarea imediată a dispoziției de evacuare din sălile de sport, de pe terenurile de sport sau de pe stadioane de către spectatori, ca măsură de evacuare dispusă de către forțele de ordine ori de către organizatori,

se sancționează cu amendă de la 140 la 160 de unități convenționale ori cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

(8) Intrarea în sălile de sport sau pe stadioane cu arme, muniții, substanțe explozive, orice substanțe interzise sau obiecte ce pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor

se sancționează cu amendă de la 160 la 200 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

[Art.365³ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 365⁴. Încălcarea legislației în domeniul protecției antiteroriste

(1) Încălcarea prevederilor Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.701/2018](#), prin lipsa dotării obiectivului de infrastructură critică cu pașaport antiterorist, lipsa planului de pază a obiectivului sau nerespectarea condițiilor de evaluare, testare, revizuire și actualizare a acestora

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neexecutarea prescripțiilor obligatorii privind înlăturarea neajunsurilor depistate, precum și privind realizarea altor măsuri de asigurare a securității antiteroriste la obiectivul infrastructurii critice emise în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea testelor antiteroriste, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.996/2018](#),

se sancționează cu amendă de la 40 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.365⁴ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 365⁵. Încălcarea drepturilor cetățenilor prin răspândirea atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni

Confecționarea, vânzarea, răspândirea, deținerea în vederea răspândirii și utilizarea în public a atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni,

se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore, cu amendă de la 180 la 360 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 360 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

[Art.365⁵ introdus prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Capitolul XX

CONTRAVENȚII ÎN DOMENIUL EVIDENȚEI MILITARE

Articolul 366. Neîndeplinirea îndatoririlor privind evidența militară

(1) Neprezentarea persoanei care se află la evidență sau care este obligată să se afle la evidență militară, la citarea organelor administrativ-militare, fără motive întemeiate sau plecarea ei în o altă localitate pentru domiciliere ori ședere temporară, sau plecarea în străinătate pe un termen ce depășește 30 de zile fără a se scoate de la evidență, sau sosirea dintr-o altă localitate unde domiciliază temporar fără a se pune la evidență militară, precum și comunicarea tardivă organului de evidență militară a datelor despre schimbarea stării familiale, a domiciliului, a locului de studii, de muncă sau schimbarea funcției, pentru o perioadă ce depășește 30 de zile,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(2) Neprezentarea de către persoanele cu funcții de răspundere ale autorităților publice, instituțiilor publice, organelor administrativ-militare, în modul stabilit de legislație, a datelor privind evidența militară și a modificărilor survenite la acestea cu privire la recruți, militari și rezerviști

se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale.

[Art.366 modificat prin Legea nr.112 din 11.05.2023, în vigoare 02.07.2023]

Articolul 367. Deteriorarea sau nimicirea cu intenție ori pierderea din neglijență a documentelor de evidență militară

Deteriorarea sau nimicirea cu intenție ori pierderea din neglijență a livretului militar, a adevărinței de recrutare sau a ordinului de mobilizare

se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

Articolul 368. Eschivarea de la examenul medical

Eschivarea recruților și rezerviștilor de la examenul medical

se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale.

Articolul 369. Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruților și a rezerviștilor

neluați la evidență militară

Angajarea la lucru sau înmatricularea la studii a tinerilor, a recruților și a rezerviștilor neluați la evidență militară de către organele administrativ-militare

se sancționează cu amendă de la 24 la 48 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 370. Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)

(1) Eschivarea de la încorporare în serviciul civil (de alternativă)

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.

(2) Eschivarea sau refuzul persoanei care îndeplinește serviciul civil (de alternativă) de a executa obligațiile ce îi revin în cadrul acestui serviciu prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă în mărime de la 45 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[Art.370 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 371. Favorizarea sustragerii cetățenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetățenilor de la încorporare

Favorizarea prin acțiuni sau inacțiuni a sustragerii cetățenilor de la îndeplinirea serviciului militar, încorporarea sau eliberarea nelegitimă a cetățenilor de la încorporare în serviciul militar sau în serviciul civil (de alternativă) de către medicii specialiști care participă la examinarea medicală a cetățenilor, membrii comisiei de recrutare-încorporare, persoanele cu funcții de răspundere ale autorităților publice, instituțiilor publice, agenților economici, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și de către conducătorii organizațiilor obștești,

se sancționează cu amendă de la 18 la 36 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 372. Introducerea în uz sau purtarea fără drept, în orice situație, a uniformei și a însemnelor militarilor sau a însemnelor similare celor ale militarilor

(1) Introducerea fără drept, în orice situație, în uzul angajaților instituțiilor publice și ai agenților economici a uniformei și a însemnelor militarilor sau a însemnelor similare celor ale militarilor

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 110 la 160 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 luni.

(2) Purtarea fără drept, în orice situație, a uniformei și a însemnelor militarilor sau a însemnelor similare celor ale militarilor

se sancționează cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale.

[Art.372 în redacția Legii nr.267 din 21.11.2024, în vigoare 05.01.2025]

Articolul 373. Încălcarea normelor privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public

(1) Necomunicarea în termen sau refuzul de a comunica organelor administrativ-militare date de evidență privind cantitatea și starea bunurilor rechiziționabile, precum și a modificărilor survenite în aceste date,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Refuzul, în caz de concentrări militare, exerciții și antrenamente de mobilizare, de a pune la dispoziție bunurile rechiziționabile, nedeclararea lor la inventariere ori sustragerea de la îndeplinirea unor astfel de obligații

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de

răspundere, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice

(3) Eschivarea sau refuzul de a presta servicii în interes public în caz de concentrări militare, exerciții și antrenamente de mobilizare, precum și eschivarea sau refuzul de a preveni, a localiza sau a înlătura consecințele calamităților naturale, ale avariilor tehnogene și ale catastrofelor se sancționează cu amendă de la 42 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 373¹. Neexecutarea intenționată a ordinului șefului

Neexecutarea intenționată a ordinului șefului dat în modul stabilit, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.

[Art.373¹ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 373². Insultarea militarului

Insulta adusă șefului de către subaltern, precum și subalternului de către șef, în timpul îndeplinirii obligațiilor legate de serviciul militar

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 45 la 60 de ore.

[Art.373² introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

Articolul 373³. Refuzul sau eschivarea de la serviciul militar

(1) Refuzul militarului sau a rezervistului de a îndeplini obligațiile serviciului militar sau de a participa la concentrare ori mobilizare

se sancționează cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 50 de ore.

(2) Eschivarea militarului sau a rezervistului de la îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau de la concentrare ori mobilizare prin automutilare sau simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune

se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 50 la 60 de ore.

[Art.373³ introdus prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

CARTEA A DOUA PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

TITLUL I PARTEA GENERALĂ

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 374. Procesul contravențional

[Alin.(1) art.374 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(2) Procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, avînd ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvîrșirea contravenției.

(2¹) Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatatator privind săvîrșirea contravenției.

(3) Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

(4) În cadrul procesului contravențional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor [Legii nr.133 din 8 iulie 2011](#) privind protecția datelor cu caracter personal.

[Art.374 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 375. Prezumția de nevinovăție

(1) Persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Articolul 376. Inviolabilitatea persoanei

(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.

(2) Persoana pasibilă de răspundere contravențională poate fi reținută sau supusă constrîngerii numai în cazuri excepționale și în condițiile prezentului cod, urmînd să fie tratată cu respectul demnității umane.

(3) Reținerea persoanei în cauza contravențională nu poate depăși 3 ore, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

(4) Persoanei reținute i se aduc imediat la cunoștință, în limba pe care o înțelege, drepturile sale și motivele reținerii, circumstanțele faptei, încadrarea juridică a acțiunii a cărei săvârșire îi este imputată.

(5) Persoana reținută ilegal sau persoana în a cărei privință temeiurile reținerii au decăzut urmează să fie eliberată imediat.

(6) Percheziția, examinarea corporală, alte acțiuni procesuale care aduc atingere inviolabilității persoanei pot fi efectuate fără consimțămîntul acesteia sau al reprezentantului ei legal numai în condițiile prezentului cod.

(7) În timpul procesului contravențional nimeni nu poate fi maltratat fizic sau psihic și sînt interzise orice acțiuni și metode care creează pericol pentru viața ori sănătatea omului, chiar cu acordul acestuia. Persoana reținută nu poate fi supusă violenței, amenințărilor sau unor metode ori procedee care ar afecta capacitatea ei de a lua decizii și de a-și exprima opiniile.

(8) Persoana ale cărei libertate și demnitate au fost lezate prin aplicarea ilegală a unei măsuri procesuale are dreptul la repararea, în condițiile legii, a prejudiciului cauzat astfel.

[Art.376 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 377. Libertatea de mărturisire împotriva sa

(1) Nimeni nu poate fi silit să mărturisească împotriva sa ori împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei sau să-și recunoască vinovăția.

(2) Persoana căreia autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională îi propune să facă declarații demascatoare împotriva sa ori a rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei este în drept să refuze de a face asemenea declarații și nu poate fi trasă la răspundere pentru aceasta.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător

(avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 379. Limba în care se desfășoară procesul contravențional și dreptul la interpret

(1) Procesul contravențional se desfășoară în limba română.

(2) Persoana care nu posedă sau nu vorbește limba română are dreptul de a lua cunoștință de toate actele și materialele dosarului și de a vorbi în fața autorității competentă să soluționeze cauza contravențională prin interpret.

(3) Procesul contravențional se poate desfășura în limba acceptată de majoritatea persoanelor care participă la proces. În acest caz, actele procesuale se întocmesc în mod obligatoriu și în limba română.

(4) Actele procesuale ale autorității competentă să soluționeze cauza contravențională se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, fiind traduse în limba pe care aceasta o cunoaște, în modul stabilit de prezentul cod.

Articolul 380. Dreptul de a nu fi urmărit sau sancționat de mai multe ori

(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau sancționat de mai multe ori pentru aceeași faptă. Reluarea procesului contravențional care a încetat poate avea loc doar în cazul descoperirii unor noi circumstanțe sau în cazul depistării unui viciu fundamental, care a afectat hotărârea de încetare a procesului contravențional.

(2) Răspunderea contravențională pentru neexecutarea, executarea necorespunzătoare a măsurilor specificate în actele de control, decizii, hotărâri, rapoarte și a prescripțiilor emise de autoritățile competente exclude răspunderea contravențională pentru încălcările neremediate indicate în acestea.

Articolul 381. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Orice persoană are dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod.

(3) Reprezentantul autorității competentă să soluționeze cauza contravențională nu poate participa la examinarea cauzei dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar putea afecta imparțialitatea.

(4) Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Articolul 382. Citarea

(1) Citarea este o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional.

(2) Citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poștă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poștă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

(3) Citarea se face în așa fel ca persoana chemată să primească invitația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în fața autorității respective.

(4) Persoana este obligată să se prezinte la data, ora și în locul indicate în citație. În cazul imposibilității de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicând motivul, precum și să convină data și ora când se va putea prezenta.

(5) În cazul în care nu anunță autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora și în locul indicate în citație ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

(6) Acțiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravențional se efectuează în conformitate cu art.237-242 din Codul de procedură penală.

(7) Actele de procedură se comunică persoanei potrivit regulilor de citare.

[Art.382 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravențional

(1) Cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

[Art.383 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 383¹. Apărarea secretului de stat, comercial și a altor informații cu acces limitat în procesul contravențional

În cursul procesului contravențional, pentru apărarea informației ce constituie secret de stat, comercial sau a altor informații cu acces limitat se aplică corespunzător prevederile art.213 și 214 din Codul de procedură penală.

Capitolul II

PARTICIPANȚII LA PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

[Alin.(1) art.384 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

a) la apărare;

b) să cunoască fapta imputată;

c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;

d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;

e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;

f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;

g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;

h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;

i) să prezinte probe;

j) să formuleze cereri;

k) să conteste decizia asupra cauzei;

l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;

m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;

n) să solicite audierea martorilor;

o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;

q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;

r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;

s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărîrea judecătorească;

t) să retragă orice plîngere depusă personal sau de apărător în interesele sale;

u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;

c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, testarea antidrog, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;

d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanței;

e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator și ale președintelui ședinței de judecată;

f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

[Art.384 completat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

[Art.384 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 385. Agentul constatator

(1) Agentul constatatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Este desemnat ca agent constatatator funcționarul din autoritățile indicate la art.400–423¹², împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare.

(3) Persoana indicată la alin.(2) nu poate participa la desfășurarea procesului contravențional în calitate de agent constatatator dacă:

a) există cel puțin una dintre circumstanțele indicate la art.33 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător;

b) se află în situație de conflict de interese.

(4) Faptul că agentul constatatator a constatat contravenția sau a soluționat, în limitele competenței sale, cauza contravențională ori a participat anterior în calitate de agent constatatator în fața instanței de judecată pe cauza respectivă nu constituie un impediment pentru participarea lui ulterioară la judecarea aceleiași cauze contravenționale.

(5) În cazul în care există motivele prevăzute la alin.(3), agentul constatatator este obligat să facă declarație de abținere.

(6) Pentru aceleași motive, agentul constatatator poate fi recuzat și de către participanții la procesul contravențional în cauza respectivă, investiți cu asemenea drept prin prezentul cod.

(7) Examinarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare:

a) depuse în privința agentului constatatator, are loc în termen de 2 zile lucrătoare de către conducătorul autorității publice în cadrul căreia activează acesta sau, în cazul în care declarația de abținere sau cererea de recuzare este depusă la etapa examinării cauzei în instanța judecătorească, de către instanța judecătorească competentă să examineze cauza contravențională;

b) depuse în privința conducătorului autorității competente să soluționeze cauza contravențională, are loc în termen de 10 zile lucrătoare de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea respectivă.

(8) Decizia sau hotărîrea asupra abținerii ori a recuzării nu este susceptibilă de a fi atacată.

(9) Decizia agentului constatatator în cauza contravențională emisă cu încălcarea prevederilor alin.(3) este pasibilă de a fi atacată în instanța de judecată.

(10) În cazurile prevăzute la alin.(5) și (6), precum și în cazul imposibilității motivate de participare a agentului constatatator la examinarea cauzei contravenționale în instanța judecătorească, autoritățile indicate la alin.(2) pot desemna un alt reprezentant în acest scop.

[Art.385 modificat prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 386. Procurorul

(1) Procurorul participă la procesul contravențional în limitele competenței stabilite de prezentul cod.

(2) Procurorul este în drept:

a) să pornească procesul contravențional;

b) să aplice în cazurile prevăzute de lege sancțiuni contravenționale;

c) să solicite aplicarea de către instanța de judecată a unei sancțiuni contravenționale;

d) să participe la examinarea cauzei în instanță de judecată atunci când procesul contravențional a fost pornit de el;

e) să verifice legalitatea acțiunilor agentului constatatator, conform prevederilor art.396 alin.(3¹);

f) să atace decizia agentului constatatator sau a instanței de judecată, conform prevederilor art.396 alin.(3¹);

g) să exercite alte drepturi prevăzute de lege.

[Alin.(3) art.386 abrogat prin [Legea nr.152 din 01.07.2016](#), în vigoare 01.08.2016]

(4) În cazul în care există cel puțin una dintre circumstanțele indicate la art.54 alin.(1) din Codul de procedură penală, procurorul este obligat să facă declarație de abținere.

(5) Pentru motivele indicate la alin.(4) din prezentul articol, procurorul poate fi recuzat de către ceilalți participanți la procesul contravențional în cauza respectivă, investiți cu asemenea drept prin prezentul cod, conform prevederilor art.54 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală.

[Art.386 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima își realizează drepturile și își execută obligațiile personal ori prin reprezentanți, în condițiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sînt realizate de reprezentanții săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntîrziată a cererii sale în modul stabilit, la soluționarea cererii de către agentul constatatator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretențiilor sale;

c) să-și retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales;

e¹) să ia cunoștință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiectivelor sale în procesul-verbal;

e²) să ia cunoștință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constatatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale și după remiterea dosarului spre examinare și să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate și hotărîrile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale ale dosarului contravențional decât cele indicate la lit.f) cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constatatator sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declarații calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente, să dea explicații la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorității competente, documente și alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorității competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispozițiilor legitime ale reprezentantului autorității competente sau ale președintelui ședinței de judecată.

(6) Victima are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

[Art.387 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.387 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 388. Martorul

(1) Martor este persoana care are cunoștință despre o faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional, citată de către autoritatea competentă, sau care face declarații în modul prevăzut de prezentul cod în această calitate.

(2) Rudele apropiate, precum și soțul/soția, logodnicul/logodnica, nu sînt obligate să facă declarații împotriva persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional. Agentul constatatator și instanța de judecată sînt obligați să aducă acest fapt la cunoștință persoanelor respective contra semnătură.

(3) Martorul are dreptul:

- a) să știe în legătură cu ce cauză este citat;
- b) să ceară recuzarea interpretului, traducătorului care participă la audierea sa;
- c) să înainteze cereri;
- d) să refuze de a face declarații, de a prezenta documente, alte mijloace de probă, mostre ori date dacă acestea pot fi folosite împotriva sa ori a rudelor apropiate;
- e) să facă declarații în limba maternă sau în orice altă limbă, să ia cunoștință de declarațiile sale înregistrate, să ceară corectarea sau completarea lor;
- f) la facerea declarațiilor, să utilizeze documente ce conțin calcule complicate, denumiri geografice, informații de altă natură dificil de a fi expuse din memorie, să noteze amănuntele greu de memorizat, să-și illustreze declarațiile cu scheme, desene grafice;
- g) să fie asistat de un apărător pe care l-a ales ca reprezentant.

(4) Martorul este obligat:

- a) să se prezinte la citarea agentului constatatator sau a instanței de judecată pentru a face declarații și a participa la acțiuni procesuale;
- b) să facă declarații veridice, să comunice tot ceea ce știe în legătură cu cauza respectivă și să răspundă la întrebări, să confirme prin semnătură exactitatea declarațiilor sale consemnate în procesul-verbal al acțiunii procesuale sau anexate la el;
- c) să prezinte, la cererea autorității competente, documente, alte mijloace de probă, mostre;
- d) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatatator sau ale instanței de judecată

(5) Neexecutarea neîntemeiată a obligațiilor martorului se sancționează în conformitate cu legea.

(6) Refuzul sau eschivarea martorului de a face declarații se sancționează în conformitate cu art.313 din [Codul penal](#), iar prezentarea intenționată de declarații mincinoase – în conformitate cu art.312 din același cod.

(7) Martorul are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(8) În cazurile prevăzute de lege, agentul constatatator este obligat să asigure participarea la acțiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exercițiu deplină (martori asistenți), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

(9) Martorul minor este asistat de reprezentantul legal sau de reprezentantul autorității tutelare. Reprezentantul martorului minor este în drept să știe despre citarea de către autoritatea competentă a persoanei ale cărei interese le reprezintă, să o însoțească și să asiste la acțiunile procesuale. Agentul constatatator sau instanța de judecată sînt obligați să asigure participarea reprezentantului minorului la procesul contravențional. Martorul minor urmează a fi audiat numai în prezența unui pedagog.

[Art.388 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.388 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 389. Specialistul

(1) Este specialist persoana neinteresată de rezultatele cauzei contravenționale, cu suficiente cunoștințe și deprinderi speciale pentru a acorda ajutor agentului constatatator sau instanței de judecată, chemată să participe la efectuarea acțiunilor procesuale în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Specialistul nu poate participa la acțiunea procesuală dacă există unul dintre motivele prevăzute la art.86 alin.(1) din Codul de procedură penală.

(2¹) Specialistul, în cadrul procesului contravențional, are drepturile și obligațiile prevăzute la art.87 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(2²) În cazul în care există cel puțin unul dintre motivele prevăzute la alin.(2), specialistul are obligația de a se abține sau poate fi cerută recuzarea acestuia de către participanții la proces investiți cu acest drept. Cererea de recuzare a specialistului se soluționează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravențională, iar hotărîrea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Pentru prezentarea cu bună știință a unor concluzii false, specialistul răspunde în conformitate cu art.312 din [Codul penal](#).

Articolul 390. Expertul

(1) Expertiza judiciară se efectuează de către expertul judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experților judiciari nu sînt experți de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei.

(2) Expertul nu poate participa la acțiunea procesuală dacă există unul dintre motivele prevăzute la art.89 din Codul de procedură penală.

(2¹) Expertul, în cadrul procesului contravențional, are drepturile și obligațiile prevăzute la art.88 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(2²) În cazul în care există cel puțin unul dintre motivele prevăzute la alin.(2), expertul are obligația de a se abține sau poate fi cerută recuzarea acestuia de către participanții la proces investiți cu acest drept. Cererea privind recuzarea expertului se soluționează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravențională, iar hotărîrea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Pentru prezentarea cu bună știință a unor concluzii false, expertul răspunde în conformitate cu art.312 din [Codul penal](#).

[Art.390 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 391. Interpretul, traducătorul

(1) Interpret, traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muți ori surzi, cunoaște terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenționale și acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret, traducător de către agentul constatator sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Interpretul, traducătorul nu pot participa la acțiunile procesuale dacă există unul dintre motivele prevăzute la art.86 din Codul de procedură penală.

(2¹) Interpretul, traducătorul, în cadrul procesului contravențional, au drepturile și obligațiile prevăzute la art.85 din Codul de procedură penală, aplicat corespunzător, precum și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(2²) În cazul în care există cel puțin unul dintre motivele prevăzute la alin.(2), interpretul, traducătorul au obligația de a se abține sau poate fi cerută recuzarea acestora de către participanții la proces investiți cu acest drept. Cererea de recuzare a interpretului, traducătorului se soluționează de către autoritatea competentă să examineze cauza contravențională, iar hotărîrea asupra cererii de recuzare nu este susceptibilă de a fi atacată.

(3) Neexecutarea de către interpret, traducător a obligațiilor lor atrage răspundere potrivit legii. Pentru traducere intenționat incorectă, interpretul, traducătorul răspund în conformitate cu art.312 din [Codul penal](#).

Articolul 392. Apărătorul

(1) Este apărător persoana admisă în profesia de avocat avînd dreptul să participe la procesul contravențional pentru a asigura asistență juridică sau a reprezenta partea pe care o asistă în bază de contract sau în urma desemnării de către coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

(2) În cadrul procesului contravențional, apărătorului i se aplică corespunzător prevederile art.67 și 68 din Codul de procedură penală.

Articolul 392¹. Consilierul de probațiune

(1) Consilierul de probațiune este persoana care efectuează evaluarea psihosocială și controlul

subiecților probațiunii, contribuie la resocializarea și la adaptarea socială a acestora prin formarea unei atitudini și a unor reguli de conduită socială în vederea reintegrării lor în societate și prevenirii săvârșirii de noi contravenții.

(2) Consilierul de probațiune, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, are dreptul de a lua cunoștință de materialele cauzei.

Capitolul III **AUTORITĂȚILE COMPETENTE SĂ SOLUȚIONEZE** **CAUZELE CONTRAVENȚIONALE**

Articolul 393. Autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale

(1) Sînt competente să soluționeze cauzele contravenționale:

- a) instanța de judecată;
- b) procurorul;
- c) comisia administrativă;
- d) agentul constatat (organele de specialitate specificate la art.400-423¹²).

(2) Cauzele contravenționale aflate în competența autorităților prevăzute la alin.(1) se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția. În cazul contravenției continue sau prelungite, cauza se soluționează de către autoritatea în a cărei rază teritorială s-a consumat ori a fost curmată contravenția.

(3) În cazul în care există mai mult de un act de constatare, examinare sau soluționare, efecte juridice va produce actul care primul a fost întocmit.

[Art.393 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 394. Instanța care înfăptuiește justiția în cauzele contravenționale

(1) Justiția în cauzele contravenționale se înfăptuiește de către instanța de judecată conform competenței date prin prezentul cod.

(1¹) În cazul în care autoritatea competentă nu are subdiviziuni teritoriale, prin derogare de la art.393 alin.(2), cauza contravențională se judecă de către instanța de judecată de la locul unde își are sediul autoritatea al cărei reprezentant este agentul constatat.

(2) Cauza contravențională se judecă în complet format dintr-un singur judecător care se pronunță asupra fondului cauzei prin hotărîre.

(3) Instanța de recurs judecă în complet format din 3 judecători.

(4) Judecarea cauzei în ședință judiciară va fi argumentată și efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

(4¹) În cazurile și în condițiile expres prevăzute de prezentul cod, instanța de judecată examinează cauza contravențională în procedură scrisă.

(5) Cauza contravențională se judecă în ședință publică sau în ședință închisă, după caz, conform prevederilor art.18 din Codul de procedură penală.

(6) În cadrul procesului contravențional, instanța de judecată se conduce și aplică corespunzător prevederile art.31-35 din Codul de procedură penală.

[Art.394 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 395. Competența instanței de judecată

(1) Instanța judecă:

1) toate cazurile cu privire la contravenții, cu excepția celor atribuite de prezentul cod competenței unor alte organe, precum și:

- a) cauzele contravenționale în privința minorilor;
- b) cauzele contravenționale prevăzute la art.61, 63-66, 316-318¹, 320, 336;
- b¹) cauzele contravenționale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrîngere prevăzute la art.432 lit.a) și e);
- c) cauzele contravenționale în care agentul constatat, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni

dintre cele care urmează:

- privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate;
- privarea de dreptul de a deține anumite funcții;
- privarea de dreptul special;
- munca neremunerată în folosul comunității;
- arestul contravențional;

d) cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranță dintre cele care urmează:

- expulzarea;
- demolarea construcției neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor;
- confiscarea specială;
- suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului;

2) contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

(1¹) Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.(1¹). Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanța de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârșită contravenția.

(2) Instanța de judecată este competentă să aplice măsuri de siguranță și amendă judiciară.

(3) Instanța de recurs judecă recursul pronunțându-se prin decizie.

[Art.395 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.395 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

[Art.395 completat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

Articolul 396. Competența procurorului

(1) Procurorul emite ordonanța cu privire la contravenția pe care a constatat-o în exercițiul funcțiunii și o transmite autorității publice cu competență de examinare a contravențiilor.

(2) Procurorul constată și examinează contravențiile prevăzute la art.336.

(3) În cazul refuzului începerii urmăririi penale, încetării urmăririi penale din cauza că fapta constituie o contravenție, procurorul dispune, prin ordonanță motivată, pornirea procesului contravențional și, prin derogare de la alin.(1), examinează cauza.

(3¹) Procurorul este în drept să verifice legalitatea acțiunilor agentului constator din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, ale Centrului Național Anticorupție, ale Serviciului Vamal sau ale Serviciului Fiscal de Stat la înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor și, în urma verificării efectuate, după caz, să pornească procesul contravențional sau să atace decizia agentului constator în instanța de judecată.

[Alin.(4) art.396 abrogat prin [Legea nr.179 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.08.2018]

(5) Decizia procurorului poate fi contestată în termen de 15 zile de la emitere și se examinează în conformitate cu prevederile art.448 și ale capitolului VII din cartea a doua.

[Art.396 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 397. Modul de formare a comisiei administrative

(1) Comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă se formează de către consiliul local (sătesc, comunal, orașenesc, municipal) în componența președintelui, vicepreședintelui, secretarului responsabil și a 4-7 membri.

(2) Obligațiile președintelui, vicepreședintelui, secretarului responsabil ai comisiei administrative se

stabilesc prin regulament.

Articolul 398. Competența comisiei administrative

(1) Comisia administrativă examinează contravențiile prevăzute la art.75, 76, 92, 126¹, 134¹, 154, art.157 alin.(7) și (8), art.165, 170-175, 180, 181, 227, art.273 pct.9), 9¹), 11), 15) și 16), art.364 alin.(1) și (9).

(2) Ședința comisiei administrative este deliberativă dacă la ea este prezentă simpla majoritate a membrilor ei.

(3) Deciziile comisiei administrative se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor comisiei prezenți la ședință.

[Art.398 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.398 completat prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]

Articolul 399. Competența agentului constator

(1) Cauza contravențională se soluționează de agentul constator în a cărui rază teritorială a fost săvârșită contravenția. Acesta poate aplica sancțiunile prevăzute în partea specială a cărții întâi în limitele competenței și numai în exercițiul funcțiunii.

(2) Agentul constator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sînt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.

[Art.399 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 400. Ministerul Afacerilor Interne

(1) Contravențiile prevăzute la art.47, art.48¹ alin.(7), art.49, 50, 52, 52¹, 54, 68¹–71, 73, 76¹, art.77 alin.(8), art.77², 78, art.79 alin.(1), (2), (4), art.80¹, 85-87, 89-91, art.91¹ alin.(13)–(18) și (20), art.96, 99–104, 105–107, art.115 alin.(3), art.157 alin.(2), (3) și (12), art.158 alin.(1) și (2), art.176, 180¹, art.197 alin.(5), art.201–203, 205, 207¹, 209, 220, 221, 222–226, 228–243, 245, art.263 alin.(1) și (9), art.263¹, 267, art.273 pct.17) și 18), art.277 alin.(1), (4) și (7), 283, art.286 alin.(3), art.287 alin.(8), art.287³, 289¹, 321, 325, 326 alin.(2)–(6), art.327⁴, 331, 332, 332¹, 338-341, 346, art.349 alin.(1), art.350, 350², 354–357, 359–362, art.364 alin.(2), (2¹), (5), (6) și (10), art.365, 365³ și 365⁵ se constată și se examinează de către poliție.

(1¹) Contravenția prevăzută la art.337 se examinează de poliție în măsura în care acțiunile indicate constituie competența acesteia.

(1²) Contravenția prevăzută la art.265 se constată și se examinează de către poliție dacă a fost depistată în procesul de transportare a valorilor materiale.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului. Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.

[Alin.(2¹) art.400 abrogat prin [Legea nr.47 din 12.03.2020](#), în vigoare 10.04.2020]

[Alin.(3) și (3¹) art.400 abrogate prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Alin.(3²) art.400 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

(3³) Contravențiile prevăzute la art.287³, 331, 332, 332¹, art.333 alin.(1), (2) și (4) se examinează de către Poliția de Frontieră, iar cele prevăzute la art.76¹, 228–232, 234–241², 243–245, 354 și 355 se examinează și de către Poliția de Frontieră dacă au fost constatate în punctele de trecere a frontierei de

stat.

(3⁴) Sînt în drept să examineze cauzele contravenționale prevăzute la alin.(3³) și să aplice sancțiuni șefii de sectoare ai Poliției de Frontieră, adjuncții lor, șefii de schimb, ofițerii superiori, precum și șefii echipelor mobile.

(3⁵) Contravențiile prevăzute la art.333, 334, 334¹ se constată de angajații cu statut special din cadrul Inspectoratului General pentru Migrație.

(3⁶) Sunt în drept să examineze și să aplice sancțiuni pe cauzele cu privire la contravențiile prevăzute la art.333 și 334 șeful, șeful adjunct, șefii direcțiilor, șefii secțiilor Inspectoratului General pentru Migrație.

(4) Contravențiile prevăzute la art.54¹, 63–65, 65², 65³, 67, 68, 75, 76, 78¹–78², 88, 92, 107¹, art.157 alin.(2), (3) și (12), art.165, 181, 243¹, art.277¹ alin.(3), (5) și (6), art.312¹, art.316, 317, 318¹, 320, 322–324¹, 330⁴, 335–337, 342, 352 și 353 se constată de către angajații subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției.

(4¹) Contravențiile prevăzute la art.69, art.91 alin.(1), art.91¹ alin.(16) și (18), art.354, 355 și 357, care au fost săvârșite în timpul îndeplinirii misiunilor Inspectoratului General de Carabinieri de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de protecție a obiectivelor de importanță deosebită, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgență, de asediu și de război, se constată și se examinează inclusiv de carabinieri.

(5) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.75, 76, 92, 165, 181 și 227 se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.54¹, 63–65, 65², 65³, 67, 68, 70¹, 78¹–78², 88, 107¹, art.157 alin.(2), (3) și (12), art.243¹, art.277¹ alin.(3), (5) și (6), art.312¹, 316, 317, 318¹, 320, 322–324¹, 330⁴, 335–337, 342, 352 și 353 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.400 modificat prin Legea nr.267 din 21.11.2024, în vigoare 05.01.2025]

[Art.400 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.400 modificat prin Legea nr.172 din 23.06.2023, în vigoare 31.01.2024]

[Art.400 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.400 completat prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]

[Art.400 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.400 completat prin Legea nr.111 din 21.04.2022, în vigoare 03.07.2022]

[Art.400 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.400 completat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.400 modificat prin Legea nr.195 din 25.11.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.400 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.400 completat prin [Legea nr.10 din 13.02.2020](#), în vigoare 14.04.2020]

[Art.400 modificat prin [Legea nr.47 din 12.03.2020](#), în vigoare 10.04.2020]

[Art.400 modificat prin [Legea nr.52 din 12.03.2020](#), în vigoare 14.03.2020]

[Art.400 completat prin [Legea nr.220 din 08.11.2018](#), în vigoare 12.12.2018]

[Art.400 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.400 modificat prin [Legea nr.50 din 23.03.2018](#), în vigoare 13.04.2018]

[Art.400 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.400 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 401. Centrul Național Anticorupție

(1) Contravențiile prevăzute la art.177 alin.(7) și (8), art.47¹, 313⁴, 313⁷, 314, 314¹ se constată și se examinează de Centrul Național Anticorupție.

(1¹) Contravențiile prevăzute la art.312, 312², 313, 313¹, 313³, 313⁸, 315 și 315¹ se constată de Centrul Național Anticorupție.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul, directorii adjuncți ai Centrului Național Anticorupție, șefii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia și adjuncții lor.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la

alin.(1¹) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.401 completat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

[Art.401 completat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.401 completat prin Legea nr.230 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024]

[Art.401 completat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.401 modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.401 modificat prin Legea nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.401 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.401 completat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

[Art.401 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.401 modificat prin [Legea nr.160 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.09.2018]

Articolul 401¹. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

[Art.401¹ abrogat prin Legea nr.75 din 21.05.2020, în vigoare 12.12.2020]

[Art.401¹ introdus prin [Legea nr.160 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.09.2018]

Articolul 402. Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor

(1) Contravențiile prevăzute la art.263, 263², 263⁴, 265, art.272, art.272¹ alin.(1), (2), (4)–(6) și (12), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.282, art.288, 289, 290, 290¹, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 327¹ se examinează conform competenței, de către Agenția Achiziții Publice autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.204 alin.(6) și (7), art.293, art.295 alin.(1)–(6), și (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni conducătorii direcțiilor generale finanțe ale unităților administrativ-teritoriale și adjuncții lor, angajații din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciți prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorității administrative de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, adjunctul său și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui.

[Art.402 completat prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

[Art.402 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.402 modificat prin Legea nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]

[Art.402 completat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.402 modificat prin Legea nr.66 din 30.03.2023, în vigoare 01.07.2023]

[Art.402 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]

[Art.402 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.402 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.402 modificat prin [Legea nr.178 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.10.2018]

[Art.402 modificat prin [Legea nr.195 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.09.2018]

[Art.402 în redacția [Legii nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.402 modificat prin [Legea nr.153 din 14.07.2017](#), în vigoare 18.12.2017]

[Art.402 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 403. Serviciul vamal

(1) Contravențiile prevăzute la art.79 alin.(3), art.265, 287, 287¹, 287² se constată și se examinează de Serviciul vamal.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni șefii birourilor și posturilor vamale și adjuncții lor, șefii echipelor mobile și șefii secțiilor de procedură contravențională din cadrul birourilor vamale.

(3) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni pentru contravențiile

prevăzute la art.287 alin.(1), (3), (6), (8), (10), (10¹), (16)–(18), inclusiv cu aplicarea procedurilor prevăzute la art.447 sau 451¹, funcționarii vamali conform Nomenclatorului funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor, aprobat prin ordinul directorului Serviciului Vamal.

[Art.403 modificat prin Legea nr.214 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024]

[Art.403 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare

(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, 300, 302–305, 307, 310¹, 310³ și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

(1¹) Comisia Națională a Pieței Financiare constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279 și 344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni președintele și vicepreședinții Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

[Art.404 modificat prin Legea nr.214 din 20.07.2023, în vigoare 03.08.2023]

[Art.404 modificat prin [Legea nr.23 din 27.02.2020](#), în vigoare 20.04.2020]

[Art.404 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 404¹. Consiliul Concurenței

(1) Contravențiile prevăzute la art.273 pct.5⁵), art.330¹, 330³, 330⁵ și 364 alin.(3), (4), (5¹) și (6) săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa se constată de către Consiliul Concurenței.

(2) Este în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale personalul abilitat cu funcții de control al Consiliului Concurenței.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

(4) Consiliul Concurenței examinează procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.273 pct.5⁵) și aplică sancțiuni.

[Art.404¹ modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]

[Art.404¹ modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.404¹ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 405. Inspectoratul pentru Protecția Mediului

(1) Contravențiile prevăzute la art.95, 109–112, art.113 alin.(1)–(6), art.114 alin.(1), (2), (4) și (5), art.115, 117–119, 120–126, 126², 126³, 127–130, 132–154, 154¹, art.155 alin.(1), art.155² alin.(3), art.156, 182 și art.349 alin.(6) se constată și se examinează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului. Contravenția prevăzută la art.349 alin.(6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate din competența sa.

[Alin.(2) art.405 abrogat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

(3) Au dreptul să constate contravenții, să încheie procese-verbale și să aplice sancțiuni persoanele abilitate cu funcții de control din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

[Art.405 modificat prin Legea nr.95 din 25.04.2024, în vigoare 03.11.2024]

[Art.405 modificat prin Legea nr.305 din 26.10.2023, în vigoare 14.03.2024]

[Art.405 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.405 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.405 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.405 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 406. Agenția Națională pentru Sănătate Publică

(1) Contravențiunile prevăzute la art.76¹, art.77 alin.(1) și (3), art.79 alin.(1) și (5), art.80 alin.(1), (3) și (4), art.82, art.91¹, art.266¹ alin.(2¹), art.266², art.268, art.273 pct.1)–4), 6)–8), 10), 12)–14), art.276, art.278, 279, 344 și art.364¹ se constată și se examinează de Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

(2) Agenția Națională pentru Sănătate Publică constată și examinează contravențiunile de la art.80 alin.(3), art.83, 84, art.273 pct.1)–4), 6)–8), 10), 12) și 13), art.278, 279, 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa.

(3) Sînt în drept să constate contravențiunile și să încheie procese-verbale persoanele care dețin funcții de control din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și din cadrul centrelor de sănătate publică.

(4) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul și directorii adjuncți ai Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, conducătorii și conducătorii adjuncți ai centrelor de sănătate publică.

[Art.406 modificat prin Legea nr.216 din 20.07.2023, în vigoare 03.11.2023]

[Art.406 completat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.406 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.406 completat prin [Legea nr.52 din 12.03.2020](#), în vigoare 14.03.2020]

[Art.406 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.406 în redacția [Legii nr.175 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 406¹. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

(1) Contravențiunile prevăzute la art.77 alin.(1)–(7) și art.77¹ se constată și se examinează de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

(2) Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale constată și examinează contravențiunile prevăzute la art.273 pct.1)–4), 6), 10) și 13), art.278, 279 și 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența acestora.

(3) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale persoanele care dețin funcții de control din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

(4) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general și directorii generali adjuncți ai Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

[Art.406¹ introdus prin Legea nr.216 din 20.07.2023, în vigoare 03.11.2023]

Articolul 407. Organele de specialitate în domeniul transporturilor

(1) Contravențiunile prevăzute la art.84, art.197, art.198–200¹, 204, 206, 207, 221¹, art.224, 263³, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) și art.344 se constată și se examinează de către organele de specialitate ale administrației publice în domeniul transportului rutier, electric, feroviar și naval, conform tipului de transport corespunzător competenței.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să examineze cauze contravenționale, să aplice măsuri procesuale de constrîngere și sancțiuni în limitele competenței:

a) în transportul rutier și electric – șefii serviciilor abilitate cu funcții de control și adjuncții lor, precum și inspectorii abilitați cu funcții de control;

b) în transportul feroviar – șefii de stații și locuitorii lor, șefii de gări și locuitorii lor, șefii de depouri de locomotive (de vagoane), șefii trenurilor de călători, controlorii-revizori ai trenurilor de călători;

c) în transportul naval – directorul și inspectorii Agenției Navale a Republicii Moldova.

[Alin.(3) art.407 abrogat prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(4) Contravențiunile prevăzute la art.84, 208, 210–220⁶, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) și art.344 se constată și se examinează de către Autoritatea Aeronautică Civilă.

(5) Sînt în drept să examineze contravenții și să aplice sancțiuni:

a) directorul și directorii adjuncți ai Autorității Aeronautice Civile, inspectorii aeronautici;

b) comandanții aeronavelor civile în perioada de îndeplinire a misiunii de zbor, pentru contravențiile prevăzute la art.210.

(6) Organele de specialitate ale administrației publice din domeniul transportului constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) și art.344, săvîrșite în domeniile de activitate ce țin de competența lor.

[Art.407 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.407 modificat prin Legea nr.284 din 05.10.2023, în vigoare 13.12.2023]

[Art.407 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.407 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.407 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.407 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 408. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor

(1) Contravențiile prevăzute la art.84, 97, 97¹, 97², art.98 alin.(2), art.263 alin.(4)–(7), art.267, art.272¹ alin.(7)–(11), (13) și (14), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18), 19) art.274 alin.(2), (6) și (7), art.277 alin.(5) și (10), art.277¹, 278–281, art.282 alin.(1), (2) și (5), 283, art.293² alin.(4) și (5), art.344–345, 348, art.349 alin.(4) și (6) se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(2) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 12), 19), art.274 alin.(2), (6) și (7), art.278–281, art.344, art.349 alin.(6) și art.364 alin.(3), (4), (5¹) și (6) săvîrșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(4) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni șeful și șeful adjunct al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

[Art.408 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.408 completat prin Legea nr.60 din 17.03.2023, în vigoare 05.04.2023]

[Art.408 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.408 modificat prin Legea nr.40 din 17.02.2022, în vigoare 01.03.2022]

[Art.408 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.408 modificat prin Legea nr.188 din 11.09.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.408 completat prin Legea nr.10 din 13.02.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.408 completat prin [Legea nr.10 din 13.02.2020](#), în vigoare 14.04.2020]

[Art.408 completat prin [Legea nr.195 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.09.2018]

[Art.408 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 408¹. Agenția Turismului

[Art.408¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Art.408¹ introdus prin [Legea nr.200 din 28.07.2016](#), în vigoare 30.03.2017]

Articolul 408¹. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice

[Art.408¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 408². Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică

(1) Contravențiile prevăzute la art.84, 93, 94, 159 alin.(1)–(4) și (5), 160, art.177 alin.(1)–(5), art.179,

180¹, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1), art.283¹, art.344, 358 și 358¹ se constată și se examinează de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

(2) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, 179, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) și art.344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenții, să încheie procese-verbale și să aplice sancțiuni șeful și șeful adjunct al Inspectoratului pentru Supraveghere Tehnică, de asemenea șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Agenției.

[Art.408² modificat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

[Art.408² modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.408² modificat prin Legea nr.132 din 26.05.2023, în vigoare 08.06.2023]

[Art.408² completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.408² modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.408² completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.408² în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 409. Inspectoratul de Stat al Muncii

(1) Contravențiile prevăzute la art.55, 55³–61, art.272¹ alin.(3) și art.349 alin.(1) și (6) se constată de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Contravențiile prevăzute la art.349 alin.(1) și (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale directorul Inspectoratului de Stat al Muncii și adjuncții lui, șefii inspecțiilor teritoriale de muncă și adjuncții lor, inspectorii de muncă.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente, cu excepția celor cu privire la contravențiile prevăzute la art.55¹ și 55².

(4) Contravențiile prevăzute la art.55¹ și 55² se constată și se examinează de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Directorul Inspectoratului de Stat al Muncii și adjuncții lui, șefii inspecțiilor teritoriale de muncă și adjuncții lor, precum și inspectorii de muncă sunt în drept să constate contravenții, să încheie procese-verbale și să aplice sancțiuni.

[Art.409 modificat prin Legea nr.355 din 22.12.2022, în vigoare 01.07.2023]

[Art.409 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.409 completat prin [Legea nr.195 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.09.2018]

[Art.409 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 409¹. Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor

[Art.409¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 409². Inspectoratul Social de Stat

(1) Contravențiile prevăzute la art.64¹, 64², 327³ se constată de către Inspectoratul Social de Stat.

(2) Sunt în drept să constate contravenții persoanele abilitate cu funcții de control din cadrul Inspectoratului Social de Stat.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.409² modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.409² introdus prin Legea nr.219 din 16.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

Articolul 410. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

(1) Contravențiile prevăzute la art.84, 246–259², art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11), art.278 pct.1), 2), 4), 5), art.279–281, art.283 alin.(1) și art.344 se constată și se examinează de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

(1¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.273 pct.1), 4), 6), 10), 11), art.278 pct.1), 2), 4), 5), art.279–281, art.283 alin.(1) și art.344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii subdiviziunilor și funcționarii din cadrul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, împuterniciți de către directorul sau directorii adjuncți ai Agenției.

(3) Sînt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni directorul sau directorii adjuncți ai Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

[Art.410 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.410 modificat prin [Legea nr.191 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.410 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.410 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 411. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.159 alin.(4¹), art.161–165, 167–169¹, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.277 alin.(9), art.278–281, art.283 alin.(1) și art.344 se constată și se examinează de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(1¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată și examinează contravențiile prevăzute la art.84, art.159 alin.(4¹), art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1) și art.344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii subdiviziunilor și angajații împuterniciți de către directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general și directorii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

[Art.411 modificat prin [Legea nr.245 din 31.07.2023](#), în vigoare 22.08.2023]

[Art.411 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.411 modificat prin [Legea nr.40 din 17.02.2022](#), în vigoare 01.03.2022]

[Art.411 modificat prin [Legea nr.191 din 19.11.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.411 completat prin [Legea nr.188 din 11.09.2020](#), în vigoare 01.01.2021]

[Art.411 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 411¹. Organele supravegherii de stat în domeniul energetic

[Art.411¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 412. Casa Națională de Asigurări Sociale

[Art.412 abrogat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 413. Compania Națională de Asigurări în Medicină

(1) Contravențiile prevăzute la art.266¹ alin.(1) și (2) se examinează de către Compania Națională de Asigurări în Medicină.

(2) Sunt în drept să examineze contravențiile prevăzute la alin.(1) și să aplice sancțiuni directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și adjuncții săi.

[Art.413 în redacția Legii nr.336 din 09.11.2023, în vigoare 28.11.2023]

[Art.413 modificat prin [Legea nr.110 din 18.06.2020](#), în vigoare 17.08.2020]

[Art.413 modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

[Art.413 modificat prin [Legea nr.123 din 07.07.2017](#), în vigoare 01.01.2018]

Articolul 414. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

(1) Contravențiunile prevăzute la art.80 alin.(2), (3) și (5), art.80¹, 81, art.82¹, 83, 84, art.98 alin.(1), art.114 alin.(3), art.128 alin.(3), art.131, art.155 alin.(2), art.157 alin.(1), (3), (5) și (6¹), art.158, 158¹, 158², art.183–196¹, 269–271, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), art.274 alin.(3), (4) și (7), art.275, 276, art.278 alin.(1)–(3) și (5), art.279–281, 284, 285, art.286 alin.(1), (2) și (5), art.344, art.349 alin.(1) și art.364 alin.(7) și (8) se constată și se examinează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor constată și examinează contravențiunile prevăzute la art.80 alin.(3), art.84, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), art.274 alin.(3), (4) și (7), art.275, art.278 alin.(1)–(3) și (5), art.279 și 344, săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa.

(3) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale inspectorii din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

(4) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general, directorii generali adjuncți, șefii și adjuncții lor din cadrul subdiviziunilor teritoriale (cu statut de direcții) ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

[Art.414 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.414 modificat prin Legea nr.250 din 29.07.2022, în vigoare 26.02.2023]

[Art.414 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.414 modificat prin Legea nr.225 din 04.12.2020, în vigoare 25.01.2021]

[Art.414 modificat prin Legea nr.191 din 19.11.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.414 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.414 modificat prin [Legea nr.179 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.08.2018]

[Art.414 în redacția [Legii nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 415. Ministerul Apărării

(1) Contravențiunile prevăzute la art.56², 56³, 242, 366–369, art.370 alin.(1), art.371–373³ se constată de Ministerul Apărării.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale:

a) persoanele cu funcție de răspundere din organele administrativ-militare sau din Marele Stat Major al Armatei Naționale, pentru contravențiunile prevăzute la art.366–369, art.370 alin.(1), art.371–373³;

b) persoanele cu funcție de răspundere din poliția militară rutieră sau din Marele Stat Major al Armatei Naționale, pentru contravențiunile prevăzute la art.242;

c) persoanele cu funcție de răspundere din comendurile militare, din garnizoanele militare sau din Marele Stat Major al Armatei Naționale, pentru contravențiunile prevăzute la art.372.

(3) Materialele cu privire la încălcările săvârșite de conducătorii de vehicule ale Forțelor Armate (militari prin contract, militari în termen, militari cu termen redus, studenți ai instituțiilor de învățămînt militar, rezerviști concentrați sau mobilizați), dacă pentru asemenea încălcare este prevăzută numai sancțiunea amenzii, se remit de către poliția militară rutieră, în modul stabilit de Ministerul Apărării, comandanților (șefilor) respectivi pentru a soluționa tragerea la răspundere conform Regulamentului disciplinei militare.

(4) Sînt în drept să examineze contravenții și să aplice sancțiuni:

a) șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale sau comandantul comendurii militare – în privința contravențiilor prevăzute la art.242;

b) șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale sau comandanții organelor administrativ-militare – în privința contravențiilor prevăzute la art.56², 56³, 366–369, art.370 alin.(1), art.371–373³;

c) șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandanții (șefii) garnizoanelor militare sau comandanții comendurilor militare – în privința contravențiilor prevăzute la art.372.

[Art.415 completat prin Legea nr.267 din 21.11.2024, în vigoare 05.01.2025]

[Art.415 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.415 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 415¹. Cancelaria de Stat și oficiile sale teritoriale

(1) Contravențiunile prevăzute la art.326¹ se constată de Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale.

(2) Sînt în drept să constate contravențiunile și să încheie procese-verbale șefii oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiunile se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.415¹ modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.415¹ modificat prin Legea nr.110 din 18.06.2020, în vigoare 17.08.2020]

[Art.415¹ introdus prin [Legea nr.161 din 07.07.2016](#), în vigoare 28.10.2018]

Articolul 416. Inspecția de Stat în Construcții

[Art.416 abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 416¹. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și de Regim

[Art.416¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 417. Serviciile publice de gospodărie comunală

(1) Contravențiunile prevăzute la art.170–175, 180 se constată de serviciile publice de gospodărie comunală.

(2) Sînt în drept să constate contravențiunile și să încheie procese-verbale șefii direcțiilor serviciilor publice de gospodărie comunală și adjuncții lor, specialiștii principali și coordonatorii ai gospodăriei comunale și gospodăriei de exploatare a fondului de locuințe.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiunile se remit spre examinare comisiilor administrative.

Articolul 418. Agenția Rezerve Materiale

(1) Contravențiunile prevăzute la art.327 se constată și se examinează de Agenția Rezerve Materiale.

(2) Sînt în drept să constate contravențiunile și să încheie procese-verbale directorul Agenției Rezerve Materiale și adjunctul lui.

[Alin.(3) art.418 abrogat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.418 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.418 modificat prin [Legea nr.318 din 22.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 418¹. Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

[Art.418¹ abrogat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 419. Biroul Național de Statistică

(1) Contravențiunile prevăzute la art.295 alin.(7)–(8) și art.330 se constată și se examinează de către Biroul Național de Statistică și centrele regionale pentru statistică.

(2) Sînt în drept să examineze cauzele contravenționale prevăzute la alin.(1) și să aplice sancțiuni directorul general al Biroului Național de Statistică, directorii generali adjuncți, șefii și adjuncții centrelor regionale pentru statistică.

[Art.419 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.419 în redacția [Legii nr.12 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

[Art.419 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 420. Serviciul de Stat de Arhivă

(1) Contravențiunile prevăzute la art.72, 328, 329 se constată de Serviciul de Stat de Arhivă.

(2) Sînt în drept să constate contravențiunile și să încheie procese-verbale directorul Serviciului de Stat de Arhivă și adjuncții lui.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiunile se remit spre examinare în fond instanței de

judecată competente.

Articolul 421. Executorul judecătoresc

(1) Contravențiile menționate la art.318 și 319 se constată de executorul judecătoresc.

(2) Executorul judecătoresc este în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale doar în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătorești în care își are sediul biroul său.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Articolul 421¹. Inspectoratul Național de Probațiune

(1) Contravenția prevăzută la art.318 se constată și de către Inspectoratul Național de Probațiune și subdiviziunile lui teritoriale.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale funcționarii publici din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune și al subdiviziunilor lui teritoriale. Nomenclatorul funcțiilor de constatare a contravențiilor și de încheiere a proceselor-verbale se aprobă prin ordin al directorului Inspectoratului Național de Probațiune și prin ordin al directorului instituției penitenciare.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.421¹ în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.421¹ introdus prin [Legea nr.163 din 20.07.2017](#), în vigoare 20.12.2017]

Articolul 421². Administrația Națională a Penitenciarelor

(1) Contravenția prevăzută la art.343¹ se constată de Administrația Națională a Penitenciarelor.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din instituțiile penitenciare.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.421² introdus prin [Legea nr.136 din 06.06.2024](#), în vigoare 07.09.2024]

Articolul 422. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

[Art.422 abrogat prin [Legea nr.175 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 423. Poliția de Frontieră

[Art.423 abrogat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.423 completat prin [Legea nr.190 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.09.2018]

[Art.423 completat prin [Legea nr.170 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.09.2018]

[Art.423 modificat prin [Legea nr.288 din 15.12.2017](#), în vigoare 01.01.2018]

Articolul 423¹. Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova

(1) Contravențiile specificate la art.264, 261, 262, 365¹, 365² și 365⁴ se constată de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale ofițerii de informații și securitate special împuterniciți prin ordinul directorului Serviciului.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.423¹ completat prin [Legea nr.336 din 08.12.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

[Art.423¹ modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Articolul 423². Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice

(1) Contravențiile prevăzute la art.113 alin.(7) și art.155¹ se constată de către Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale inspectorul principal de stat în domeniul reglementării activităților nucleare și radiologice și adjunctul lui, colaboratorii Secției inspectorat din cadrul Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.423² modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423³. Autoritatea Națională de Integritate

(1) Contravențiile prevăzute la art.313², 313⁴, 313⁵, 313⁶, 319¹ și 330² se examinează de către Autoritatea Națională de Integritate, ținându-se cont de prevederile art.423⁹ alin.(1).

(2) Sunt în drept să constate contravenții, să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni inspectorii de integritate ai Autorității Naționale de Integritate.

[Art.423³ în redacția Legii nr.130 din 07.10.2021, în vigoare 29.10.2021]

[Art.423³ modificat prin [Legea nr.66 din 24.05.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 423⁴. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

(1) Contravențiile prevăzute la art.74¹–74³ se constată de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale directorul, directorul adjunct și personalul abilitat cu funcții de control al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Articolul 423⁵. Consiliul pentru egalitate

(1) Contravențiile specificate la art.54², 65¹, 70², 70³ și 71¹ se constată de către Consiliul pentru egalitate.

(1¹) Contravenția specificată la art.71² se constată și se examinează de către Consiliul pentru egalitate.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie în mod colegial procese-verbale membrii Consiliului pentru egalitate.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.423⁵ modificat prin [Legea nr.2 din 02.02.2023](#), în vigoare 09.02.2023]

[Art.423⁵ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423⁶. Curtea de Conturi

(1) Contravențiile prevăzute la art.48¹ alin.(4), art.319² și art.349 alin.(5) se constată de către Curtea de Conturi.

(2) Are dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale personalul abilitat cu atribuții de audit public al Curții de Conturi.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Articolul 423⁷. Comisia Electorală Centrală

(1) Contravențiile prevăzute la art.48¹ alin.(1)–(6), art.48², 48³, 51 și 53 se constată și se examinează de către Comisia Electorală Centrală.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcționarii subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, președintele și secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei,

precum și președinții consiliilor electorale de circumscripție.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale.

[Art.423⁷ modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.423⁷ în redacția Legii nr.336 din 08.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.423⁷ modificat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.423⁷ în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423⁸. Organele de stat cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural

(1) Contravențiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie națională sau monumente de for public de categoria A, și la art.74 alin.(3)–(7), (9)–(11), pentru monumentele de for public de categoria A, se constată de către Agenția de Inspectare a Monumentelor.

(2) Contravențiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, și la art.74 alin.(2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, se constată de către direcțiile/secțiile/serviciile cultură ale autorităților publice locale.

(3) Contravențiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, și la art.74 alin.(6)–(9), (11) se constată de către Agenția Națională Arheologică.

(4) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale:

a) directorul general al Agenției de Inspectare a Monumentelor, directorul adjunct și specialiștii agenției respective, în cazul contravențiilor prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie națională sau monumente de for public de categoria A, și la art.74 alin.(3)–(7), (9)–(11), pentru monumentele de for public de categoria A;

b) specialiștii direcțiilor/secțiilor/serviciilor cultură ale autorităților publice locale, în cazul contravențiilor prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, și la art.74 alin.(2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B;

c) directorul general al Agenției Naționale Arheologice, directorul adjunct și specialiștii agenției respective, în cazul contravențiilor prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, și la art.74 alin.(6)–(9).

[Lit.d) alin.(4) art.423⁸ abrogată prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

(5) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.423⁸ modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.423⁸ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 423⁹. Consiliul de Integritate

(1) Contravențiile prevăzute la art.313², 313⁴–313⁶, 319¹ și 330² se constată de Consiliul de Integritate în privința președintelui și vicepreședintelui Autorității Naționale de Integritate, precum și în privința inspectorilor de integritate.

(2) Este în drept să constate contravențiile menționate la alin.(1) și să încheie procese-verbale președintele ședinței Consiliului de Integritate.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la alin.(1) se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.423⁹ modificat prin [Legea nr.66 din 24.05.2018](#), în vigoare 01.06.2018]

Articolul 423¹⁰. Administrația publică locală

(1) Contravențiile prevăzute la

art.104¹, 116, 126¹, 134¹, 154, art.157 alin.(4), (6), (7)–(12), art.158, art.178, 179, 180¹, 181, art.273 pct.9), 9¹), 11), 15) și 16), art.326 alin.(1)–(1²), art.364 alin.(1) și (9) și art.370 alin.(2) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale.

(1¹) Contravenția prevăzută la art.238 alin.(2) se constată și se examinează de către agenții constatați desemnați de către primar.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.126¹, 134¹ alin.(2), 154, art.157 alin.(7) și (8), art.273 pct.9), 9¹), 11), 15) și 16) și art.364 alin.(1) și (9) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.104¹, 116, 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

(4) În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art.178 și 179, agentul constator dispune sistarea executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art.439⁶.

[Art.423¹⁰ modificat prin Legea nr.434 din 28.12.2023, în vigoare 30.01.2025]

[Art.423¹⁰ modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.423¹⁰ modificat prin Legea nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.04.2023]

[Art.423¹⁰ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.423¹⁰ completat prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]

[Art.423¹⁰ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 423¹¹. Competența autorității tutelare

(1) Autoritatea tutelară constată contravențiile prevăzute la art.66.

(2) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.66 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

[Art.423¹¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 424. Remiterea materialelor către procuror, către ofițerul de urmărire penală

Dacă, în procesul examinării cauzei contravenționale, se constată că încălcarea conține elementele constitutive ale infracțiunii, agentul constator remite materialele procurorului sau ofițerului de urmărire penală, după competență.

Capitolul IV PROBELE

Articolul 425. Probele

(1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

(2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delictelor, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

(3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

(4) Nici o probă nu are valoare prestabilită.

(5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

(6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute:

- a) prin violență, amenințări sau prin alte mijloace de constrîngere;
- b) prin metode ce contravin prevederilor științifice;
- c) prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

(6¹) În cazul contravențiilor date în competența organelor de control de stat al activității de întreprinzător și cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii și de înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(6²) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice și al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, și de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora.

(6³) În cazul prevăzut la alin.(6¹), cînd este imposibilă efectuarea copiilor și a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor și înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicînd în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tîrziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(6⁴) Informațiile și elementele de fapt constatate și documentate în cadrul controlului de stat, desfășurat în conformitate cu [Legea nr.131/2012](#) privind controlul de stat, pot fi administrate în calitate de probe în conformitate cu prezentul cod.

(7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

[Art.425 completat prin Legea nr.95 din 25.04.2024, în vigoare 03.11.2024]

[Art.425 modificat prin [Legea nr.179 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.08.2018]

Articolul 426. Cercetarea la fața locului

(1) În scopul descoperirii urmelor contravenției, corpurilor delictive și pentru a stabili circumstanțele contravenției ori alte circumstanțe care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, agentul constatator efectuează cercetarea la fața locului (a terenului, încăperilor, obiectelor, documentelor, animalelor, cadavrelor umane sau de animale).

(1¹) În cadrul cercetării la fața locului la sediile, locurile de desfășurare a activității sau de păstrare a bunurilor în privința persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător, agentul constatator nu este în drept să extindă aria de cercetare la obiecte care nu au legătură cu circumstanțele contravenției.

(2) Cercetarea domiciliului fără permisul persoanei căreia i se lezează dreptul la inviolabilitatea domiciliului se efectuează cu autorizația judecătorului de instrucție.

(3) În caz de contravenție flagrantă, cercetarea la domiciliu se poate efectua în baza unei ordonanțe motivate a agentului constatator fără autorizația judecătorului de instrucție, urmînd ca acestuia să i se prezinte imediat sau nu mai tîrziu de 24 de ore de la terminarea cercetării la domiciliu, materialele obținute în urma cercetării, indicîndu-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acțiuni procesuale.

(4) Agentul constatator cercetează obiectele vizibile, permite, după caz, accesul la ele în măsura în care nu se încalcă drepturile omului. Persoana care efectuează acțiunea procesuală face, după caz, măsurări, fotografieri, filmări, desene, schițe, mulaje și tipare de pe urme de sine stătător sau cu ajutorul

specialistului în materie. Locul cercetării poate fi delimitat de angajații subdiviziunilor specializate de menținere a ordinii și securității publice din cadrul Inspectoratului General al Poliției.

(5) Obiectele și documentele descoperite la fața locului se examinează în acel loc, iar rezultatele examinării se consemnează în procesul-verbal al acestei acțiuni. În cazul în care în cadrul examinării la fața locului este imposibilă efectuarea copiilor, a înregistrărilor foto sau video ori prelevarea mostrelor de pe obiectele purtătoare de informații sau este împiedicată efectuarea acestor acțiuni, obiectele și documentele care constituie corpuri delictive se ridică, în care scop se împachetează, pachetul se sigilează și se semnează, faptul fiind menționat în procesul-verbal de ridicare de la fața locului. Desigilarea pachetului se efectuează în prezența contravenientului sau a reprezentantului acestuia.

Articolul 427. Temeiurile pentru ridicarea obiectelor și documentelor

(1) Dacă este necesar să se ridice anumite obiecte sau documente care constituie corpuri delictive și dacă se cunoaște exact locul și persoana la care se află, agentul constator efectuează, în temeiul unei hotărâri întemeiate, ridicarea lor, dacă acestea nu au fost ridicate în condițiile art.426 alin.(5).

(2) Ridicarea documentelor conținând informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, ridicarea informației privind convorbirile telefonice se efectuează cu autorizația judecătorului de instrucție.

Notă: Se declară neconstituțional textul „ridicarea informației privind convorbirile telefonice” din art.427 alin.(2), conform Hot. Curții Constituționale nr.26 din 12.12.2024, în vigoare 12.12.2024

(3) Este interzisă ridicarea obiectelor și documentelor în timpul nopții, cu excepția cazurilor de contravenție flagrantă.

(4) Nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei, este posibilă efectuarea de copii și de înregistrări foto sau video de pe documente și dispozitivele de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă.

(5) În cazul prevăzut la alin.(4), când este imposibilă efectuarea copiilor și a înregistrărilor foto sau video de pe documente și dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constator le ridică în scopul efectuării copiilor și a înregistrărilor foto, video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor și legătura acestora cu cauza contravențională. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constator sau autoritatea competentă de soluționare a cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora.

(6) Este interzisă ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor care nu constituie instrumente ce au servit la săvârșirea contravenției sau nu au importanță pentru procesul contravențional.

(7) În cazul constatării contravenției prevăzute la art.97, prevederile prezentului articol și ale art.425 în partea ce ține de interzicerea ridicării de obiecte nu se aplică.

[Art.427 completat prin [Legea nr.179 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.08.2018]

Articolul 428. Temeiurile pentru efectuarea percheziției

(1) Organul de constatare a contravențiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție și procurorul sînt în drept să efectueze percheziție dacă sînt organe abilitate cu dreptul de examinare și/sau soluționare a contravenției respective și dacă din probele acumulate sau din materialele de investigație operativă rezultă o presupunere rezonabilă că într-o anumită încăpere, la domiciliu ori în alt loc sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au servit la săvârșirea contravenției, obiecte sau alte valori dobîndite din contravenție, precum și obiecte sau documente care pot avea importanță pentru cauză.

(2) Percheziția se efectuează în baza unei hotărâri motivate a organului de constatare a

contravențiilor și numai cu autorizația judecătorului de instrucție.

(3) În caz de contravenție flagrantă, percheziția se poate efectua în baza unei ordonanțe motivate fără autorizația judecătorului de instrucție, urmînd ca acestuia să i se prezinte imediat sau nu mai tîrziu de 24 de ore de la terminarea percheziției, materialele obținute în urma percheziției efectuate, indicîndu-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acțiuni.

(4) În cazul constatării faptului că percheziția a fost efectuată legal, judecătorul de instrucție confirmă rezultatul acesteia printr-o încheiere motivată. În caz contrar, prin încheiere motivată, recunoaște percheziția ca fiind ilegală.

(5) Prin domiciliu se înțelege o locuință sau o construcție destinată locuirii permanente sau temporare (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), anexele lor nemijlocite constituind partea lor indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin domiciliu se înțelege și orice teren privat, vehicul, navă maritimă sau fluvială privată, birou.

(6) Organele de constatare, examinare și soluționare a contravențiilor, abilitate cu funcții de control de stat în conformitate cu [Legea nr.131/2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nu au dreptul să efectueze percheziții decît asistați de colaboratori de poliție și doar dacă au fost epuizate toate căile de control în conformitate cu prevederile [Legii nr.131/2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(7) Este interzisă efectuarea perchezițiilor cu depășirea spațiilor, în alte locuri, în temeiul altor acte sau urmărind alte scopuri decît cele indicate în încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea percheziției sau în hotărîrea motivată privind efectuarea percheziției.

[Art.428 modificat prin [Legea nr.156 din 09.06.2022](#), în vigoare 01.07.2022]

[Art.428 modificat prin [Legea nr.179 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.08.2018]

Articolul 429. Percheziția corporală și ridicarea obiectelor și documentelor

(1) În cazul contravențiilor aflate în competență, agentul constatator, dacă există temeieri de a efectua percheziția corporală sau ridicarea, poate ridica obiectele și documentele care au importanță pentru cauză, care se află în hainele, în alte lucruri ale persoanei sau pe corpul ei.

(2) Percheziția corporală și ridicarea obiectelor și documentelor se pot efectua fără ordonanță specială și fără autorizația judecătorului de instrucție:

a) în cazul prevăzut la art.433 alin.(1);

b) dacă există motive rezonabile pentru a presupune că una dintre persoanele care se află la locul efectuării percheziției sau ridicării ascunde asupra sa obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei.

(3) Percheziția corporală se face fără consimțămîntul persoanei sau al reprezentantului ei legal, în condițiile prezentului cod.

(4) Percheziția corporală, ridicarea în procesul ei a obiectelor și documentelor se efectuează de un reprezentant al agentului constatator de același sex cu persoana percheziționată, cu participarea, după caz, a unui specialist de același sex.

(5) La efectuarea percheziției pot fi utilizate mijloace tehnice, fapt ce va fi consemnat în procesul-verbal.

(6) Procesul-verbal se încheie în cazul ridicării obiectelor și documentelor. Copia de pe procesul-verbal se înmînează, contra semnătură, persoanei la care se referă sau reprezentantului ei legal.

(7) În cazul unei contravenții pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce vehicule, agentul constatator suspendă dreptul de a conduce vehicule/ridică permisul de conducere pînă la pronunțarea încheierii judecătorești. În acest caz, concomitent cu remiterea cauzei contravenționale spre examinare instanței de judecată competente, agentul constatator înaintează, în cel mult 3 zile, instanței de judecată un demers cu privire la aplicarea măsurii de siguranță privind suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului. Agentul constatator poate aplica și prevederile art.438.

(8) Pînă la soluționarea cauzei, obiectele și documentele ridicate se păstrează în modul prevăzut la art.159 din Codul de procedură penală.

[Art.429 modificat prin [Legea nr.237 din 24.12.2021](#), în vigoare 14.02.2022]

[Art.429 modificat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

[Art.429 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 430. Procesele-verbale cu privire la percheziție, la ridicarea obiectelor și documentelor, la cercetarea la fața locului

(1) Agentul constatatator care efectuează percheziția, ridicarea obiectelor și documentelor sau cercetarea la fața locului încheie un proces-verbal la care anexează, după caz, lista obiectelor și documentelor ridicate. În procesul-verbal cu privire la percheziție sau la ridicarea obiectelor și documentelor se consemnează că celor prezenți li s-au explicat drepturile și obligațiile prevăzute de prezentul cod și se înscriu declarațiile făcute de aceste persoane.

(2) În procesul-verbal cu privire la percheziție sau la ridicarea obiectelor și documentelor se menționează predarea lor benevolă sau ridicarea lor forțată, se indică locul și împrejurările în care au fost descoperite. În procesul-verbal sau în lista anexată la el se enumeră obiectele și documentele ridicate, numărul, măsura, cantitatea, elementele caracteristice și, pe cât este posibil, valoarea lor, termenul pentru care au fost ridicate și organul la care acestea se vor păstra.

(3) Dacă, în timpul percheziției, ridicării obiectelor și documentelor sau în timpul cercetării la fața locului, persoanele la care se efectuează percheziția sau ridicarea ori alte persoane au încălcat ordinea sau au încercat să distrugă ori să tăinuiască obiectele și documentele căutate, agentul constatatator consemnează faptul în procesul-verbal, indicând și măsurile pe care le-a întreprins.

(4) Procesul-verbal cu privire la percheziție, la ridicarea obiectelor și documentelor sau la cercetarea la fața locului se aduce la cunoștința tuturor persoanelor care au participat la efectuarea acestor acțiuni procesuale ori au asistat la efectuarea lor și se semnează de fiecare, cu dreptul de a formula în scris observații în cuprinsul procesului-verbal respectiv. Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanelor cărora le-au fost aplicate aceste acțiuni procesuale sau reprezentanților lor.

(5) Refuzul proprietarului sau posesorului obiectului sau documentului de a semna procesul-verbal, precum și absența acestora se consemnează de martorii asistenți.

(6) Obiectele și documentele ridicate vor fi, pe cât este posibil, împachetate și sigilate chiar la locul percheziției sau ridicării, fapt ce se consemnează în procesul-verbal. Pachetele sigilate se semnează de către persoana care a efectuat percheziția sau ridicarea.

Articolul 431. Corpurile delictive

(1) Corpuri delictive se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, vehicule, alte valori, față de care există temeiuri a presupune că au servit la săvârșirea contravenției, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenționale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenței ori inexistenței elementelor constitutive ale contravenției.

(2) Corpurile delictive se anexează la procesul-verbal cu privire la contravenție, în care se descriu amănunțit, ori se păstrează într-un alt mod prevăzut de lege. Corpurile delictive care, din cauza volumului sau din alte motive, nu pot fi păstrate se fotografiază, iar fotografiile se anexează la procesul-verbal, în care se consemnează acest fapt.

(2¹) La examinarea contravențiilor prevăzute la art.197¹ și art.287 alin.(8)–(11) și (14), vehiculul auto este ridicat și adus la locul stabilit de către agentul constatatator în condițiile art.439.

(3) Pînă la soluționarea cauzei contravenționale, agentul constatatator asigură păstrarea corpurilor delictive potrivit prevederilor art.159–161 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravențional.

(4) La judecarea cauzei contravenționale, instanța hotărăște asupra corpurilor delictive potrivit art.439⁷ din prezentul cod și prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător în procesul contravențional.

(4¹) La examinarea cauzelor contravenționale prevăzute la art.50 alin.(2), art.128 alin.(2) și la art.361 alin.(4), agentul constatatator al poliției, la examinarea celor de la art.287 alin.(8), (10), (11) și (14), agentul constatatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delictive potrivit art.439⁷ din prezentul

cod și prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravențional.

(4²) În cazul imposibilității aplicării alin.(4¹) din prezentul articol în partea ce ține de art.287 alin.(8), (10), (11) și (14), agentul constator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către organul vamal.

[Art.431 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.431 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Capitolul V **MĂSURILE PROCESUALE DE CONSTRÎNGERE**

Articolul 432. Măsurile procesuale de constrîngere

Agentul constator este în drept să aplice, în limitele competenței, următoarele măsuri procesuale de constrîngere:

- a) reținerea;
- b) aducerea silită;
- c) înlăturarea de la conducerea vehiculului;

[Lit.d) art.432 abrogată prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

- e) interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcii cu numărul de înmatriculare al acestuia;
- f) suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier;
- g) amenda judiciară;
- h) punerea sub sechestru;
- i) ridicarea și aducerea vehiculului la parcare.

[Art.432 modificat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

[Art.432 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.432 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 433. Reținerea

(1) Reținerea constă în limitarea de scurtă durată a libertății persoanei fizice și poate fi aplicată în cazul:

- a) contravențiilor flagrante pentru care prezentul cod prevede sancțiunea arestului contravențional;
- b) imposibilității identificării persoanei în a cărei privință este pornit proces contravențional dacă au fost epuizate toate măsurile de identificare;
- c) executării hotărârii instanței de judecată privind expulzarea persoanei;
- d) încălcării regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat.

(2) Reținerea se aplică de către:

- a) poliție;
- b) Poliția de Frontieră, în cauzele de încălcare a regimului frontierei de stat, a regimului zonei de frontieră sau a regimului punctelor de trecere a frontierei de stat;
- c) Serviciul vamal, în cazul contravențiilor ce țin de competența lui;
- d) Inspectoratul General pentru Migrație, în cazul contravențiilor ce țin de competența sa.

(3) Persoana reținută va fi informată neîntârziat, într-o limbă pe care o înțelege, despre motivele reținerii, faptul informării consemnându-se în procesul-verbal cu privire la reținere.

(4) Persoanei reținute i se comunică neîntârziat, contra semnătură, drepturile prevăzute la art.384, faptul comunicării consemnându-se în procesul-verbal cu privire la reținere.

(5) Persoanei reținute i se acordă neîntârziat posibilitatea de a comunica la două persoane, la alegerea sa, despre reținere. Faptul comunicării sau al refuzului de a comunica se consemnează, contra semnătură, în procesul-verbal cu privire la reținere.

[Art.433 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.433 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 434. Procesul-verbal cu privire la reținere

(1) La reținerea persoanei se încheie în cel mult 3 ore un proces-verbal cu privire la reținere, în care se consemnează data și locul încheierii, funcția, numele și prenumele persoanei care a încheiat procesul-verbal, date referitoare la persoana reținută, data, ora, locul și motivul reținerii.

(2) Procesul-verbal cu privire la reținere se semnează de persoana care l-a încheiat și de persoana reținută. Refuzul persoanei reținute de a semna procesul-verbal se consemnează în el, cu adevărarea faptului de cel puțin doi martori.

[Art.434 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Articolul 435. Durata reținerii și condițiile privării de libertate

(1) Reținerea nu poate depăși 3 ore, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol.

(2) Reținerea poate fi aplicată pe un termen mai mare decât cel indicat la alin.(1), cu autorizația judecătorului de instrucție sau, în lipsa acesteia în cazuri excepționale, cu ulterioara autorizare, dar, în ambele cazuri, nu mai mult de 24 de ore:

a) pînă la examinarea cauzei contravenționale – persoanei suspectate de săvîrșirea unei contravenții pentru care sancțiunea prevede arestul contravențional;

b) pentru a identifica persoana și a clarifica circumstanțele contravenției – persoanelor care au încălcat regulile de ședere a cetățenilor străini și apatrizilor în Republica Moldova, regimul frontierei de stat, regimul zonei de frontieră sau regimul punctelor de trecere a frontierei de stat.

c) dacă există unul din cazurile prevăzute la art.166 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală nr.122/2003 și persoana este suspectată de săvîrșirea unei contravenții pentru care sancțiunea prevede arestul contravențional.

[Alin.(3) și (4) art.435 abrogate prin [Legea nr.208 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.03.2017]

(5) Termenul reținerii contravenționale curge din momentul reținerii.

(6) Persoanei reținute i se asigură cel puțin condițiile prevăzute în Codul de executare pentru persoanele supuse măsurii arestului preventiv.

[Art.435 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.435 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 436. Eliberarea persoanei reținute

(1) Persoana reținută urmează să fie eliberată în cazul în care:

a) nu s-au confirmat motivele verosimile de a bănui că a săvîrșit contravenția;

b) a expirat termenul reținerii;

c) lipsesc temeiurile de a fi privată în continuare de libertate.

(2) Persoana eliberată nu poate fi reținută din nou pe aceleași temeiuri.

(3) La eliberare, persoanei reținute i se înmînează copia de pe procesul-verbal în care se menționează de cine și în ce temei a fost reținută, locul și timpul reținerii, temeiul și timpul eliberării.

Articolul 437. Aducerea silită

(1) Aducerea silită constă în conducerea forțată în fața instanței de judecată a persoanei în cazul în care aceasta, fiind citată în modul stabilit de lege, nu s-a prezentat, fără a avea motive întemeiate, și nu a informat instanța care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale, prezența acesteia fiind necesară.

(1¹) Poate fi supusă aducerii silite doar persoana participantă la proces, pentru care este obligatorie citarea instanței, și care:

a) se eschivează de la primirea citației;

b) se ascunde de instanță.

(2) Aducerea silită se efectuează de către poliție în temeiul unei încheieri judecătorești cu aplicarea prevederilor art.199 alin.(4)–(6) din Codul de procedură penală.

(3) Încheierea privind aducerea silită va cuprinde:

- a) data și locul emiterii;
- b) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care dispune aducerea;
- c) numele, prenumele și domiciliul persoanei care trebuie să fie adusă;
- d) data, ora și locul în care persoana urmează să fie adusă;
- e) motivul aducerii.

Articolul 438. Înlăturarea de la conducerea vehiculului

(1) Persoana care conduce vehiculul este înlăturată de la conducere dacă:

a) există temeiuri suficiente de a presupune că concentrația de alcool în sânge sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat depășește limita de alcool admisibilă sau că persoana se află în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare;

b) asupra dreptului de a conduce vehicule pe numele său sunt aplicate restricții de conducere;

b¹) nu are asupra sa documentul care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul, cu excepția cazului în care dreptul de a conduce este înscris în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, iar persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său;

c) a expirat termenul de 180 de zile de plasare sub regim vamal de admitere temporară a vehiculului declarat prin acțiune pe teritoriul vamal al Republicii Moldova;

d) are domiciliul în altă localitate decât localitățile din stînga Nistrului, municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni și conduce un vehicul cu plăcuță cu număr de înmatriculare neutru sau cu plăcuță cu număr de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului sau municipiul Bender, cu excepția prevăzută la art.53 alin.(2²) din [Legea privind siguranța traficului rutier](#).

(2) Persoana indicată la alin.(1) în situația de la lit.a) este obligată să accepte, la cererea agentului constatat, testarea alcoolscoptică și/sau testarea antidrog, examenul medical, prelevarea de sînge și de eliminări ale corpului pentru analiză.

(3) Testarea alcoolscoptică, examenul medical, prelevarea de sînge și de eliminări ale corpului pentru analiză se efectuează de un specialist abilitat cu asemenea atribuții. Pentru prezentarea cu bună știință a unei concluzii false, specialistul răspunde în conformitate cu art.312 din Codul penal.

(4) Modul de efectuare a testării alcoolscopice, a testării antidrog, a examenului medical pentru constatarea gradului de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe, se stabilește de Guvern.

[Art.438 modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.438 modificat prin Legea nr.172 din 23.06.2023, în vigoare 31.01.2024]

[Art.438 modificat prin Legea nr.311 din 26.10.2023, în vigoare 24.11.2023]

[Art.438 modificat prin Legea nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

[Art.438 modificat prin [Legea nr.321 din 30.11.2018](#), în vigoare 04.01.2019]

[Art.438 modificat prin [Legea nr.170 din 26.07.2018](#), în vigoare 01.09.2018]

[Art.438 modificat prin [Legea nr.280 din 16.12.2016](#), în vigoare 01.07.2017]

Articolul 438¹. Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare

(1) Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării abaterilor de la condițiile tehnice pentru admiterea în circulație a vehiculelor, prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:

- a) vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele și/sau normativele în vigoare;
- b) vehiculul nu a trecut inspecția tehnică periodică;
- c) numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;

d) vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase și/sau sonore speciale fără autorizarea respectivă;

e) parbrizul sau suprafețele de geam ale portierelor din față sînt umbrite cu depășirea normelor admisibile ori pe acestea sînt amplasate diferite obiecte care diminuează cîmpul vizual al conducătorului.

(3) Faptul necorespunderii stării tehnice și a utilajului vehiculului standardelor și normativelor în vigoare se consemnează în procesul-verbal de inspectare tehnică a vehiculului, care se va întocmi în 3 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis ridicarea plăcilor, al doilea exemplar se transmite persoanei care a preluat spre păstrare plăcile, iar cel de-al treilea exemplar se înmînează conducătorului vehiculului.

(4) Plăcile cu numărul de înmatriculare se vor restitui proprietarului, posesorului sau reprezentantului acestora imediat după înlăturarea neajunsurilor sau defectelor tehnice care au servit drept temei pentru ridicarea acestora.

[Art.438¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 439. Ridicarea și aducerea vehiculului la parcare

(1) Vehiculul al cărui conducător a fost înlăturat de la conducere este ridicat și, dacă nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor, este adus la stația de parcare specială sau la subdiviziunea de poliție cea mai apropiată de locul constatării contravenției.

(2) Vehiculul poate fi adus la stația de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliție și în cazul în care:

a) staționarea lui poate genera un pericol iminent pentru interesul public;

b) a fost lăsat într-un loc interzis pentru parcare;

c) este necesară identificarea proprietarului (posesorului) vehiculului utilizat sau destinat pentru săvîrșirea contravenției;

d) a fost condus de o persoană care nu are dreptul de a conduce vehiculul introdus în țară în baza Legii nr.248/2022.

(2¹) În cazul expirării termenului de aflare pe teritoriul vamal a vehiculului auto declarat prin acțiune, acesta este adus către cel mai apropiat birou vamal.

(3) Faptul aducerii vehiculului la stația de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliție se consemnează într-un proces-verbal, în care se indică:

a) tipul, modelul vehiculului, numărul de înmatriculare, numerele de identificare ale agregatelor marcate, defectele și deteriorările lui vizibile;

b) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care a decis aducerea vehiculului la parcare și care a organizat aducerea;

c) temeiul de fapt și temeiul juridic care au determinat aducerea vehiculului;

d) denumirea (numele), sediul (domiciliul), numărul de telefon al persoanei care a organizat (a efectuat) aducerea vehiculului la parcare;

e) adresa parcării;

f) data și ora încheierii procesului-verbal;

g) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care a luat în primire vehiculul la parcare.

(4) Procesul-verbal se încheie în 4 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis aducerea vehiculului la parcare, al doilea exemplar se remite persoanei care a organizat aducerea, al treilea exemplar se înmînează persoanei care a luat în primire vehiculul la parcare, iar cel de-al patrulea exemplar se înmînează proprietarului sau posesorului de vehicul ori i se expediază recomandat la domiciliu. Despre aducerea vehiculului la parcare, agentul constatator informează neîntîrziat serviciul de gardă al poliției.

(5) Vehiculul parcat se restituie proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor legal imediat după înlăturarea temeiurilor pentru aducerea la parcare prevăzute la alin.(1) și (2). Cheltuielile de aducere și de staționare a vehiculului la parcare sînt suportate de contravenient.

(5¹) În cazul prevăzut la alin.(2) lit.d), vehiculul se restituie beneficiarului scutirii de plata drepturilor de import după prezentarea dovezii de achitare a drepturilor de import în vigoare la momentul acordării

scutirii.

(6) Pentru deteriorările cauzate vehiculului în timpul aducerii la parcare sau în timpul staționării lui la parcare răspunde corespunzător agentul constatator, persoanele care au organizat (efectuat) aducerea vehiculului la parcare sau care au asigurat păstrarea vehiculului la parcare, în funcție de subiectul care se face vinovat de survenirea deteriorării.

[Alin.(7) și (7¹) art.439 abrogate prin [Legea nr.57 din 29.03.2018](#), în vigoare 20.04.2018]

(8) Conducătorul, proprietarul sau posesorul vehiculului nu suportă cheltuielile indicate la alin.(5) dacă lipsesc elementele constitutive ale contravenției. În acest caz cheltuielile sînt suportate de stat.

(9) Modul de ridicare, transportare, depozitare și eliberare a vehiculelor se stabilesc de către Guvern.

(10) În caz de stabilire a sancțiunii contravenționale prevăzute la art.287 alin.(8) și (9), cheltuielile de scoatere a vehiculului auto, a mărfurilor, obiectelor și a altor valori de pe teritoriul Republicii Moldova le suportă contravenientul.

[Art.439 completat prin [Legea nr.248 din 29.07.2022](#), în vigoare 01.10.2022]

[Art.439 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.439 modificat prin [Legea nr.47 din 12.03.2020](#), în vigoare 10.04.2020]

[Art.439 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 439¹. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier

(1) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier constă în interzicerea temporară persoanei fizice și/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier este aplicată în cazul în care vehiculul a fost folosit la săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(3), (5), (11)–(14), (18), art.200¹ alin.(2) și (3), art.207¹, art.224 alin.(6), (11) și (12), art.263³ alin.(1)–(3), (6), (7), (9) și (10).

(2) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică până la momentul achitării sancțiunii pentru contravențiile prevăzute la art.197 alin.(11)–(14), (18), art.207¹, art.263² alin.(2), (7) și (11).

(3) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică pe termen de 3 luni pentru contravențiile prevăzute la art.197 alin.(3) și (5), art.200¹ alin.(2) și (3), art.224 alin.(6), (11) și (12), art.263³ alin.(1), (3), (6), (9) și (10).

(4) Acțiunile prevăzute la art.197 alin.(3), art.263³ alin.(1), (3), (6) și (8) săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic atrag după sine suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier pe un termen de 6 luni.

(5) Măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier încetează și plăcuțele cu numărul de înmatriculare împreună cu certificatul de înmatriculare se restituie în cel mult 3 zile, la cererea contravenientului, cu condiția prezentării dovezii de achitare a amenzii, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(3), art.263³ alin.(1), (3) și (6) – după expirarea termenului de 3–6 luni.

[Art.439¹ în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.439¹ completat prin [Legea nr.272 din 29.11.2018](#), în vigoare 12.01.2019]

[Art.439¹ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

[Art.439¹ modificat prin [Legea nr.295 din 21.12.2017](#), în vigoare 12.01.2018]

Articolul 439². Amenda judiciară

Amenda judiciară este o sancțiune bănească care se aplică de către instanța de judecată persoanei care a comis o abatere în cursul procesului contravențional, conform art.201 din Codul de procedură penală aplicat corespunzător.

Articolul 439³. Punerea sub sechestru

(1) Punerea sub sechestru este o măsură procesuală de constrângere care poate fi aplicată de către judecătorul de instrucție sau de către instanța de judecată, la solicitarea agentului constatator a organului abilitat cu dreptul de examinare și/sau soluționare a contravenției respective sau a procurorului, pentru a asigura eventuala confiscare specială, precum și pentru a garanta executarea sancțiunii amenzii, conform art.203–210 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

(2) Punerea sub sechestru a bunurilor pentru a asigura eventuala confiscare specială și pentru a garanta executarea sancțiunii amenzii poate fi aplicată asupra bunurilor persoanei în privința căreia s-a pornit proces contravențional. Punerea sub sechestru, pentru a asigura eventuala confiscare specială, poate fi aplicată și asupra bunurilor altor persoane care le-au acceptat, știind despre dobândirea ilegală a acestora.

(3) Dacă bunurile ce urmează a fi sechestrate pentru repararea prejudiciului cauzat sau pentru a garanta executarea pedepsei amenzii sînt folosite sau constituie parte a procesului tehnologic de producție și sechestrarea lor ar determina în mod inevitabil stoparea activității economice, se iau măsuri asigurătorii pentru sechestrarea contravalorii acestora.

[Art.439³ completat prin [Legea nr.179 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.08.2018]

Capitolul V¹ **MĂSURILE DE SIGURANȚĂ**

Articolul 439⁴. Măsurile de siguranță

În procesul contravențional, în scopul înlăturării consecințelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvîrșirii faptelor contravenționale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sînt întrunite condițiile de tragere la răspundere contravențională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranță:

- a) expulzarea;
- b) demolarea construcțiilor neautorizate și/sau defrișarea arborilor și arbuștilor;
- c) confiscarea specială;
- d) suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor.

[Art.439⁴ modificat prin [Legea nr.237 din 24.12.2021](#), în vigoare 14.02.2022]

[Art.439⁴ completat prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

Articolul 439⁵. Expulzarea

(1) Expulzarea este o măsură de siguranță care constă în îndepărtarea silită de pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor străini și a apatrizilor care au săvîrșit o contravenție prevăzută de prezentul cod. Expulzarea are drept scop înlăturarea unei stări de pericol și/sau prevenirea săvîrșirii unor fapte socialmente periculoase de către aceste persoane.

(2) Expulzarea se aplică de către instanța de judecată și doar în prezența cumulativă a următoarelor condiții:

- a) contravenientul este cetățean străin sau apatrid, cu excepția persoanei care a fost recunoscută ca refugiat sau căreia i s-a acordat protecție umanitară;
- b) cetățeanul străin sau apatridul este sancționat pentru o faptă care constituie contravenție;
- c) rămînerea contravenientului pe teritoriul Republicii Moldova este sursa unei stări de pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea națională, înlăturarea acestei stări fiind posibilă doar prin îndepărtarea contravenientului de pe teritoriul Republicii Moldova;
- d) contravenientul nu poate fi expulzat în statul în privința căruia există dovezi că în statul respectiv acesta va fi persecutat din motive de apartenență rasială, națională, religioasă, din cauza convingerilor politice sau va fi supus tratamentului inuman și degradant, torturii ori pedepsei capitale.

[Alin.(3) art.439⁵ abrogat prin [Legea nr.287 din 13.12.2024](#), în vigoare 31.01.2025]

(4) În cazul în care expulzarea însoțește sancțiunea arestului contravențional, aducerea la îndeplinire a expulzării are loc după executarea sancțiunii.

(5) La aplicarea expulzării persoanelor indicate la alin.(1) se va ține cont de dreptul la respectarea vieții private a acestora.

[Art.439⁵ modificat prin Legea nr.287 din 13.12.2024, în vigoare 31.01.2025]

Articolul 439⁶. Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor

(1) Demolarea construcțiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 134¹, 168, art.177 alin.(3), alin.(4) lit.c) și d), art.178, 179, 226 și 364 și atrage, după caz, remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

(2) Defrișarea arborilor și arbuștilor se aplică în cazul contravenției prevăzute la art.168.

(3) Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor se dispun de către instanța de judecată și pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art.26 sau procesul contravențional a încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit.f).

(4) Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autoritățile administrației publice locale din contul proprietarului.

(5) Modul de demolare a construcțiilor neautorizate și de defrișare a arborilor și arbuștilor se stabilește de către Guvern.

[Art.439⁶ modificat prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024]

[Art.439⁶ completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.439⁶ completat prin Legea nr.239 din 24.12.2021, în vigoare 21.02.2022]

[Art.439⁶ modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 439⁷. Confiscarea specială

(1) Confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

(2) Sînt pasibile confiscării speciale bunurile:

a) utilizate sau destinate pentru săvîrșirea unei contravenții;

b) rezultate din săvîrșirea contravenției, precum și orice venituri generate de aceste bunuri;

c) date pentru a determina săvîrșirea unei contravenții sau pentru a-l răsplăti pe contravenient;

d) deținute contrar regimului stabilit de legislație și depistate pe parcursul desfășurării procesului contravențional;

e) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din contravenții sau din veniturile generate de aceste bunuri.

(3) Confiscarea specială se aplică de către instanța de judecată la demersul agentului constatator.

(4) În cazul contravențiilor prevăzute la art.79 alin.(3), art.287 confiscarea specială se aplică de către reprezentantul Serviciului Vamal abilitat să examineze cauza contravențională.

(5) Pînă la pronunțarea hotărîrii cu privire la confiscarea specială, agentul constatator dispune restituirea către proprietar sau către posesorul legal al bunurilor ușor alterabile, în acest caz confiscîndu-se contravaloarea lor.

(6) Dacă bunurile rezultate din săvîrșirea contravenției și veniturile de la aceste bunuri au fost comasate cu bunurile dobîndite legal, se confiscă acea parte din bunuri sau contravaloarea acestora care corespunde valorii bunurilor rezultate din săvîrșirea contravenției și a veniturilor de la aceste bunuri.

(7) Dacă bunurile indicate la alin.(2) lit.a) și b) aparțin sau au fost transferate oneros unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea bunurilor, se confiscă contravaloarea acestora. Dacă bunurile respective au fost transferate cu titlu gratuit unei persoane care nu știa și nici nu trebuia să știe despre scopul utilizării sau originea acestora, bunurile se confiscă.

(8) Confiscarea specială se poate aplica chiar dacă făptuitorul este eliberat de răspundere

contravențională.

(9) Confiscarea specială nu se aplică în cazul contravențiilor săvârșite prin intermediul unui organ de presă sau al oricărui alt mijloc de informare în masă.

[Art.439⁷ modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 439⁸. Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor

(1) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a conduce vehicule prin suspendarea dreptului de a conduce/ridicarea permisului de conducere până la pronunțarea hotărârii judecătorești asupra cauzei. Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor are drept scop înlăturarea unei stări de pericol și/sau prevenirea săvârșirii unor fapte socialmente periculoase în traficul rutier.

(2) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se aplică de către instanța de judecată, la demersul agentului constatat, în procesul de examinare a contravențiilor pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce vehicule.

(3) Instanța de judecată examinează, în cel mult 3 zile de la data depunerii, demersul agentului constatat cu privire la suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului, cu emiterea unei încheieri care va conține una dintre următoarele soluții:

a) admiterea demersului agentului constatat și suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculului;

b) respingerea demersului agentului constatat și repunerea în dreptul de a conduce vehicule/restituirea permisului de conducere titularului.

(4) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se aplică de instanța de judecată pe un termen ce nu poate depăși termenul maxim al sancțiunii de privare de drept special prevăzut de sancțiunea normei contravenționale.

(5) Termenul executării măsurii de siguranță de suspendare a dreptului de a conduce vehicule/ridicare provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se include în termenul de executare a sancțiunii de privare de drept special de a conduce vehicule.

(6) Suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor se poate aplica chiar dacă făptuitorul este eliberat de răspundere contravențională.

(7) În cel mult 3 zile de la data pronunțării încheierii, copia de pe aceasta se înmânează agentului constatat și persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau se remite acestora în cazul în care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

[Art.439⁸ în redacția Legii nr.237 din 24.12.2021, în vigoare 14.02.2022]

[Art.439⁸ introdus prin [Legea nr.138 din 19.07.2018](#), în vigoare 14.12.2018]

TITLUL II PARTEA SPECIALĂ

Capitolul VI

CONSTATAREA FAPTEI CONTRAVENȚIONALE

Articolul 440. Procesul de constatare a faptei contravenționale și atribuțiile agentului constatat

(1) Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatat, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatat sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatat, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

(2) Agentul constatat este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de

informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.

(3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constator este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol și să emită decizia asupra cauzei.

(4) Procesul contravențional se pornește numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul contravențiilor prevăzute la art.69, 104–107.

(4¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1)–(3), în cazul în care faptele contravenționale specificate la art.96 alin.(1) lit.a) și alin.(3) și la art.97–103, cu excepția contravenției prevăzute la art.97¹ alin.(2), au fost stabilite de către agentul constator, acesta notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform [Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008](#) privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate despre cele constatate. Dacă titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plîngerea prealabilă, agentul constator nu începe procesul contravențional în conformitate cu prevederile prezentului cod.

(4²) Constatarea faptei contravenționale și începerea procesului contravențional în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător sau în urma acestuia de către agentul constator care are atribuții de organ de control conform [Legii nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se efectuează în limitele stabilite la art.4 alin.(10) și art.5¹ din legea menționată.

(5) Dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravențional se stabilește competența unei alte autorități abilitate să constate contravenția sau să examineze cauza contravențională, procesul-verbal cu privire la contravenție și materialele acumulate se remit în aceeași zi conform competenței.

(6) La solicitarea unor alți agenți constatori, angajatul cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne este obligat să le acorde ajutor la constatarea contravenției.

[Art.440 modificat prin Legea nr.112 din 11.05.2023, în vigoare 02.07.2023]

[Art.440 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.440 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 440¹. Contravenția flagrantă

(1) Contravenția flagrantă este contravenția descoperită în momentul săvîrșirii ei sau înainte ca efectele ei să fie consumate.

(2) În cazul depistării contravenției flagrante, agentul constator este obligat să întreprindă toate măsurile ce nu suferă amîinare și se impun în vederea constatării acesteia.

(3) Procesul contravențional în cazul contravenției flagrante se consideră pornit din momentul descoperirii acesteia.

(4) Contravenția flagrantă urmează a fi înregistrată, prin decizie privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constator, cel tîrziu, în următoarea zi lucrătoare din momentul depistării. În acest caz, decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constator va conține și acțiunile procesuale efectuate pînă la înregistrare.

[Art.440¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 441. Temeiurile de încetare a procesului contravențional

(1) Procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care:

- a) nu există faptul contravenției;
- b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20–31;
- c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepția cazului de reabilitare a acesteia;
- d) pentru același fapt și privitor la aceeași persoană există o decizie/hotărîre definitivă;
- e) pentru același fapt este pornită urmărire penală;
- f) nu este identificat făptuitorul și/sau termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a

expirat;

g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător și nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul [Legii nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

h) liberarea de răspundere contravențională este prevăzută la articolul corespunzător din partea specială a cărții întâi.

(2) Încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

[Art.441 completat prin Legea nr.230 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024]

[Art.441 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 442. Procesul-verbal cu privire la contravenție

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

(1¹) Procesul-verbal de control, întocmit conform prevederilor [Legii nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, substituie procesul-verbal cu privire la contravenție și are regim juridic și forță juridică similare dacă în el se constată fapta contravențională cu respectarea cerințelor stabilite de prezentul cod.

(2) În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenție se înscrie într-un registru de evidență în ordinea încheierii și depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constator.

(3) Conținutul Registrului de evidență a proceselor-verbale cu privire la contravenții și modul de ținere a acestuia se aprobă de către Guvern și sînt obligatorii pentru toate autoritățile din care fac parte agenții constatori.

Articolul 443. Conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție

(1) Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde:

a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii;

b) calitatea, numele și prenumele agentului constator, denumirea autorității pe care o reprezintă;

c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției;

f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387;

g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei;

h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii.

(2) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional este un minor, în procesul-verbal se va consemna și numele, prenumele, domiciliul părinților sau ale altor reprezentanți legali.

(3) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau victima nu cunoaște limba procesului-verbal, se asigură asistența unui interpret/traducător, datele lui consemnîndu-se în procesul-verbal.

(4) În procesul-verbal se individualizează corpurile delictelor (se descriu forma, mărimea, culoarea,

greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor), indicându-se datele proprietarului și, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.

(5) Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și de victimă când există. În cazul în care constatarea contravenției este de competența unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de către președintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorității membrilor prezenți la ședința în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către președintele acestei ședințe și se semnează de către toți membrii prezenți la ședință.

(6) Faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se și datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În cazul imposibilității de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului și documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

(6¹) Nu poate avea calitatea de martor în condițiile alin.(6) un alt agent constatator.

(7) În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

(8) În cazul în care contravenția prevăzută la capitolul XIII al cărții întâi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, agentul constatator, după stabilirea identității conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal și în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, modelul și numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția.

(9) Partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancționarea sau privind încetarea procesului, indicându-se și termenul de contestare în instanța de judecată.

(10) Dacă norma contravențională prevede aplicarea punctelor de penalizare sau dacă contravenția imputată prevede acumularea a 15 puncte de penalizare, partea rezolutivă a procesului-verbal va conține și mențiunea respectivă.

(11) În cazul deciziei de sancționare, partea rezolutivă a procesului-verbal va cuprinde și date privind informarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constatator, procesul-verbal cu privire la contravenție constituie actul de decizie asupra cauzei contravenționale. Faptul recunoașterii contravenției și al acceptării sancțiunii stabilite de către agentul constatator se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenție.

(11¹) În cazul convenirii asupra acordului de colaborare, între agentul constatator și contravenient, în partea rezolutivă a procesului-verbal, se va consemna faptul aducerii la cunoștință contravenientului a mărimii amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă.

(12) În cazul deciziei de remitere a cauzei contravenționale spre examinare funcționarului abilitat din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau în instanța de judecată, agentul constatator transmite după competență procesul-verbal și materialele cauzei contravenționale.

(13) Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul

prevăzut la art.382 alin.(6).

(14) În cazul prevăzut la art.16 alin.(2), agentul constator expediază materialele cauzei contravenționale autorității publice locale pentru problemele minorilor și, după caz, poate solicita, prin demers, instanței de judecată aplicarea față de minor a măsurii de constrângere cu caracter educativ conform prevederilor art.104 din Codul penal.

[Art.443 modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.443 completat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.443 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 443¹. Constatarea contravențiilor cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative și încheierea procesului-verbal în cazul acestor contravenții

(1) În cazul autosesizării privind săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.236, 238 și art.240 alin.(2), constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative ce funcționează în regim automatizat, dacă agentul constator este în imposibilitate de a determina identitatea conducătorului vehiculului, acesta expediază o solicitare la domiciliul (sediul) proprietarului sau al posesorului vehiculului privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului, cu informarea despre răspunderea contravențională sau penală pe care o poartă în caz de necomunicare a informației solicitate sau de comunicare a informației false. Solicitarea este expediată prin poștă, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea solicitării și confirmarea primirii acesteia.

(2) După recepționarea solicitării agentului constator, proprietarul sau posesorul vehiculului (persoană fizică sau juridică), în termen de 60 de zile lucrătoare, este obligat să depună la autoritatea competentă din cadrul căreia face parte agentul constator o declarație cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției constatate în condițiile alin.(1), care va conține:

- a) numele, prenumele, domiciliul, datele de contact și semnătura proprietarului vehiculului;
- b) numele, prenumele, domiciliul și datele de contact ale persoanei căreia i-a fost transmis vehiculul cu care a fost săvârșită contravenția;
- c) după caz, alte informații relevante.

(3) În cazul în care proprietarul sau posesorul vehiculului este minor, obligația de a depune declarația cu privire la identitatea conducătorului acestuia în momentul săvârșirii contravenției revine părinților acestuia sau persoanei la întreținerea căreia se află minorul.

(4) În cazul în care, în termenul prevăzut la alin.(2), proprietarul sau posesorul vehiculului comunică identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârșită contravenția, agentul constator încheie în privința conducătorului proces-verbal cu privire la contravenție în condițiile art.443 alin.(8).

(5) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), proprietarul sau posesorul vehiculului nu a comunicat identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârșită contravenția, agentul constator încheie în privința proprietarului sau posesorului vehiculului un proces-verbal cu privire la contravenție, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în condițiile art.443 alin.(8).

(6) În cazurile prevăzute la alin.(3) și (4) ale prezentului articol, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art.382 alin.(7).

[Art.443¹ în redacția Legii nr.35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023]

Articolul 444. Încheierea procesului-verbal în cazul pluralității de contravenții

(1) În cazul pluralității de contravenții săvârșite de aceeași persoană, constatate în același timp de același agent, a căror soluționare ține de competența aceluiași organ, se încheie un singur proces-verbal sau, după caz, o decizie asupra cauzei contravenționale.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), contravenția va fi constatată prin acte procesuale diferite dacă cel puțin una din contravenții este examinată în procedură simplificată.

[Art.444 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 445. Nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție

(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

[Art.445 completat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Notă: Se declară neconstituțional art.445, conform [Hot. Curtii Constituționale nr.32 din 29.11.2018](#), în vigoare 29.11.2018

[Art.445 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 446. Cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenție

În cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție:

- a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art.19, 21–31¹;
- b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanței de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție, cu excepția contravențiilor soluționate în modul prevăzut la art.29 și 31¹;
- c) dacă fapta contravențională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator;
- d) în cazul contravenției flagrante;
- e) în cazul contravențiilor constatate la punctele de trecere a frontierei de stat, dacă persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște contravenția săvârșită și acceptă sancțiunea sub formă de amendă stabilită de agentul constatator, cu eliberarea chitanței de încasare a amenzii conform art.447.

[Art.446 modificat prin [Legea nr.245 din 31.07.2023](#), în vigoare 22.08.2023]

[Art.446 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.446 modificat prin [Legea nr.16 din 15.02.2019](#), în vigoare 08.03.2019]

[Art.446 în redacția [Legii nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 447. Chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției

(1) În cazul recunoașterii de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a contravenției și acceptării sancțiunii sub formă de amendă stabilită de către agentul constatator, acesta din urmă eliberează chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției, care conține următoarele:

- a) data, ora și locul de efectuare a plății;
- b) numele, prenumele, ziua, luna, anul nașterii, codul numeric personal și domiciliul persoanei sancționate;
- c) numele, prenumele și calitatea agentului constatator, autoritatea pe care o reprezintă;
- d) norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea și circumstanțele care au

importanță pentru stabilirea faptei și a consecințelor juridice;

- e) suma amenzii aplicate;
- f) suma amenzii achitate;
- g) semnăturile părților.

(2) Chitanța de încasare a amenzii contravenționale se înmânează persoanei sancționate, faptul înmînării menționându-se în copia de pe chitanță.

(3) Chitanța de încasare a amenzii contravenționale este un document de strictă evidență. Modul de evidență, de păstrare și de eliberare a chitanțelor de către agenții constatatori se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

[Art.447 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 447¹. Examinarea cauzei contravenționale de către autoritatea competentă

(1) Examinarea cauzelor contravenționale de către agentul constator, autoritățile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua.

(2) După examinarea cauzei contravenționale, agentul constator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, emite decizia asupra cauzei. Decizia comisiei administrative asupra cauzei contravenționale se adoptă sub formă de hotărâre.

(3) Decizia trebuie să conțină:

- 1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei;
- 2) denumirea autorității (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei;
- 3) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;
- 4) expunerea circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei;
- 5) norma contravențională care încadrează fapta persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional;
- 6) soluția asupra cauzei, care poate fi:
  - a) încetarea procesului contravențional;
  - b) stabilirea vinovăției persoanei privind săvârșirea contravenției imputate și, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale;
- 7) soluția referitoare la obiectele și la documentele ridicate (corpurile delictive);
- 8) în cazul sancționării, mențiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale;
- 9) mențiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art.448.

(4) Prezența agentului constator și a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie.

(5) Absența agentului constator sau a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințare prealabilă, nu împiedică examinarea cauzei.

(6) Dacă la examinarea cauzei contravenționale a participat persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau apărătorul acesteia, dar nu a fost întocmit proces-verbal al ședinței de examinare, decizia trebuie să conțină concluziile și demersurile acestora și rezultatele examinării demersurilor.

(7) Decizia asupra cauzei contravenționale se semnează de către persoana abilitată care a examinat cauza, iar decizia organului colegial – de către președintele și de către secretarul ședinței.

(8) În termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părților care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale și, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

[Art.447¹ modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.447¹ completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator.

(6) În cazul prevăzut la alin.(2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de [Legea taxei de stat nr.213/2023](#).

(9) În cazul în care contestația nu este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru, instanța de judecată îi oferă timp părții pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă, în termen de 15 zile, partea nu înlătură neajunsurile, contestația nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie printr-o încheiere ce nu se supune niciunei căi de atac.

(10) Restituirea contestației nu exclude posibilitatea depunerii repetate a acesteia în condițiile și modul prevăzute de prezentul articol.

[Art.448 modificat prin [Legea nr.452 din 28.12.2023](#), în vigoare 23.01.2024]

[Art.448 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.448 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 449. Sesizarea procurorului în soluționarea cauzei contravenționale

(1) Dacă în procesul contravențional se constată că fapta considerată contravenție a fost săvîrșită în condiții care o plasează sub incidența legii penale, dosarul se remite neîntîrziat, prin încheiere motivată, procurorului, după competență.

(2) Dacă, în mersul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală se constată că fapta care se considera infracțiune este contravenție, dosarul se remite neîntîrziat, prin ordonanță motivată, procurorului, care procedează conform art.396 alin.(2).

Articolul 450. Sesizarea privind cauzele și condițiile care au favorizat contravenția și încheierea

interlocutorie

(1) La stabilirea sancțiunii, agentul constator determină cauzele și condițiile care au favorizat săvârșirea contravenției și, în caz de necesitate, sesizează autoritatea respectivă sau persoana cu funcție de răspundere spre examinarea lor imediată.

(2) Constatînd în procesul de judecată fapte de încălcare a legalității și a drepturilor omului, instanța de judecată emite, odată cu hotărîrea, și o încheiere interlocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoștință persoanei cu funcție de răspundere responsabile.

(3) În decursul a 30 de zile, persoana cu funcție de răspundere sesizată conform alin.(1) și (2) informează instanța de judecată sau agentul constator despre măsurile întreprinse de ea.

[Art.450 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451. Inadmisibilitatea divulgării materialelor în cauza contravențională

Materialele în cauza contravențională nu pot fi divulgate pînă la încheierea examinării cauzei decît cu autorizația agentului constator și numai în măsura în care consideră că este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție și cu neafectarea intereselor persoanei, în condițiile [Legii nr.133 din 8 iulie 2011](#) privind protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul VI¹

PROCEDURI SIMPLIFICATE DE CONSTATARE ȘI EXAMINARE A CONTRAVENȚIEI

[Capitolul VI¹ (art.451¹-art.451⁵) introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451¹. Examinarea faptei contravenționale în baza constatărilor personale ale agentului constator

(1) În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenție, agentul constator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constator și nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatări agentului constator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvârșirea contravenției;

c) examinarea contravenției și aplicarea sancțiunii țin de competența agentului constator;

d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439⁷.

(2) În cazul săvârșirii contravenției de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condițiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal.

(3) În cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin.(1), agentul constator va emite o decizie prin care va aplica o sancțiune egală cu o doime din minimumul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărții întâi.

[Art.451¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451². Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator

(1) Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator este un document executoriu, care va include:

a) data (ziua, luna, anul), ora și locul întocmirii deciziei;

b) calitatea, numele și prenumele agentului constator, denumirea autorității pe care o reprezintă, numărul legitimației sau al unui alt act care stabilește identitatea acestuia;

c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravențională, locul, timpul și circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de

contravenție;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției;

f) aducerea la cunoștința contravenientului, precum și a reprezentantului legal al minorului a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387 ale prezentului cod, precum și a consecințelor examinării contravenției în procedură simplificată;

g) declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constatare ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului.

(2) În decizia privind examinarea contravenției nu se admit rectificări, adăugiri și alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă.

(3) În cazul în care contravenientul este un minor, se va consemna și numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința reprezentantului legal al acestuia.

(4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia.

(5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenționale, decizia agentului constatare de sancționare a contravenientului, contul de virament al instituției bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare.

(6) Decizia se semnează de către agentul constatare și contravenient și se înmânează o copie contravenientului și victimei, dacă există.

(7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ținut de Ministerul Afacerilor Interne.

[Art.451² modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.451² introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451³. Contestarea deciziilor privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatare

(1) Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatare pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale.

(2) Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatare poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităților din care fac parte agenții constatare.

(3) Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatare pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri:

a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența materială;

b) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărții întâi;

c) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărții întâi;

d) în decizia agentului constatare nu au fost consemnate mențiunile de la art.451² alin.(1).
Dispozițiile art.445 se aplică în mod corespunzător.

(4) Pentru contestația prevăzută la alin.(2) se plătește taxă de timbru în mărimea prevăzută de [Legea taxei de stat nr.213/2023](#). În cazul dat, dispozițiile art.448 alin.(9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

[Art.451³ modificat prin Legea nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]

[Art.451³ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.451³ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451⁴. Soluționarea cauzei de către instanța de recurs

(1) Recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile prevăzute la prezentul capitol.

(2) Instanța de recurs poate adopta una din următoarele decizii:

1) să respingă recursul și să mențină decizia agentului constatare dacă este:

- a) tardiv;
- b) inadmisibil;
- c) nefondat;

2) să admită recursul și să anuleze decizia agentului constator și să adopte una dintre următoarele soluții:

a) dispunerea încetării procesului contravențional;

b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului, dacă acesta a contestat decizia agentului constator.

(3) Părțile se informează despre locul, data și ora ședinței de examinare a recursului, însă ne reprezentarea acestora nu împiedică examinarea recursului și desfășurarea ședinței, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părți.

[Art.451⁴ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.451⁴ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 451⁵. Acordul de colaborare

(1) Acordul de colaborare este o tranzacție încheiată între agentul constator, după caz, procuror și contravenient, care își recunoaște vina, integral, în schimbul unei pedepse reduse. Acordul de colaborare poate fi încheiat în orice moment al procesului contravențional pînă la soluționarea în fond a cauzei contravenționale.

(2) În cazul încheierii acordului de colaborare, contravenientului i se va aplica o sancțiune egală cu o doime din maximul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută pentru contravenția comisă.

(3) Acordul de colaborare poate fi inițiat de către agentul constator, după caz, procuror, contravenient sau apărătorul său, reprezentantul legal în cazul săvîrșirii contravenției de către un minor. Agentul constator, după caz, procurorul este obligat să refuze încheierea acordului de colaborare în cazul în care fapta nu constituie contravenție sau prezintă semne de infracțiune. Refuzul de a accepta încheierea acordului de colaborare nu este pasibil nici unei căi de atac.

(4) În cazul încheierii acordului de colaborare, agentul constator, după caz, procurorul încetează acumularea probelor, iar contravenientul nu mai este în drept să-și retragă acordul.

(5) În cazul încheierii acordului de colaborare, cauza contravențională va fi soluționată, prin decizie asupra cazului contravențional, în condițiile acordului de colaborare, după forma și conținutul stipulate la art.451², cu excepțiile prevăzute de prezentul articol.

(6) Prevederile art.444, 451³ și 451⁴ din prezentul cod se vor aplica în mod corespunzător în privința acordului de colaborare.

[Art.451⁵ modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.451⁵ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Capitolul VII

JUDECAREA CAUZEI CONTRAVENȚIONALE ÎN INSTANȚĂ

Articolul 452. Judecarea cauzei contravenționale

(1) Cauza contravențională se judecă de instanța de judecată în ședință publică, oral, nemijlocit și în contradictoriu.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), cauza contravențională poate fi examinată în ședință închisă în condițiile și în modul stabilit de art.18 din Codul de procedură penală.

Articolul 453. Actele preliminare

În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz:

a) dispune remiterea după competență a dosarului cu privire la contravenție;

b) fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

Articolul 454. Termenul de judecare a cauzei contravenționale

(1) Cauza contravențională se judecă în termen rezonabil, dar nu mai mult de 2 luni de la data intrării dosarului în instanța de judecată. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a agentului constatat, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

(2) Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu o lună.

(3) În cazul reținerii persoanei conform art.78¹, 318¹, 376 și 433, judecarea cauzei contravenționale se face de urgență și cu precădere.

[Art.454 modificat prin Legea nr.316 din 17.11.2022, în vigoare 09.01.2023]

[Art.454 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

Articolul 455. Participarea la ședința de judecare a cauzei contravenționale

(1) Ședința de judecare a cauzei contravenționale are loc cu citarea părților, în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Prezența agentului constatat sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constatat sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale și permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală.

(2¹) Dacă pe parcursul judecării cauzei contravenționale se constată că agentul constatat este în imposibilitate de a participa în continuare la ședință, el poate fi înlocuit cu un alt agent constatat, fără reluarea judecării cauzei contravenționale de la început. Agentului care a intervenit în proces instanța îi oferă timp suficient pentru a lua cunoștință de materialele cauzei contravenționale, inclusiv de cele cercetate în instanță, și pentru a se pregăti de participarea de mai departe la procesul contravențional. Agentul are dreptul să solicite repetarea unor acțiuni procesuale deja efectuate în ședință în lipsa lui dacă are de concretizat circumstanțe suplimentare.

(2²) Înlocuirea agentului constatat se dispune de conducătorul autorității publice în care activează agentul constatat.

(3) Neprezentarea în ședință a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenționale.

(4) Participarea făptuitorului reținut este obligatorie. Aducerea lui este asigurată de poliție.

(5) În cazul în care se solicită aplicarea sancțiunii arestului contravențional, participarea făptuitorului și a apărătorului acestuia la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voință a făptuitorului și nici a apărătorului acestuia permite aplicarea sancțiunii arestului contravențional în absența acestora.

[Art.455 modificat prin Legea nr.102 din 14.04.2022, în vigoare 20.04.2022]

[Art.455 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 455¹. Procedura de mediere

(1) În cauzele contravenționale prevăzute la art.29, pînă la punerea pe rol a cauzei, instanța de judecată emite, la solicitarea părților, în termen de cel mult 3 zile de la data repartizării cauzei, o încheiere prin care dispune suspendarea cauzei contravenționale și inițierea procedurii de mediere în condițiile Legii cu privire la mediere.

(2) La încetarea medierii, mediatorul întocmește și semnează un proces-verbal în care consemnează temeiul încetării procesului de mediere. Procesul-verbal se înmînează părților și se prezintă instanței de judecată.

(3) Dacă părțile au încheiat o tranzacție, aceasta se prezintă instanței de judecată în a cărei procedură se află cauza contravențională și constituie temei pentru înlăturarea răspunderii

contravenționale sau încetarea procesului contravențional în conformitate cu prevederile art.26 și 29.

Articolul 456. Ședința de judecare a cauzei contravenționale

(1) Judecătorul conduce ședința de judecare a cauzei contravenționale, asigură ordinea și solemnitatea ședinței.

(2) La judecarea cauzei contravenționale, judecătorul:

- a) anunță cauza;
- b) verifică prezența persoanelor citate;
- c) verifică respectarea procedurii de citare în cazul absenței vreunei persoane citate;
- d) ia măsuri, după caz, pentru participarea interpretului;
- e) îndepărtează martorii din sala de ședință;
- f) identifică persoana în a cărei privință a fost pornită procedura contravențională în baza actelor de identitate;
- g) anunță completul de judecată și lămurește părților dreptul de recuzare;
- h) lămurește participanților la ședință alte drepturi și obligații;
- i) preîntâmpină în scris participanții la proces asupra necesității respectării legislației la prelucrarea datelor cu caracter personal și, la cererea părților, poate permite înregistrarea procesului prin mijloace foto, video, audio de către participanții la proces, în condițiile [Legii nr.133/2011](#) privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) În cazul de manifestare a lipsei de respect față de judecător sau de neîndeplinire a dispozițiilor președintelui completului de judecată, instanța de judecată, printr-o încheiere care poate fi inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată, poate hotărî aplicarea sancțiunii cuprinse în art.317. Încheierea poate fi contestată cu recurs în instanța ierarhic superioară de către persoana interesată în termen de 3 zile de la pronunțare. Cererea de recurs se depune în instanța care a aplicat sancțiunea.

[Art.456 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 457. Cercetarea judecătorească

(1) În cadrul cercetării judecătorești se cercetează mai întâi probele prezentate de partea acuzării.

(2) La cererea părților sau a altor participanți la proces, instanța poate modifica ordinea de cercetare a probelor dacă este necesar pentru buna desfășurare a cercetării judecătorești. Făptuitorul poate cere să fie audiat la începutul cercetării probelor sau la orice etapă a cercetării judecătorești.

(3) După cercetarea tuturor probelor din dosar și a celor prezentate la judecarea cauzei, instanța soluționează cererile și demersurile formulate și dispune efectuarea, după caz, a unor acțiuni procesuale suplimentare.

Articolul 457¹. Dezbaterile judiciare

(1) După finalizarea cercetării judecătorești, instanța anunță dezbaterile judiciare.

(2) În luările de cuvânt, participanții la dezbateri nu pot face referințe la alte probe decât cele examinate în cadrul cercetării judecătorești. În cazul în care vor să prezinte probe suplimentare, participanții la dezbateri vor solicita reluarea cercetării judecătorești, indicând circumstanțele care vor fi cercetate suplimentar în baza acestora. După examinarea opiniilor părților, instanța emite o încheiere motivată privind admiterea sau respingerea cererii ori a demersului.

(3) Instanța nu poate limita durata dezbaterilor, însă președintele ședinței de judecată poate întrerupe cuvântările care depășesc limitele cauzei contravenționale judecate.

(4) După închiderea dezbaterilor judiciare și rostirea ultimului cuvânt, părțile își pot depune în instanță concluziile scrise privind soluția propusă pentru cauza judecată, care se anexează la procesul-verbal al ședinței.

Articolul 458. Problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale

(1) Examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine:

- a) caracterul veridic al contravenției imputate;

- b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei;
- c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional;
- d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante;
- e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale;
- f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

(2) Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărîrea contravențională.

Articolul 459. Procesul-verbal al ședinței de judecare a cauzei contravenționale

(1) Desfășurarea ședinței de judecare a cauzei contravenționale se consemnează în proces-verbal.

(2) Procesul-verbal al ședinței de judecare a cauzei contravenționale va include:

- a) denumirea instanței judecătorești;
- b) data (ziua, luna, anul), ora și locul ședinței de judecată;
- c) numele și prenumele judecătorului și ale grefierului;
- d) numele și prenumele părților, calitatea lor procesuală;
- e) mențiunea îndeplinirii procedurii de citare;
- f) fapta contravențională asupra căreia a fost încheiat procesul-verbal, încadrarea juridică a faptei;
- g) cererile, demersurile și concluziile formulate de participanții la ședință, măsurile luate;
- h) probele cercetate în ședință;
- i) retragerea instanței în camera de deliberare;
- j) mențiunea privind pronunțarea hotărîrii;
- k) date despre înregistrarea audio a ședinței de judecată și echipamentul folosit;
- l) enumerarea acțiunilor procesuale exercitate în condițiile prezentului cod, cu indicarea datei (ziua, luna, anul) și orei efectuării;
- m) data (ziua, luna, anul) întocmirii definitive a procesului-verbal.

(2¹) În cazul divergențelor între conținutul procesului-verbal și înregistrarea audio, prevalează înregistrarea audio.

(3) Depozițiile părților și ale martorilor se citesc și se semnează de aceștia.

(4) Procesul-verbal se încheie în decursul a 24 de ore de la închiderea ședinței de judecare a cauzei contravenționale și se semnează de președintele ședinței și de grefier.

[Art.459 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 460. Deliberarea instanței de judecată

(1) Instanța de judecată hotărăște asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare, pronunțîndu-se prin hotărîre asupra aspectelor faptic și juridic ale cauzei.

(2) Hotărîrea se semnează de judecător și se pronunță în ședință publică imediat după deliberare.

Articolul 461. Încetarea procesului contravențional în ședință de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

(2) Procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

[Art.461 în redacția [Legii nr.159 din 06.12.2019](#), în vigoare 20.01.2020]

Notă: Se declară neconstituțional textul „și 445” din art.461, conform [Hot. Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018](#), în vigoare 29.11.2018

Articolul 462. Hotărîrea judecătorească

(1) Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

(2) Hotărîrea judecătorească constă din parte introductivă, parte descriptivă și dispozitiv.

(3) Partea introductivă cuprinde:

a) data și locul emiterii hotărîrii;

b) denumirea instanței judecătorești;

c) numele și prenumele judecătorului, ale grefierului și ale părților, mențiunea despre participarea părților la ședințe;

d) datele privitoare la persoana contravenientului (numele, prenumele, data și locul nașterii, adresa);

e) norma contravențională în al cărei temei a fost pornit procesul contravențional.

(4) Partea descriptivă cuprinde:

a) circumstanțele constatate în judecarea cauzei;

b) probele pe care se întemeiază concluzia și motivele de respingere a probelor;

c) norma contravențională pe care se întemeiază soluționarea cauzei.

(5) Dispozitivul cuprinde:

a) soluția privind încetarea procesului contravențional; sau

b) soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvîrșirea contravenției imputate și, după caz, la stabilirea sancțiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranță sau la înlăturarea executării sancțiunii.

(6) Pe lângă cele menționate la alin.(5), dispozitivul va cuprinde, după caz, soluția referitor la:

a) corpurile delictive;

b) modul și termenul de atac al hotărîrii judecătorești;

c) alte chestiuni privind justa soluționare a cauzei contravenționale.

Articolul 463. Înmînarea copiei de pe hotărîrea judecătorească

(1) În cel mult 3 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătorești, copia ei se remite părților care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale și, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnîndu-se în dosar.

(2) Contravenientului prezent la pronunțarea hotărîrii, care a fost sancționat cu arest contravențional, precum și contravenientului reținut i se înmînează neîntîrziat, contra semnătură, extras din hotărîrea contravențională, expediindu-i-se ulterior copia de pe hotărîre în termenul prevăzut la alin.(1).

Articolul 464. Afișarea și/sau difuzarea hotărîrii de sancționare

(1) Afișarea și/sau difuzarea hotărîrii de sancționare a persoanei juridice constă în obligarea ei de a afișa și/sau a difuza, pe cheltuială proprie, hotărîrea judecătorească privind sancționarea sa și se dispune de către instanța de judecată din oficiu ori la solicitarea agentului constator sau a victimei.

(2) Afișarea hotărîrii privind sancționarea persoanei juridice se face în locul și pentru o perioadă de cel mult 30 de zile, stabilite de instanța de judecată.

(3) Difuzarea hotărîrii de sancționare se face prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și/sau în unul sau mai multe ziare, și/sau prin unul sau mai multe servicii de comunicații audiovizuale, după cum hotărăște instanța de judecată.

(4) Cheltuielile de afișare sau de difuzare nu pot depăși cuantumul maxim al sancțiunii amenzii aplicabile persoanei juridice.

Capitolul VII¹

PROCEDURA SCRISĂ DE EXAMINARE A CAUZEI CONTRAVENȚIONALE ÎN INSTANȚA DE JUDECATĂ

[Capitolul VII¹ (art.464¹-art.464³) introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 464¹. Condițiile examinării cauzei contravenționale în procedură scrisă

(1) Procedura scrisă de examinare a cauzei contravenționale în instanța de judecată se aplică

tuturor cauzelor contravenționale a căror sancțiune prevede mărimea amenzii nu mai mare de 300 de unități convenționale.

(2) Procedura scrisă de examinare a cauzei contravenționale în instanța de judecată nu se aplică cauzelor contravenționale a căror sancțiune prevede privarea de anumite drepturi.

[Art.464¹ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 464². Examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă

(1) Cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanța de judecată în lipsa părților și fără dezbateri orale.

(2) În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanță de judecată, judecătorul transmite făptuitorului și victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție, a probelor și a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum și solicită părților de a se expune asupra aplicării procedurii scrise și asupra cauzei contravenționale, stabilind un termen de 10 zile.

(3) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise și asupra cauzei contravenționale, instanța de judecată va pronunța o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă.

(4) În cazul în care părțile, în termenul prevăzut la alin.(2), refuză aplicarea procedurii scrise și solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părților dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cauza contravențională în ședință publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod.

(5) Instanța de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise și solicitarea examinării cauzei contravenționale în ședință publică în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Încheierea de respingere se contestă odată cu fondul.

(6) Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanța de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

[Art.464² introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 464³. Soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă

(1) Soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfășoară în termenul și în condițiile prevăzute la art.454.

(2) Hotărîrea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462.

(3) Hotărîrea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărîrea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condițiile prezentului cod.

(5) Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător.

[Art.464³ introdus prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Capitolul VIII

CALEA ORDINARĂ DE ATAC. RECURSUL

Articolul 465. Recursul

(1) Hotărîrile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs.

(2) Decizia pronunțată în recurs este irevocabilă.

Articolul 466. Temeiurile pentru recurs

Hotărîrile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de

drept, în următoarele temeuri:

- a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;
- b) ședința de judecată nu a fost publică;
- c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate;
- d) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare;
- e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărîre de sancționare pentru o altă faptă decît cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blînde;
- f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod;
- g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decît cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvîrșite sau persoanei contravenientului;
- h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;
- i) faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului;
- k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate;
- l) instanța de judecată internațională, prin hotărîre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

Articolul 467. Persoana care are dreptul de a declara recurs

(1) Hotărîrea judecătorească contravențională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz.

(2) Recursul poate fi declarat în numele părților și de către apărător, iar în numele contravenientului arestat, și de către soț/soție.

Articolul 468. Recursul împotriva hotărîrii judecătorești contravenționale

(1) Recursul împotriva hotărîrii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1).

(2) Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărîre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărîre este atacată.

(3) Recursul primit, împreună cu dosarul contravențional, se expediază, în cel mult 3 zile de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanței de recurs.

(4) Recursul este însoțit de dovada de plată a taxei de timbru în mărimea prevăzută de [Legea taxei de stat nr.213/2023](#). În cazul dat, dispozițiile art.448 alin.(9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

[Art.468 completat prin Legea nr.452 din 28.12.2023, în vigoare 23.01.2024]

Articolul 469. Repunerea în termen a recursului

(1) Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărîrii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărîrii asupra ei.

(2) Pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța poate suspenda executarea hotărîrii.

Articolul 470. Efectele recursului

(1) Recursul împotriva hotărîrii judecătorești contravenționale suspendă executarea ei, cu excepția sancțiunii arestului contravențional.

(2) Instanța de recurs judecă recursul cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea ei în proces.

(3) Instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, avînd dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.

(4) Soluționînd cauza, instanța de recurs nu poate crea o situație mai gravă persoanei în a cărei favoare a fost declarat recursul.

(5) Prin extindere, instanța de recurs este în drept să judece recursul și cu privire la persoanele care nu au declarat recurs sau la care acesta nu se referă, avînd dreptul de a hotărî și în privința lor, fără a le crea o situație mai gravă.

Articolul 471. Procedura judecării recursului

(1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

(2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

(3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

(4) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

[Art.471 în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

Articolul 472. Examinarea recursului în ședință publică

(1) În condițiile art.471 alin.(3), judecarea recursului are loc în ședință publică, cu citarea părților.

(2) La judecarea recursului în ședință publică, președintele ședinței:

a) anunță cauza în care a fost declarat recurs;

b) anunță completul de judecată, numele agentului constator sau, după caz, al procurorului, al apărătorului, al interpretului sau numele altor persoanei;

c) verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare sau alte cereri.

(3) Neprezentarea părților legal citate în instanța de recurs nu împiedică examinarea cauzei.

(4) Primul cuvînt i se oferă recurentului, apoi celorlalți participanți la ședința de judecată. Dacă agentul constator sau, după caz, procurorul a depus recurs, primul cuvînt i se oferă acestuia. Luările de cuvînt nu vor depăși limitele argumentelor invocate în recurs.

(5) Părțile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor.

(6) Contravenientul are dreptul la ultimul cuvînt.

(7) Instanța de recurs hotărăște asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare.

(8) Decizia, semnată de membrii completului de judecată, inclusiv de judecătorul care are opinie separată, se pronunță în ședință.

[Art.472 în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023]

[Art.472 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 473. Decizia instanței de recurs

(1) După examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:

1) respinge recursul și menține hotărîrea atacată dacă recursul:

a) este tardiv;

b) este inadmisibil;

c) este nefondat;

2) admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții:

a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441;

b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului;

c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

(2) Decizia instanței de recurs se pronunță integral sau doar dispozitivul, urmînd a fi redactată în cel mult 3 zile.

Articolul 474. Conținutul deciziei instanței de recurs

(1) În decizia instanței de recurs se va indica:

a) data și locul pronunțării;

b) denumirea instanței care a emis hotărîrea atacată;

c) numele și prenumele membrilor completului de judecată, precum și ale procurorului, agentului constatator, apărătorului și interpretului/traducătorului dacă aceștia participă la judecarea recursului;

d) numele și prenumele recurentului, calitatea lui procesuală;

e) numele și prenumele persoanei sancționate sau în a cărei privință este clasată procedura contravențională;

f) numele și prenumele victimei, iar în cazul persoanei juridice, al reprezentantului victimei dacă participă la judecarea recursului;

g) dispozitivul hotărîrii atacate;

h) fondul recursului;

i) temeiurile de drept care au dus la respingerea sau la admiterea recursului, motivele adoptării soluției;

j) una dintre soluțiile prevăzute la art.462 alin.(5) lit.a) și b);

k) mențiunea că decizia este irevocabilă.

(2) În cazurile prevăzute de lege, instanța de recurs pronunță o încheiere interlocutorie.

Capitolul IX

CALEA EXTRAORDINARĂ DE ATAC. REVIZUIREA

Articolul 475. Deschiderea procedurii de revizuire

(1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult 6 luni din momentul apariției unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).

(2) Revizuirea procesului contravențional poate fi cerută dacă:

a) instanța de judecată internațională, prin hotărîre, a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată la o nouă judecare fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională;

b) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă;

c) legea nouă înlătură caracterul contravențional al faptei sau ameliorează situația contravenientului în a cărei privință nu a fost executată integral sancțiunea contravențională;

d) există o procedură pornită în cauza dată în fața unei instanțe internaționale sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

e) prin hotărîre definitivă s-a stabilit că, la constatarea și examinarea faptei contravenționale și la judecarea acestei cauze contravenționale, s-au comis abuzuri ce constituie infracțiuni;

f) instanța de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei

contravenționale nu s-a expus asupra vinovăției sau nevinovăției contravenientului ori instanța de judecată sau autoritatea competentă s-a pronunțat în privința unui alt subiect de drept decât persoana care a săvârșit fapta contravențională;

g) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța de judecată sau autoritatea competentă care a emis decizia asupra cauzei contravenționale nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii sau deciziei și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel sancționat este nevinovat ori a săvârșit o altă contravenție decât cea pentru care a fost sancționat sau care dovedesc că persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului contravențional este vinovată.

(3) Procedura de revizuire se deschide în baza cererii procurorului adresată instanței de judecată, conform competenței teritoriale a acestuia, sau a cererii contravenientului adresată instanței care a judecat cauza/contestația sau instanței de fond conform competenței teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenționale a fost emisă de autoritățile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d). În cazul alin.(2) lit.d), procedura de revizuire se deschide la cererea Procurorului General sau a adjuncților lui.

(4) Cererea de revizuire se face în scris, cu invocarea motivului revizuirii și a datelor doveditoare.

(5) În procedura de revizuire, instanța sesizată poate dispune suspendarea hotărârii neexecutate.

(6) Cererea de revizuire se examinează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărții a doua.

[Art.475 modificat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

[Art.475 modificat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 476. Revizuirea deciziilor și a hotărârilor în cauzele contravenționale

(1) Procurorul poate înainta cerere de revizuire a deciziei sau hotărârii emise în cauza contravențională în cazul în care constată:

a) apariția unor fapte noi ale cauzei, ce i-au devenit cunoscute, care afectează hotărârea pronunțată;

b) descoperirea unor fapte recente care prejudiciază rezultatul cauzei;

c) identificarea unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

(2) Cererea de revizuire se depune în instanța a cărei decizie sau hotărâre a rămas definitivă sau în instanța de fond conform competenței teritoriale, în cazul în care decizia asupra cauzei contravenționale a fost emisă de autoritățile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d).

(2¹) Cererea de revizuire este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru mărimea prevăzută de [Legea taxei de stat nr.213/2023](#). În cazul dat, dispozițiile art.448 alin.(9) și (10) se aplică în modul corespunzător.

(3) Procedura de revizuire se poate deschide în interiorul termenelor de prescripție prevăzute la art.30, la cererea procurorului, în termen de cel mult 6 luni din momentul apariției unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol.

[Art.476 completat prin [Legea nr.452 din 28.12.2023](#), în vigoare 23.01.2024]

[Art.476 modificat prin [Legea nr.245 din 31.07.2023](#), în vigoare 22.08.2023]

[Art.476 completat prin [Legea nr.102 din 14.04.2022](#), în vigoare 20.04.2022]

Articolul 477. Hotărârea instanței de revizuire

(1) După examinarea cererii de revizuire, instanța de revizuire adoptă una dintre următoarele hotărâri:

1) respinge cererea de revizuire dacă este:

a) tardivă;

b) inadmisibilă;

c) neîntemeiată;

2) admite cererea, casînd hotărârea atacată, și pronunță o nouă hotărâre.

(2) Instanța dispune, după caz, repunerea în drepturi, restituirea amenzii plătite și a bunurilor, precum și a cheltuielilor judiciare pe care persoana în a cărei favoare s-a admis revizuirea nu era obligată să le suporte, includerea, la cerere, în vechimea neîntreruptă în muncă, a duratei sancțiunii

arestului contravențional.

(3) Hotărârile emise în procedură de revizuire, cu excepția celor emise de curțile de apel, pot fi atacate cu recurs de persoanele enumerate la art.467 în termen de 15 zile și se judecă în ordinea procedurii de recurs, în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărții a doua.

Capitolul X

TRIMITEREA SPRE EXECUTARE A HOTĂRÎRII JUDECĂTOREȘTI. PROBLEMELE CE URMEAZĂ A FI SOLUȚIONATE LA EXECUTAREA SANȚIUNII CONTRAVENȚIONALE

Articolul 478. Trimiterea spre executare a hotărîrii judecătorești

(1) Trimiterea spre executare a hotărîrii judecătorești se pune în sarcina instanței care a judecat cauza în primă instanță.

(2) În termen de 10 zile de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești, președintele instanței trimite dispoziția de executare a hotărîrii, împreună cu o copie de pe hotărîrea definitivă, organului (persoanei) responsabil de punerea în executare a hotărîrii conform prevederilor legislației de executare. În cazul în care cauza a fost judecată cu recurs, la copia de pe hotărîre se anexează copia de pe decizia instanței de recurs.

(3) Organele (persoanele) care pun în executare hotărîrea judecătorească comunică, în cel mult 5 zile, instanței care a trimis hotărîrea respectivă despre punerea ei în executare. Administrația locului de deținere va notifica instanța care a trimis hotărîrea despre locul în care contravenientul execută sancțiunea.

(4) Instanța de judecată care a pronunțat hotărîrea este obligată să urmărească executarea hotărîrii.

Articolul 479. Problemele ce urmează a fi soluționate la executarea sancțiunii contravenționale

(1) Problemele legate de executarea sancțiunii contravenționale se soluționează, la demersul contravenientului sau al agentului constatator, de către organul competent (persoana competentă) să asigure executarea sancțiunii contravenționale sau, la demersul contravenientului sau al agentului constatator ori al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancțiunii contravenționale, de către instanța de judecată.

(2) Problemele legate de explicarea suspiciunilor și neclarităților la executarea hotărîrii judecătorești se soluționează de către instanța emitentă a hotărîrii definitive, la demersul contravenientului sau al agentului constatator sau al organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancțiunii contravenționale.

[Art.479 completat prin [Legea nr.159 din 12.10.2018](#), în vigoare 09.12.2018]

Articolul 480. Modul de soluționare a problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale de către instanța de judecată

(1) Problemele legate de executarea sancțiunii contravenționale adresate instanței de judecată se soluționează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărții a doua, de către instanța de judecată din raza de activitate a organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancțiunii contravenționale.

(2) Încheierea instanței de judecată privind soluționarea problemelor legate de executarea sancțiunii contravenționale poate fi atacată cu recurs de către persoanele interesate în termen de 15 zile și se judecă în procedură de recurs în conformitate cu prevederile capitolului VIII al cărții a doua.

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 481.

Prezentul cod intră în vigoare la 31 mai 2009.

Articolul 482.

La data intrării în vigoare a prezentului cod:

a) Codul cu privire la contravențiunile administrative, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 29 martie 1985 (Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului R.S.S. Moldovenești, 1985, nr.3, art.47), cu modificările ulterioare, se abrogă;

b) actele normative adoptate pînă la punerea în aplicare a prezentului cod se vor aplica în măsura în care nu contravin prevederilor acestuia.

Articolul 483.

(1) Toate cauzele contravenționale pornite în baza faptelor care nu se consideră contravenții în conformitate cu prezentul cod se sistează după cum urmează:

a) de către autoritățile competente să soluționeze cauze contravenționale, în privința persoanelor ale căror dosare se află în procedura acestor organe;

b) de către instanțele de judecată respective, în privința persoanelor ale căror dosare au fost puse pe rol;

c) de către instanțele de apel și de recurs, în privința persoanelor hotărîrile sau deciziile asupra cărora nu sînt definitive.

(2) Hotărîrile sau deciziile definitive în privința persoanelor sancționate pentru faptele care nu se consideră contravenții în conformitate cu prezentul cod nu se execută, iar persoanele respective se consideră nesancționate contravențional și se repun în dreptul de care au fost private

Articolul 484.

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentului cod:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezentul cod;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezentul cod;

c) va asigura revizuirea și abrogarea de către ministere și departamente a actelor lor normative ce contravin prezentului cod;

d) va asigura elaborarea actelor normative care vor reglementa aplicarea prezentului cod.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI   Marian LUPU

Nr.218-XVI. Chișinău, 24 octombrie 2008.

Anexă

ANEXĂ

**la Procesul-verbal cu privire la contravenție
întocmit la data de _____**

Partea I

Planul de remediere

_____
(data întocmirii)

Nr. crt.	Fapta contravențională constatată	Măsurile de remediere stabilite	Termenul de remediere
-----------------	--	--	------------------------------

1			
2			
3			
4			

Alte mențiuni

Agent constatator

_____
(nume, prenume, semnătura)

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

Partea a II-a

Realizarea planului de remediere

_____
(data verificării)

Nr. crt.	Măsura de remediere stabilită	Proporția în care s-a realizat
1		
2		
3		
4		

Alte mențiuni

Agent constatator

_____
(nume, prenume, semnătura)

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

[Anexa introdusă prin Legea nr.59 din 22.04.2021, în vigoare 21.05.2021]

* Republicat în temeiul art.II, alin.(5), lit.b) al [Legii Republicii Moldova nr.208 din 17 noiembrie 2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.441-451, art.879.

Modificat și completat prin legile Republicii Moldova:

[Legea nr.281 din 16.12.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.472-477, art.947; în vigoare 01.01.2017

[Legea nr.280 din 16.12.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.472-477, art.945; în vigoare 01.01.2017

[Legea nr.208 din 17.11.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.441-451, art.879; în vigoare 16.03.2017

[Legea nr.230 din 23.09.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.369-378, art.755

[Legea nr.161 din 07.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.369-378, art.745; în vigoare 28.10.2018

[Legea nr.211 din 29.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.338-341, art.698

[Legea nr.200 din 28.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.338-341, art.696; în vigoare 30.03.2017

[Legea nr.193 din 28.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.315-328, art.686

[Legea nr.196 din 28.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.306-313, art.661

[Legea nr.201 din 28.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.293-305, art.630; în vigoare 09.09.2016

[Legea nr.195 din 28.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.277-287, art.598

Rectificare Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 247 din 05.08.2016 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.247-255, pag.18

[Legea nr.122 din 02.06.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.247-255, art.523; în vigoare 05.08.2016

[Legea nr.152 din 01.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.517; în vigoare 01.08.2016

[Legea nr.134 din 17.06.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.515; în vigoare 01.08.2016

[Legea nr.153 din 01.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.215-216, art.475; în vigoare 19.07.2016

[Hotărîrea Curții Constituționale nr.10 din 10.05.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.204-205, art.58; în vigoare 10.05.2016

[Legea nr.109 din 27.05.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.204-205, art.439

[Legea nr.138 din 17.06.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.401; în vigoare 01.07.2016

[Legea nr.124 din 02.06.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.397

[Legea nr.87 din 28.04.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.156, art.306

[Legea nr.71 din 14.04.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.140-149, art.291

[Legea nr.75 din 21.04.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.128-133, art.272

[Legea nr.70 din 14.04.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.128-133, art.270

[Legea nr.60 din 07.04.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.123-127, art.246

[Legea nr.51 din 31.03.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.114-122, art.229

[Legea nr.9 din 26.02.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.90-99, art.166; în vigoare 08.04.2016

[Legea nr.242 din 29.12.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.20-24, art.48

[Legea nr.230 din 10.12.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.2-12, art.19; în vigoare 15.07.2016

[Legea nr.223 din 03.12.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.681; în vigoare 31.03.2016

[Legea nr.218 din 03.12.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.679; în vigoare 31.01.2016

[Legea nr.138 din 03.12.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.675

[Legea nr.195 din 19.11.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.340-346, art.652

[Legea nr.166 din 31.07.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.267-273, art.508

[Legea nr.124 din 29.05.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.185-189, în vigoare 17.09.2015

[Legea nr.95 din 14.05.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.139-143, art.261

[Legea nr.71 din 12.04.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.102-104, art.170; în vigoare 01.05.2015

[Legea nr.36 din 09.04.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.93, art.134; în vigoare 14.04.15

[Legea nr.34 din 19.03.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.93, art.132

[Legea nr.82 din 29.05.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.632

[Legea nr.184 din 28.09.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.310-312, art.620; în vigoare 10.10.2014

[Legea nr.180 din 25.07.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238-246, art.559

[Legea nr.159 din 18.07.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238-246, art.549; în vigoare 15.02.2015

[Legea nr.158 din 18.07.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238-246, art.547; în vigoare 15.08.2014

[Legea nr.117 din 03.07.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.209-216, art.453

[Legea nr.113 din 03.07.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.209-216, art.451

[Legea nr.100 din 12.06.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.169-173, art.383

[Legea nr.87 din 29.05.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.160-166, art.353

[Legea nr.43 din 27.03.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.99-102, art.247

[Legea nr.41 din 27.03.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.99-102, art.245

[Legea nr.38 din 27.03.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.92-98, art.228

[Legea nr.22 din 13.03.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.80-85, art.181

[Legea nr.321 din 23.12.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.27-34, art.67; în vigoare 07.08.2014

[Legea nr.287 din 05.12.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.27-34, art.63

[Legea nr.324 din 23.12.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.320-321, art.871; în vigoare 01.01.2014

[Legea nr.275 din 15.11.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.291-296, art.801

[Legea nr.262 din 01.11.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.284-289, art.778

[Legea nr.255 din 01.11.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.276-280, art.762

[Legea nr.233 din 11.10.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.252-257, art.707

[Legea nr.232 din 11.10.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.252-257, art.705

[Legea nr.203 din 12.07.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.621; în vigoare 06.03.2014

[Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 04.06.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.167-172, art.22; în vigoare 04.06.2013

[Legea nr.175 din 12.07.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.167-172, art.538

[Legea nr.145 din 14.06.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.161-166, art.516; în vigoare 26.10.2013

[Legea nr.142 din 14.06.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.161-166, art.512

[Legea nr.139 din 14.06.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.152-158, art.477

[Legea nr.147 din 14.06.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.146-151, art.464; în vigoare 12.08.2013

[Legea nr.117 din 23.05.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.146-151, art.458

[Legea nr.77 din 12.04.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.125-129, art.398; în vigoare 01.07.2013

[Legea nr.41 din 21.03.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.75-81, art.235

[Legea nr.39 din 21.03.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.82, art.254

[Legea nr.304 din 26.12.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.48, art.150; în vigoare 05.03.2013

[Legea nr.306 din 26.12.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.104

[Legea nr.290 din 21.12.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.102

[Legea nr.101 din 13.12.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.10-14, art.41

[Legea nr.279 din 07.12.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.1-5, art.12

[Legea nr.241 din 02.11.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.242-244, art.777

[Legea nr.221 din 19.10.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.228, art.732; în vigoare 01.11.2012

[Legea nr.198 din 12.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.648

[Legea nr.192 din 12.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.646; în vigoare 01.10.2012

[Legea nr.178 din 11.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.644; în vigoare 14.09.2012

[Legea nr.184 din 11.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.166-169a, art.571; în vigoare 16.11.2012

[Legea nr.169 din 11.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.160-164, art.545

[Legea nr.112 din 18.05.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.149-154, art.488

[Legea nr.93 din 26.04.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.149-154, art.482; în vigoare 20.09.2012

[Legea nr.128 din 08.06.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.143-148, art.473

[Legea nr.33 din 06.03.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.99-102, art.330

[Legea nr.120 din 25.05.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.103, art.353; în vigoare 01.10.2012

[Legea nr.67 din 05.04.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.92, art.310

[Legea nr.22 din 01.03.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.92, art.290

[Legea nr.19 din 23.02.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.82-84, art.272

[Legea nr.37 din 07.03.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.60-62, art.195

[Legea nr.23 din 01.03.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.54-59, art.172; în vigoare 23.06.2012

[Legea nr.277 din 27.12.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.25-28, art.85; în vigoare 01.02.2012

[Legea nr.267 din 23.12.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.13-14, art.32; în vigoare 13.01.2012

[Legea nr.181 din 19.12.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.1-6, art.4; în vigoare 01.03.2012

[Legea nr.225 din 25.11.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.227-232, art.641

[Legea nr.209 din 21.10.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.222-226, art.621; în vigoare 01.07.2012

[Legea nr.208 din 21.10.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.222-226, art.619; în vigoare 16.06.2012

[Legea nr.206 din 21.10.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.197-202, art.571

[Legea nr.162 din 22.07.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.170-175, art.498

[Legea nr.140 din 28.07.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.146, art.446; în vigoare 01.01.2012

[Legea nr.148 din 15.07.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.131/133, art.401

[Legea nr.147 din 15.07.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.131-133, art.399

[Legea nr.126 din 07.07.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.131-133, art.397

[Legea nr.115 din 23.06.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.128-130, art.363

[Legea nr.66 din 07.04.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.110-112, art.299

[Legea nr.60 din 01.04.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.91-94, art.232

[Legea nr.48 din 26.03.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.53, art.114; în vigoare 04.04.2011

[Legea nr.22 din 17.02.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.43-45, art.90

[Legea nr.216 din 17.09.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.191-193, art.634

[Legea nr.195 din 15.07.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.160-162, art.590

[Legea nr.173 din 09.07.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.155-158, art.553

[Legea nr.206 din 16.07.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.141-144, art.517

[Legea nr.186 din 15.07.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.138-140, art.492

[Legea nr.102 din 28.05.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.135-137, art.476; în vigoare 01.01.2012

[Legea nr.109 din 04.06.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.131-134, art.443

[Legea nr.25 din 04.03.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.41-43, art.114

[Legea nr.14 din 26.02.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.39-40, art.95

[Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.193-196, art.609; în vigoare 01.01.2010

[Legea nr.16-XVI din 03.02.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.47-48, art.132